

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 81

16 Απριλίου 2007

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3555

Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου «Ιονία Οδός» από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) - Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετηρίου Κλάδου του ΠΑΘΕ Σχηματάρι - Χαλκίδα και λοιπές διατάξεις

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**Άρθρο Πρώτο
Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης**

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η «Σύμβαση Παραχώρησης της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου «Ιονία Οδός» από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) - Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετηρίου Κλάδου του ΠΑΘΕ Σχηματάρι - Χαλκίδα», που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 19 Δεκεμβρίου 2006 μεταξύ αφ' ενός του Ελληνικού Δημοσίου και αφ' ετέρου: α) της εδρεύουσας στην Αθήνα Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» και β) εκ τρίτου, των Αρχικών Μετόχων της παραπάνω Ανώνυμης Εταιρείας εταιρειών CINTRA CONCESSIONES DE INFRAESTRUCTURAS DE TRANSPORTE S.A., ΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ, IRIDIUM CONCESIONES DE INFRAESTRUCTURAS S.A., ACS SERVICIOS Y CONCESIONES, SL και DRAGADOS S.A., το κείμενο της οποίας ακολουθεί:

**ΜΕΛΕΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
– ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ**

ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

**«ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΙΟΝΙΑ ΟΔΟΣ ΑΠΟ ΑΝΤΙΡΡΙΟ
ΜΕΧΡΙ ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΠΑΘΕ ΑΘΗΝΑ (Α/Κ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ) -
- ΜΑΛΙΑΚΟΣ (ΣΚΑΡΦΕΙΑ) ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΤΗΡΙΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΥ
ΠΑΘΕ ΣΧΗΜΑΤΑΡΙ - ΧΑΛΚΙΔΑ»**

ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Προοίμιο

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.), ενεργώντας για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, διεξήγαγε Διεθνή Κλειστό Διαγωνισμό για την υλοποίηση του Έργου «ΜΕΛΕΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΙΟΝΙΑ ΟΔΟΣ ΑΠΟ ΑΝΤΙΡΡΙΟ ΜΕΧΡΙ ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΠΑΘΕ ΑΘΗΝΑ (Α/Κ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ) - ΜΑΛΙΑΚΟΣ (ΣΚΑΡΦΕΙΑ) ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΤΗΡΙΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΠΑΘΕ ΣΧΗΜΑΤΑΡΙ - ΧΑΛΚΙΔΑ», ο οποίος άρχισε με τη Διακήρυξη Προεπιλογής (Διακήρυξη Α΄ Φάσεως) που εγκρίθηκε με την απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ1α/ο/1/20/09-04-2001, συμπληρώθηκε με την Διακήρυξη Β΄ Φάσης που εγκρίθηκε με την απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ΟΑΠ/Α1/Φ1/οικ 11822/25-11-2005 και μετά την επιλογή του Προσωρινού Αναδόχου με την απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ΟΑΠ/Φ1/Α1/15314/14-6-2006 ολοκληρώθηκε με την έκδοση της απόφασης Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ΟΑΠ/Φ1/Α1/17562/13-12-2006 περί εγκρίσεως του αποτελέσματος του Διαγωνισμού και ανακήρυξης του Αναδόχου.

Κατόπιν των ανωτέρω τα Συμβαλλόμενα Μέρη, όπως αυτά ορίζονται στο Άρθρο 1 της παρούσας, συμφωνούν και αποδέχονται τα ακόλουθα:

1. Εισαγωγή - Συμβαλλόμενοι

Στην Αθήνα σήμερα, την δεκάτη ενάτη του μηνός Δεκεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες έξι (19-12-2006), συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα αναφερόμενα στα άρθρα της παρούσας Σύμβασης και τα Προσαρτήματά της,

ΜΕΤΑΞΥ

ΑΦΕΝΟΣ

του Ελληνικού Δημοσίου (εφεξής το «Ελληνικό Δημόσιο» ή το «Δημόσιο»), που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Κύριο Γεώργιο Σουφλιά, Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, με γραφεία στην Αθήνα, οδός Χαριλάου Τρικούπη αρ. 182,

ΚΑΙ ΑΦΕΤΕΡΟΥ

της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» και το διακριτικό τίτλο «ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» που αποκαλείται εφεξής «ο Παραχωρησιούχος» ή η «Εταιρεία», και εδρεύει στο Δήμο Αθηναίων, επί της Λεωφ. Μεσογείων αρ. 85, έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 259/13-12-2006 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Αθηνών Σπυρίδωνος Κ. Βέννη, επικυρωμένο αντίγραφο της οποίας προσαρτάται στην παρούσα με το διακριτικό «Παράρτημα 11» και το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 38100/14-12-2006 απόφαση του Νομάρχη Αθηνών, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Α.Ε. και Ε.Π.Ε. με αριθμό πρωτοκόλλου Ε 217405/15-12-2006 και καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 62001/01/Β/06/631, με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 5.000.000,00), και εκπροσωπείται νόμιμα στην προκειμένη περίπτωση από τον κ. Ρουφίνο Τζενέρο ντελ Ρίο Απαρίσιο (Rufino Genero del Rio Aparicio), κάτοικο Μαδρίτης, Plaza Manuel Gomez Moreno αρ. 2, δυνάμει της υπ' αριθμ. 2 από 18 Δεκεμβρίου 2006 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας,

ΚΑΙ ΕΚ ΤΡΙΤΟΥ

των μετόχων του Παραχωρησιούχου:

- (α) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία CINTRA CONCESSIONES DE INFRAESTRUCTURAS DE TRANSPORTE S.A. που ιδρύθηκε υπό την Ισπανική Νομοθεσία και εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, Plaza Manuel Gomez Moreno, no 2, EDIFICIO ALFREDO MAHOU και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με την από 28 Μαρτίου 2006 απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου από τον κ. Ρουφίνο

Τζενέρο ντελ Ρίο Απαρίτσιο (Rufino Genero del Rio Aparicio), κάτοικο Μαδρίτης, Plaza Manuel Gomez Moreno αρ. 2, δυνάμει του υπ' αριθμ. 2.231/29-11-2006 Πληρεξουσίου του Συμβολαιογράφου Μαδρίτης Miguel Mestanza Iturmendi. Η εταιρεία αυτή έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 109/3-2-1998 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Μαδρίτης Rodrigo Tena Arregui και, είναι καταχωρημένη στο Εμπορικό Μητρώο Εταιρειών της Μαδρίτης στον Τόμο 12774, Φύλλο 196, 8^ο Τμήμα, σελίδα M-204873, καταχώρηση 1^η. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των € 98.223.225,00.

- (b) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ**, που εδρεύει στην Αθήνα, Λεωφ. Μεσογείων αρ. 85, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με την απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου από τον από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Γεώργιο Περιστέρη, δυνάμει της υπ' αριθμ. 746/4-12-2006 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου. Η εταιρεία αυτή έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 32495/24-12-1959 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Αθηνών Ιωάννου Κουγκούλου, εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 2689/25-1-1960 απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, η οποία δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 211/4-5-1960 ΦΕΚ (Τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.), είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθ. 6044/06/Β/86/142, και το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των € 23.566.809,60.
- (c) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **IRIDIUM CONCESIONES DE INFRAESTRUCTURAS S.A.** που ιδρύθηκε υπό την Ισπανική Νομοθεσία και εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, Avda de Tenerife 4-6, San Sebastian de los Reyes, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με την από 22-3-2006 απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου από τον κ. Χοσέ Χαϊμέ Αλσίνια ντελ Κάμπο Κανταλαπιέντρα (Jose Jaime Alcina del Campo Cantalapiedra), δυνάμει του υπ' αριθμ. 3007/13-11-2003 Πληρεξουσίου του Συμβολαιογράφου Μαδρίτης Cruz Gonzalo Lopez-Muller Gomez.. Η εταιρεία αυτή έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 1803/8-10-1999 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Μαδρίτης Don Carlos Sollis Villa και είναι καταχωρημένη στο Εμπορικό Μητρώο της Μαδρίτης στον Τόμο 14577, Φύλλο 51, σελίδα M-241438. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των € 249.659.400,00.

- (d) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ACS SERVICIOS Y CONCESIONES, SL** που ιδρύθηκε υπό την Ισπανική Νομοθεσία και εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, C/ Julian Camarillo no 6-A, 2803, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με την από 24-10-2006 απόφαση της Καθολικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης από τον κ. Χοσέ Χαϊμέ Αλσίνα ντελ Κάμπο Κανταλαπιέντρα (Jose Jaime Alcina del Campo Cantalapiedra), δυνάμει του υπ' αριθμ. 3006/13-11-2006 Πληρεξουσίου του Συμβολαιογράφου Μαδρίτης Cruz Gonzalo Lopez-Muller Gomez. Η εταιρεία αυτή έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 91/28-1-2002 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Emilio Recorder de Casso και είναι καταχωρημένη στο Εμπορικό Μητρώο Μαδρίτης στον Τόμο 17338, Φύλλο 167, Τμήμα 8º, αρ. Φύλλου M-297433, καταχώρηση 1ª. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των € 386.249.400,00.
- (e) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **DRAGADOS S.A.** που ιδρύθηκε υπό την Ισπανική Νομοθεσία και εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, Avda de Tenerife 4-6, San Sebastian de los Reyes, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με την από 17-6-2003 απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου από τον κ. Χοσέ Χαϊμέ Αλσίνα ντελ Κάμπο Κανταλαπιέντρα (Jose Jaime Alcina del Campo Cantalapiedra), δυνάμει του υπ' αριθμ. 3008/13-11-2006 Πληρεξουσίου του Συμβολαιογράφου Μαδρίτης Cruz Gonzalo Lopez-Muller Gomez. Η εταιρεία αυτή έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 219 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου της La Coruna κ. Jose Miguel Sanchez Andrade Fernandez και είναι σήμερα καταχωρημένη στο Εμπορικό Μητρώο Μαδρίτης στον Τόμο 18848, φύλλο 148, του Τμήματος 8, σελ. M-012386. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των € 200.818.699,80.

οι οποίοι συμβάλλονται στην παρούσα αποκλειστικά σε σχέση με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Άρθρα 5.2.1.b (iv), 7.1, και 9 της παρούσας (οι «**Αρχικοί Μέτοχοι**»).

Νόμιμοι εκπρόσωποι του Παραχωρησιούχου είναι τα πρόσωπα και κατά τους συνδυασμούς που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. 1/15-12-2006 Απόφαση Δ.Σ., η οποία περιέχεται στο Προσάρτημα 12 της παρούσας και η οποία έχει υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 7β του Κ.Ν. 2190/1920 με αριθμ. πρωτ. της Νομαρχίας Αθηνών (Κεντρικός Τομέας) 38413/15-12-2006.

Αντίκλητος του Παραχωρησιούχου ορίζεται με την παρούσα η εταιρεία δικηγόρων «Ποταμίτης Ηλιάδου Βεκρής Παπαρρηγόπουλος Δικηγορική Εταιρία», η οποία εδρεύει στη Μεταμόρφωση Αττικής, στο 11^ο χλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας, Τ.Κ. 144 51 (Τηλ: +30 210 28 86 550, Fax: + 30 210 28 86 910).

Η επικοινωνία των Συμβαλλομένων θα γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 34.1 της παρούσας.

Γίνεται μνεία ότι για την ανάθεση και υπογραφή της παρούσας Σύμβασης έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις:

- (i) του π.δ. 774/1980 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και
- (ii) του ν. 3310/2005 (ΦΕΚ Α' 30), σύμφωνα με τα με αριθ. πρωτ. 20047/11-12-2006 πιστοποιητικό του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ),

όπως αυτό προκύπτει από τα προσαρτώμενα στην παρούσα (Προσάρτημα 12) προβλεπόμενα στοιχεία, δικαιολογητικά και πιστοποιητικά για τις εδώ συμβαλλόμενες εταιρείες.

Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα νομιμοποιητικά έγγραφα των Συμβαλλομένων με τα σχετικά πιστοποιητικά, προσαρτώνται στην παρούσα ως Προσάρτημα 12.

2. Νομιμότητα και ακρίβεια των κατατεθέντων στοιχείων

Ο Παραχωρησιούχος και οι Αρχικοί Μέτοχοι, δηλώνουν με την παρούσα προς το Δημόσιο, ότι όλα τα παραπάνω κατατεθέντα από τον καθένα τους, μνημονευόμενα και προσαρτώμενα στοιχεία:

- (i) Είναι νόμιμα, ορθά, ακριβή και ισχυρά,
- (ii) Δεν έρχονται σε αντίθεση με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και των Προσαρτημάτων της και πάντως, έστω και αν υπάρχει κάποια αντίθεση, αποδέχονται ανεπιφύλακτα και αναλαμβάνουν ρητά την υποχρέωση να αποκαταστήσουν το σημείο αντίθεσης, με δική τους μέριμνα και δαπάνες, απροφάσιστα και σε εύλογο χρόνο από τη γνωστοποίηση σ' αυτούς ή την με οποιονδήποτε τρόπο γνώση της αντίθεσης.

3. Ορισμοί - Ερμηνεία της Σύμβασης - Προσαρτήματα

3.1 Ορισμοί

Οι όροι που χρησιμοποιούνται στην παρούσα Σύμβαση έχουν την έννοια που παρατίθεται παραπλεύρως τους, εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα.

- 3.1.1 **«Άδεια»** είναι κάθε άδεια, συναίνεση, έγκριση ή εξουσιοδότηση, παροχή ή σύνδεση, η οποία απαιτείται σε σχέση με την εκτέλεση του Έργου σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία και η οποία εκδίδεται από το Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή ή οποιονδήποτε Οργανισμό Κοινής Ωφελείας.
- 3.1.2 **«Άδεια Εκτέλεσης Έργου»** είναι η άδεια που προβλέπεται στο Άρθρο 14.1.
- 3.1.3 **«Ανάδοχος»** είναι ο Διαγωνιζόμενος στον οποίο ανατέθηκε το Έργο σύμφωνα με την Υ.Α. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ΟΑΠ/Φ1/Α1/17562/13-12-2006.
- 3.1.4 **«Ανεξάρτητος Μηχανικός»** είναι το πρόσωπο που θα ελέγξει και εγκρίνει τις Μελέτες και θα επιβλέπει τις Κατασκευές Περιόδου T1 του Έργου στην Περίοδο Μελετών – Κατασκευών.
- 3.1.5 **«Απευθείας Συμβάσεις»** οι συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Δανειστών (ή της Πληρεξούσιας Τράπεζας) με τις οποίες, χωρίς να μεταβάλλονται δυσμενώς τα εκ της Συμβάσεως Παραχώρησης δικαιώματα και υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου, ρυθμίζονται και απευθείας οι μεταξύ τους σχέσεις που αφορούν στα δικαιώματα των Δανειστών ως τρίτων που συνομολογούνται με την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης. Οι εν λόγω Συμβάσεις διέπονται από το Ελληνικό δίκαιο.
- 3.1.6 **«Αποκατάσταση Γεγονότος Καθυστέρησης»** είναι η διαδικασία που προβλέπεται στο Άρθρο 26.4.
- 3.1.7 **«Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες»** είναι οι προθεσμίες που αναφέρονται στο Άρθρο 18.2 και συναρτώνται με την ολοκλήρωση συγκεκριμένων συμβατικών υποχρεώσεων του Παραχωρησιούχου.
- 3.1.8 **«Αρμόδια Αρχή»** είναι οποιαδήποτε υπηρεσία του Δημοσίου ή κάθε άλλη δημόσια αρχή, οργανισμός ή νομικό πρόσωπο ελεγχόμενο από το Δημόσιο, είτε εθνική, είτε περιφερειακή, νομαρχιακή, δημοτική ή τοπική

(περιλαμβανομένου του Δημοσίου αλλά ειδικά εξαιρουμένου κάθε Οργανισμού Κοινής Ωφελείας), η οποία έχει δικαιοδοσία σχετικά με την εκτέλεση του Έργου.

- 3.1.9 **«Αρμόδιος Ασφάλειας»** είναι το πρόσωπο που υποχρεούται να διορίσει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με το Άρθρο 23.2.7.
- 3.1.10 **«Αρχαιολογικές Έρευνες»** είναι αρχαιολογικές εργασίες που εκτελούνται από τις Αρμόδιες Αρχές για την αποκάλυψη των Αρχαιολογικών Ευρημάτων.
- 3.1.11 **«Αρχαιολογικά Ευρήματα»** σημαίνει όλα τα απολιθώματα, τα αρχαιολογικά ευρήματα, τα κτίσματα και κάθε άλλο, αντικείμενο ή ερείπια αρχαιολογικής, αξίας ή ενδιαφέροντος, που ανακαλύπτονται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου κατά τη διάρκεια εκτέλεσης οποιασδήποτε από τις Εργασίες).
- 3.1.12 **«Αρχαιολογικές Τομές»** είναι εκσκαφές τάφρων με βάθος μέχρι 1 μέτρο και πλάτος έως 0,5 μέτρο που διενεργούνται σποραδικά από τον Παραχωρησιούχο στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου κατόπιν υπόδειξης και υπό την επίβλεψη της αρμόδιας αρχαιολογικής υπηρεσίας, προς διαπίστωση της τυχόν ύπαρξης Αρχαιολογικών Ευρημάτων.
- 3.1.13 **«Άσκηση Ετοιμότητας»** είναι οι δραστηριότητα που προβλέπεται στο Άρθρο 23.2.11.
- 3.1.14 **«Βασικός Σχεδιασμός»** είναι η επιλεγείσα λύση της μελέτης οδοποιίας του Έργου με μηκοτομή και οριζοντιογραφία αυτής, τους κόμβους σύνδεσης με το υπόλοιπο δίκτυο, την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποκατάσταση λειτουργίας του δευτερεύοντος δικτύου ή πρόβλεψη νέου και όπως θα καθοριστεί με την σύνταξη των οριστικών μελετών και την κατασκευή με βάση τις απαιτήσεις όπως εξειδικεύονται στην Σύμβαση, την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.), τα Πρότυπα Κατασκευής Έργων (Π.Κ.Ε.), τον Κανονισμό Μελετών – Ερευνών (Κ.Μ.Ε.), την Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων Τ.Σ.Υ), την εφαρμογή των εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και τα όρια απαλλοτρίωσης, όπως έχουν καθοριστεί στις οριζοντιογραφίες των έργων, ώστε να εξασφαλιστεί,

όπου απαιτείται, η διαμόρφωση στοιχειωδών διανοίξεων για προσπέλαση παρόδιων ιδιοκτησιών, εκεί όπου δεν προβλέπονται παράπλευροι οδοί (S.R.), η διαμόρφωση των παραπλεύρων οδών, όπου προβλέπεται από τις μελέτες και τις απαιτήσεις για όλα τα συνοδά έργα, όπως υδραυλικά, ηλεκτρομηχανολογικά, σταθμοί διοδίων, ΣΕΑ, κ.λ.π.

Ο Παραχωρησιούχος έχει την δυνατότητα να προσαρμόσει την οριζοντιογραφία του Έργου μετά από λεπτομερή επεξεργασία των απαιτούμενων γεωμετρικών χαρακτηριστικών και να καθορίσει την οριζοντιογραφική θέση για την επίτευξη των τεχνικών απαιτήσεων και την προσαρμογή στον περιβάλλοντα χώρο, με μείωση των επιχωμάτων ή ορυγμάτων, την κατασκευασιμότητα του Έργου και κυρίως των σηράγγων για τις οποίες δεν υπάρχει δέσμευση ως προς την οριζοντιογραφική θέση, εφ' όσον στα μέτωπα αυτών και στο ανοιχτό τμήμα τηρούνται περιορισμοί της απαλλοτριωμένης ζώνης.

Σε ότι αφορά στην υψομετρική θέση του Έργου σε σχέση με την υψομετρία των μελετών του Δημοσίου και τους παραπάνω περιορισμούς, θα προσαρμοσθεί έτσι ώστε να εξασφαλίζονται οι αποκαθιστώμενες κάθετοι οδοί με περιορισμό υψομετρικής παραλλαγής αυτών, όπου υπάρχουν παρόδια κτίσματα ή ιδιοκτησίες, τα ελάχιστα ύψη και άλλες σχετικές συμβατικές απαιτήσεις, η ελαχιστοποίηση επέμβασης στα μέτωπα των σηράγγων, η υδραυλική επάρκεια των ποταμών, ρεμάτων και άλλων έργων απορροής ομβρίων, τα δομικά στοιχεία των φορέων των γεφυρών με τα αναγκαία ελεύθερα ύψη για τα κάθετα έργα.

Σε περίπτωση επέλευσης κινδύνου τον οποίο έχει αναλάβει με την παρούσα, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται κατ' εξαίρεση να προβεί σε άλλες επιλογές λύσεων ως προς τη θέση και μορφή του Έργου σε συγκεκριμένα σημεία του, μετά από συναίνεση του Δημοσίου. Στην περίπτωση αυτή, ο Παραχωρησιούχος φέρει εξ ολοκλήρου το σύνολο των κινδύνων για τη συγκεκριμένη επιλογή (περιλαμβανομένων και των κινδύνων που έχει αναλάβει με την παρούσα το Δημόσιο, όπως απαλλοτριώσεις, αρχαιολογία, περιβαλλοντικά, ΟΚΩ,

κλπ.) και επιβαρύνεται με την τυχόν πρόσθετη δαπάνη κατασκευής και λειτουργίας του Έργου.

3.1.15 «Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Τ1» ή «ΒΠΕ_{Τ1}» είναι η βεβαίωση που εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό με την οποία αυτός βεβαιώνει ότι:

- (i) το σύνολο των Κατασκευών της Περιόδου Τ1 έχει περαιωθεί και έχει υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη Σύμβαση Παραχώρησης, και
- (ii) το Έργο είναι έτοιμο προς ασφαλή λειτουργία και χρήση από τους Χρήστες.

3.1.16 «Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας» ή «Β.Π.Ε._{ΑΤΠ}» είναι η βεβαίωση με την οποία ο Ανεξάρτητος Μηχανικός πιστοποιεί ότι έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της κάθε Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του άρθρου 18.2.

3.1.17 «Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Τοπικού Έργου» ή «ΒΠΕ_{ΤΕ}» είναι η βεβαίωση που εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό με την οποία αυτός βεβαιώνει ότι Τοπικό Έργο έχει περατωθεί και έχει υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη Σύμβαση Παραχώρησης και είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για παράδοση στον αρμόδιο φορέα που θα το λειτουργήσει / συντηρήσει.

3.1.18 «Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Χρηματοδοτικής Συμβολής» ή «Β.Π.Ε._{ΧΣ}», είναι η βεβαίωση που θα εκδίδει ο Ανεξάρτητος Μηχανικός για να πιστοποιήσει ότι έχουν εκάστοτε ολοκληρωθεί οι εργασίες που αποτελούν προϋπόθεση για την καταβολή της κάθε δόσεως της Χρηματοδοτικής Συμβολής.

3.1.19 «Γεγονότα Αθέτησης Δημοσίου» είναι τα γεγονότα που απαριθμούνται στο άρθρο 30.1 και η συνδρομή ενός ή περισσότερων των οποίων παρέχουν στον Παραχωρησιούχο το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης.

3.1.20 «Γεγονότα Αθέτησης Παραχωρησιούχου» είναι τα γεγονότα που απαριθμούνται στο άρθρο 29.1 και η συνδρομή ενός ή περισσότερων των οποίων παρέχουν

στο Δημόσιο το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης.

- 3.1.21 **«Γεγονότα Ανωτέρας Βίας»** είναι τα γεγονότα που ορίζονται στο Άρθρο 22.1.
- 3.1.22 **«Γεγονότα Ευθύνης Δημοσίου»** είναι τα γεγονότα που ορίζονται στο Άρθρο 26.5.1 της παρούσας.
- 3.1.23 **«Γεγονότα Καθυστέρησης»** είναι τα γεγονότα που ορίζονται στο Άρθρο 26.1
- 3.1.24 **«Γνωστοποίηση Καταγγελίας»** είναι η έγγραφη ειδοποίηση Συμβαλλόμενου περί καταγγελίας της Σύμβασης Παραχώρησης σύμφωνα με τα Άρθρα 29.2.1 και 30.2.1
- 3.1.25 **«Δανειστές»** είναι οι χορηγοί χρηματοδότησης δυνάμει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, περιλαμβανομένων της Πληρεξούσιας Τράπεζας και τυχόν πιστωτών εις ολόκληρον (joint creditors), και των διαδόχων και εκδοχέων τους.
- 3.1.26 **«Δείκτης Τιμών Καταναλωτή»** είναι ο δείκτης τιμών καταναλωτή, όπως αυτός καταρτίζεται και δημοσιεύεται κατά μήνα από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.)
- 3.1.27 **«Δεσμευτική Επένδυση»** είναι το σύνολο του Μετοχικού Κεφαλαίου και τυχόν Δευτερογενούς Χρέους.
- 3.1.28 **«Δευτερογενές Χρέος»** είναι το τμήμα της Δεσμευτικής Επένδυσης που εκφράζεται σε δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ή / και κεφάλαια άλλης μορφής, τα οποία παρέχονται στον Παραχωρησιούχο από:
- (i) τους Αρχικούς Μετόχους ή εταιρείες συνδεδεμένες με αυτούς (κατά την έννοια του κ.ν. 2190/20) και τα οποία οι Αρχικοί Μέτοχοι δεσμεύονται ότι οι εταιρείες αυτές θα καταβάλλουν ή/και
  - (ii) τρίτους, την εξυπηρέτηση όμως των οποίων εγγυώνται οι Αρχικοί Μέτοχοι ή συνδεδεμένες με αυτούς εταιρείες.
- 3.1.29 **«Δημόσιο»** είναι το Ελληνικό Δημόσιο.

- 3.1.30 «Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου»** το άθροισμα των πάσης φύσεως ταμειακών αποθεμάτων του Παραχωρησιούχου, περιλαμβανομένων των κάθε είδους αξιών στις οποίες αυτά έχουν τυχόν επενδυθεί και των βεβαιωμένων απαιτήσεων του έναντι τρίτων, τα οποία δεν έχουν δεσμευθεί από τους Δανειστές, μείον το σύνολο των νομίμων και των βεβαιωμένων απαιτήσεων τρίτων κατά του Παραχωρησιούχου (συμπεριλαμβανομένων των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τον Κατασκευαστή, τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ή οποιονδήποτε άλλο υπεργολάβο του), με την εξαίρεση των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών.
- 3.1.31 «Διαιτησία»** είναι η διαδικασία επιλύσεως Διαφορών που προβλέπεται στο Άρθρο 33.3 της παρούσας Σύμβασης.
- 3.1.32 «Διαιτητές»** είναι τα πρόσωπα που ορίζονται σύμφωνα με στα Άρθρα 33.3.4 και 33.3.5 της παρούσας.
- 3.1.33 «Διαιτητική Απόφαση»** είναι η απόφαση με την οποία το Διαιτητικό Δικαστήριο αποφαινεται επί της Διαφοράς που τα Μέρη έχουν παραπέμψει σε αυτό προς επίλυση.
- 3.1.34 «Διαιτητικό Δικαστήριο»** είναι το διαιτητικό δικαστήριο που προβλέπεται στο Άρθρο 33.3.4 της παρούσας.
- 3.1.35 «Διάρκεια Ισχύος της Σύμβασης»** είναι το χρονικό διάστημα που ορίζεται στο Άρθρο 5.6.
- 3.1.36 «Διαφορά»** είναι κάθε διαφορά, διαφωνία ή αμφισβήτηση μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών που προκύπτει από ή σχετίζεται με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της παρούσας Σύμβασης, καθώς και από κάθε είδους πράξη ή παράλειψη του Ανεξάρτητου Μηχανικού,
- 3.1.37 «Δικαίωμα Εκμετάλλευσης του Έργου» ή «Δικαίωμα Εκμετάλλευσης»** είναι τα δικαιώματα που παρέχονται στον Παραχωρησιούχο ως μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος, σύμφωνα με το Άρθρο 4.1.1.
- 3.1.38 «Δικαίωμα Πρόσβασης» ή «Δικαιώματα Πρόσβασης»** είναι τα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου.

- 3.1.39 **«Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας»** είναι τα δικαιώματα που ορίζονται στο Άρθρο 32.1.1.
- 3.1.40 **«Διόδιο Τέλος»** ή **«Διόδια Τέλη»** ή **«Τέλη Διοδίων»** είναι το ποσό που ο Παραχωρησιούχος, κατά παραχώρηση από το Δημόσιο και ως μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος, δικαιούται εκάστοτε να επιβάλει και να εισπράττει από τους Χρήστες, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.
- 3.1.41 **«Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης»** είναι η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή που παρέχεται από τους Αρχικούς Μετόχους σύμφωνα με τη μορφή που προβλέπεται στο Προσάρτημα 1.
- 3.1.42 **«Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και Συντήρησης»** είναι η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή αρχικού ποσού 3.000.000,00 Ευρώ, με τη μορφή που προβλέπεται στο Προσάρτημα 1, η οποία θα προσκομιστεί από τον Παραχωρησιούχο και η οποία θα αναπροσαρμόζεται κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 10.6.
- 3.1.43 **«Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών»** είναι η εγγυητική επιστολή που θα παράσχει ο Παραχωρησιούχος, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Τμήματος 2 του Προσαρτήματος 1, για την προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από την Σύμβαση Παραχώρησης για την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών (εξαιρουμένης της υποχρέωσης λειτουργίας του Έργου), η οποία θα κατατεθεί στο Δημόσιο πριν ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.
- 3.1.44 **«Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών-Κατασκευών T1»** ή **«Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα»** είναι το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών που υποχρεούται να καταρτίσει ο Παραχωρησιούχος, όπως έχει εγκριθεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και θα προσαρτηθεί στην παρούσα σε αντικατάσταση του Χρονοδιαγράμματος Προσφοράς του Προσαρτήματος 6.

- 3.1.45 «Εγκεκριμένοι Περιβαλλοντικοί Όροι»** είναι οι περιβαλλοντικοί όροι του Έργου όπως αυτοί περιλαμβάνονται στο Προσάρτημα 2.
- 3.1.46 «Εγχειρίδιο Λειτουργίας ΕΠ»** είναι το εγχειρίδιο το οποίο θα περιέχει οδηγίες και διαδικασίες σχετικές με την λειτουργία του ΕΠ που εκπονήθηκαν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 23.5.
- 3.1.47 «Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης ΕΠ και Τ.Ε.»** είναι τα εγχειρίδια τα οποία θα περιέχουν οδηγίες και διαδικασίες επιθεώρησης και συντήρησης του ΕΠ και των Τ.Ε. αντίστοιχα, τα οποία θα εκπονηθούν βάσει των διατάξεων του Άρθρου 23.6.
- 3.1.48 «Ελεύθερη Χρήση»** σημαίνει το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και κατοχής του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου από τον Παραχωρησιούχο για οποιονδήποτε σκοπό ή δραστηριότητα επιτρεπόμενη από τα Άρθρα 4.1.1 και 4.2.
- 3.1.49 «Έναρξη Ισχύος του Κυρωτικού Νόμου»** είναι η ημερομηνία που θα ορίζει ο κυρωτικός νόμος για την έναρξη ισχύος του και η οποία προβλέπεται να είναι δέκα (10) ημέρες από την Ημερομηνία Δημοσίευσης.
- 3.1.50 «Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης»** είναι η εγγυητική επιστολή που έχει καταθέσει στο Δημόσιο ο Παραχωρησιούχος κατά την υπογραφή της παρούσας.
- 3.1.51 «Επεμβάσεις»** είναι το σύνολο των Κατασκευών που θα εκτελεστούν στα Υφιστάμενα Τμήματα κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών, σύμφωνα με την Σύμβαση και ειδικότερα το Προσάρτημα 2.
- 3.1.52 «Επίβλεψη»** είναι οι δραστηριότητες του Ανεξάρτητου Μηχανικού κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών, σύμφωνα με τα Άρθρα 18.3.1 και 18.3.2.
- 3.1.53 «Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο»** είναι το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο, όπως εκάστοτε επικαιροποιείται σύμφωνα με το Άρθρο 27.
- 3.1.54 «Επιτόκιο Αναφοράς»** είναι το επιτόκιο που ισούται με το άθροισμα του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην εκάστοτε πλέον πρόσφατη κύρια

πράξη αναχρηματοδότησής της η οποία πραγματοποιείται πριν από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του οικείου εξαμήνου συν περιθώριο [3] εκατοστιαίων μονάδων.

- 3.1.55 «Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών»** είναι η τριμελής επιτροπή Πραγματογνωμόνων που προβλέπεται στο Άρθρο 33.2.1 της παρούσας, στην οποία παραπέμπονται από τα Μέρη προς επίλυση οι Τεχνικές Διαφορές.
- 3.1.56 «Εργάσιμη Ημέρα»** είναι κάθε ημέρα κατά την οποία είναι κατά νόμο ανοικτές και πραγματοποιούν συναλλαγές οι τράπεζες στην Ελλάδα.
- 3.1.57 «Έργο»** είναι η μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση, εκμετάλλευση και εγγύηση του Έργου Παραχώρησης και η μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, και εγγύηση των Τοπικών Έργων, όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 2 του Προσαρτήματος 2.
- 3.1.58 «Έργο Παραχώρησης» ή «Ε.Π.»** είναι το κατά φυσική υπόσταση τμήμα του Έργου του οποίου ο Παραχωρησιούχος έχει την εκμετάλλευση, ως μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος και το οποίο, περιλαμβανόμενης της Κινητής Περιουσίας, είναι ιδιοκτησία του Ελληνικού Δημοσίου. όπως αυτό συνοπτικά περιγράφεται στο Άρθρο 4.3.2.
- 3.1.59 «Έσοδα»** είναι τα πάσης φύσεως έσοδα του Παραχωρησιούχου είτε από την είσπραξη Διοδίων Τελών, είτε από την εκμετάλλευση των ΣΕΑ, είτε από άλλες επιτρεπόμενες πηγές μετά την αφαίρεση του ΦΠΑ.
- 3.1.60 «Ημέρα Τιμής Βάσης»** είναι η 1^η Ιανουαρίου 2003.
- 3.1.61 «Ημερομηνία Δημοπράτησης του Έργου»** είναι η ημερομηνία υποβολής της Προσφοράς.
- 3.1.62 «Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος»** είναι η ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Παραχώρησης.
- 3.1.63 «Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης»** είναι η ημερομηνία που προβλέπεται στο Άρθρο 5.2.2 της παρούσας.
- 3.1.64 «Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας»** είναι η ημερομηνία που ορίζεται στο Άρθρο 12.1.2.

- 3.1.65 **«Ημερομηνία Δημοσίευσης»** είναι η ημερομηνία δημοσίευσης του κυρωτικού νόμου της Σύμβασης Παραχώρησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
- 3.1.66 **«Ημερομηνία Επίτευξης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας»** είναι η ημερομηνία έκδοσης της ΒΠΕ με την οποία πιστοποιείται η ολοκλήρωση των εργασιών στις οποίες αναφέρεται η κάθε Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία.
- 3.1.67 **«Ημερομηνία Πέρατος Περιόδου Μελετών – Κατασκευών»** είναι η ημερομηνία κατά την οποία πληρούνται οι προϋποθέσεις του Άρθρου 18.1.3.
- 3.1.68 **«Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση»** είναι κάθε σύμβαση μεταξύ του Παραχωρησιούχου και των Δανειστών δυνάμει της οποίας χορηγείται ή πρόκειται να χορηγηθεί στον Παραχωρησιούχο, με την εξαίρεση της Δεσμευτικής Επένδυσης και της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου, οποιαδήποτε χρηματοδότηση σε εκπλήρωση της υποχρεώσεώς του από το Άρθρο 7.3 της παρούσας (είτε υπό μορφή δανείων είτε υπό μορφή παροχής ενέγγυων πιστώσεων ή εγγυήσεων δανείων ή υπό οποιαδήποτε άλλη μορφή περιλαμβανομένων και τυχόν συμβάσεων αντιστάθμισης κινδύνου), και η οποία σε κάθε περίπτωση έχει εγκριθεί εγγράφως από το Δημόσιο και έχει γίνει αποδεκτή από αυτό ως Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση.
- 3.1.69 **«Κανόνες της Τέχνης και της Επιστήμης»** είναι η επίδειξη αυτού του βαθμού δεξιότητας, επιμέλειας, σωφροσύνης και προνοητικότητας που εύλογα και συνήθως θα απαιτείτο να επιδειχθεί από κάθε ικανό και έμπειρο κατασκευαστή και/ή λειτουργό, επιδιώκοντα με άκρα προσοχή να συμμορφωθεί με τις συμβατικές του υποχρεώσεις.
- 3.1.70 **«Κανονισμοί Υγιεινής και Ασφάλειας»** είναι όλες οι διατάξεις, κανονισμοί και πρότυπα που εκάστοτε ισχύουν και αφορούν θέματα υγείας, ασφάλειας ή/και προστασίας των εργαζομένων και Χρηστών.
- 3.1.71 **«Κατασκευαστής»** είναι το πρόσωπο που συμβάλλεται με τον Παραχωρησιούχο με τη Σύμβαση Μελέτης – Κατασκευής που προσαρτάται στην παρούσα

(Προσάρτημα 9) ή ο εκάστοτε διάδοχος ή αντικαταστάτης αυτού σύμφωνα με το Άρθρο 15.2.

3.1.72 **«Κατασκευές» ή «Κατασκευές του Έργου»** είναι, με την εξαίρεση των Νέων Τμημάτων Δημοσίου, καθετί που, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης, είναι αναγκαίο προκειμένου να κατασκευαστεί, να συντηρείται, να λειτουργεί και να τελεί υπό εκμετάλλευση το Έργο. Οι Κατασκευές διακρίνονται περαιτέρω σε:

(i) **«Κατασκευές Περιόδου T1»** που είναι όλες όσες απαιτούνται για την γένει πλήρη και άρτια ολοκλήρωση του κατά την φυσική υπόσταση Έργου.

Στις Κατασκευές της Περιόδου T1 περιλαμβάνονται οι μελέτες - κατασκευές των έργων τόσο του Έργου Παραχώρησης, όσο και των Τοπικών Έργων.

(ii) **«Κατασκευές Περιόδου μετά τη λήξη της Περιόδου T1»** που είναι όλες εκείνες που θα εκτελεσθούν κατά την περίοδο αυτή και οι οποίες απαιτούνται για την ικανοποίηση των συναφών όρων της Σύμβασης Παραχώρησης για την ασφαλή και σε υψηλό επίπεδο λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου.

Στην κατηγορία των Κατασκευών της περιόδου αυτής, περιλαμβάνονται τόσο οι αναφερόμενες στα έργα του Έργου Παραχώρησης όσο και οι οποιεσδήποτε σχετικές κατασκευές αναφέρονται στην Περίοδο Εγγύησης των Τοπικών Έργων.

(iii) **«Κατασκευές Περιόδου T3»** που είναι όλες όσες τυχόν απαιτηθούν για τη συντήρηση του Έργου κατά την περίοδο αυτή, σε εφαρμογή των όρων της παρούσας που αφορούν την Περίοδο Εγγύησης του Ε.Π.

(iv) **«Μόνιμες Κατασκευές»** που είναι όλες οι Κατασκευές πλην των Προσωρινών Κατασκευών, και

- (v) **«Προσωρινές Κατασκευές»** που είναι εκείνες που θα αποτελέσουν βοηθήματα για την εκτέλεση των Μονίμων Κατασκευών.

- 3.1.73 «Κέντρα Εκμετάλλευσης και Συντήρησης» ή «ΚΕΣ»** είναι οι χώροι που διαμορφώνονται από τον Παραχωρησιούχο και περιλαμβάνουν τα αναγκαία κτίρια διοίκησης, υπόστεγα, χώρους στάθμευσης για το μηχανικό εξοπλισμό συντήρησης του Έργου, τα ανταλλακτικά και τις αποθήκες ανταλλακτικών που είναι αναγκαία για τις Κατασκευές, συντήρηση και λειτουργία του Έργου.
- 3.1.74 «Κινητή Περιουσία»** είναι όλος ο εξοπλισμός του Έργου (περιλαμβανομένου και αυτού που έχει πληρωθεί από τον Παραχωρησιούχο αλλά δεν έχει ακόμα παραδοθεί σε αυτόν), με την εξαίρεση αυτού που έχει ενσωματωθεί στο Έργο, που χρησιμοποιείται ή θα χρησιμοποιηθεί από τον Παραχωρησιούχο για τη λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευσή του.
- 3.1.75 «Κρίσιμη Διαδρομή»** είναι η σειρά των Κρισίμων Δραστηριοτήτων του Χρονοδιαγράμματος Περιόδου T1 που προσδιορίζει τη συντομότερη συνολική διάρκειά του, με αποτέλεσμα οποιαδήποτε καθυστέρηση σε τέτοια δραστηριότητα, να έχει ως αποτέλεσμα αντίστοιχη καθυστέρηση στη συνολική διάρκεια του χρονοδιαγράμματος. Η κρίσιμη διαδρομή μπορεί να μεταβάλλεται σε περίπτωση που οποιαδήποτε Κρίσιμη Δραστηριότητα περατώνεται ενωρίτερα ή αργότερα από τον προβλεπόμενο στο χρονοδιάγραμμα χρόνο.
- 3.1.76 «Κρίσιμη Δραστηριότητα»** είναι οποιαδήποτε δραστηριότητα επί της Κρίσιμης Διαδρομής του Χρονοδιαγράμματος Περιόδου T1.
- 3.1.77 «Μέγιστη Πιθανή Ζημία»** είναι η μέγιστη ζημία την οποία ενδέχεται να υποστεί το ασφαλιζόμενο αντικείμενο από την επέλευση ενός ζημιογόνου γεγονότος.
- 3.1.78 «Μελέτες»** είναι όλες οι μελέτες του Έργου.
- 3.1.79 «Μελέτη Ανάλυσης Κινδύνων των Σηράγγων»** η μελέτη που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος για την ανάλυση των κινδύνων που σχετίζονται με τις σήραγγες

του Έργου σύμφωνα με το Άρθρο 23.2.6 περιλαμβανομένης και της ειδικής μελέτης που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος για τον καθορισμό των μέτρων που απαιτείται να εφαρμοστούν σχετικά με την πρόσβαση στις σήραγγες του Έργου των οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα εμπορεύματα (παράγραφος 3.7 του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου).

- 3.1.80 «Μελετητές»** είναι τα πρόσωπα που έχει ορίσει ο Παραχωρησιούχος με την Προσφορά για την εκπόνηση των Μελετών ή ο εκάστοτε διάδοχος ή αντικαταστάτης τους.
- 3.1.81 «Μετοχικό Κεφάλαιο»** είναι το μετοχικό κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου.
- 3.1.82 «Νέα Τμήματα Δημοσίου»** είναι τα τμήματα του Έργου που προσδιορίζονται στα Άρθρα 4.2.2 (b), 4.2.3 (c) και 6.6, των οποίων η κατασκευή εκτελείται από το Δημόσιο και τα οποία μετά την ολοκλήρωσή τους θα αποτελέσουν τμήμα του Ε.Π.
- 3.1.83 «Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου»** είναι τα τμήματα του Έργου που προσδιορίζονται στα Άρθρα 4.2.2 (a), και 4.2.3 (b), και αποτελούν μέρος των Κατασκευών Περιόδου T1.
- 3.1.84 «Οργανισμός Κοινής Ωφελείας – Ο.Κ.Ω.»** είναι κάθε κοινής ωφελείας δημόσια ή δημοτική αρχή, επιχείρηση ή εταιρία του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα στην οποία ανήκουν ή η οποία είναι υπεύθυνη για λειτουργίες/παροχές όπως ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεπικοινωνίες ή σιδηροδρομικές μεταφορές.
- 3.1.85 «Ορόσημα»** είναι οι προβλεπόμενες ημερομηνίες ολοκλήρωσης συγκεκριμένων σταδίων εκτέλεσης των Κατασκευών της Περιόδου T1, που σύμφωνα με το Άρθρο 7.2.4 αποτελούν προϋπόθεση καταβολής της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου.
- 3.1.86 «Παρατεταμένα Γεγονότα Ανωτέρας Βίας»** είναι τα γεγονότα Ανωτέρας Βίας που ορίζονται στο Άρθρο 22.5.

- 3.1.87** «Πέρασ της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών» είναι η ημερομηνία έκδοσης της Β.Π.Ε._{Τ1} σύμφωνα με το άρθρο 18.4.3 (i),
- 3.1.88** «Περιοδική Ταμειακή Ροή» είναι το άθροισμα του Μετοχικού Κεφαλαίου και τυχόν Δευτερογενούς Χρέους που καταβάλλονται στον Παραχωρησιούχο (ως αρνητική αξία) και όλων των διανομών με τη μορφή μερισμάτων ή/και επιστροφής Μετοχικού Κεφαλαίου καθώς και των ποσών εξυπηρέτησης, κατά κεφάλαιο και τόκους του Δευτερογενούς Χρέους, και τυχόν λοιπών σχετιζομένων προς το Δευτερογενές Χρέος, αμοιβών ή άλλων ποσών που καταβάλλονται από τον Παραχωρησιούχο στους Αρχικούς Μετόχους με την ιδιότητά τους αυτή ή σε οποιουσδήποτε διαδόχους τους (ως θετική αξία), όπως αυτά εμφανίζονται στις πλέον πρόσφατες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Παραχωρησιούχου.
- 3.1.89** «Περίοδος Εγγύησης Έργου Παραχώρησης» ή «Περίοδος T3» είναι η χρονική περίοδος δύο (2) ετών που αρχίζει την επομένη ημέρα της λήξεως της Περιόδου Παραχώρησης.
- 3.1.90** «Περίοδος Εγγύησης Τοπικών Έργων» ή «ΠΕ_{ΤΕ}» είναι η χρονική περίοδος που αρχίζει από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών κάθε αυτοτελούς Τοπικού Έργου (Β.Π.Ε. _{ΤΕ}) πλέον πέντε (5) ετών.
- 3.1.91** «Περίοδος Λειτουργίας» είναι η χρονική περίοδος που αρχίζει από την Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας (Άρθρο 12.1.2 (i)) και λήγει με την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη της Περιόδου Παραχώρησης και κατά την οποία ο Παραχωρησιούχος θα έχει την πλήρη ευθύνη για τη λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση τμήματος ή του συνόλου του Έργου Παραχώρησης.
- 3.1.92** «Περίοδος Μελετών - Κατασκευών» ή «Περίοδος T1» είναι η περίοδος που ορίζεται με το Άρθρο 18.1.
- 3.1.93** «Περίοδος Παραχώρησης» είναι η χρονική περίοδος που αρχίζει από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και λήγει, με την επιφύλαξη τυχόν παρατάσεων, περιπτώσεων καταγγελίας που προβλέπονται στη

Σύμβαση Παραχώρησης, την αντίστοιχη ημερομηνία μετά από τριάντα (30) χρόνια.

- 3.1.94 «Πληρεξούσια Τράπεζα»** είναι κάθε τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο θα προσδιορίζεται εκάστοτε ως τέτοια από τους Δανειστές.
- 3.1.95 «Πληρωμή προς το Δημόσιο»** είναι η καταβολή από τον Παραχωρησιούχο προς το Δημόσιο μέρους των Εσόδων, σύμφωνα με το Άρθρο 25.
- 3.1.96 «Πληρωτέο Ποσό Λόγω Καταγγελίας»** είναι το ποσό που εκάστοτε οφείλεται από το Ελληνικό Δημόσιο ως αποζημίωση στον Παραχωρησιούχο ή προς όφελος των Δανειστών λόγω καταγγελίας της παρούσας Σύμβασης.
- 3.1.97 «Πληρωτέο Ποσό Λόγω Καταγγελίας για Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης»** είναι το ποσό που σύμφωνα με το Άρθρο 30.3.2 (b) (ii) οφείλεται στον Παραχωρησιούχο σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης λόγω Γεγονότος Αθέτησης του Δημοσίου, το οποίο όταν προστεθεί στην Περιοδική Ταμειακή Ροή και στα Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου ή άλλα ποσά που κατέχονται από τον Παραχωρησιούχο κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας (και δεν ανήκουν στις Υποχρεώσεις έναντι των Δανειστών ή/και τα οποία δεν απαιτείται να καταβληθούν σε οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο σύμφωνα με την Σύμβαση Παραχώρησης), θα έχει σαν αποτέλεσμα, να έχει επιτευχθεί Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης ίση με την Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης Χρηματοοικονομικού Μοντέλου λαμβανομένων υπόψη και των αναφερομένων στο άρθρο 25.2 της παρούσας.
- 3.1.98 «Πόρισμα»** είναι η απόφαση με την οποία η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών αποφαινεται επί της Τεχνικής Διαφοράς που τα Μέρη έχουν παραπέμψει σε αυτήν προς επίλυση.
- 3.1.99 «Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης»** είναι το εκφραζόμενο ως ποσοστό οικονομικό μέγεθος, το οποίο εφαρμοζόμενο (υπό την μορφή συντελεστή προεξόφλησης) επί της Πραγματικής Περιοδικής Ταμειακής Ροής, θα καταλήγει σε μηδενική καθαρά παρούσα αξία.

- 3.1.100 «Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης Χρηματοοικονομικού Μοντέλου»** είναι η πραγματική απόδοση δεσμευτικής επένδυσης που θα επιτύγχανε ο Παραχωρησιούχος στο τέλος της Περιόδου Παραχώρησης, εάν δεν ελάμβανε χώρα το Γεγονός Αθέτησης του Δημοσίου, όπως αυτό προβλέπεται στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο.
- 3.1.101 «Πραγματική Περιοδική Ταμειακή Ροή»** είναι τα ποσά της Περιοδικής Ταμειακής Ροής, διαιρεμένα με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή που αντιστοιχεί στη σχετική για τα ποσά της Περιοδικής Ταμειακής Ροής περίοδο και με ημερομηνία αναγωγής την Ημερομηνία Τιμής Βάσης.
- 3.1.102 «Πραγματογνώμονας»** είναι το μέλος της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.
- 3.1.103 «Πρόβλεψη» ή «Προβλέψεις»** είναι οι προβολές οικονομικών στοιχείων του ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων του Παραχωρησιούχου, οι προβολές ταμειακών ροών, ο λόγος κάλυψης εξυπηρέτησης δανειακών υποχρεώσεων, λόγος κάλυψης διάρκειας δανείου, λόγος κάλυψης διάρκειας έργου, λόγοι απόδοσης μετοχικού κεφαλαίου και άλλες παρόμοιες πληροφορίες που απορρέουν από την εφαρμογή του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, όπως αυτό εκάστοτε επικαιροποιείται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.
- 3.1.104 «Προδιαγραφές»** είναι το σύνολο των εγγράφων της Σύμβασης (περιλαμβανομένων των Προσαρτημάτων της και των κανονισμών και κωδίκων στους οποίους παραπέμπουν) με τα οποία περιγράφονται σαφώς και λεπτομερώς οι ουσιαστικές απαιτήσεις περιλαμβανομένων και των τεχνικών απαιτήσεων για πράγματα, υλικά ή/και υπηρεσίες που απαιτούνται για την εκτέλεση του Έργου, περιλαμβανομένων και των διαδικασιών με τις οποίες θα διαπιστώνεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αυτές.
- 3.1.105 «Πρόδρομες Εργασίες»** είναι οι εργασίες που, σύμφωνα με το Άρθρο 5.7 της παρούσας, δικαιούται να ζητήσει το Δημόσιο από τον Παραχωρησιούχο να εκτελέσει κατά την Περίοδο από την Υπογραφή της Σύμβασης

Παραχώρησης μέχρι την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

- 3.1.106 **«Προσφορά»** είναι η Προσφορά του Αναδόχου που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 8.
- 3.1.107 **«Πρόσθετοι Χώροι»** είναι οι χώροι που τυχόν θα απαιτηθούν για την εγκατάσταση κατασκευών σχετικών με τις Προσωρινές Κατασκευές, καθώς και για την εγκατάσταση λατομείων, δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης ακρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών, σύμφωνα με το Άρθρο 12.2.1.
- 3.1.108 **«Πρωτόκολλο Παραλαβής Νέων Τμημάτων Δημοσίου»** είναι το πρωτόκολλο που υπογράφεται μεταξύ του Δημοσίου, του Παραχωρησιούχου και του Ανεξάρτητου Μηχανικού με το οποίο συντελείται η παράδοση των Νέων Τμημάτων Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο.
- 3.1.109 **«Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών – ΣΕΑ»** είναι οι σταθμοί εξυπηρέτησης αυτοκινητιστών υφιστάμενοι και προς ανάπτυξη, τους οποίους θα εκμεταλλεύεται ο Παραχωρησιούχος.
- 3.1.110 **«Συμβαλλόμενα Μέρη»** ή **«Μέρη»** είναι το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος και οι Αρχικοί Μέτοχοι του Παραχωρησιούχου που συμβάλλονται με την παρούσα και **«Συμβαλλόμενος»** ή **«Μέρος»** είναι οποιοσδήποτε από αυτούς.
- 3.1.111 **«Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού»** είναι η από 19-12-2006 σύμβαση που έχει καταρτιστεί μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Ανεξάρτητου Μηχανικού και η οποία προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 10.
- 3.1.112 **«Σύμβαση Μελέτης - Κατασκευής»** είναι η από 19-12-2006 σύμβαση που έχει καταρτιστεί μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Κατασκευαστή, και η οποία προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 9.
- 3.1.113 **«Σύμβαση Παραχώρησης»** ή **«Σύμβαση»** είναι η παρούσα σύμβαση με τα Προσαρτήματά της.
- 3.1.114 **«Συμβατικό Αντάλλαγμα»** είναι το αντάλλαγμα που θα καταβάλει το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο όπως αυτό

εξειδικεύεται στην παρούσα Σύμβαση, σύμφωνα με τα Άρθρα 4.1.1 και 4.1.2.

- 3.1.115 «Συμβατικός Εσωτερικός Δείκτης Αποδοτικότητας της Δεσμευτικής Επένδυσης Παραχωρησιούχου (TRIRR_{Παραχ.})»** είναι Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης ίση με δώδεκα στα εκατό (12%), με την επίτευξη της οποίας ενεργοποιείται ο μηχανισμός του Άρθρου 25.2 της παρούσας.
- 3.1.116 «Συμπληρωματικοί Χώροι»** είναι οι χώροι που τυχόν θα απαιτηθούν, σύμφωνα με Μελέτη που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος, για τη διαμόρφωση σταθμών διοδίων.
- 3.1.117 «Τεχνικές Διαφορές»** είναι οι όλες οι Διαφορές που αφορούν τεχνικά θέματα και, για όσες δεν ορίζεται ρητά στην παρούσα Σύμβαση ότι επιλύονται από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των Μερών ή και αυτεπάγγελα ορίζονται ως τέτοιες από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 33.2.6 ή το Διαιτητικό Δικαστήριο σύμφωνα με το Άρθρο 33.3.2.
- 3.1.118 «Τμήμα Μελετών – Κατασκευών» ή «Τ.Μ.Κ.»** είναι το συνολικό Τμήμα Μελετών – Κατασκευών που προσδιορίζεται στην Προσφορά, σύμφωνα με το άρθρο 3.3 της ΕΣΥ και ανέρχεται σε ένα δισεκατομμύριο εβδομήντα ένα εκατομμύρια εκατόν σαράντα τέσσερις χιλιάδες και τριακόσια οκτώ Ευρώ (€1.071.144.308).
- 3.1.119 «Τιμολόγιο Εργασιών»** είναι τα Τιμολόγια Ενιαίων Εργασιών Δημοπράτησης Δημοσίων Έργων Οδοποιίας (γ3), Υδραυλικών, Λιμενικών και Πρασίνου που έχουν εγκριθεί με την υπ' Αριθμ. Πρωτ: Δ17Α/01/93/ΦΝ.437/1-10-2004 απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Α' τριμήνου 2005), όπως τροποποιήθηκε με την Δ17α/04/15/ΦΝ 437/8-2-05 Απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 205 Β'/17-2-05), επί των οποίων εφαρμόζεται τεκμαρτή ενιαία έκπτωση δώδεκα στα εκατό (12%).
- 3.1.120 «Τοπικά Έργα» ή «ΤΕ»** είναι τμήματα ή στοιχεία του Έργου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο Άρθρο 4.3.3, που μελετώνται, χρηματοδοτούνται και κατασκευάζονται από τον Παραχωρησιούχο αλλά δεν παραχωρούνται σε αυτόν προς λειτουργία και εκμετάλλευση και.

- 3.1.121 **«Τράπεζα Τύπου Β»** είναι τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα πρώτης τάξης με αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας για μακροπρόθεσμες ανασφάλιστες χρηματοδοτήσεις BBB+ (ή καλύτερη) από την Standard & Poor's Corporation ή Baa1 (ή καλύτερη) από την Moody's Investors Services, Inc. ή BBB+ (ή καλύτερη) από την Fitch Ratings.
- 3.1.122 **«Τράπεζα Τύπου Γ»** είναι τράπεζα πρώτης τάξης ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας για μακροπρόθεσμες ανασφάλιστες χρηματοδοτήσεις BBB- (ή καλύτερη) από την Standard & Poor's Corporation ή Baa3 (ή καλύτερη) από την Moody's Investors Services, Inc. ή BBB- (ή καλύτερη) από την Fitch Ratings.
- 3.1.123 **«Υπηρεσία»** είναι η εκάστοτε υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. η οποία είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Έργου.
- 3.1.124 **«Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης»** είναι οι τοπικές υπηρεσίες, δημόσιες ή ιδιωτικές ή υπηρεσίες που αποτελούνται από προσωπικό του Παραχωρησιούχου ή των υπεργολάβων τους, οι οποίες παρεμβαίνουν σε περίπτωση ατυχήματος και στις οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνονται οι Αστυνομικές Αρχές, Πυροσβεστική Υπηρεσία, και το ΕΚΑΒ.
- 3.1.125 **«Υπουργείο»** είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.
- 3.1.126 **«Υπουργός»** είναι ο εκάστοτε Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.
- 3.1.127 **«Υποχρεώσεις Έναντι των Δανειστών»** είναι το εκάστοτε άθροισμα:
- (i) οποιουδήποτε κεφαλαίου, τόκου (εκτός τόκου υπερημερίας στην περίπτωση Καταγγελίας της Σύμβασης λόγω Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου), τραπεζικών αμοιβών και ευλόγων εξόδων/δαπανών, εφόσον έχουν νομίμως προκύψει και οφείλονται ή εκκρεμούν προς τους Δανειστές από τον Παραχωρησιούχο βάσει ή

συνεπεία των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας, και

- (ii) όλων των ποσών τα οποία οφείλονται από τον Παραχωρησιούχο στους Δανειστές λόγω πρόωρης καταγγελίας οποιωνδήποτε συμφωνιών αντιστάθμισης μελλοντικών κινδύνων επιτοκίων (περιλαμβανομένων και των εξόδων δανειακών προεξοφλήσεων και των προμηθειών αδρανείας οι οποίες θα πρέπει να πληρωθούν συνεπεία των προαναφερομένων, εφόσον όμως αυτά τα έξοδα και προμήθειες έχουν βεβαιωθεί από την Πληρεξούσια Τράπεζα ως ληξιπρόθεσμα και ως πληρωτέα) τα οποία έχουν χαρακτηριστεί και εγκριθεί εγγράφως από το Δημόσιο ως Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις, υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος και οι Δανειστές θα έχουν περιορίσει τα ποσά αυτά στο ελάχιστο δυνατό.

αφαιρουμένου του αθροίσματος:

- (iii) κάθε ποσού (εφόσον υπάρχει) πληρωτέου από τους Δανειστές στον Παραχωρησιούχο λόγω πρόωρης καταγγελίας οποιουδήποτε συμφωνητικού αντιστάθμισης μελλοντικών κινδύνων επιτοκίων το οποίο έχει εγκριθεί εγγράφως από το Δημόσιο ως Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση.
- (iv) κάθε ποσού το οποίο είναι πιστωμένο από ή για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου σε οποιονδήποτε λογαριασμό αποθεματικού εξυπηρέτησης δανείων προς εξασφάλιση υποχρεώσεων προς τους Δανειστές οι οποίες πηγάζουν από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις, και
- (v) κάθε ποσού που δεν περιλαμβάνεται στα υπό (iii) και (iv) ανωτέρω σε μετρητά ή ισοδύναμο μετρητών ή άλλα ποσά (συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων των οποίων τελικοί δικαιούχοι είναι οι Δανειστές) αλλά ρητά εξαιρουμένων των τυχόν εγγυήσεων που έχουν παρασχεθεί στους Δανειστές από άλλο Δανειστή ή τρίτο με εξαίρεση

τους Μετόχους ή τις θυγατρικές τους εταιρείες, που οι Δανειστές έχουν στη διάθεσή τους (είτε σε οποιονδήποτε λογαριασμό αποθεματικών είτε αλλιώς) και οποιαδήποτε ασφαλίσματα που καταβλήθηκαν ή τα οποία έχουν δεσμευθεί να καταβληθούν στον Παραχωρησιούχο και τα οποία εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις των Δανειστών και είναι στη διάθεσή τους και δεν έχουν δεσμευθεί για άλλη χρήση ή πληρωμή τρίτου προσώπου.

- 3.1.128 «Υφιστάμενα Τμήματα»** είναι τα τμήματα του ΕΠ τα οποία ορίζονται στο Άρθρο 4.2.3 (α) της παρούσας και τα οποία έχουν ήδη κατασκευαστεί και λειτουργούν με μέριμνα και δαπάνες του Δημοσίου ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα, τα οποία θα παραδοθούν στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 12.1.2 της παρούσας. Στα Υφιστάμενα Τμήματα συμπεριλαμβάνονται οι υφιστάμενοι σταθμοί διοδίων και οι εν λειτουργία Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών.
- 3.1.129 «Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου»** είναι το μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος που καταβάλλεται από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο υπό μορφή επιδότησης κεφαλαίου (capital grant) ως οικονομική συμβολή του Δημοσίου στη δαπάνη κατασκευής του Έργου, το ύψος του οποίου καθώς και ο τρόπος και το χρονοδιάγραμμα καταβολών της, ορίζονται και συμφωνούνται με το Άρθρο 7.2.
- 3.1.130 «Χρηματοοικονομικό Μοντέλο»** είναι το έγγραφο που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 5 και του οποίου οι τυχόν τροποποιήσεις ως προς τη μορφή ή δομή γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 37.3.1 (i) της παρούσας
- 3.1.131 «Χρήστης»** είναι ο χρήστης του Έργου Παραχώρησης.
- 3.1.132 «Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης»** είναι τα ποσά και οι ημερομηνίες καταβολής της Δεσμευτικής Επένδυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 7.1.4
- 3.1.133 «Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Χρηματοδοτικής Συμβολής»** είναι τα ποσά και οι ημερομηνίες καταβολής της Χρηματοδοτικής Συμβολής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 7.2.3.

3.1.134 «Χώρος Εκτέλεσης του Έργου» είναι οι χώροι που προσδιορίζονται στο Άρθρο 12.

3.2 Ερμηνεία

3.2.1 Η παρούσα Σύμβαση αποτελεί ενιαίο σύνολο ερμηνευόμενο σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστεως και των συναλλακτικών ηθών, προς ικανοποίηση του δημοσίου συμφέροντος και της συνέχειας της παραχωρούμενης δημόσιας υπηρεσίας.

3.2.2 Τυχόν ακυρότητα μέρους δεν συνεπάγεται ακυρότητα του συνόλου της Σύμβασης, το οποίο παραμένει ισχυρό και δεσμευτικό για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

3.2.3 Στην παρούσα Σύμβαση, εφ' όσον δεν συνάγεται διαφορετικό νόημα από τα συμφραζόμενα:

- (i) αναφορές σε νόμο ή σε διάταξη νόμου θα ερμηνεύονται, σε κάθε δεδομένη στιγμή, ως περιλαμβάνουσες και αναφορά σε κάθε τροποποίηση, παράταση ή επαναφορά σε ισχύ η οποία θα ισχύει κατά τη στιγμή εκείνη,
- (ii) αναφορές στον ενικό θα περιλαμβάνουν και τις αναφορές στον πληθυντικό και αντιστρόφως,
- (iii) οι επικεφαλίδες θα αγνοούνται κατά την ερμηνεία της παρούσας Σύμβασης,
- (iv) αναφορές σε σύμβαση, πράξη, νομικό έγγραφο, άδεια, κώδικα ή άλλο έγγραφο (περιλαμβανομένης της παρούσας Σύμβασης) ή σε μια διάταξη που περιλαμβάνεται σε οποιοδήποτε από αυτά θα ερμηνεύονται στη δεδομένη στιγμή σαν αναφορά σε αυτά όπως πιθανόν θα έχουν τότε τροποποιηθεί, παραλλαχθεί συμπληρωθεί, ανασταλεί ή ανανεωθεί,
- (v) αναφορές στους Συμβαλλομένους θα περιλαμβάνουν και τους διαδόχους και τους εκδοχείς των,
- (vi) αναφορές στο Ελληνικό Δημόσιο θα περιλαμβάνουν και την Υπηρεσία.

3.3 Προσαρτήματα - Σειρά Ισχύος

3.3.1 Το κείμενο της παρούσας Σύμβασης, όπως υπογράφεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, αποτελεί το μόνο σε ισχύ κείμενο της Σύμβασης Παραχώρησης, το οποίο και θα υποβληθεί από το Δημόσιο κατά τα συμφωνούμενα με το Άρθρο 5.1.1 της παρούσας, στη Βουλή των Ελλήνων, για να κυρωθεί με νόμο στο σύνολό του, πλην των Προσαρτημάτων του.

3.3.2 Τα κατωτέρω έγγραφα προσαρτώνται αναπόσπαστα στην παρούσα Σύμβαση και αποτελούν Προσαρτήματά της:

1. Υποδείγματα Συμβατικών Εγγράφων

- (i) Τμήμα 1 - Σχέδιο Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών,
- (ii) Τμήμα 2 – Σχέδιο Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης,
- (iii)) Τμήμα 3 - Σχέδιο Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και Συντήρησης,
- (iv) Τμήμα 4 – Επιβεβαίωση Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης.

- 2. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.),
- 3. Ο Κανονισμός Μελετών και Ερευνών (Κ.Μ.Ε.),
- 4. Η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ.),
- 5. Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο,
- 6. Τα Χρονοδιαγράμματα Προσφοράς του Έργου και, μετά την κατάρτισή τους από τον Παραχωρησιούχο, το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής του Έργου τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του Έργου Παραχώρησης (μετά την κατάρτιση και έγκρισή τους),
- 7. Οι Ελάχιστες Απαιτήσεις Ασφάλισης,
- 8. Η Προσφορά,
- 9. Η μεταξύ Παραχωρησιούχου και Κατασκευαστή Σύμβαση Μελέτης - Κατασκευής,

10. Η σύμβαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού,
  11. Το Καταστατικό του Παραχωρησιούχου,
  12. Νομιμοποιητικά Έγγραφα.
- 3.3.3 Σε περίπτωση ασυμφωνίας των Προσαρτημάτων με τη Σύμβαση Παραχώρησης, υπερισχύει η παρούσα Σύμβαση.
- 3.3.4 Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των Προσαρτημάτων, η σειρά ισχύος τους καθορίζεται από τη σειρά που αναφέρονται ανωτέρω.

4. Συμβατικό Αντικείμενο - Ανταγωνισμός

- 4.1 Με την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης, το Δημόσιο αναθέτει στον Παραχωρησιούχο το Έργο «Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση των Αυτοκινητόδρομων Ιονία Οδός από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) - Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετήριος Κλάδος του ΠΑΘΕ Σχηματάρι - Χαλκίδα» έναντι του Συμβατικού Ανταλλάγματος που συνίσταται στο αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης, σε συνδυασμό με καταβολή άλλων ανταλλαγμάτων και συγκεκριμένα:

4.1.1 Δικαίωμα Εκμετάλλευσης του Έργου

Το Δικαίωμα Εκμετάλλευσης του Έργου συνίσταται στην παραχώρηση εκ μέρους του Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας Σύμβασης:

- (i) του δικαιώματος επιβολής και είσπραξης για ίδιο λογαριασμό, Διοδίων Τελών από τους Χρήστες του Έργου Παραχώρησης, και
- (ii) του δικαιώματος εμπορικής εκμετάλλευσης των υπαρχόντων και προς κατασκευή Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών και των κάθε είδους χρήσεων που επιτρέπεται να γίνουν στο Έργο Παραχώρησης και οι οποίες αποβλέπουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των Χρηστών.

4.1.2 Άλλα Ανταλλάγματα

Επί πλέον του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης του Έργου, το Δημόσιο αναλαμβάνει με την παρούσα να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο τη Χρηματοδοτική Συμβολή όπως αυτή προσδιορίζεται κατά ποσό και τρόπο καταβολής στο Άρθρο 7.2.

4.1.3 Χαρακτηρισμός Έργου

Το Έργο έχει ενταχθεί στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο - TEN (Απόφαση Νο. 1692/96/EC). Χαρακτηρίζεται αυτοκινητόδρομος κατά τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως ισχύει, και εντάσσεται στο βασικό εθνικό οδικό δίκτυο για την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων, περιλαμβανομένων και των τμημάτων των παραπλεύρων οδών (SR) που θα κατασκευασθούν για την ενιαία λειτουργική αποκατάστασή του.

4.2 Αντικείμενο του Έργου

4.2.1 Το Έργο για το οποίο αναλαμβάνει ο Παραχωρησιούχος την υποχρέωση να μελετήσει, χρηματοδοτήσει, κατασκευάσει, λειτουργήσει και συντηρήσει είναι:

- (i) ο αυτοκινητόδρομος «Ιονία Οδός» μήκους περίπου 196 χλμ. από το Αντίρριο έως τον Ανισόπεδο Κόμβο Εγνατία.
- (ii) ο αυτοκινητόδρομος ΠΑΘΕ μήκους περίπου 172,5 χλμ. από τον Ανισόπεδο Κόμβο Μεταμόρφωσης έως τη Σκάρφεια (θέση άνω διάβασης ΣΓΥΤ).
- (iii) Ο συνδετήριος κλάδος του ΠΑΘΕ Σχηματάρι – Χαλκίδα (11 χλμ.),

που περιλαμβάνουν τόσο Υφιστάμενα Τμήματα όσο και Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου και Δημοσίου όπως αυτά αναλυτικά περιγράφονται στο Προσάρτημα 2 της Παρούσας και συνοπτικά αναφέρονται κατωτέρω.

4.2.2 Αυτοκινητόδρομος Ιονία Οδός:

Ο Αυτοκινητόδρομος Ιονία Οδός περιλαμβάνει:

(a) Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου (ΕΠ και ΤΕ):

- (i) Αντίρριο – Νότιο άκρο Παράκαμψη Αγρινίου (42,9 χλμ.),
- (ii) Ολοκλήρωση έργων τμήματος της Παράκαμψης Αγρινίου (13 χλμ.),

(iii) Βόρειο Άκρο Παράκαμψης Αγρινίου – Νότιο άκρο Παράκαμψης Άρτας (53,0 χλμ.), και

(iv) Βόρειο άκρο Παράκαμψης Άρτας – Ιωάννινα (Εγνατία Οδός) (50,0 χλμ.)

(b) Νέα Τμήματα Δημοσίου (ΕΠ):

(i) Παράκαμψη Αγρινίου (20,7 χλμ.), και

(ii) Παράκαμψη Άρτας (6,15 χλμ.),

(c) Υφιστάμενα Τμήματα (ΕΠ):

Παράκαμψη Άρτας (10,5 χλμ.),

4.2.3 Αυτοκινητόδρομος ΠΑΘΕ:

(a) Υφιστάμενα Τμήματα (ΕΠ) μήκους 151 χλμ. περίπου, τα οποία έχουν κατασκευασθεί από και με δαπάνη του Δημοσίου και συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και είναι ο ΠΑΘΕ Τμήμα Α/Κ Μεταμόρφωσης – Λόγγος.

(b) Νέα Τμήματα Δημοσίου (Ε.Π.):

(i) Συνδετήριος Κλάδος του ΠΑΘΕ από Σχηματάρι έως Χαλκίδα (11 χλμ.),

(ii) Παράκαμψη Αγ. Κωνσταντίνου και Καμ. Βούρλων (20,25 χλμ.),

4.3 Αντικείμενο λειτουργίας, εκμετάλλευσης και συντήρησης

4.3.1 Σύμφωνα με το Άρθρο 4.1.1 το Ελληνικό Δημόσιο παραχωρεί στον Παραχωρησιούχο το αποκλειστικό δικαίωμα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης με την επιβολή και είσπραξη Διοδίων Τελών και με κάθε άλλη νόμιμη χρήση που αφορά αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των Χρηστών κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης για το Έργο Παραχώρησης (ΕΠ).

4.3.2 Ως έργα του ΕΠ ορίζονται:

(1) Ο αυτοκινητόδρομος Ιονία Οδός χ.θ. - 0 + 158 έως και τον Α/Κ Εγνατία μέχρι τη στάθμη της παράπλευρης οδού/πεζόδρομου (SR) ή του φυσικού εδάφους αν δεν υπάρχει η στάθμη της παράπλευρης

οδού / πεζοδρόμου (SR), περιλαμβανομένων των πρηνών μέχρι και την περίφραξη που προβλέπεται στο άρθρο 34.4 της ΕΣΥ.

- (2) ο αυτοκινητόδρομος ΠΑΘΕ από Α.Κ. Μεταμόρφωσης έως την Σκάρφεια μέχρι τη στάθμη της παράπλευρης οδού/πεζοδρόμου (SR), ή του φυσικού εδάφους αν δεν υπάρχει η στάθμη της παράπλευρης οδού / πεζοδρόμου (SR), περιλαμβανομένων των πρηνών μέχρι και την περίφραξη που προβλέπεται στο άρθρο 34.4 της ΕΣΥ.
- (3) Οι ανισόπεδοι κόμβοι (πλην του Α.Κ. Μεταμόρφωσης) με το δευτερεύον οδικό δίκτυο μέχρι την στάθμη των παραπλεύρων οδών (SR) αν υπάρχουν ή του φυσικού εδάφους περιλαμβανομένων των πρηνών του σώματος των έργων μέχρι και την περίφραξη, καθώς επίσης και τα αναγκαία μήκη στο δευτερεύον οδικό δίκτυο, όπως περιγράφονται στο Προσάρτημα 2.
- (4) Τα Κέντρα Διοίκησης, Εκμετάλλευσης και Συντήρησης (ΚΕΣ), στις προβλεπόμενες από την παρούσα θέσεις,
- (5) Οι Κατασκευές σε συμμόρφωση με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.
- (6) Οι γέφυρες ανισόπεδων διαβάσεων οδών, ακόμα και των οδών που ανήκουν στα Τ.Ε. καθ'όλο το μήκος τους συμπεριλαμβανομένων των μηκών που αντιστοιχούν στους τοίχους των ακροβάθρων και στις πλάκες πρόσβασης.
- (7) Οι υφιστάμενοι και νέοι σταθμοί διοδίων καθώς και οποιοσδήποτε κτιριακός ή άλλος εξοπλισμός απαιτείται για την λειτουργία τους (κτίρια διοίκησης με τον περιβάλλοντα τους χώρο, χοάνες διοδίων, νησίδες και θαλαμίσκοι, στέγαστρα, σήραγγες εξυπηρέτησεων κ.λ.π.).
- (8) Οι Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ).

Ειδικότερα για τους Σταθμούς Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ), τους σταθμούς διοδίων και τα Κέντρα Διοίκησης, Εκμετάλλευσης και Συντήρησης (ΚΕΣ), εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 7

του άρθρου 23 του ν. 2300/1995 (ΦΕΚ Α' 69) με τις ακόλουθες ειδικές ρυθμίσεις:

- (i) Ο Παραχωρησιούχος έχει λάβει υπόψη του με την Προσφορά του τις θέσεις των Κέντρων Εκμετάλλευσης και Συντήρησης και των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών που περιλαμβάνονται στην ΕΣΥ.
  - (ii) Ο Παραχωρησιούχος δύναται να επιλέγει και μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης νέες θέσεις σταθμών διοδίων, οι οποίες θα εγκρίνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες έγκρισης μελετών της παρούσας Σύμβασης. Το δικαίωμα του Παραχωρησιούχου προς επιλογή νέων θέσεων σταθμών διοδίων ισχύει καθ' όλη την Περίοδο Παραχώρησης, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας παραγράφου και του άρθρου 24 της παρούσας, περιλαμβανομένου και του δικαιώματος τυχόν κατάργησης / μετακίνησης υφιστάμενων σταθμών διοδίων, εφ' όσον όμως αυτή πληροί τις προϋποθέσεις και περιορισμούς του άρθρου 24, ως προς την Τιμή Διοδίων Τελών και εγκριθεί σύμφωνα με την παρούσα.
- (9) Τα έργα απορροής ομβρίων υδάτων και αντιπλημμυρικής προστασίας που αποσκοπούν στην εύρυθμη λειτουργία του ΕΠ περιλαμβανομένων και των φρεατίων υδροσυλλογής και των τεχνικών έργων ομβρίων, έστω και αν κατασκευάζονται εκτός των ορίων αυτού.
- (10) Οι αγωγοί και οι λοιπές εγκαταστάσεις παροχών/συνδέσεων Ο.Κ.Ω. προς τα έργα του ΕΠ,
- (11) Οι Η/Μ εγκαταστάσεις των έργων του ΕΠ (ηλεκτροφωτισμός, τηλέφωνα ανάγκης, συστήματα και άλλες εγκαταστάσεις)
- (12) Οι πινακίδες του συστήματος ελέγχου κυκλοφορίας / ενημέρωσης των οδηγών στον αυτοκινητόδρομο και στους Ανισόπεδους Κόμβους μέχρι και απόσταση 1 χλμ. από αυτούς στο δευτερεύον οδικό δίκτυο.
- (13) Το σύστημα είσπραξης Τελών Διοδίων.

- (14) Το σύστημα επίβλεψης, ελέγχου και συλλογής περιβαλλοντικών στοιχείων και δεδομένων (π.χ. ρύπανσης, στάθμης θορύβου κ.λπ.).
- (15) Το σύστημα καταμέτρησης κυκλοφορίας.
- (16) Κάθε άλλο σύστημα και/ή υποσύστημα τηλεματικής (Α.Τ.Τ.) απαραίτητο για την καλή και ασφαλή λειτουργία του Έργου.
- (17) Οποιαδήποτε άλλη κατασκευή/εγκατάσταση, για την οποία ο Παραχωρησιούχος θα είναι υπεύθυνος, τόσο για τη μελέτη – κατασκευή, όσο και για τη λειτουργία – εκμετάλλευση και συντήρηση αυτής σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τα Προσαρτήματά της.

4.3.3 Αντικείμενο που δεν παραχωρείται για λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση

Τα έργα για τα οποία ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει με την παρούσα Σύμβαση μόνο την υποχρέωση μελέτης, χρηματοδότησης, κατασκευής και εγγύησης κατά την Περίοδο Εγγύησης ΤΕ αποτελούν τα Τοπικά Έργα και είναι:

- (1) Το δευτερεύον οδικό δίκτυο με όλο τον εξοπλισμό ασφαλείας ως εξής:
  - (i) οι δευτερεύουσες οδοί των ανισοπέδων κόμβων εκτός του τμήματος αυτών που περιλαμβάνεται στο ΕΠ σύμφωνα με το Άρθρο 4.3.2.(1) και (2) αναφορικά με τα Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου όπως αυτά ορίζονται στο Άρθρο 4.2.2 (a) και 4.2.3 (b),
  - (ii) οι παράπλευροι οδοί (S.R.) και όποιο άλλο δευτερεύον οδικό δίκτυο κατασκευαστεί σύμφωνα με το Βασικό Σχεδιασμό και τις προβλέψεις της ΕΣΥ,
  - (iii) το οδικό δίκτυο στις θέσεις του ΕΠ που θα απαιτηθεί να ανακατασκευαστεί για την διαμόρφωση σταθμών διοδίων, ΣΕΑ, ΚΕΣ και για λοιπές ανάγκες του ΕΠ.
- (3) Τα κάθε είδους δίκτυα και εγκαταστάσεις που τοποθετούνται στα Τ.Ε. (ηλεκτροφωτισμός, αποχέτευση ακαθάρτων, έργα άρδευσης κλπ.).

- (4) Οι κάθε είδους αγωγοί ή/και σωληνώσεις αναμονής διέλευσης και λοιπές εγκαταστάσεις δικτύων Ο.Κ.Ω. [δίκτυα αποχέτευσης (ομβρίων, ακαθάρτων), δίκτυα ύδρευσης, σωληνώσεις / φρεάτια διέλευσης αγωγών ΔΕΗ/ΟΤΕ, σωληνώσεις / φρεάτια διέλευσης αγωγών καυσίμου, αερίου κλπ.], ανεξάρτητα από το οδικό έργο (ΕΠ ή Τ.Ε.) στο οποίο κατασκευάζονται /εγκαθίστανται, με εξαίρεση τα έργα που προαναφέρθηκαν ως ανήκοντα στα έργα του ΕΠ.

4.4 Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου

4.4.1 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει να εκτελέσει το Έργο σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και των Προσαρτημάτων της. Ειδικότερα, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, αναλαμβάνει αποκλειστικά με δαπάνες του και με δικό του κίνδυνο, εκτός αν άλλως ορίζεται ρητά στην παρούσα:

- (i) Να χρηματοδοτήσει το Έργο με ίδια και δανειακά κεφάλαια,
- (ii) Να εκπονήσει όλες τις αναγκαίες έρευνες και Μελέτες.
- (iii) Να εκτελέσει όλες τις Κατασκευές και όσες άλλες εργασίες συμβατικά απαιτούνται μέχρι και τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης,
- (iv) Να λειτουργήσει το Έργο Παραχώρησης σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας,
- (v) Να συντηρήσει το Έργο Παραχώρησης σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης
- (vi) Να εγγυηθεί την καλή λειτουργία του Έργου Παραχώρησης κατά την Περίοδο Εγγύησης ΕΠ και των Τοπικών Έργων κατά τη διάρκεια της Περιόδου Εγγύησης Τοπικών Έργων (ΠΕΤΕ),
- (vii) Να καταβάλει το σύνολο των αμοιβών και εξόδων του Ανεξάρτητου Μηχανικού, σύμφωνα με το Παράρτημα 11.
- (viii) Να παραδώσει το Έργο Παραχώρησης κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης σε πλήρη λειτουργία σύμφωνα με τους όρους της παρούσας,

- (ix) Να συνάψει και διατηρεί σε ισχύ τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές συμβάσεις
- (x) Να εκπαιδεύσει το προσωπικό του Δημοσίου στα καθήκοντα και στον χρόνο που προβλέπονται στην παρούσα,
- (xi) Να ενημερώνει τους Χρήστες σύμφωνα με τις προβλέψεις της Σύμβασης,
- (xii) Να διευκολύνει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Δημοσίου καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης Παραχώρησης.
- (xiii) Να εγκαταστήσει σύστημα ποιοτικού ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας σε όλα τα στάδια μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας, εκμετάλλευσης και συντήρησης του Έργου, το οποίο θα πιστοποιηθεί από κατάλληλο όικο.
- (xiv) Να προβαίνει στις Πληρωμές προς το Δημόσιο των ποσών που προσδιορίζονται καθ' ύψος και τρόπο καταβολής στο Άρθρο 25 της παρούσας
- (xv) Να προσλάβει προ της Ημερομηνίας Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας, για την κάλυψη των θέσεων εργασίας είσπραξης Διοδίων Τελών, κατά απόλυτη προτεραιότητα και μέχρι σαράντα πέντε (45) άτομα (ή όσα τυχόν επιπλέον συμφωνήσουν το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος):
  - a. προσωπικό προερχόμενο από τους εργαζόμενους στην εταιρεία Ταμεία Εθνικής Οδοποιίας Α.Ε. που απασχολείτο σε αυτήν για τις πάγιες ανάγκες των Υφισταμένων Τμημάτων έως και τις 31-12-2004 και εξακολουθούσε να απασχολείται σε αυτήν κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας, με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, και εφόσον επιθυμούν να προσληφθούν στις θέσεις αυτές από τον Παραχωρησιούχο,
  - b. με συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και όρους σύμφωνους με αυτούς που ισχύουν στις συμβάσεις εργασίας του αντίστοιχου προσωπικού του Παραχωρησιούχου.

(xvi) Να συνεργάζεται με τους φορείς που έχουν την ευθύνη κατασκευής, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του οδικού δικτύου που συνδέεται καθ'οιονδήποτε τρόπο με το Ε.Π.

(xvii) Να τοποθετήσει ευκρινείς πινακίδες τουλάχιστον σε κάθε μετωπικό σταθμό διοδίων (και ανά κατεύθυνση) στις οποίες να αναγράφεται ότι το Έργο χρηματοδοτείται από προγράμματα της Ε.Ε.

4.4.2 Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, η ευθύνη του Παραχωρησιούχου δεν αποδυναμώνεται, ούτε επιμερίζεται από συναινέσεις ή εγκρίσεις που παρέχει το Δημόσιο σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.

4.4.3 Η έννοια οποιασδήποτε συναίνεσης ή έγκρισης του Δημοσίου, που παρέχεται χωρίς παρατηρήσεις είναι - και μόνον - ότι το Δημόσιο δεν έχει αντίρρηση. Όταν η συναίνεση ή έγκριση παρέχεται με παρατηρήσεις, τότε οι παρατηρήσεις υποχρεώνουν τον Παραχωρησιούχο σε συμμόρφωση με αυτές σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Σύμβαση.

4.5 Υποχρεώσεις Δημοσίου

4.5.1 Το Δημόσιο αναλαμβάνει, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης:

- (i) Να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο το Συμβατικό Αντάλλαγμα,
- (ii) Να εξασφαλίσει στον Παραχωρησιούχο σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, την αδιατάρακτη άσκηση του αποκλειστικού δικαιώματος Εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης,
- (iii) Να παραδώσει στον Παραχωρησιούχο, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 12 της παρούσας, τους Χώρους Εκτέλεσης του Έργου και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης και να διατηρήσει στη διάθεση του Παραχωρησιούχου για όλη τη

διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης τους χώρους επί των οποίων θα κατασκευαστεί το Έργο Παραχώρησης.

- (iv) Να διευκολύνει, για λόγους εξοικείωσης και μέχρι την επίτευξη της Πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, την πρόσβαση του Παραχωρησιούχου σε στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία των Υφισταμένων Τμημάτων (χώροι διοδίων, ΣΕΑ, εγκαταστάσεις, εξοπλισμός, στατιστικές, συμβάσεις μίσθωσης κ.λ.π.).

4.5.2 Το Δημόσιο αναλαμβάνει μόνο εκείνες τις συμβατικές οικονομικές υποχρεώσεις που αφορούν στο Έργο, για τις οποίες υπάρχει ρητή πρόβλεψη στην παρούσα Σύμβαση.

4.6 Ανταγωνισμός

Η εκ μέρους του Δημοσίου ή τρίτου προσώπου (περιλαμβανομένων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων παραχωρησιούχων):

- (i) κατασκευή και θέση σε λειτουργία έργων αυτοκινητοδρόμων ή οδών ταχείας κυκλοφορίας (όπως αυτοί ορίζονται στον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως αυτός ισχύει), πλην των αναφερομένων στο Άρθρο 4.7, που επηρεάζουν ουσιωδώς τον κυκλοφοριακό φόρτο και τα Έσοδα ή / και
- (ii) μη επιβολή Διοδίων Τελών σε αυτοκινητόδρομους που αποδεδειγμένα λειτουργούν ανταγωνιστικά με το Έργο, ή επιβολή σε αυτούς Ανωτάτου Ορίου Διοδίων Τελών ανά χιλιόμετρο χαμηλότερου του 85% του Ανωτάτου Ορίου Διοδίων Τελών που προβλέπεται κατά μέσο όρο για το Έργο για την αντίστοιχη περίοδο, ή / και
- (iii) επιβολή Ανωτάτου Ορίου Διοδίων Τελών σε αυτοκινητοδρόμους ή οδούς ταχείας κυκλοφορίας που συνδέονται άμεσα με το Έργο ανά χιλιόμετρο υψηλότερου κατά 15% τουλάχιστον του Ανωτάτου Ορίου Διοδίων Τελών που προβλέπεται κατά μέσο όρο για το Έργο για την αντίστοιχη περίοδο, ή / και
- (iv) εκτροπή ή αποκλεισμός οδών που λειτουργούν ως προσβάσεις σε οιοδήποτε σημείο του Έργου ή / και

- (v) παροχή άδειας λειτουργίας ΣΕΑ σε απόσταση μικρότερη από τριάντα 30 χλμ. από τα προβλεπόμενα στην παρούσα ΣΕΑ, επί του Αυτοκινητοδρόμου ΠΑΘΕ (εξαιρουμένου του τμήματος Αθήνα – Κόρινθος και της Αττικής Οδού) ή επί του Αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδος (Ε65).

συνιστά Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

4.7 Ανάπτυξη Συγκοινωνιακού Δικτύου της Ευρύτερης Περιοχής

Το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να προγραμματίζει, μελετά και κατασκευάζει, χωρίς να γεννάται οποιαδήποτε υποχρέωση αποζημίωσης του Παραχωρησιούχου, τα κατωτέρω συγκοινωνιακά έργα που αποτελούν τμήματα του Διευρωπαϊκού Δικτύου – TEN (Απόφαση Νο. 1692/96/EC):

- (i) Η ολοκλήρωση του αυτοκινητοδρόμου ΠΑΘΕ, με Διόδια Τέλη εντός των ορίων της παραγράφου 4.6 (iii),
- (ii) Το Σιδηροδρομικό Δίκτυο Αθήνα – Ειδομένη
- (iii) Η ανάπτυξη και ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού, με ή χωρίς διόδια
- (iv) Ο οδικός άξονας Λαμίας – Αντίρριου, πλην της περιπτώσεως ανάπτυξής του ως αυτοκινητόδρομου, οπότε εφαρμόζεται το Άρθρο 4.6 (ii) της παρούσας.
- (v) Ο αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος (Ε 65) με διόδια και σύμφωνα με τους περιορισμούς του Άρθρου 4.6 (iii) της παρούσας.

4.8 Δημόσιες Συγκοινωνίες

4.8.1 Με τις διατάξεις της παρούσας δεν θίγεται το δικαίωμα του Δημοσίου να ορίζει τα εισιτήρια των Δημοσίων Συγκοινωνιών που εξυπηρετούν την άμεση και την ευρύτερη περιοχή του Έργου, καθώς και το δικαίωμά του να επιβάλλει γενικούς περιορισμούς/ρυθμίσεις/μέτρα στην κυκλοφορία των επιβατικών ή/και άλλων κατηγοριών οχημάτων που μπορούν να επηρεάσουν έμμεσα την ανάπτυξη ή μη των Δημοσίων Συγκοινωνιών.

4.8.2 Δεν γεννάται δικαίωμα του Παραχωρησιούχου για οποιοδήποτε αντάλλαγμα ή χρηματική αποζημίωση, αν το Ελληνικό Δημόσιο, στο πλαίσιο της άσκησης του ανωτέρω δικαιώματός του, προκαλέσει μεταβολές στην επιλογή μέσου μετακίνησης, μεταβολές στο μέγεθος ή/και στη σύνθεση της κυκλοφορίας και τα στατιστικά χαρακτηριστικά της και τη διαχρονική εξέλιξή τους.

5. Νομοθετική Κύρωση της Σύμβασης - Έναρξη Παραχώρησης - Αποζημιώσεις - Περίοδος Παραχώρησης

5.1 Νομοθετική κύρωση της Σύμβασης

- 5.1.1** Η παρούσα Σύμβαση θα κατατεθεί από το Δημόσιο στη Βουλή των Ελλήνων για την κύρωσή της με νόμο.
- 5.1.2** Η ισχύς του κυρωτικού νόμου θα άρχεται δέκα ημέρες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5.2 Έναρξη Παραχώρησης

- 5.2.1** Η Έναρξη της Παραχώρησης τελεί υπό την αίρεση εκπλήρωσης σωρευτικά των ακόλουθων προϋποθέσεων:
  - (a)**
    - 1.** της ψήφισης από την Βουλή των Ελλήνων του νόμου με τον οποίο κυρώνεται η παρούσα Σύμβαση και της δημοσίευσης του κυρωτικού αυτού νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (η «**Ημερομηνία Δημοσίευσης**»), μέχρι το πέρας του τετάρτου (4ου) μήνα από την υπογραφή της (εξαιρουμένης της περιόδου τυχόν διάλυσης της Βουλής και έως ότου λάβει ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή η νέα Κυβέρνηση),
    - 2.** της έγκρισης, εντός της αυτής τετράμηνης προθεσμίας, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τυχόν κρατικών ενισχύσεων που αποτελούν μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος (άρθρα 87 έως 89 της Συνθήκης Ε.Ε.),
    - 3.** της υπογραφής από το Δημόσιο της Απευθείας Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 31.1.8 της παρούσας.
  - (b)** καθώς και εντός προθεσμίας η οποία λήγει είκοσι (20) ημέρες από την Ημερομηνία Δημοσίευσης, αλλά όχι πριν από δέκα (10) ημέρες από την Έναρξη Ισχύος του Κυρωτικού Νόμου:

- (i) της ικανοποίησης όλων των όρων και προϋποθέσεων για την εκταμίευση ποσών βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων εκτός από τις αιρέσεις που αφορούν:

- (1) στην κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης), και

- (2) στην έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τυχόν κρατικών ενισχύσεων που αποτελούν μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος,

όπως αυτό θα προκύπτει από έγγραφη βεβαίωση των Δανειστών (ή του εκπροσώπου τους),

- (ii) Της πιστοποίησης, με τη διαδικασία του Άρθρου 7.1.5, της καταβολής από τους Αρχικούς Μετόχους της Δεσμευτικής Επένδυσης που συμφωνείται με το άρθρο 7.1.3 της παρούσας και σύμφωνα με την κατανομή του Πίνακα 1 του Άρθρου 7.1.4.
- (iii) της προσκόμισης από τους Αρχικούς Μετόχους δια του Παραχωρησιούχου της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης Μετόχων, σύμφωνα με το κείμενο που συμφωνείται στο Τμήμα 1 του Προσαρτήματος 1,
- (iv) της κατάθεσης από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών, σύμφωνα με το κείμενο που συμφωνείται στο Τμήμα 2 του Προσαρτήματος 1,
- (v) της αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με το Άρθρο 9.1.2 (i) της παρούσας,
- (vi) της προσκόμισης, σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 21.7 της παρούσας, επικυρωμένων αντιγράφων των υπογεγραμμένων ασφαλιστικών συμβάσεων

που προβλέπονται για την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών, όπως αυτές συμφωνήθηκαν κατά την Περίοδο Οριστικοποίησης των Συμβατικών Εγγράφων.

υπό την επιφύλαξη των παρατάσεων που τυχόν θα συμφωνηθούν μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών με γραπτή συμφωνία που θα καταρτισθεί το αργότερο μέχρι την εκπνοή της εκάστοτε προθεσμίας που παρατείνεται.

5.2.2 Η ημερομηνία κατά την οποία θα διαπιστωθεί και επιβεβαιωθεί εγγράφως από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, σύμφωνα με το κείμενο που συμφωνείται στο Τμήμα 3 του Προσαρτήματος 1 της παρούσας, ότι έχει πληρωθεί το σύνολο των ανωτέρω προϋποθέσεων, αποτελεί την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

5.2.3 Με την εξαίρεση των ανωτέρω προθεσμιών που άρχονται από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Παραχώρησης, σημείο αφετηρίας όλων των προθεσμιών που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση αποτελεί η Ημερομηνία Έναρξης της Παραχώρησης.

5.2.4 Στην περίπτωση που:

- (a) **1.** είτε η Σύμβαση δεν κυρωθεί με νόμο από την Βουλή των Ελλήνων και ο κυρωτικός νόμος δε δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μέχρι το πέρας του τέταρτου (4ου) μήνα από την υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης (εξαιρουμένης της περιόδου τυχόν διάλυσης της Βουλής και έως ότου λάβει ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή η νέα Κυβέρνηση),
- 2.** είτε, εντός της αυτής τετράμηνης προθεσμίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν εγκρίνει το σύνολο ή μέρος των τυχόν κρατικών ενισχύσεων που αποτελούν μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος,
- 3.** είτε, δεν υπογραφεί από το Δημόσιο, η τυχόν Απευθείας Σύμβαση σύμφωνα με το Άρθρο 31.1.8 της παρούσας,

- (b) είτε, εντός της προθεσμίας του Άρθρου 5.2.1 (b) δεν έχουν ικανοποιηθεί από τον Παραχωρησιούχο οι εκεί προβλεπόμενες προϋποθέσεις,

και όλα τα ανωτέρω υπό την επιφύλαξη των παρατάσεων που τυχόν θα συμφωνηθούν μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών σύμφωνα με το Άρθρο 5.2.1, η Σύμβαση Παραχώρησης θα λύεται αυτοδικαίως, θα παύει εφεξής να παράγει αποτελέσματα και, υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 5.4, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα απαλλάσσονται από κάθε τυχόν ευθύνη ή αξίωση αποζημίωσης έναντι αλλήλων.

- 5.3** Εντός τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη ειδοποίηση του Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο και πάντως όχι ενωρίτερα από τριάντα (30) ημέρες από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει στο Δημόσιο το ποσό των Ευρώ ενός εκατομμυρίου εξακοσίων χιλιάδων (€ 1.600.000,00) που αντιπροσωπεύει τα χρηματικά βραβεία των διαγωνιζόμενων στο διαγωνισμό για την ανάθεση του Έργου των οποίων η προσφορά τυχόν κρίθηκε αρμοδίως ότι αξιολογήθηκε και κατατάχθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 26.3 της Διακήρυξης Β΄ Φάσης. Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος καθυστερήσει την καταβολή του ανωτέρω ποσού, το Δημόσιο δύναται να ζητήσει την ανάλογη κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών.

5.4 Αποζημιώσεις

- 5.4.1** Στην περίπτωση που η Σύμβαση Παραχώρησης λυθεί σύμφωνα με την παράγραφο 5.2.4 (a1 και a2), το Δημόσιο:

- (a) θα καταβάλει εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λύσεως της Σύμβασης:
- (i) στον Παραχωρησιούχο αποζημίωση ύψους ενός εκατομμυρίου εννιακοσίων χιλιάδων Ευρώ (€ 1.900.000,00), και
  - (ii) στον Παραχωρησιούχο ή/και στον Ανάδοχο ατόκως και ύστερα από έγγραφο αίτημα τους, στο οποίο θα επισυνάπτονται τα επίσημα παραστατικά, όλες τις εύλογες άμεσες δαπάνες που έκανε ο Ανάδοχος ή/και

ο Παραχωρησιούχος από την ημερομηνία ανακήρυξης του ως Προσωρινού Ανάδοχου έως την ημερομηνία λύσης της Σύμβασης,

- (b) θα επιστρέψει στον Παραχωρησιούχο την Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης και όσες άλλες εγγυητικές επιστολές έχει τυχόν προσκομίσει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με το Άρθρο 5.2.1 (b).

Πέραν των ανωτέρω, ο Παραχωρησιούχος ή/και ο Ανάδοχος δεν θα διατηρούν κατά του Δημοσίου οποιαδήποτε άλλη απαίτηση.

- 5.4.2 Για τους σκοπούς του Άρθρου 5.4.1 (a) (ii), ως εύλογες άμεσες δαπάνες θεωρούνται δαπάνες που καταβλήθηκαν από τον Παραχωρησιούχο ή/και τον Ανάδοχο για την προετοιμασία, οριστικοποίηση και υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης και όλων των άλλων συμβάσεων, εγγυητικών επιστολών και εγγράφων που καταρτίστηκαν, εκδόθηκαν ή συντάχθηκαν αντίστοιχα μέχρι την ημερομηνία λύσεως της Σύμβασης Παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά και όλων των εύλογων εξόδων αναδοχής, και/ή αμοιβών δέσμευσης κεφαλαίων, ποινών ακυρώσεως – ματαίωσης χρηματοδότησης (breakage costs), καθώς και των αμοιβών και εξόδων των τεχνικών, χρηματοοικονομικών και νομικών συμβούλων.

- 5.4.3 Στην περίπτωση που η Σύμβαση Παραχώρησης λυθεί σύμφωνα με την παράγραφο 5.2.4 (b), το Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει την κατάπτωση της Ενδιάμεσης Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης.

5.5 Περίοδος Παραχώρησης

Η Περίοδος Παραχώρησης αρχίζει από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και λήγει, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων καταγγελίας που προβλέπονται στην παρούσα, την αντίστοιχη ημερομηνία μετά από τριάντα (30) χρόνια.

5.6 Διάρκεια Ισχύος της Σύμβασης

Η Διάρκεια Ισχύος της Σύμβασης αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής της και λήγει, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων λύσεως της λόγω καταγγελίας που προβλέπονται στην παρούσα,

μετά την πάροδο τριάντα δύο (32) ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

5.7 Πρόδρομες Εργασίες

5.7.1 Ανά πάσα στιγμή μετά την υπογραφή της παρούσας και μέχρι την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης το Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο, να προβεί σε Κατασκευές Περιόδου T1, όπως ενδεικτικά μελέτες και έρευνες σχετικές με το Έργο και σύνταξη των Εγχειριδίων Λειτουργίας και Συντήρησης Β' Φάσης, τις οποίες ο Παραχωρησιούχος έχει προσδιορίσει κατά αντικείμενο και κόστος στην Προσφορά του. Το κόστος των εργασιών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε στα εκατό (5%) του Τιμήματος Μελετών-Κατασκευών της Προσφοράς. Ομοίως κατά το διάστημα αυτό το Δημόσιο, μετά από αίτημα του Παραχωρησιούχου, δικαιούται να επιτρέψει την πρόσβασή του στα στοιχεία του άρθρου 4.5.1 (iv) της παρούσας.

5.7.2 Σε περίπτωση που επέλθει η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται οποιασδήποτε αμοιβής ή ανταλλάγματος για τις ως άνω Κατασκευές, δοθέντος ότι αυτές αποτελούν μέρος των Κατασκευών που σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση υποχρεούται να εκτελέσει ο Παραχωρησιούχος.

5.7.3 Σε περίπτωση που δεν επέλθει η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος θα αποζημιωθεί για τις εν λόγω Κατασκευές ανάλογα με το ποσοστό εξ αυτών που έχει εκτελέσει και το κόστος τους που έχει προσδιορίσει για αυτές στην Προσφορά του.

6. Γνώση Συνθηκών του Έργου – Ανάλυση Κινδύνων

Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα ο Παραχωρησιούχος δηλώνει και αναγνωρίζει ότι:

6.1 Διερεύνηση

έχει ήδη διερευνήσει, λάβει υπόψη του, πλήρως κατανοήσει, αναλάβει και αποτιμήσει με την Προσφορά του και δεσμεύεται ως προς τους κινδύνους οι οποίοι σχετίζονται με:

6.1.1 τη φύση των περιβαλλοντικών, κλιματολογικών, υδρολογικών, γεωλογικών, γεωφυσικών, τεκτονικών και

γενικών συνθηκών οι οποίες επικρατούν στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, τη φύση του εδάφους και του υπεδάφους, τη μορφή και τη φύση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, τη φύση και τις ποσότητες των απαιτούμενων για την εκτέλεση των Κατασκευών υλικών και εργασιών, καθώς και τις συνθήκες κυκλοφορίας του Έργου (υφιστάμενης και προβλεπόμενης),

- 6.1.2 (i) το βαθμό επάρκειας των μέσων και των δικαιωμάτων πρόσβασης προς και από το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, την διαθεσιμότητα υλικών από Ελληνικές και διεθνείς πηγές, τη διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού, την ύπαρξη εγκαταστάσεων κοινής ωφελείας στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου ή κοντά σ' αυτόν, την καταλληλότητα και επάρκεια του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου για τις Προσωρινές και τις Μόνιμες Κατασκευές και, γενικότερα, όλους τους λοιπούς κινδύνους και τα λοιπά ενδεχόμενα που μπορεί να επηρεάσουν ή να θίξουν τον Παραχωρησιούχο και τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του ως προς τη μελέτη, την κατασκευή, τη χρηματοδότηση, τη θέση σε λειτουργία, την ολοκλήρωση, την συντήρηση και τη λειτουργία του Έργου Παραχώρησης και ως προς την επιβολή και είσπραξη Διοδίων Τελών, την μελέτη, την κατασκευή, τη χρηματοδότηση, την θέση σε λειτουργία και την ολοκλήρωση των Τοπικών Έργων, καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα ή υποχρέωσή του από ή σύμφωνα με τη παρούσα Σύμβαση,
- (ii) τις θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, τη διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών,
- (iii) τις Προδιαγραφές, τεχνικές απαιτήσεις, όλους τους σχετικούς κανονισμούς, πρότυπα, πρακτικές, σχετική νομοθεσία (περιλαμβανομένης και αυτής στην οποία ρητά παραπέμπει η παρούσα Σύμβαση),
- 6.1.3 τα χρηματοοικονομικά και μακροοικονομικά στοιχεία όπως, ενδεικτικά, επιτόκια και πληθωρισμός,
- 6.1.4 τη διαθεσιμότητα και τους όρους χρηματοδότησης του Έργου,

- 6.1.5 τα κυκλοφοριακά στοιχεία,
- 6.1.3 το ισχύον φορολογικό καθεστώς,
- 6.1.7 κάθε άλλο στοιχείο που ενδέχεται να επηρεάσει την εκτέλεση του Έργου.

6.2 Στοιχεία

Όλα τα στοιχεία, περιλαμβανομένων και των σχετικών με την κυκλοφορία των οχημάτων και των γεωφυσικών και γεωτεχνικών στοιχείων και πληροφοριών, τα οποία αφορούν την ευρύτερη γεωγραφική περιοχή και το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου και έχουν παρασχεθεί από το Δημόσιο ή για λογαριασμό του, έχουν δοθεί στον Παραχωρησιούχο για πληροφοριακούς και μόνο σκοπούς, χωρίς δηλαδή να περιέχουν οποιαδήποτε δήλωση ή εγγύηση ως προς την ακρίβεια ή την πληρότητά τους, και ο Παραχωρησιούχος πραγματοποίησε και οφείλει με δική του ευθύνη και δαπάνη να πραγματοποιήσει οποιεσδήποτε έρευνες ή συμπληρωματικές έρευνες έκρινε και κρίνει σκόπιμες ή αναγκαίες για την επαλήθευση ή/και συμπλήρωσή τους.

- 6.3 Ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται για θετικές ή παρεπόμενες ή αποθετικές ζημιές που θα προκληθούν σε τρίτους από την ύπαρξη αυτού καθεαυτού του Έργου ή από τη λειτουργία και συντήρησή του ή των Κατασκευών ή οποιουδήποτε τμήματος αυτών ή από την εν γένει εκτέλεση του Έργου, εκτός αν αυτές οφείλονται σε υπαιτιότητα αυτού ή των οποιωνδήποτε προσώπων που χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της Σύμβασης (περιλαμβανομένων του Ανεξάρτητου Μηχανικού), λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεων του από την παρούσα.

6.4 Υφιστάμενα Τμήματα - Κίνδυνοι

Οι κίνδυνοι που αφορούν στις Κατασκευές στα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου κατανέμονται μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κατωτέρω Πίνακα 1 – Συνοπτική Κατανομή Κινδύνων Υφισταμένων Τμημάτων, όπως αυτός κατά περίπτωση εξειδικεύεται στην παράγραφο 6.5 της παρούσας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1**Συνοπτικός Πίνακας Κατανομής Κινδύνων Υφιστάμενων Τμημάτων**

Στοιχείο του Έργου	Μέρος που αναλαμβάνει τον σχετικό κίνδυνο	Άρθρο
Οδοστρώματα - Ασφαλτικές Στρώσεις	Παραχωρησιούχος	6.5.1
Οδοστρώματα, όλες οι μη ασφαλτικές στρώσεις	Παραχωρησιούχος και Δημόσιο	6.5.1 και 6.5.2
Οδοστρώματα από σκυρόδεμα	Παραχωρησιούχος και Δημόσιο	6.5.1 και 6.5.2
Επιχώματα / Ορύγματα	Παραχωρησιούχος	6.5.1
Ευστάθεια Πρανών (ορυγμάτων και επιχωμάτων) και, με την επιφύλαξη της παραγρ. 9.4.2 (iii) (α), τυχόν κατολισθήσεις στη ζώνη του ΕΠ	Παραχωρησιούχος	6.5.1
Έργα αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων	Παραχωρησιούχος και Δημόσιο	6.5.1 και 6.5.2
Απρόβλεπτα γεωλογικά φαινόμενα της ευρύτερης περιοχής διέλευσης του Έργου και έχουν επίπτωση στα δομικά στοιχεία ή στην ασφάλεια λειτουργίας του ΕΠ εκτός από τοπικές κατολισθήσεις στην περιοχή του ΕΠ	Δημόσιο	6.5.2
Έργα αποκατάστασης κατολισθήσεων περιοχής Μαλακάσας	Δημόσιο	
Τεχνικά Έργα ανοίγματος μεγαλύτερου των έξι (6) μέτρων και τοίχοι ύψους μεγαλύτερου των πέντε (5) μέτρων	Δημόσιο	6.5.1 και 6.5.2
Στοιχεία γεφυρών, αρμοί, μόνωση φορέων, εφέδρανα, απομάκρυνση χαλαρών και αποκατάσταση ρηγματώσεων στο σκυρόδεμα	Παραχωρησιούχος	6.5.1

Στοιχείο του Έργου	Μέρος που αναλαμβάνει τον σχετικό κίνδυνο	Άρθρο
Ηλεκτροφωτισμός	Παραχωρησιούχος	6.5.1
Κατακόρυφη και οριζόντια σήμανση	Παραχωρησιούχος	6.5.1
Στηθαία Ασφαλείας, περιφράξεις, κ.λ.π.	Παραχωρησιούχος	6.5.1
Ηλεκτρομηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Παραχωρησιούχος	6.5.1
Φύτευση	Παραχωρησιούχος	6.5.1
Συστήματα άρδευσης	Παραχωρησιούχος	6.5.1
Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο του έργου	Παραχωρησιούχος	6.5.1

6.5 Ειδικότερες ρυθμίσεις

6.5.1 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την ευθύνη για οποιοσδήποτε εργασίες αφορούν τα εξής:

- (i) στις ασφαλικές στρώσεις οδοστρωμάτων ανεξάρτητα από τον χρόνο κατασκευής,
- (ii) στα οδοστρώματα, εκτός των ασφαλικών στρώσεων του Αυτοκινητοδρόμου, εφόσον οι εργασίες απαιτηθούν μετά την πάροδο επτά (7) ετών από την έκδοση βεβαίωσης περάτωσης εργασιών και πέντε (5) ετών για τα οδοστρώματα από σκυρόδεμα,
- (iii) στην αποστράγγιση και απορροή ομβρίων στο οδόστρωμα καθώς και στα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας του Αυτοκινητόδρομου στον βαθμό που δεν έχουν διαφοροποιηθεί μετά την κατασκευή τους ή μέχρι την υποβολή προσφοράς των Διαγωνιζομένων. Εξαιρούνται τα κατάντι των Αυτοκινητοδρόμων έργα διοχέτευσης υδάτων.
- (iv) στην ευστάθεια πρανών (ορυγμάτων και επιχωμάτων),
- (v) Συντήρηση τεχνικών (γέφυρες, τοίχοι) σε ότι αφορά στην αντικατάσταση αρμών, στηθαίων

ασφαλείας, κιγκλιδωμάτων, εφέδρανων, αντισεισμική μόνωση ανεξάρτητα από τους κανονισμούς που έχουν εφαρμοστεί στην κατασκευή, έργα προστασίας από υποσκαφή ή διάβρωση στα θεμέλια και βάθρα αυτών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και οι εργασίες επιθεώρησης και συντήρησης των κατασκευών (περιλαμβανομένου του καταγραφικού δικτύου μετρήσεως συμπεριφοράς τους) αποκατάστασης κατολίσθησης της περιοχής Μαλακάσας. Σε κάθε περίπτωση ο Παραχωρησιούχος έχει την ευθύνη για τις αναγκαίες επιθεωρήσεις, την τήρηση Μητρώου Διαχείρισης Συντήρησης των τεχνικών, καθώς και την τεχνική ευθύνη και μέριμνα για την αποκατάσταση ή ενίσχυση των τεχνικών έργων ή και τυχόν βελτίωση της σεισμικής απόκρισης ή μείωσης της σεισμικής τρωτότητας.

- (vi) στα στηθαία ασφαλείας, κιγκλιδώματα και περιφράξεις,
- (vii) στον οδοφωτισμό και λοιπό οδικό εξοπλισμό,
- (viii) στην οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση,
- (ix) στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις,
- (x) στη φύτευση και συστήματα άρδευσης
- (xi) σε οποιοδήποτε άλλο στοιχείο του ΕΠ

6.5.2 Το Δημόσιο διατηρεί την ευθύνη για:

- (i) α) Τυχόν επιδιορθώσεις ή ανακατασκευές στα οδοστρώματα και τα δομικά στοιχεία του σώματος του Ε.Π., εφόσον οι εργασίες απαιτηθούν πριν από τη συμπλήρωση χρονικού διαστήματος επτά ετών από την περαίωση (έκδοση βεβαίωσης περάτωσης εργασιών) και πέντε (5) ετών για τα οδοστρώματα από σκυρόδεμα, και υπό την προϋπόθεση ότι η ανάγκη εργασιών δεν οφείλεται σε επεμβάσεις ή πλημμελή συντήρηση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου.

- b) Υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις των Άρθρων 26.1 και 26.5.1 το Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας. Η τεχνική ευθύνη και η δαπάνη για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και των αναγκαίων μελετών βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο.
- (ii) Τυχόν κατασκευές αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων που θα τεκμηριωθεί ότι οφείλονται στην κατασκευή και λειτουργία του Έργου υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - a) Στις ανάντι του έργου περιοχές έχουν μεταβληθεί αποδεδειγμένα και πάντως μετά την υποβολή της Προσφοράς οι κρίσιμες συνθήκες σχεδιασμού και κατασκευής του Έργου.
  - b) Στις κατάντι του έργου περιοχές δεν είναι εφικτή η διοχέτευση των υδάτων, σε κάθε περίπτωση με εξαίρεση τις περιπτώσεις επεμβάσεων ή πλημμελούς συντήρησης εκ μέρους του Παραχωρησιούχου.
  - c) Εξαιρούνται οι περιοχές εκείνες όπου συγκεκριμένα έχει αναφερθεί στην ΕΣΥ ότι απαιτούνται έργα αντιπλημμυρικής προστασίας.
  - d) Υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις των Άρθρων 26.1 και 26.5.1 το Ελληνικό Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο για τις Κατασκευές καθώς και για τυχόν τεκμηριωμένη απώλεια Εσόδων σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας. Η τεχνική ευθύνη και η δαπάνη για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και των αναγκαίων μελετών βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο.
- (iii) a) Απρόβλεπτα Γεωλογικά φαινόμενα της ευρύτερης περιοχής διέλευσης του Έργου που έχουν επίπτωση στα δομικά στοιχεία ή στην

ασφάλεια λειτουργίας του ΕΠ. Διευκρινιστικά αναφέρεται ότι οποιαδήποτε προβλήματα ευστάθειας πρανών δεν εμπίπτουν στην παρούσα κατηγορία και ως εκ τούτου οι εργασίες αντιμετώπισής τους βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο.

- b) Υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις των Άρθρων 26.1 και 26.5.1 το Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο για τις Δαπάνες των Κατασκευών, καθώς και για τυχόν τεκμηριωμένη απώλεια Εσόδων σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας, ενώ η τεχνική ευθύνη και δαπάνες για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας των αναγκαίων μελετών βαρύνουν των Παραχωρησιούχο.
- (iv) a) Εργασίες ανακατασκευής ή ενίσχυσης (περιλαμβανομένων και αυτών που επιβάλλονται λόγω μεταβολής του αντισεισμικού κανονισμού), για τα τεχνικά έργα ανοίγματος μεγαλύτερου των έξι (6) μέτρων και για κάθε είδους τοίχους ύψους μεγαλύτερο των πέντε (5) μέτρων, οι οποίες θα κριθούν τεκμηριωμένα αναγκαίες για την ασφαλή λειτουργία του έργου. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται και οι κατασκευές αποκατάστασης κατολίσθησης της περιοχής Μαλακάσας. Η τεχνική ευθύνη και η δαπάνη τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας κάθε σχετικής εργασίας, βαρύνει τον Παραχωρησιούχο.
- b) Για ανακατασκευή ή ενίσχυση τεχνικών έργων ευθύνης του Δημοσίου, το Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο για τις δαπάνες των Κατασκευών, καθώς και για τυχόν τεκμηριωμένη απώλεια Εσόδων, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας.
- (v) Η ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου αφορά στα έργα όπως αυτά θα παραδοθούν στον Παραχωρησιούχο και όχι όπως αυτά θα διαμορφωθούν μετά από τυχόν εργασίες που θα εκτελεσθούν από αυτόν.

6.6 Νέα Τμήματα Δημοσίου

6.6.1 Τα Νέα Τμήματα Δημοσίου που ήδη κατασκευάζονται από το Δημόσιο και μετά την ολοκλήρωσή τους θα ενταχθούν στο Έργο Παραχώρησης είναι τα ακόλουθα:

- (i) η Παράκαμψη Άρτας,
- (ii) η Παράκαμψη Αγρινίου
- (iii) η Παράκαμψη Αγ. Κωνσταντίνου
- (iv) η Παράκαμψη Καμένων Βούρλων,
- (v) το τμήμα Σχηματάρι – Χαλκίδα

6.6.2 Ειδικότερα τα Νέα Τμήματα Δημοσίου αναλύονται ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2		
ΝΕΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ		
Στοιχεία του Έργου	Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Προθεσμία Παράδοσης στον Παραχωρησιούχο
Παράκαμψη Άρτας	όπως προβλέπεται στα οικεία τεύχη δημοπράτησης	30/09/2008
Παράκαμψη Αγρινίου	όπως προβλέπεται στα οικεία τεύχη δημοπράτησης	30/09/2009
Παράκαμψη Αγ. Κωνσταντίνου	όπως προβλέπεται στα οικεία τεύχη δημοπράτησης	31/12/2007
Παράκαμψη Καμένων Βούρλων	όπως προβλέπεται στα οικεία τεύχη δημοπράτησης	31/12/2007
Τμήμα Σχηματάρι – Χαλκίδα	όπως προβλέπεται στα οικεία τεύχη δημοπράτησης	31/12/2008

6.7 Νέα Τμήματα Δημοσίου – Παράδοση - Κίνδυνοι

- 6.7.1** Το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει στον Παραχωρησιούχο τα Νέα Τμήματα Δημοσίου, εντός των ανωτέρω προβλεπόμενων προθεσμιών και σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη των αντίστοιχων εργολαβιών των οποίων έχει λάβει γνώση ο Παραχωρησιούχος και τα οποία αυτός δηλώνει με την παρούσα ότι αποδέχεται πλήρως. Καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής των Νέων Τμημάτων Δημοσίου ο Παραχωρησιούχος δικαιούται με δαπάνες του να λαμβάνει γνώση της πορείας εκτέλεσης του έργου, των αποτελεσμάτων των ποιοτικών ελέγχων που διενεργούνται από το Δημόσιο ή/ και από άλλα όργανα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως επίσης και των εκθέσεων προόδου του έργου.
- 6.7.2** Η παράδοση των Νέων Τμημάτων Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο διενεργείται μετά την έκδοση της ΒΠΕ για το αντίστοιχο Νέο Τμήμα Δημοσίου και σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:
- (i) Τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών του Νέου Τμήματος Δημοσίου, το Δημόσιο θα ανακοινώνει εγγράφως στον Παραχωρησιούχο την επικείμενη περάτωση και θα τον καλέσει να υπογράψει το Πρωτόκολλο Παράδοσης Νέου Τμήματος Δημοσίου μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών συνοδευόμενη από το μητρώο έργου του υπό παράδοση Νέου Τμήματος Δημοσίου.
  - (ii) Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να ζητήσει τα ποιοτικά στοιχεία του υπό παράδοση έργου από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του Δημοσίου. Εφ'

όσον από τα στοιχεία αυτά προκύπτει η τήρηση των απαιτήσεων των συμβατικών τευχών της αντίστοιχης εργολαβίας, η παραλαβή του Νέου Τμήματος του Δημοσίου είναι υποχρεωτική για τον Παραχωρησιούχο.

(iii). Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να υποβάλει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο, δύο (2) μήνες προ της προβλεπόμενης ημερομηνίας έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών του Νέου Τμήματος Δημοσίου και σύμφωνα με τα Άρθρα 23.5.3 και 23.6.3 της παρούσας το Εγχειρίδιο Λειτουργίας και το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης Ε.Π. Γ΄Φάσης που αποτελούν μέρος του σχετικού Πρωτοκόλλου Παραλαβής Νέων Τμημάτων Δημοσίου.

(iv). Η υπογραφή του Πρωτοκόλλου Παράδοσης Νέου Τμήματος προϋποθέτει:

- a. την έκδοση από το Δημόσιο της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών για το Νέο Τμήμα Δημοσίου και την κοινοποίησή της στον Παραχωρησιούχο μαζί με αντίγραφο του μητρώου του έργου,
- b. την έγκριση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό των Εγχειριδίων Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης Ε.Π. Γ΄Φάσης του Νέου Τμήματος Δημοσίου,
- c. την επέκταση των υφισταμένων ασφαλιστικών καλύψεων Περιόδου Λειτουργίας ώστε να καλύπτουν και το υπό παράδοση Νέο Τμήμα Δημοσίου,
- d. την επέκταση της συμφωνίας του Άρθρου 23.4 της παρούσας ώστε να καλύπτεται από αυτήν και το υπό παράδοση Νέο Τμήμα Δημοσίου,

6.7.3 Το Δημόσιο αναλαμβάνει έναντι του Παραχωρησιούχου τη δαπάνη που ενδέχεται να προκύψει από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το πρώτο εδάφιο της

παρ. 2 του άρθρου 54 του π.δ. 609/85 για χρονικό διάστημα ίσο με δύο (2) έτη από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής ΒΠΕ.

- 6.7.4 Η κατανομή κινδύνων του άρθρου 6.5 της παρούσας ισχύει και για τα Νέα Τμήματα Δημοσίου μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος του ανωτέρω Άρθρου 6.7.3.

7. Χρηματοδότηση του Έργου

7.1 Δεσμευτική Επένδυση

- 7.1.1 Κάθε Αρχικός Μέτοχος αναλαμβάνει και έναντι του Δημοσίου την υποχρέωση να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο το τμήμα της Δεσμευτικής Επένδυσης που αναλογεί σε αυτόν στις ή μέχρι τις ημερομηνίες και στα ποσά που ορίστηκαν με την Προσφορά και περιλαμβάνονται στο Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Ποσών Δεσμευτικής Επένδυσης του Άρθρου 7.1.4.
- 7.1.2 Προς εξασφάλιση της υποχρέωσης του Άρθρου 7.1.1 οι Αρχικοί Μέτοχοι αναλαμβάνουν όπως, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο Άρθρο 5.2.1 (b), να εκδώσουν και να προσκομίσουν δια του Παραχωρησιούχου στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης που προβλέπεται στο Άρθρο 10.5 της παρούσας.
- 7.1.3 Οι Αρχικοί Μέτοχοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να καταβάλουν στον Παραχωρησιούχο, ως Δεσμευτική Επένδυση συνολικά το ποσό των Ευρώ εκατόν ενενήντα δύο εκατομμυρίων διακοσίων τριάντα χιλιάδων και δεκαεννέα (€ 192.230.019,00) και ειδικότερα:
- (i) ποσό εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 75.000.000,00) ως Μετοχικό Κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου, και
  - (ii) ποσό εκατόν δέκα επτά εκατομμυρίων και διακοσίων τριάντα χιλιάδων και δεκαεννέα Ευρώ (€ 117.230.019,00) ως Δευτερογενές Χρέος.

7.1.4 Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Αριθμός Καταβολής	Δεσμευτική Επένδυση (σε τρέχοντα Ευρώ)		Ημερομηνία Καταβολής / Εκταμίευσης	Μερικό Σύνολο
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Δευτερογενές Χρέος		
1.	5.000.000	∅	Προ της υπογραφής της παρούσας	5.000.000
2.	52.850.760	∅	Προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης	52.850.760
3.	17.149.240	5.938.955	Προ της Ημερομηνίας Δεύτερης Αποκλειστικής Προθεσμίας	23.088.195
4.	∅	71.901.812	Προ της Ημερομηνίας Τέταρτης Αποκλειστικής Προθεσμίας	71.901.812
5.	∅	39.389.252	Προ της Ημερομηνίας Πέρατος Μελετών Κατασκευών	39.389.252
Σύνολα	75.000.000	117.230.019		192.230.019

7.1.5 Η πιστοποίηση των καταβολών της Δεσμευτικής Επένδυσης θα γίνεται:

- (i) για το τμήμα της που εκφράζεται ως Μετοχικό Κεφάλαιο, με προσκόμιση στο Δημόσιο επικυρωμένης σειράς αντιγράφων όλων των νομίμων δικαιολογητικών που υποβάλλονται στην εποπτεύουσα κατά τον κ.ν. 2190/20 αρχή, στις περιπτώσεις αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου των Ανωνύμων Εταιρειών.
- (ii) για το τμήμα της που εκφράζεται ως Δευτερογενές Χρέος, από τα τηρούμενα λογιστικά βιβλία του Παραχωρησιούχου σε συνδυασμό με προσκόμιση στο Δημόσιο βεβαίωσης του ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου.

7.1.6 Με την επιφύλαξη καταβολών Μετοχικού Κεφαλαίου που προβλέπεται να γίνουν προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, σύμφωνα με το Άρθρο 9.1.2 (i), σε περίπτωση που οποιαδήποτε καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης δεν πραγματοποιηθεί στο σύνολό της μέχρι και την ημερομηνία που προβλέπεται στο Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης, το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούνται να ζητήσουν την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης και καταβολή στον Παραχωρησιούχο ποσού ίσου με τη διαφορά μεταξύ του καταβλητέου ποσού κατά την αντίστοιχη ημερομηνία του Χρονοδιαγράμματος Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης και του πράγματι καταβληθέντος κατά την ίδια ημερομηνία. Σε περίπτωση που το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος δεν ασκήσουν το ανωτέρω δικαίωμά τους εντός πέντε (5) Εργασίμων Ημερών από την εκάστοτε ημερομηνία, το σχετικό δικαίωμα θα δικαιούνται να ασκήσουν και οι Δανειστές του Παραχωρησιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις και την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης.

7.1.7 Δεδομένου ότι ο Συμβατικός Εσωτερικός Δείκτης Αποδοτικότητας της Δεσμευτικής Επένδυσης Παραχωρησιούχου ($TRIIRR_{\text{Παραχ.}}$) αποτελεί ουσιώδη όρο της παρούσας Σύμβασης, οποιαδήποτε αύξηση της Δεσμευτικής Επένδυσης προϋποθέτει την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου. Το Δημόσιο, παρέχοντας τη συναίνεσή του δικαιούται να ορίσει ότι δεν θα υπολογίζεται απόδοση επί των επί πλέον ποσών της Δεσμευτικής Επένδυσης και ως εκ τούτου ο μηχανισμός καταμερισμού κερδών του άρθρου 25.2 της παρούσας θα ενεργοποιείται όταν επιτυγχάνεται το $TRIIRR_{\text{Παραχ.}}$ επί του ποσού της Δεσμευτικής Επένδυσης που συμφωνείται με την παράγραφο 7.1.3 της παρούσας.

Εξαιρετικά για οποιαδήποτε αύξηση της Δεσμευτικής Επένδυσης που ζητείται έως και τρία (3) έτη μετά τη λήξη της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και μέχρι ποσοστού

πενήντα στα εκατό (50%) της Δεσμευτικής Επένδυσης, όπως αυτή συμφωνείται με το Άρθρο 7.1.3 της παρούσας και εφ' όσον το σχετικό αίτημα συνοδεύεται από έγγραφη συναίνεση των Δανειστών, το Δημόσιο υποχρεούται να αποδεχθεί το αίτημα του Παραχωρησιούχου οπότε και τα επιπλέον ποσά Δεσμευτικής Επένδυσης θα συμπεριλαμβάνονται στη βάση υπολογισμού επίτευξης του $TRIIR_{\text{Παραχ.}}$.

7.2 Χρηματοδοτική Συμβολή

7.2.1 Η Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου ανέρχεται συνολικά στο ποσό των Ευρώ τριακοσίων τριάντα εκατομμυρίων (€ 330.000.000,00), σε τρέχουσες τιμές, και, πέραν των κρατήσεων του Αρθρου 7.2.6, δεν υπόκειται σε κρατήσεις υπέρ οποιουδήποτε τρίτου. Το Δημόσιο θα καταβάλει στον Παραχωρησιούχο τη Χρηματοδοτική Συμβολή, στις ημερομηνίες και κατά τα επιμέρους ποσά που προσδιορίζονται στο κατωτέρω Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Ποσών Χρηματοδοτικής Συμβολής, εφόσον πληρούνται τα αντίστοιχα κατωτέρω Ορόσημα, όπως ορίσθηκαν στην Προσφορά, αναπροσαρμοσμένα, σύμφωνα με το άρθρο 7.2.5 της παρούσας, με την τυχόν μεταβολή – θετική ή αρνητική – των βασικών επιτοκίων που ίσχυαν δεκατέσσερις (14) ημέρες πριν από την Ημερομηνία Υποβολής Προσφορών, όπως αυτά επιβεβαιώθηκαν τότε γραπτώς από τη Δημοπρατούσα Αρχή μέχρι την και την Ημερομηνία Αναπροσαρμογής και περαιτέρω προσαυξημένη κατά τη μεταβολή του ΔΤΚ μεταξύ του τέλους του δεύτερου (2ου) μήνα προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, προς το λόγο του ΔΤΚ της 31/12/2006.

Ως Ημερομηνία Αναπροσαρμογής νοείται η ημερομηνία την οποία θα ορίσει εγγράφως και με γνωστοποίηση στον Παραχωρησιούχο το Δημόσιο, αμέσως μόλις επιτύχει την πλήρωση των προϋποθέσεων των παραγρ. 5.2.1 (α) 1 και 5.2.1 (α) 2 της παρούσας και η οποία:

- (i) Πρέπει να συμπίπτει με εργάσιμη ημέρα κατά την οποία είναι ανοικτές οι Ευρωπαϊκές χρηματαγορές.
- (ii) Δεν μπορεί να απέχει λιγότερο από πέντε (5) και περισσότερο από δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από τον Παραχωρησιούχο.

και κατά την οποία θα υπολογιστεί και προσδιοριστεί το ποσό της Χρηματοδοτικής Συμβολής λόγω της τυχόν κατά τα ανωτέρω μεταβολής των βασικών επιτοκίων.

7.2.2 Προϋπόθεση καταβολής εκ μέρους του Δημοσίου της εκάστοτε συμφωνημένης δόσεως της Χρηματοδοτικής του Συμβολής, αποτελούν:

- (i) η πιστοποίηση της προσήκουσας επίτευξης εκ μέρους του Παραχωρησιούχου των Ορόσημων που ορίζονται στην Προσφορά και συμφωνούνται με το Άρθρο 7.2.4, με την έκδοση της σχετικής Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Χρηματοδοτικής Συμβολής (Β.Π.Ε.ΧΕ) από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Ειδικά για την πρώτη και δεύτερη δόση της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου, η ανωτέρω Β.Π.Ε.ΧΕ πρέπει να συνδυάζεται με την έκδοση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό των αντίστοιχων Β.Π.Ε. ΑΠ.

Σε περίπτωση ενωρίτερης επίτευξης οποιουδήποτε Οροσήμου εκ μέρους του Παραχωρησιούχου, το Δημόσιο δικαιούται αλλά δεν υποχρεούται να καταβάλει την σύμφωνα με τον κατωτέρω Πίνακα 4 – Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Χρηματοδοτικής Συμβολής, αντίστοιχη δόση της Χρηματοδοτικής Συμβολής κατά τον χρόνο επίτευξης του Οροσήμου, άλλως αυτή καταβάλλεται στην προβλεπόμενη στον Πίνακα 2 αντίστοιχη ημερομηνία.

- (ii) η πιστοποίηση ότι η καταβληθείσα Δεσμευτική Επένδυση του Παραχωρησιούχου δεν είναι μικρότερη από το ποσό που αντιστοιχεί στη σχετική ημερομηνία στον Πίνακα 3 του άρθρου 7.1.4 της παρούσας Σύμβασης.

7.2.3 Η μετά την πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων τυχόν άρνηση ή καθυστέρηση του Δημοσίου να καταβάλει την συμφωνημένη κατά την παρούσα, δόση της Χρηματοδοτικής του Συμβολής, επιφέρει τα παρακάτω αποτελέσματα:

- (i) Σε περίπτωση καθυστέρησης πέραν των δέκα πέντε (15) εργασίμων ημερών, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται τόκων επί του καθυστερουμένου ποσού, υπολογιζόμενων με το Επιτόκιο Αναφοράς,
- (ii) Σε περίπτωση καθυστέρησης, κατά τα ανωτέρω, πλέον των δύο (2) μηνών και επί συνολικά οφειλόμενου ποσού Χρηματοδοτικής Συμβολής άνω των πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 5.000.000,00), μη συνυπολογιζόμενων των κρατήσεων του Άρθρου 10.4.1 (εγγύηση PB2_{Τ1}) και των τόκων της προηγούμενης παραγράφου, ο Παραχωρησιούχος θα έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση.

7.2.4 Τα Ορόσημα που συμφωνούνται με την παρούσα, είναι τα ακόλουθα, όπως αυτά ορίστηκαν με την Προσφορά:

- (i) Επίτευξη της Πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας (15% της Χρηματοδοτικής Συμβολής),
- (ii) Επίτευξη της Δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας (25% της Χρηματοδοτικής Συμβολής),
- (iii) Ημερομηνία Έκδοσης Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Περιόδου T1 (Β.Π.Ε._{Τ1}), (55% της Χρηματοδοτικής Συμβολής),
- (iv) Τελευταία μέρα του 78ου μήνα από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (5% της Χρηματοδοτικής Συμβολής).

7.2.5 Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Χρηματοδοτικής Συμβολής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4					
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΛΗΣ (Χ.Σ.)					
1	2	3	4	5	6
Αριθμός Καταβολής	Ορόσημο	Αριθμός Καταβολής Δεσμευτικής Επένδυσης *	Ημερομηνία Καταβολής	Χ.Σ. Προσφοράς (σε Ευρώ)	Αναπροσαρμοσμένη Χ.Σ. (σε Ευρώ)
1.	7.2.4 (i)	1,2	Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης + 4 μήνες	49.500.000	$49.500.000 \times R \times \Delta^*$
2.	7.2.4 (ii)	3	Ημερομηνία Έναρξης	82.500.000	$82.500.000 \times R \times \Delta$

			Παραχώρησης + 20 μήνες		
3	7.2.4 (iii)	4	Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης + 72 μήνες	181.500.000	$181.500.000 \times R \times \Delta$
4	7.2.4 (iv)	4,5	Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης + Συνολική Προθεσμία Μελετών Κατασκευών + 6 μήνες	16.500.000	$16.500.000 \times R \times \Delta$
Σύνολα				€ 330.000.000	$330.000.000 \times R \times \Delta$

Όπου Δ, είναι ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή το τέλος του δεύτερου (2^{ου}) μήνα προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, προς το λόγο του ΔΤΚ της 31/12/2006, και όπου R ο συντελεστής αναπροσαρμογής της Χρηματοδοτικής Συμβολής λόγω της μεταβολής των βασικών επιτοκίων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18.5.2 της Διακήρυξης Β' Φάσης.

7.2.6 Από κάθε καταβολή Χρηματοδοτικής Συμβολής της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, θα παρακρατούνται οι Κρατήσεις Καλής Εκτέλεσης του Άρθρου 10.4.1.

7.2.7 Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα να προβεί στην καταβολή του συνόλου της Χρηματοδοτικής Συμβολής του και πριν από την πλήρωση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτή η καταβολή θα πραγματοποιηθεί σε δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό του Παραχωρησιούχου. Ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται να προβεί σε αναλήψεις του ποσού της Χρηματοδοτικής Συμβολής από τον λογαριασμό αυτό σύμφωνα με την κατανομή που θα έχει ορίσει στην Προσφορά του κατά την προηγούμενη παράγραφο. Για το σκοπό αυτό, μετά από έγγραφο αίτημα του Παραχωρησιούχου, το οποίο θα συνοδεύεται από τα πιστοποιητικά που θα αποδεικνύουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων αναλήψεως από τον δεσμευμένο λογαριασμό των ποσών που θα δικαιούται να εισπράξει, το Δημόσιο θα παρέχει προς την τράπεζα στην οποία τηρείται ο δεσμευμένος λογαριασμός τη συναίνεσή του για την ανάληψη του αντίστοιχου ποσού. Το προκύπτον μετά την πλήρη ανάληψη της Χρηματοδοτικής Συμβολής, πιστωτικό υπόλοιπο από τους τόκους επί του εκάστοτε

υπολοίπου του ανωτέρω λογαριασμού αποδίδεται στο Δημόσιο εντός τριάντα (30) ημερών από την καταβολή της τελευταίας δόσεως της Χρηματοδοτικής Συμβολής. Η τράπεζα στην οποία θα διατηρείται ο εν λόγω λογαριασμός θα πρέπει να είναι Τράπεζα τουλάχιστον Τύπου Γ'.

7.3 Χρηματοδότηση του Έργου με Δάνεια

- 7.3.1** Ο Παραχωρησιούχος θα είναι υπεύθυνος να διασφαλίζει ότι θα υπάρχει ανά πάσα στιγμή χρηματοδότηση διαθέσιμη για την πλήρη και προσήκουσα εκτέλεση του Έργου.
- 7.3.2** Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις αποτελούν οι δανεικές συμβάσεις που υπογράφονται ταυτόχρονα με την υπογραφή της παρούσας και έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες από το Δημόσιο. Το Δημόσιο θα δικαιούται να εγκρίνει γραπτώς και άλλες περαιτέρω χρηματοδοτικές συμφωνίες ως Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις. Κάθε χρηματοδοτική συμφωνία που δεν έχει εγκριθεί εγγράφως από το Ελληνικό Δημόσιο δεν θα θεωρείται για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης ως Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση. Εξαιρετικά το Δημόσιο δεν θα δικαιούται να αρνηθεί ή να καθυστερήσει χωρίς εύλογη αιτία τη συναίνεσή του για την έγκριση ως Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης, οποιασδήποτε πράξης αναχρηματοδότησης των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, η οποία δεν καθιστά επαχθέστερη τη θέση του Δημοσίου έναντι οποιουδήποτε Μέρους ή/και των Δανειστών. Σε περίπτωση σχετικού αιτήματος εκ μέρους του Παραχωρησιούχου και προ της παροχής της ανωτέρω συναίνεσης από το Δημόσιο, τα Μέρη θα συνέλθουν προς το σκοπό προσδιορισμού του προκύπτοντος οφέλους από την αναχρηματοδότηση, με χρήση του Επικαιροποιημένου Χρηματοοικονομικού Μοντέλου. Περαιτέρω τα Μέρη θα συμφωνήσουν τον τρόπο καταβολής του ημίσεως του κατά τα ανωτέρω προκύπτοντος οφέλους στο Δημόσιο, το οποίο δε συμψηφίζεται και είναι ανεξάρτητο από τα λοιπά οφέλη του άρθρου 25.2 της παρούσας. Το αυτό ισχύει και για το αντιστοιχούν όφελος του Παραχωρησιούχου.

- 7.3.3 Καμία τροποποίηση Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης δεν θα γίνεται χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα δικαιούται να αρνηθεί ή να καθυστερήσει χωρίς εύλογη αιτία. Εξαιρετικά το Δημόσιο παρέχει με την παρούσα τη συναίνεσή του για οποιαδήποτε τροποποίηση των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων η οποία δεν καθιστά επαχθέστερη τη θέση του Δημοσίου έναντι οιαδήποτε Μέρους ή/και των Δανειστών και η οποία σε κάθε περίπτωση πρέπει να γνωστοποιείται στο Δημόσιο μέσα σε εύλογο χρόνο. Η συναίνεση αυτή δεν θα απαιτείται για τη διόρθωση προφανών σφαλμάτων, οι σχετικές όμως διορθώσεις θα πρέπει ομοίως να γνωστοποιούνται αμέσως στο Δημόσιο.

8. Εκχώρηση

- 8.1 Εκτός των περιπτώσεων που προβλέπεται ρητά στην παρούσα, ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται να εκχωρήσει ή με οποιονδήποτε τρόπο να μεταβιβάσει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση χωρίς τη έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου.
- 8.2 Κατ' εξαίρεση και προς εξασφάλιση των Δανειστών του Έργου, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται, μετά από προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση του Δημοσίου, να εκχωρήσει, ενεχυριάσει ή μεταβιβάσει σε αυτούς τα δικαιώματά του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.
- 8.3 Οποιαδήποτε παρόμοια παροχή ασφάλειας προς τους Δανειστές που γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου, θα καθίσταται έγκυρη και δεσμευτική για το Δημόσιο εφόσον γίνεται είτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο είτε με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας και αναγγέλλεται στο Δημόσιο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- 8.4 Το Δημόσιο δύναται οποτεδήποτε να εκχωρήσει ή να μεταβιβάσει μέρος ή και το σύνολο των συμβατικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του από την παρούσα Σύμβαση, πλην αυτών που συνδέονται άμεσα με το πρόσωπο του Δημοσίου, σε Ν.Π.Δ.Δ ή Ν.Π.Ι.Δ. υφιστάμενο ή συσταθησόμενο για το σκοπό αυτό. Στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο εγγυάται πλήρως την εκπλήρωση από το εν λόγω πρόσωπο ή των τυχόν διαδόχων του όλων των εκχωρουμένων ή μεταβιβαζομένων υποχρεώσεων, όπως αυτές προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση.

9. Μετοχικό Κεφάλαιο - Μέτοχοι

9.1 Μετοχικό Κεφάλαιο

9.1.1 Το καταβεβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου κατά την υπογραφή της παρούσας ανέρχεται στο ποσό των πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 5.000.000,00).

9.1.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αυξήσει το Μετοχικό Κεφάλαιο με καταβολές σε μετρητά:

- (i) προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης σε ποσό τουλάχιστον αντίστοιχο του τριάντα στα εκατό (30%) του προβλεπόμενου κατά το Άρθρο 7.1.3 (i) συνολικού Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου, συνυπολογιζομένου και του ποσού της αμέσως προηγούμενης παραγράφου.
- (ii) Μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Δεσμευτικής Επένδυσης του Άρθρου 7.1.4.

9.1.3 Σε περίπτωση που, προκειμένου περί αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με το Άρθρο 9.1.2, τα αρμόδια όργανα του Παραχωρησιούχου δεν λαμβάνουν ή καθυστερούν να λάβουν τις απαιτούμενες αποφάσεις ή να προβούν στις απαιτούμενες διαδικαστικές ενέργειες για την αύξηση αυτή και οι πράξεις ή παραλείψεις τους αυτές έχουν ως συνέπεια την μη εμπρόθεσμη αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, το Δημόσιο θα δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, σύμφωνα με το Άρθρο 29.1.4.

9.2 Τροποποιήσεις Καταστατικού Παραχωρησιούχου

9.2.1 Πλην των περιπτώσεων αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου μέχρι του ποσού του Άρθρου 7.1.3 (i), απαγορεύεται οποιαδήποτε τροποποίηση του καταστατικού του Παραχωρησιούχου, χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων του Άρθρου 7.1.7, δεν θα αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα. Στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο θα δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, σύμφωνα με το Άρθρο 29.1.5 της παρούσας.

9.2.2 Το Δημόσιο προσκαλείται υποχρεωτικά στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της εταιρείας,

9.2.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί προς το Δημόσιο πλήρη επικυρωμένη σειρά των στοιχείων τα οποία κατά τον κ.ν. 2190/20 απαιτείται να υποβάλει στην εποπτεύουσα αρχή και εντός της αυτής προθεσμίας.

9.3 Μετοχές Παραχωρησιούχου

9.3.1 Κάθε Αρχικός Μέτοχος θα μπορεί να μεταβιβάσει το πολύ:

- (i) Μέχρι τριάντα στα εκατό (30%) των μετοχών του κατά τη διάρκεια της Περιόδου T1, και
- (ii) Μέχρι σαράντα εννέα στα εκατό (49%) συνολικά των μετοχών του κατά τη διάρκεια των πρώτων δύο (2) ετών από την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών.

9.3.2 Οι περιορισμοί αυτοί δεν ισχύουν:

- (i) με την επιφύλαξη του Άρθρου 9.3.5, επί μετοχών που απέκτησαν τρίτοι από Αρχικό Μέτοχο,
- (ii) επί μεταβιβάσεων:
  - (a) μεταξύ των Αρχικών Μετόχων,
  - (b) προς τράπεζες ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς κατ' ελάχιστον Τύπου Γ' ή προς αμοιβαία κεφάλαια με τουλάχιστον ισοδύναμη αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας,
  - (c) προς το Δημόσιο,
  - (d) που πραγματοποιούνται δυνάμει ασκήσεως δικαιωμάτων οποιουδήποτε ενεχύρου που έχει συσταθεί επί των μετοχών αποκλειστικά προς εξασφάλιση Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων,
- (iii) Σε κάθε άλλη περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι έχει χορηγήσει τη συναίνεσή του το Δημόσιο.

9.3.3 Για την έκδοση μετοχών του Παραχωρησιούχου υπέρ οποιουδήποτε τρίτου απαιτείται συναίνεση του Δημοσίου,

την οποία αυτό δεν θα μπορεί να αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα.

9.3.4 Σε περίπτωση οποιασδήποτε επιτρεπτής μεταβίβασης μετοχών, πλην μεταβιβάσεων προς το Δημόσιο, που λαμβάνει χώρα προ της ολοσχερούς καταβολής / εκταμίευσης της Δεσμευτικής Επένδυσης, ο μεταβιβάζων Αρχικός Μέτοχος δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση του Άρθρου 7.1.3, παρά μόνο και μέχρις ότου η Τράπεζα που έχει εκδώσει την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης (PB3_{Τ1}) γνωστοποιήσει εγγράφως στο Δημόσιο ότι του λοιπού η εγγυητική αυτή επιστολή ισχύει και υπέρ του προς όν η μεταβίβαση προσώπου.

9.3.5 Οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών του Παραχωρησιούχου που γίνεται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Άρθρου είναι άκυρη. Την ακυρότητα δικαιούνται να επικαλεσθούν το Δημόσιο, τα Συμβαλλόμενα Μέρη (πλην του μεταβιβάσαντος Αρχικού Μετόχου) και οι Δανειστές του Παραχωρησιούχου.

9.3.6 Επί του σώματος των μετοχών (ή προσωρινών τίτλων) του Παραχωρησιούχου αναγράφονται υποχρεωτικά οι περιορισμοί του παρόντος Άρθρου.

9.4 Εισαγωγή στο Χρηματιστήριο

Υπό την επιφύλαξη τήρησης των περιορισμών του Άρθρου 9.3.1. και μετά από συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και βάσει της τότε ισχύουσας νομοθεσίας να υποβάλει αίτηση για την εισαγωγή των μετοχών του στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε οποιοδήποτε άλλη οργανωμένη αγορά αξιών, εκδίδοντας προς το σκοπό αυτό νέες μετοχές ή προσφέροντας υπάρχουσες ή και τα δύο.

10. Εγγυήσεις Καλής Εκτέλεσης

10.1 Για την εκ μέρους του Παραχωρησιούχου καλή εκτέλεση της Σύμβασης, από την υπογραφή της μέχρι και την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος κατέθεσε σήμερα την Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης για το ποσό των Ευρώ δώδεκα εκατομμυρίων (€ 12.000.000,00), ως ακολούθως.

	ΤΡΑΠΕΖΑ	Αριθ. Εγγυητικής	ΠΟΣΟ (€)
1.	EFG Eurobank Ergasias S.A.	717609/12-12-2006	3.999.600,00
2.	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.	278734010060527 4 /5-12-2006	2.760.000,00
3.	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.	278734010060527 5 /5-12-2006	1.080.000,00
4.	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.	278734010060527 6 /5-12-2006	159.600,00
5.	Fortis Bank, S.A. Sucursal en España	9490/5-12-2006	4.000.800,00
		ΣΥΝΟΛΟ	12.000.000,00

10.2 Για την εκ μέρους του Παραχωρησιούχου καλή εκτέλεση της Σύμβασης από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, συμφωνείται η εκ μέρους του κατάθεση στο Δημόσιο των εγγυητικών επιστολών που προβλέπονται στις αμέσως κατωτέρω παραγράφους.

10.3 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών (PB1_{Τ1})

10.3.1 Πριν ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παραδώσει στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών, από Τράπεζα Τύπου Γ', για ένα ποσό ίσο προς ογδόντα εκατομμύρια Ευρώ (€ 80.000.000,00), υπόδειγμα της οποίας έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 2 του Προσαρτήματος 1.

10.3.2 Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών επιτρέπεται να είναι πολυεπίπεδη υπό την έννοια ότι, πέραν του Δημοσίου ως Πρώτου Δικαιούχου, είναι δυνατόν να προβλέπει την ύπαρξη και τα συναφή δικαιώματα περισσότερων Δικαιούχων, που έπονται του Δημοσίου, όπως οι Δανειστές, ο Παραχωρησιούχος και ο Κατασκευαστής, ώστε να είναι εφικτή η ενσωμάτωση σε ένα σώμα εγγυητικής επιστολής, περισσότερων υπαλλήλων δικαιωμάτων όπως η εγγύηση του Κατασκευαστή προς τον Παραχωρησιούχο (δυνάμει της Σύμβασης Μελέτης – Κατασκευής) ή/και των μελών του

Κατασκευαστή προς τον Κατασκευαστή (δυνάμει του συστατικού εγγράφου του Κατασκευαστή ή άλλης συναφούς συμφωνίας).

10.4 Κρατήσεις Καλής Εκτέλεσης (PB2_{τ1})

10.4.1 Η Εγγύηση Καλής Εκτέλεσης Παραχωρησιούχου (PB1_{τ1}) συμπληρώνεται με πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης (PB2_{τ1}), ίση προς το πέντε στα εκατό (5%) της Χρηματοδοτικής Συμβολής που παρέχεται με παρακράτηση του ποσοστού αυτού από την κάθε τμηματική καταβολή του Άρθρου 7.2.5 της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών.

10.4.2 Η απόδοση των παρακρατούμενων ποσών είναι δυνατή με κατάθεση στο Δημόσιο ισόποσης εγγυητικής επιστολής Τράπεζας Τύπου Γ'.

10.5 Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης (PB3_{τ1})

Πριν ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παραδώσει στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης, για ένα ποσό ίσο προς εκατόν τριάντα τέσσερα εκατομμύρια τριακόσιες εβδομήντα εννέα χιλιάδες και διακόσια πενήντα εννέα Ευρώ (€134.379.259,00), υπόδειγμα της οποίας έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 1 του Προσαρτήματος 1.

10.6 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης (PB4_{ορ})

10.6.1 Προ ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παραδώσει στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης για ένα ποσό ίσο προς τρία_ εκατομμύρια Ευρώ (€ 3.000.000,00), υπόδειγμα της οποίας έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 4 του Προσαρτήματος 1. Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης θα αυξηθεί στο ποσό των πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 5.000.000,00), εντός δέκα (10) ημερών από την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών. Η μη αύξηση της Εγγυητικής Επιστολής PB4_{ορ} εντός της ανωτέρω προθεσμίας, συνιστά Γεγονός

Αθέτησης Παραχωρησιούχου. Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης επιτρέπεται να είναι πολυεπίπεδη κατ' ανάλογη εφαρμογή του Άρθρου 10.3.2 και προσαρμογή του Τμήματος 2 του Προσαρτήματος 1.

10.6.2 Η πρώτη Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης θα είναι διάρκειας ίσης προς το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της Ημερομηνίας Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας και της 31ης Δεκεμβρίου του επομένου έτους από το έτος έκδοσής της, συν δύο (2) μήνες. Κάθε επόμενη Εγγυητική Επιστολή θα είναι διάρκειας τουλάχιστον δέκα τεσσάρων (14) μηνών.

10.6.3 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση όπως, μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους της Περιόδου Λειτουργίας, αναπροσαρμόζει το ποσό της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης, σύμφωνα με την ποσοστιαία αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους. Κατ' εξαίρεση, η αναπροσαρμογή του ποσού της πρώτης ΡΒ_{4ορ} θα γίνει κατά το πρώτο δίμηνο του έτους εκπνοής της διάρκειάς της και σύμφωνα με την ποσοστιαία αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ του τέλους του αμέσως προηγούμενου μήνα της έκδοσής της και της 31^{ης} Δεκεμβρίου του προηγούμενου από το έτος λήξης της έτους. Σε περίπτωση που ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, για οποιαδήποτε περίοδο αναθεώρησης παρουσιάσει μείωση, το ποσό της εγγύησης ΡΒ_{4ορ} θα παραμένει αμετάβλητο για το επόμενο έτος και για όσο χρόνο ο ΔΤΚ επηρεάζει μειωτικά το ποσό της εγγύησης.

10.7 Η(οι) τράπεζα(ες) που έχει(ουν) εκδώσει την Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Παραχωρησιούχου και η(οι) τράπεζα(ες) που θα εκδώσει(ουν) την:

- (i) την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών, και
- (ii) την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης,
- (iii) την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης.

είναι, στην περίπτωση της Ενδιάμεσης Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης και θα πρέπει να είναι, στις περιπτώσεις των Εγγυητικών Επιστολών των ανωτέρω υποπαραγράφων (i) και (ii) Τράπεζα(ες) Τύπου Γ' και στην περίπτωση της υποπαραγράφου (iii) Τράπεζα Τύπου Β'. Εάν οι εκδότρια(ες) τράπεζα(ες) οποιασδήποτε από τις ανωτέρω εγγυητικές επιστολές πάψει να είναι Τράπεζα Τύπου Γ' ή Τράπεζα Τύπου Β' για την περίπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης, ο Παραχωρησιούχος, μόλις πληροφορηθεί γι' αυτό, θα ενημερώσει το Δημόσιο χωρίς καθυστέρηση και, αν ο Παραχωρησιούχος δεν αντικαταστήσει την αντίστοιχη εγγυητική επιστολή με μία εγγυητική επιστολή με όμοιους όρους από μία Τράπεζα Τύπου Γ' ή Τράπεζα Τύπου Β' για την περίπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης, μέσα σε εξήντα (60) μέρες από σχετική έγγραφη ειδοποίηση του Δημοσίου και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες προ της λήξεως της ισχύος της, το Δημόσιο, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του προς καταγγελία της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 29, δικαιούται να απαιτήσει αμέσως την κατάπτωση ολόκληρου του ποσού της αντίστοιχης Εγγυητικής Επιστολής.

10.8 Απόσβεση Εγγυήσεων

10.8.1 Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης

Η Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης θα επιστραφεί στον Παραχωρησιούχο, μετά από σχετικό έγγραφο αίτημά του, εντός πέντε (5) ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

10.8.2 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών (PB1_{T1})

Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών θα απομειωθεί:

- (i) ποσοστό τριάντα στα εκατό 30% με την επίτευξη της 3ης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, όπως αυτή ορίζεται στο Άρθρο 18.2.3,
- (ii) Κατά ποσοστό εξήντα στα εκατό (60%) εντός πέντε (5) ημερών από την επέλευση της Ημερομηνίας Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, και
- (iii) Κατά το εναπομένον ποσοστό δέκα στα εκατό (10%) εντός πέντε (5) ημερών από την έκδοση του

τελευταίου πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής των Τοπικών Έργων.

10.8.3 Κρατήσεις Καλής Εκτέλεσης (PB2_{Τ1})

Το ποσό των Κρατήσεων Καλής Εκτέλεσης θα αποδοθεί στον Παραχωρησιούχο ή κατά περίπτωση θα επιστραφούν σε αυτόν οι εγγυητικές επιστολές που κατατέθηκαν στο Δημόσιο για την απόδοσή του σύμφωνα με το Άρθρο 10.4.2, εντός πέντε (5) ημερών από τη συμπλήρωση τριών (3) μηνών από την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών.

10.8.4 Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης (PB3_{Τ1})

Η Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης θα απομειώνεται ανάλογα με την καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης, όπως αυτή θα πιστοποιείται εκάστοτε σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 7.1.5 (i) και (ii).

10.8.5 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας (PB4_{ΟΡ})

Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί καταγγελίας της παρούσας, η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας απομειωθεί κατά ποσοστό 50% κατά την Ημερομηνία Λήξεως της Περιόδου Παραχώρησης και θα επιστραφεί στον Παραχωρησιούχο εντός πέντε (5) ημερών από την λήξη της Διάρκειας Ισχύος της Σύμβασης.

11. Προστασία του Περιβάλλοντος

11.1 Περιβάλλον - Προστασία

11.1.1 «Περιβάλλον» είναι το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα της ζωής, την υγεία των κατοίκων, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση και τις αισθητικές αξίες.

11.1.2 «Προστασία του Περιβάλλοντος» είναι το σύνολο των ενεργειών, μέτρων και έργων που έχουν στόχο την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή την αποκατάσταση, διατήρηση ή βελτίωσή του.

11.2 Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις

11.2.1 Κατά τη διάρκεια του Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συμμορφώνεται πλήρως με τους όρους που καθορίζονται στους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους του Έργου, τις απαιτήσεις των άρθρων 2,3, 2.4 της ΕΣΥ και 1.6 του ΚΜΕ, καθώς και με όλους τους άλλους εκάστοτε ισχύοντες στην Ελλάδα σχετικούς νόμους περί προστασίας του Περιβάλλοντος (οι «Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις»). Για την εφαρμογή του Άρθρου 35.2 της παρούσας λαμβάνονται υπ' όψιν οι Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις που ίσχυαν τριάντα (30) ημέρες προ της Ημερομηνίας Δημοσίευσής του Έργου.

11.2.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται:

- (i) να συστήσει «Υπηρεσία Περιβάλλοντος» με εξειδικευμένο επιστήμονα ως «Υπεύθυνο Περιβάλλοντος»,
- (ii) σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να συντάσσει εξαμηνιαία έκθεση περιβαλλοντικής διαχείρισης του Έργου που υποβάλλεται στην Υπηρεσία εντός ενός (1) μηνός από την εκάστοτε σύνταξή της,
- (iii) να δημιουργήσει και διατηρεί διαδικτυακό τόπο (internet site) στον οποίο υποχρεωτικά θα δημοσιεύεται η ανωτέρω έκθεση.

11.3 Πρόληψη

11.3.1 Στο πλαίσιο του Άρθρου 11.2.1, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίζει ότι:

- (i) ο ίδιος, οι υπεργολάβοι του, ο Κατασκευαστής, και οι υπεργολάβοι του, στο πλαίσιο των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων, θα χρησιμοποιούν τις καλύτερες διαθέσιμες τεχνικές οι οποίες δεν θα συνεπάγονται υπερβολικό κόστος για να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν) και διαφορετικά να ελαχιστοποιείται κάθε είδους μόλυνση που μπορεί να προκληθεί στο Περιβάλλον και να εξασφαλίζει ότι η αποθήκευση, επεξεργασία, αποβολή και απομάκρυνση όλων

των ουσιών οι οποίες παράχθηκαν σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια των Κατασκευών, της θέσης σε λειτουργία, της ολοκλήρωσης, της συντήρησης και/ή της λειτουργίας του Έργου Παραχώρησης, των Τοπικών Έργων (κατά την περίοδο κατασκευής τους) ή κατ' άλλο τρόπο, στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου (ή κατά τη διάρκεια εκσκαφής, εξόρυξης, λατόμησης ή της διαδικασίας θραύσης αδρανών) θα είναι τέτοιας φύσης ώστε να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν) και διαφορετικά να ελαχιστοποιείται οποιαδήποτε μόλυνση που θα μπορούσε να προκληθεί στο Περιβάλλον ή στον άνθρωπο ή σε οποιονδήποτε άλλο ζώντα οργανισμό από τις ουσίες αυτές,

- (ii) μετά την ολοκλήρωση των Κατασκευών της Περιόδου T1, αυτός, ο Κατασκευαστής και οι υπεργολάβοι του θα επαναφέρουν το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, εκτός του Ε.Π. στην αρχική του κατάσταση ή στη μορφή που καθορίζεται στις εγκεκριμένες Μελέτες,
- (iii) αυτός, ο Κατασκευαστής και οι υπεργολάβοι του δε θα χρησιμοποιήσουν εκρηκτικά για τις οποιεσδήποτε εκσκαφές των Κατασκευών παρά μόνο κατόπιν άδειας της Αρμόδιας Αρχής και σύμφωνα με αυτήν.

11.4 Προστασία κατά του Θορύβου και Ρύπων

Υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 35.2, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται με δαπάνες του:

- 11.4.1** στην εκτέλεση όλων των έργων που είναι απαραίτητα για την τήρηση των εκάστοτε ισχυόντων ορίων θορύβου και αέριων ρύπων καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.
- 11.4.2** να εκπονήσει προς το σκοπό αυτό σχετική μελέτη για την εγκατάσταση συστήματος ελέγχου με μόνιμους και περιοδικούς σταθμούς μέτρησης θορύβου και αέριων ρύπων σε θέσεις που θα εγκριθούν από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.

- 11.4.3 να εγκαταστήσει ηχοπετάσματα ή/και να προχωρήσει στην κατάλληλη φύτευση για την συμμόρφωση με τα όρια θορύβου στις θέσεις εκείνες του ΕΠ που έως και τριάντα (30) ημέρες προ της κατάρτισης της Προσφοράς υπάρχει οργανωμένη δόμηση ή υπάρχει ειδική εγκατάσταση (νοσοκομείο, σχολείο κλπ.).

12. Χώρος Εκτέλεσης του Έργου

12.1 Διάθεση Χώρου Εκτέλεσης του Έργου

- 12.1.1 Το Δημόσιο υποχρεούται να διαθέσει στον Παραχωρησιούχο, κατά τον τρόπο και τον χρόνο που αναφέρεται στο παρόν Άρθρο, την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης προς και από αυτόν, καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα θεωρούμενο από το Δημόσιο ως απαραίτητο για την εκτέλεση του Έργου, χωρίς οποιαδήποτε σχετική πληρωμή ή άλλη πληρωτέα επιβάρυνση του Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή.
- 12.1.2 Ειδικότερα το Δημόσιο υποχρεούται να διαθέσει στον Παραχωρησιούχο την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου ως κατωτέρω:
- (i) Υφιστάμενα Τμήματα:
- Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, υπό την προϋπόθεση ότι ο Παραχωρησιούχος έχει:
- (a) υποβάλει τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης Α΄ Φάσης,
  - (b) παραδώσει στο Ελληνικό Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και Συντήρησης,
  - (c) υποβάλει τις σχετικές ασφαλιστικές συμβάσεις,
  - (d) καταρτίσει τις συμφωνίες του Άρθρου 23.4, καθ' ό μέρος αφορούν στα Υφιστάμενα Τμήματα.

Η ημερομηνία υπογραφής του πρωτοκόλλου του Άρθρου 12.1.3 για την παράδοση των Υφισταμένων Τμημάτων αποτελεί την Ημερομηνία Έναρξης της Περιόδου Λειτουργίας του Έργου. Η εκ μέρους του Δημοσίου αδικαιολόγητη άρνηση ή καθυστέρηση υπογραφής του πρωτοκόλλου του Άρθρου 12.1.3, συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης και Γεγονός Ευθύνης του Δημοσίου.

(ii) **Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου:**

Για τα Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου, για την κατασκευή των οποίων απαιτούνται απαλλοτριώσεις, η προθεσμία παράδοσης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, με την εξαίρεση των χώρων που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τους οποίους θα καταστήσει διαθέσιμους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 12.1.2.(i).

(iii) **Νέα Τμήματα Δημοσίου:**

(a) **Παράκαμψη Αγρινίου:**

Η προθεσμία παράδοσης του τμήματος αυτού ορίζεται μέχρι τις 30-09-2009.

(b) **Παράκαμψη Άρτας:**

Η προθεσμία παράδοσης του τμήματος μέχρι τις 30-09-2008.

(c) **Παράκαμψη Αγ. Κωνσταντίνου:**

Η προθεσμία παράδοσης του τμήματος αυτού ορίζεται μέχρι τις 31-12-2007.

(d) **Παράκαμψη Καμ. Βούρλων:**

Η προθεσμία παράδοσης του τμήματος αυτού ορίζεται μέχρι τις 31-12-2007.

(e) **Σχηματάρι – Χαλκίδα:**

Η προθεσμία παράδοσης του τμήματος αυτού ορίζεται μέχρι τις 31-12-2008.

- 12.1.3** Η διάθεση από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο της Ελεύθερης Χρήσης του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου ή τμήματος αυτού, προϋποθέτει έγγραφο αίτημά του Παραχωρησιούχου και καταχωρείται σε ειδικό πρωτόκολλο υπογραφόμενο από το Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο. Κατ'εξάιρεση για τα Νέα Τμήματα Δημοσίου του Άρθρου 12.1.2 (iii), η διάθεσή τους συντελείται με την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Παραλαβής Νέων Τμημάτων Δημοσίου, σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 6.7.
- 12.1.4** Το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να εξασφαλίζει την Ελεύθερη Χρήση από τον Παραχωρησιούχο του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου τον οποίο καταλαμβάνει το ΕΠ όπως επίσης και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης προς και από αυτόν. Την αντίστοιχη υποχρέωση αναλαμβάνει το Δημόσιο για το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου που καταλαμβάνουν τα Τοπικά Έργα καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου – Μελετών Κατασκευών. Ο Χώρος Εκτέλεσης του Έργου δεν θα χρησιμοποιηθεί από τον Παραχωρησιούχο για κανένα άλλο σκοπό παρά μόνο για την εκτέλεση του Έργου.
- 12.1.5** Όλες οι απαλλοτριώσεις, οι οποίες απαιτούνται για το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, συντελούνται με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του Δημοσίου. Ειδικότερα- αλλά με την εξαίρεση του τμήματος από Α/Κ Μεταμόρφωσης (Όριο Έργου) μέχρι και τον Α/Κ Μπογιατίου, για το οποίο οι τυχόν ανάγκες χώρων για την κατασκευή σταθμών διοδίων περιορίζονται αποκλειστικά στα όρια του ΕΠ - στην περίπτωση κατά την οποία τεκμηριωμένα απαιτηθούν Συμπληρωματικοί Χώροι, σύμφωνα με Μελέτη που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος και θα εγκριθεί σύμφωνα με την παρούσα, για τη διαμόρφωση σταθμών διοδίων, το Δημόσιο θα προχωρήσει στις εν λόγω απαλλοτριώσεις. Οι δαπάνες απαλλοτρίωσης βαρύνουν το Δημόσιο και οι χώροι αυτοί θα εντάσσονται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου. Οι ανωτέρω συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις θα συντελούνται από το Δημόσιο εντός προθεσμίας που θα μετράται από την έγκριση της σχετικής μελέτης και την υποβολή από τον Παραχωρησιούχο κτηματολογίου και πλήρους φακέλου:

- (i) Για απαλλοτριώσεις εκτός Σχεδίου Πόλεως: Δώδεκα (12) μήνες.
- (ii). Για απαλλοτριώσεις που απαιτούν τροποποίηση Ισχύοντος Σχεδίου Πόλεως: Δέκα οκτώ (18) μήνες.

12.2 Πρόσθετοι Χώροι

- 12.2.1 Σε περίπτωση κατά την οποία ο Παραχωρησιούχος και για τους σκοπούς εκτέλεσης των Κατασκευών της Περιόδου T1 χρειασθεί οποιοδήποτε χώρο πρόσθετο στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου (οι «Πρόσθετοι Χώροι»), θα αποκτήσει τη χρήση του χώρου αυτού με δικές του δαπάνες και κίνδυνο. Οι προαναφερθέντες Πρόσθετοι Χώροι θα χρησιμοποιηθούν μόνο ως πρόσθετοι χώροι για την εγκατάσταση κατασκευών σχετικών με τις Προσωρινές Κατασκευές, καθώς και για την εγκατάσταση λατομείων, δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης αχρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών.
- 12.2.2 Υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος θα αποδείξει, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα πιστοποιήσει στο Δημόσιο κατά τρόπο ευλόγως ικανοποιητικό για αυτό ότι οι Πρόσθετοι Χώροι είναι απαραίτητοι για το Έργο, το Δημόσιο θα παράσχει στον Παραχωρησιούχο την εύλογη συνδρομή του στην απόκτησή των Πρόσθετων Χώρων (αλλά το Δημόσιο δεν θα είναι υποχρεωμένο να προβεί σε αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ή να εξασκήσει καμία παρομοίου είδους εξουσία για την απόκτηση των Πρόσθετων Χώρων και/ή των σχετικών με αυτούς δικαιωμάτων). Μετά την παροχή της συνδρομής αυτής εκ μέρους του Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος θα οφείλει, ύστερα από γραπτό αίτημα του Δημοσίου συνοδευόμενο με παραστατικά των αιτούμενων εξόδων ή δαπανών, να αποζημιώσει το Δημόσιο για κάθε δαπάνη ή έξοδο που επιβάρυνε το Δημόσιο ή οποιαδήποτε σχετική Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με το παρόν Άρθρο.
- 12.2.3 (i) Εάν οποιοσδήποτε Πρόσθετος Χώρος ανήκει στο Δημόσιο, και επιτρέπεται η χρήση για την οποία τον προορίζει ο Παραχωρησιούχος, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός πιστοποιήσει την ανάγκη για τον Πρόσθετο Χώρο και τη διάρκεια αυτής, τότε το Ελληνικό Δημόσιο θα διαθέσει τον χώρο αυτό

στον Παραχωρησιούχο χωρίς κανενός είδους αντάλλαγμα.

- (ii) Με τη λήξη της χρονικής περιόδου για την οποία είναι αναγκαίοι οι εν λόγω Πρόσθετοι Χώροι, ο Παραχωρησιούχος θα τους επιστρέψει στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν αποκατάστασής τους σύμφωνα με μελέτη που θα εγκριθεί βάσει των όρων της παρούσας Σύμβασης.
- (iii) Αφού ειδοποιήσει εγκαίρως το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αφαιρέσει οποιοσδήποτε Προσωρινές Κατασκευές από τους εν λόγω Πρόσθετους Χώρους που θα παραδοθούν στο Δημόσιο, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει ειδοποιήσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο ότι έχει αποφασίσει πως ορισμένες ή και όλες από αυτές τις Προσωρινές Κατασκευές (εκτός από τον εξοπλισμό και τα κινητά περιουσιακά στοιχεία) μπορούν να παραμείνουν. Όταν το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε ανάλογη έγγραφη ειδοποίηση, οι προαναφερόμενοι Πρόσθετοι Χώροι θα παραδίδονται στο Ελληνικό Δημόσιο σε κατάσταση «όπως είναι και ευρίσκονται» και χωρίς καμία επιβάρυνση, ο δε Παραχωρησιούχος δεν θα έχει καμία απαίτηση ή δικαίωμα κατά του Ελληνικού Δημοσίου εκ της αιτίας αυτής.

12.3 Καθυστέρηση Διάθεσης του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου

Η εκ μέρους του Δημοσίου καθυστέρηση στη διάθεση οποιουδήποτε τμήματος του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, υπό τους όρους και εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στο παρόν Άρθρο 12 και εφ' όσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις των Άρθρων 26.1 και 26.5 αποτελεί αντίστοιχα Γεγονός Καθυστέρησης ή /και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

12.4 Παράδοση Νέων Τμημάτων Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο

Τα Νέα Τμήματα Δημοσίου παραδίδονται στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με την με τη διαδικασία του Άρθρου 6.7 της παρούσας:

12.5 Επιστροφή του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου

Κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης ή μετά την καταγγελία της παρούσας Σύμβασης, ο Παραχωρησιούχος θα επιστρέψει στο Δημόσιο το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου χωρίς καμία επιβάρυνση και ελεύθερο κατοχής και, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με το Άρθρο 29.3 και 30.3 (Αποτελέσματα Καταγγελίας) ή 28.2 (Επιστροφή του Έργου).

13. Αρχαιότητες

13.1 Ο Παραχωρησιούχος αναγνωρίζει ότι από τα υφιστάμενα στοιχεία προκύπτει ότι το Έργο παρουσιάζει σημαντικές πιθανότητες να αποκαλυφθούν Αρχαιολογικά Ευρήματα στις περιοχές:

- (i) Αντίρριο
- (ii) Μακίνειας
- (iii) Καληδώνας
- (iv) Αλίκυρνας
- (v) Αρχαίας Πλευρώνας – Κάστρο Κυρά Ρύνης
- (vi) Άνω & Κάτω Βασιλικής
- (vii) Περιοχή Ευήνου ποταμού
- (viii) Υψώματος Καστρί
- (ix) Αμπελιάς
- (x) Πεδινής (οικισμός εποχής σιδήρου)
- (xi) Οικισμού Χανόπουλου
- (xii) Αρχαίου Άρραου (Δ.Δ. Αμμότοπου)

13.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ερευνήσει τα στοιχεία που θα έχουν συγκεντρωθεί για ενδεχόμενη ανεύρεση Αρχαιολογικών Ευρημάτων πριν από την εκτέλεση Κατασκευών σε κάθε περιοχή, με διενέργεια Αρχαιολογικών Τομών ή χρησιμοποίηση άλλων πρόσφορων μέσων. Η διενέργεια των Αρχαιολογικών Τομών, συνολικού μήκους μέχρι 80 χλμ. για όλο το Έργο, θα βαρύνει τον Παραχωρησιούχο. Κάθε άλλη δαπάνη επιπλέον Αρχαιολογικών Τομών, Αρχαιολογικής Έρευνας και παρακολούθησης των εργασιών και ανασκαφών, βαρύνει το Δημόσιο, σε εφαρμογή των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και της ισχύουσας νομοθεσίας. Η εκτέλεση από τον Παραχωρησιούχο επιπλέον Αρχαιολογικών Τομών πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό

και αμείβεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας περί Συμπληρωματικών Εργασιών. Οι Αρχαιολογικές Τομές θα διενεργούνται κατόπιν προειδοποίησης τεσσάρων (4) ημερών προς την Αρμόδια Αρχή, προκειμένου να εποπτεύσει και προς τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την Υπηρεσία, προκειμένου αυτοί να παραστούν.

- 13.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται, αμέσως μόλις διαπιστώσει την ύπαρξη Αρχαιολογικών Ευρημάτων κατά τις Αρχαιολογικές Διερευνητικές Τομές ή κατά την διάρκεια εκτέλεσης των Κατασκευών, να ειδοποιήσει την Αρμόδια Αρχή, τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την Υπηρεσία και να διακόψει αμέσως τις Κατασκευές στην περιοχή των Αρχαιολογικών Ευρημάτων, λαμβάνοντας συγχρόνως όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση και διαφύλαξη των εν λόγω Αρχαιολογικών Ευρημάτων μέχρι να επιληφθεί η Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.
- 13.4 Μετά τον πρώτο χαρακτηρισμό των Αρχαιολογικών Ευρημάτων από την Αρμόδια Αρχή, θα δίνονται οδηγίες στον Παραχωρησιούχο είτε για την συνέχιση των εργασιών, είτε για την αναστολή τους προς διενέργεια Αρχαιολογικών Ερευνών από την Αρμόδια Αρχή, είτε για την προσωρινή διακοπή των εργασιών στην περιοχή όπου ανακαλύφθηκε το Αρχαιολογικό Εύρημα για το διάστημα κατά το οποίο η Αρχαιολογική Υπηρεσία θα διενεργεί Αρχαιολογικές Έρευνες με δικά της μέσα και δαπάνη του Ελληνικού Δημοσίου.
- 13.5 Ο Παραχωρησιούχος έχει προβλέψει χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών πριν από την έναρξη των Κατασκευών για Αρχαιολογικές Διερευνητικές Τομές, τυχόν Αρχαιολογικές Έρευνες και λοιπές εργασίες αντιμετώπισης των αποτελεσμάτων των ερευνών στις περιοχές που έχουν καθοριστεί ως πιθανές θέσεις ύπαρξης Αρχαιολογικών Ευρημάτων και αναφέρονται στο Άρθρο 13.1. Για τις Αρχαιολογικές Έρευνες και τις λοιπές εργασίες εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 13.4.
- 13.6 Συνολική Καθυστέρηση πέραν του ενός (1) μηνός στην Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών λόγω εργασιών σε σχέση με Αρχαιολογικά Ευρήματα κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών στις περιοχές του Αρθρου 13.1 ή των δύο (2) μηνών σε κάθε άλλη περιοχή του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης.
- 13.7 Κάθε Αρχαιολογικό Εύρημα ανήκει στην αποκλειστική κυριότητα του Δημοσίου.

14. Άδειες

14.1 Άδεια Κατασκευής – Λειτουργίας και Εκμετάλλευσης του Έργου

Το Δημόσιο χορηγεί με την παρούσα στον Παραχωρησιούχο τη Γενική Άδεια Κατασκευής – Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Έργου, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας Σύμβασης (η «Άδεια Εκτέλεσης Έργου»). Η χορήγηση της Άδειας Εκτέλεσης Έργου δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο από την υποχρέωση να εφοδιαστεί με επιμέρους ή ειδικές Άδειες, όπου αυτό προβλέπεται στην παρούσα Σύμβαση ή στην κείμενη νομοθεσία.

14.2 Αίτηση

14.2.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να υποβάλει έγκαιρα και κατά τον προσήκοντα τρόπο αιτήσεις προς το Δημόσιο, τις Αρμόδιες Αρχές και τους Οργανισμούς Κοινής Ωφελείας (Ο.Κ.Ω.) για την έκδοση όλων των Αδειών, ειδοποιώντας εγγράφως και εγκαίρως το Δημόσιο περί της υποβολής των αιτήσεων αυτών. Κάθε αίτηση θα συμπληρώνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και θα συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά έγγραφα. Εφ' όσον εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από της υποβολής δεν αμφισβητηθεί εγγράφως από την αδειοδοτούσα αρχή η πληρότητα των δικαιολογητικών εγγράφων, η υποβολή της αίτησης τεκμαίρεται πλήρης.

14.2.2 Για τους σκοπούς του παρόντος Άρθρου, έγκαιρη υποβολή αίτησης έκδοσης Άδειας θεωρείται εκείνη που απέχει από την ημερομηνία που προβλέπεται στο Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής για την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών, για τις οποίες ζητείται η εν λόγω Άδεια, χρόνο ίσο ή μεγαλύτερο από το χρόνο που προβλέπεται από την ισχύουσα για την έκδοσή της νομοθεσία και πάντως όχι μικρότερο των εξήντα (60) ημερών.

14.2.3 Το Ελληνικό Δημόσιο, στο πλαίσιο του ενδιαφέροντός του για την έγκαιρη ολοκλήρωση του Έργου, θα εξασφαλίσει ότι οι Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας θα εκπονούν τις μελέτες που απαιτούνται και σχετίζονται με την μετατόπιση των δικτύων αρμοδιότητάς τους και των τυχόν σχετικών εγκαταστάσεων και θα εκτελούν τις αντίστοιχες εργασίες με δαπάνες τους, χωρίς να παρεμποδίζουν (στο

μέτρο που αυτό είναι εφικτό) τον Παραχωρησιούχο στην τήρηση του Χρονοδιαγράμματος. Παράλληλα ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει έγκαιρα στον εκάστοτε εμπλεκόμενο Ο.Κ.Ω. και πάντως όχι αργότερα από τρεις (3) μήνες προ της ημερομηνίας κατά την οποία η σχετική μετατόπιση δικτύου συνιστά Κρίσιμη Δραστηριότητα στο Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, τα απαραίτητα στοιχεία προκειμένου να είναι δυνατός ο εκ μέρους των Ο.Κ.Ω. προγραμματισμός των σχετικών εργασιών.

- 14.2.4** Συμφωνείται ότι οι Κατασκευές που αναφέρονται στο άρθρο 20 της ΕΣΥ (υδραυλικά έργα, περιλαμβανομένης και της αποκατάστασης υφισταμένων αντλημυρικών και αρδευτικών έργων) δεν περιλαμβάνονται στην έννοια των ΟΚΩ και η σχετική δαπάνη βαρύνει εξ ολοκλήρου τον Παραχωρησιούχο.

14.3 Τεκμήριο Έκδοσης

Με την εξαίρεση της περιπτώσεως του Άρθρου 24.1.5 (2) της παρούσας, σε περίπτωση που το Δημόσιο ή άλλη Αρμόδια Αρχή ή Οργανισμός Κοινής Ωφέλειας καθυστερεί την έκδοση οποιασδήποτε Αδειας πέραν της νόμιμης προθεσμίας ή, για την περίπτωση που αυτή δεν προβλέπεται, πέραν των εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης, καίτοι συντρέχουν οι προϋποθέσεις έκδοσής της, αυτή θεωρείται αυτοδικαίως εκδοθείσα από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής. Η τεκμαρτή έκδοση Αδειας σύμφωνα με το παρόν Άρθρο βεβαιώνεται με σχετικό έγγραφο που εκδίδει η Υπηρεσία μετά από έγγραφη αίτηση του Παραχωρησιούχου.

14.4 Επιχειρήσεις ή Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας

- 14.4.1** Ο Παραχωρησιούχος, με δική του ευθύνη, φροντίδα και δαπάνη, θα εξασφαλίσει σε κατάλληλες θέσεις την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, στην ισχύ και στην τάση που θα του είναι απαραίτητες, καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης. Το Δημόσιο θα παράσχει στον Παραχωρησιούχο κάθε εύλογη συνδρομή για τη διάθεση από τους Ο.Κ.Ω. των ανωτέρω παροχών.
- 14.4.2** Οι όροι της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν κατ' αναλογία και για την τηλεφωνοδότηση και την υδροδότηση του Έργου.

14.4.3 Το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεριμνήσει για την έγκαιρη μεταβίβαση όλων των συμβατικών σχέσεων που αφορούν στις συνδέσεις ηλεκτροδότησης, τηλεφωνοδότησης και υδροδότησης των Υφιστάμενων Τμημάτων στον Παραχωρησιούχο, προς το σκοπό όπως εντός δύο μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης της παρούσας υλοποιηθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες προς τους αρμόδιους Ο.Κ.Ω., ώστε να είναι δυνατή η εφεξής πλήρης άσκηση των δικαιωμάτων και εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις σχέσεις αυτές από τον Παραχωρησιούχο.

14.5 Καθυστερήσεις

Οποιαδήποτε αδικαιολόγητη καθυστέρηση εκ μέρους των Ο.Κ.Ω μετακίνησης των δικτύων τους ή διάθεσης των παροχών των ανωτέρω παραγράφων 14.4.1, 14.4.2 και 14.4.3, που έχει ως αποτέλεσμα να επηρεάζεται δυσμενώς η Κρίσιμη Διαδρομή, αποτελεί Γεγονός Καθυστερήσης και, υπό την προϋπόθεση ότι επηρεάζεται δυσμενώς και η Λειτουργία του Έργου, Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

15. Σύμβαση Μελέτης - Κατασκευής

- 15.1** Ο Παραχωρησιούχος έχει συμβληθεί με τον Κατασκευαστή με τη Σύμβαση Μελέτης – Κατασκευής που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 9.
- 15.2** Με την επιφύλαξη του Άρθρου 31.1.6, δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση του Κατασκευαστή, και οι όροι της Σύμβασης Μελέτης και Κατασκευής δεν επιτρέπεται να τροποποιηθούν ή να αποτελέσουν αντικείμενο οποιασδήποτε είδους, έγκυρης ως προς το Δημόσιο, παραίτησης των εκεί συμβαλλομένων μερών από δικαιώματα, χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου την οποία αυτό δεν θα αρνείται ή να καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Ως αντικατάσταση του Κατασκευαστή νοείται και η αντικατάσταση οιαδήποτε μέλους του.
- 15.3** Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιτρέψει στον Κατασκευαστή να αναθέτει υπεργολαβικά την εκπλήρωση μέρους των, κατά την Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής, υποχρεώσεων του με την επιφύλαξη των όρων της Σύμβασης και των εξής προϋποθέσεων:

- (i) Ότι ο υπεργολάβος θα συμμορφώνεται, με τις απαιτήσεις της Σύμβασης Μελέτης-Κατασκευής.
- (ii) Ότι η ανάθεση της υπεργολαβίας δεν θα μειώνει τη δυνατότητα του Κατασκευαστή να εκπληρώσει τις κατά τη Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής υποχρεώσεις του ή/και τη δυνατότητα του Παραχωρησιούχου να εκπληρώνει τις κατά το παρόν υποχρεώσεις του.
- (iii) Ότι ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί στο Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό τα ονόματα και τα λοιπά στοιχεία του εκάστοτε σχετικού υπεργολάβου (ή υπεργολάβων) και θα κοινοποιεί ταυτοχρόνως αντίγραφο του εκάστοτε σχετικού υπεργολαβικού συμφωνητικού (ή συμφωνητικών) μέσα σε προθεσμία επτά ημερών από την ημερομηνία υπογραφής των υπεργολαβικών συμφωνητικών αυτών.
- (iv) Ότι ο Κατασκευαστής θα παραμένει υπεύθυνος για αυτές τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τη Σύμβαση Μελέτης - Κατασκευής και δεν απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και ευθύνες του από την Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής, λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεων του πραγματοποιείται από υπεργολάβο.

15.4 Ο Παραχωρησιούχος δεν θα απαλλάσσεται από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες και υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση λόγω του γεγονότος ότι οι υποχρεώσεις του εκτελούνται από τον Κατασκευαστή ή από οποιονδήποτε υπεργολάβο του Κατασκευαστή, το δε Δημόσιο δεν θα είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο υπεύθυνο έναντι του Κατασκευαστή ή οποιουδήποτε υπεργολάβου του, ούτε θα δεσμεύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο από τους όρους της Σύμβασης Μελέτης και Κατασκευής ή οποιουδήποτε σχετικού με αυτήν υπεργολαβικού συμφωνητικού.

15.5 Η χορήγηση συναίνεσης από το Δημόσιο ως προς τυχόν αλλαγή της ταυτότητας του Κατασκευαστή και η εξέταση ή η έγκριση (ή οποιασδήποτε τροποποίησης, αλλαγής, μεταβολής των όρων της Σύμβασης Μελέτης και Κατασκευής ή παραίτησης του Παραχωρησιούχου από δικαιώματά του δυνάμει αυτής, δεν θα απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες ή υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση, ούτε θα καθιστούν καθ' οιονδήποτε τρόπο το Δημόσιο υπεύθυνο έναντι οποιουδήποτε από τα πρόσωπα αυτά, ούτε θα του

δημιουργούν οποιαδήποτε δέσμευση από τους όρους της Σύμβασης αυτής ή του υπεργολαβικού συμφωνητικού.

- 15.6** Ο Παραχωρησιούχος έχει την αποκλειστική ευθύνη των πληρωμών προς τον Κατασκευαστή, το δε Δημόσιο δεν θα φέρει καμία ευθύνη για τέτοιες πληρωμές.
- 15.7** Ο Κατασκευαστής, τα μέλη του και οι τυχόν υπεργολάβοι του, όπως και οι τυχόν υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των Κατασκευών του Έργου (πλην των Μελετών) υπόκεινται στον πειθαρχικό έλεγχο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και σε διοικητικές και παρεπόμενες διοικητικές κυρώσεις, κατ' ανάλογη εφαρμογή της νομοθεσίας περί εκτελέσεως δημοσίων έργων, όπως θα ορισθεί με το νόμο που θα κυρώσει την παρούσα Σύμβαση. Οι προβλεπόμενες χρηματικές κυρώσεις μπορεί να επιβάλλονται παράλληλα και στον Παραχωρησιούχο.

16. Χρονοδιαγράμματα του Έργου

16.1 Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών-Κατασκευών

- 16.1.1** Μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και εντός της Πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και να υποβάλει προς έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, με κοινοποίηση στο Δημόσιο, το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών (ή «Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Τ1») που θα προσαρτηθεί στη Σύμβαση Παραχώρησης σε αντικατάσταση του Χρονοδιαγράμματος Περιόδου Μελετών – Κατασκευών της Προσφοράς που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 6 - «Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Μελετών-Κατασκευών ή Τ1», συνοδευόμενο από το κατάλληλα προσαρμοσμένο σε αυτό χρονοδιάγραμμα εισρών - εκρών. Το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών-Κατασκευών θα πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 6 του Προσαρτήματος 2.
- 16.1.2** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα ελέγξει και θα εγκρίνει το υποβληθέν σε αυτόν Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών-Κατασκευών μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του. Η σχετική έγκριση κοινοποιείται στο Δημόσιο.

- 16.1.3** Μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερών από την υποβολή και κοινοποίηση του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Τ1, το Δημόσιο μπορεί να ενημερώσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και τον Παραχωρησιούχο για τυχόν σχόλια ή αντιρρήσεις του.
- 16.1.4** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο, μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής ενημέρωσης από το Δημόσιο, αν συμφωνεί, και κατά συνέπεια τροποποιεί το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών - Κατασκευών ή απορρίπτει τα σχόλια και/ή τις αντιρρήσεις τους. Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός αν ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών μετά από προσφυγή του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου.
- 16.1.5** Αν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος αμφισβητούν την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού να δεχτεί ή να απορρίψει τα σχόλια ή/και τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, μπορούν μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη λήψη αυτής της απόφασης να προσφύγουν στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.
- 16.1.6** Αν ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποδεχθεί τα σχόλια ή τις ενστάσεις του Δημοσίου, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα δώσει τις απαραίτητες οδηγίες στον Παραχωρησιούχο προκειμένου αυτός να επανυποβάλει το Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Μελετών - Κατασκευών προς έγκριση, οι δε ανωτέρω διατάξεις θα εφαρμόζονται αναλόγως και για αυτή τη νέα υποβολή.

16.2 Μηνιαίες Εκθέσεις Προόδου

- 16.2.1** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάσσει και να παραδίδει στο Δημόσιο και στον Ανεξάρτητο Μηχανικό τις μηνιαίες εκθέσεις προόδου που προβλέπονται στο άρθρο 6 του Προσαρτήματος 2, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από το τέλος κάθε ημερολογιακού μηνός, η δε υποχρέωση υποβολής εκθέσεων υφίσταται μέχρι την ολοκλήρωση από τον Παραχωρησιούχο όλων των εργασιών οι οποίες

αναφέρονται ως εκκρεμείς στη Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών ή και μετά.

- 16.2.2 Το περιεχόμενο των Μηνιαίων Εκθέσεων Προόδου δύναται να τροποποιηθεί κατόπιν συμφωνίας του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου, μετά από γνώμη του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

16.3 Χρονοδιαγράμματα Εφαρμογής Περιόδων Λειτουργίας και Τ3.

- 16.3.1 Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στο Δημόσιο τα Χρονοδιαγράμματα Εφαρμογής Περιόδων Λειτουργίας και Τ3, εντός της Πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 του Προσαρτήματος 2.

- 16.3.2 Μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από το τέλος κάθε ημερολογιακού μηνός ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάσσει και να παραδίδει στο Δημόσιο τις μηνιαίες εκθέσεις προόδου της Περιόδου Λειτουργίας που προβλέπονται στο άρθρο 6 του Προσαρτήματος 2.

17. Μελέτες – Ανεξάρτητος Μηχανικός

17.1 Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου

- 17.1.1 Ο Παραχωρησιούχος θα εκπονήσει και ολοκληρώσει με ευθύνη του τις απαιτούμενες Μελέτες σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Τ1.
- 17.1.2 Οι Μελέτες θα καταρτισθούν σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης και ειδικότερα σε συμμόρφωση με:
- (i) τους Περιβαλλοντικούς Όρους
  - (ii) την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.),
  - (iii) τον Κανονισμό Μελετών και Ερευνών (Κ.Μ.Ε.),
  - (iv) την Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ.),
  - (v) τις Προδιαγραφές τις οποίες καθορίζουν ή στις οποίες παραπέμπουν η Σύμβαση και τα Προσαρτήματά της,
  - (vi) τα εγχειρίδια ποιότητας ως προς την ανάπτυξη και τον έλεγχο των Μελετών σύμφωνα προς το ISO-9001,

(vii) όλες τις σχετικές Άδειες, και

(viii) όλους τους ισχύοντες σχετικούς νόμους.

Όλα τα προαναφερόμενα από (i) έως και (viii) θα αποκαλούνται εφεξής οι «Απαιτήσεις Μελέτης».

17.1.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει την εκπόνηση των Μελετών από τους Μελετητές που έχουν οριστεί με την Προσφορά ή, σε περίπτωση αντικατάστασής τους, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο, από τον αντικαταστάτη τους.

17.1.4 Οι Μελετητές που ορίζονται με την Προσφορά δεν επιτρέπεται να αντικατασταθούν χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημόσιου. Το Δημόσιο δικαιούται, αλλά δεν υποχρεούται να παράσχει τη συναίνεσή του αυτή και μόνον εφ' όσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(i) ο Παραχωρησιούχος έχει ζητήσει με έγγραφο αίτημά του προς το Δημόσιο την αντικατάσταση των Μελετητών με άλλους, αιτιολογώντας ειδικά και με επάρκεια την ανάγκη αντικαταστάσεως.

(ii) ο Παραχωρησιούχος έχει τεκμηριώσει πλήρως ότι οι προτεινόμενοι νέοι Μελετητές ανταποκρίνονται εξ ίσου με ή καλύτερα από τους υφιστάμενους στις απαιτήσεις του Έργου.

17.1.5 Ο Παραχωρησιούχος δηλώνει ότι οι Μόνιμες Κατασκευές και κάθε επί μέρους τμήμα τους θα είναι κατάλληλες για το σκοπό τον οποίο προορίζονται, όπως αυτός προσδιορίζεται ή εύλογα προκύπτει από τις Προδιαγραφές.

17.1.6 Ο Παραχωρησιούχος σε καμία περίπτωση δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη του επί τη βάση του παρόντος Άρθρου 17 ή από την παρούσα Σύμβαση εν γένει, λόγω του ότι εγκρίθηκε ο διορισμός των Μελετητών ή του αντικαταστάτη τους από το Δημόσιο ή λόγω διαφωνίας ανάμεσα στους Μελετητές και τον Παραχωρησιούχο ή λόγω παραβάσεων εκ μέρους των Μελετητών των υποχρεώσεών τους.

17.2 Μελέτες

- 17.2.1** Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίσει από τους Μελετητές την κατάρτιση των Μελετών για το Έργο Παραχώρησης και τα Τοπικά Έργα στο επίπεδο και λεπτομέρειες που εύλογα θα καθορίσει ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, προκειμένου να δυνηθεί να ελέγξει και εγκρίνει το σχεδιασμό των Κατασκευών Περιόδου T1 και να καθορίσει το κατά πόσο η ποιότητα των μελετών, των κατασκευών, της λειτουργικότητας, των συστημάτων, διευκολύνσεων, προδιαγραφών ή/και τελειωμάτων των Κατασκευών Περιόδου T1 συμμορφώνεται από πάσης πλευράς με τις Απαιτήσεις Μελέτης.
- 17.2.2** Κάθε Μελέτη θα περιέχει τις κύριες διαστάσεις και τεχνικά χαρακτηριστικά των Μονίμων και Προσωρινών Κατασκευών και θα παρουσιάζεται με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η εκτίμησή της σε σχέση με τη λειτουργικότητα, ασφάλεια, το περιβάλλον και τα τελειώματα.
- 17.2.3** Ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, με κοινοποίηση προς το Δημόσιο, κάθε τμήμα της Μελέτης σε (?) αντίγραφα αμέσως μετά την κατάρτισή της, σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου T1 και τη συμφωνία του Άρθρου 17.3.2.

17.3 Έλεγχος Μελετών

- 17.3.1** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα ελέγξει και θα εγκρίνει τις Μελέτες, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση με τα Προσαρτήματά της και τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, και θα είναι υπεύθυνος για:
- (i) την επιθεώρηση και τον έλεγχο του κατά πόσον οι Μελέτες ανταποκρίνονται προς τις Απαιτήσεις Μελέτης και την εντολή για εκτέλεση οποιαδήποτε συμπληρωματικής μελέτης αναγκαίας για τη συμμόρφωση των Μελετών προς τις απαιτήσεις αυτές,
  - (ii) την έγκριση του προγράμματος ερευνών και δοκιμών επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, τον έλεγχο της καταλληλότητας και επάρκειας αυτών για τους σκοπούς της μελέτης και την χορήγηση αντιγράφου αυτού του εγκεκριμένου

προγράμματος στον Παραχωρησιούχο και στο Δημόσιο,

- (iii) την επιθεώρηση, τον έλεγχο και την έγκριση των εγχειριδίων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικού ελέγχου μελετών (η οποία θα βασίζεται στις διαδικασίες του ISO-9001), την εντολή για τροποποιήσεις ή προσθήκες (όπως απαιτείται) και την παρακολούθηση της υλοποίησής τους,
- (iv) τη σύνταξη και παροχή στον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο, περιοδικών (τουλάχιστον ανά δίμηνο) εκθέσεων προόδου, οι οποίες θα καλύπτουν τις δραστηριότητες της προηγούμενης περιόδου και τα προβλήματα τα οποία ανέκυψαν και θα παρουσιάζουν το πρόγραμμα δραστηριοτήτων της επόμενης περιόδου με αναφορά σε όλες τις δοκιμές οι οποίες θα πρέπει να διενεργηθούν,
- (v) την επιβολή τυχόν αναγκαίων μετρήσεων δομικής συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών και την ανασκόπηση των αποτελεσμάτων τους,
- (vi) τον έλεγχο και την έγκριση του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης, σε ό,τι αφορά την ενσωμάτωση των υποχρεώσεων του Παραχωρησιούχου για τήρηση των κανόνων Υγιεινής και Ασφάλειας, όπως έχουν περιληφθεί στις εγκεκριμένες Μελέτες, σύμφωνα με τα Άρθρα 23.5 και 23.6 και τις εκεί προβλεπόμενες προθεσμίες.

17.3.2 Εντός μηνός από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα συμφωνήσουν εγγράφως τυχόν λεπτομέρειες του προβλεπόμενου στην Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού τρόπου υποβολής στον Ανεξάρτητο Μηχανικό των Μελετών και των προθεσμιών εντός των οποίων ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα υποχρεούται να εκδίδει το Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης.

17.4 Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης

- 17.4.1** Μέσα σε προθεσμία που θα συμφωνηθεί μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Ανεξάρτητου Μηχανικού σύμφωνα με το Άρθρο 17.3.2, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να εκδώσει και να παραδώσει στον Παραχωρησιούχο ένα Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο, και στην περίπτωση του Δημοσίου, θα επισυνάψει ένα πλήρες αντίγραφο των εν λόγω εγκεκριμένων Μελετών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο που έχει στην κατοχή του ο Ανεξάρτητος Μηχανικός. Ειδικά ως προς το Δημόσιο, το αντίγραφο θα πρέπει να συνοδεύεται από το φύλλο ελέγχου της εγκριθείσας Μελέτης. Από την ημέρα της έκδοσης του Πιστοποιητικού Έγκρισης Μελέτης από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, οι εγκεκριμένες Μελέτες θεωρούνται «καλές προς κατασκευή» και ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να αρχίσει άμεσα τις σχετικές εργασίες.
- 17.4.2** Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λήψης των ως άνω εγκεκριμένων Μελετών, το Δημόσιο δικαιούται να γνωστοποιήσει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό (με κοινοποίηση στον Παραχωρησιούχο) την ύπαρξη τυχόν σχολίων ή αντιρρήσεών του ως προς τη μη συμμόρφωση των Μελετών προς τις Απαιτήσεις Μελέτης και/ή τυχόν ανακολουθιών τους με οποιεσδήποτε προηγούμενως εγκριθείσες Μελέτες, εκθέτοντας τους λόγους για τους οποίους έχει αυτή τη άποψη.
- 17.4.3** Μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της γνωστοποίησης αυτής από το Δημόσιο, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο κατά πόσον συμφωνεί με ή απορρίπτει τα σχόλια και/ή τις αντιρρήσεις αυτές. Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα είναι τελική και δεσμευτική εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, εφόσον το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος προσφύγουν σε αυτήν.
- 17.4.4** Αν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος αμφισβητήσουν την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού να δεχτεί ή να απορρίψει τα σχόλια ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, μπορούν, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη λήψη αυτής της απόφασης να

προσφύγουν στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.

17.4.5 Εάν είτε ο Ανεξάρτητος Μηχανικός είτε η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών) αποδεχθούν τα σχόλια ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα δώσει τις αναγκαίες οδηγίες στον Παραχωρησιούχο προκειμένου να επανυποβάλει αίτηση για τη χορήγηση νέου Πιστοποιητικού Έγκρισης Μελέτης, οι δε διατάξεις του παρόντος Άρθρου 17.4 θα ισχύουν και γι' αυτή την επανυποβολή. Σχόλια ή αντιρρήσεις που προβλήθηκαν κατά την πρώτη υποβολή δεν επιτρέπεται να προβληθούν εκ νέου.

17.4.6 Αν ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει εγκρίνει την Μελέτη που του έχει υποβληθεί, και ο Παραχωρησιούχος ή το Δημόσιο δεν έχουν προβάλει αντιρρήσεις ως προς την έγκριση αυτή μέσα στις προθεσμίες του παρόντος Άρθρου 17.4 ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι η έγκριση θα πρέπει να δοθεί, τότε το σχετικό Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης καθίσταται οριστικό.

17.5 Τροποποίηση

Καμία εγκεκριμένη Μελέτη (ή τμήμα αυτής) που εγκρίθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες του παρόντος Άρθρου δεν μπορεί να τροποποιηθεί, να αλλάξει ή να παραλλαχθεί, παρά μόνο μετά από ειδική έγγραφη πρόταση για την τροποποίηση, αλλαγή ή παρέκκλιση που θα υποβληθεί στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για έγκριση σύμφωνα με τις διαδικασίες του Άρθρου 17.3.

17.6 Έναρξη Κατασκευών Περιόδου T1

Ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται να ξεκινήσει την κατασκευή οποιουδήποτε τμήματος των Κατασκευών Περιόδου T1 εάν πρώτα δεν έχουν εγκριθεί οι σχετικές Μελέτες που αφορούν το τμήμα αυτό σύμφωνα με το Άρθρο 17.3.

17.7 Ανεξάρτητος Μηχανικός

17.7.1 Ο Παραχωρησιούχος έχει συνάψει με τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, ο οποίος είναι ανεξάρτητος, διεθνούς φήμης και ειδικευμένος στην επίβλεψη παρόμοιων έργων, τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 10.

- 17.7.2** Το Δημόσιο συμφωνεί και αποδέχεται με την παρούσα Σύμβαση όπως, από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, η έγκριση των Μελετών και η Επίβλεψη των Κατασκευών της Περιόδου Τ1 διενεργηθεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού. Σε περίπτωση ασυμφωνίας οιοδήποτε όρου της παρούσας με όρο της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Άρθρου 3.3.3.
- 17.7.3** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν μπορεί να αντικατασταθεί ούτε μπορούν να τροποποιηθούν οι όροι της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού (ή να αποτελέσουν αντικείμενα οιοδήποτε είδους παραίτησης από δικαιώματα) χωρίς προηγούμενη έγγραφη έγκριση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα.
- 17.7.4** Εάν το Δημόσιο διαπιστώσει ότι ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει ουσιωδώς παραβεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις, το Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να (και ο Παραχωρησιούχος πρέπει να) καταγγείλει τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού και να αντικαταστήσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό εφόσον δεν αρθεί η παράβαση, μετά από σχετική ειδοποίηση που επιδίδει ο Παραχωρησιούχος στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για την παράβαση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού.
- 17.7.5** Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συμμορφώνεται με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού και αν συντρέχει περίπτωση, με τις υποδείξεις του Ανεξάρτητου Μηχανικού (εφόσον οι υποδείξεις αυτές έχουν δοθεί σύμφωνα με τα βάσει της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού δικαιώματά του).
- 17.7.6** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει καθήκον επιμελείας και είναι υπεύθυνος έναντι του Δημοσίου καθώς και του Παραχωρησιούχου, όπως αυτό προβλέπεται στην Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.
- 17.8 Ευθύνη Παραχωρησιούχου**
- 17.8.1** Η υποβολή οποιασδήποτε Μελέτης ή οποιουδήποτε εγγράφου που υποβάλλεται σύμφωνα με το παρόν

Άρθρο, η έγκρισή ή απόρριψή του, η έκδοση οποιουδήποτε Πιστοποιητικού Έγκρισης Μελέτης, η υποβολή σχολίων ή αντιρρήσεων από το Δημόσιο και η οποιαδήποτε παραπομπή οποιουδήποτε ζητήματος στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών σύμφωνα με το παρόν Άρθρο, δεν θα απαλλάσσουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τον Παραχωρησιούχο από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και ευθύνες του από το παρόν Άρθρο ή από άλλη αιτία.

17.8.2 Οποιαδήποτε εκ μέρους του Ανεξάρτητου Μηχανικού παράβαση των υποχρεώσεων του από τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού ή οποιαδήποτε καθυστέρηση εκ μέρους του ή που προκλήθηκε εξαιτίας του σχετικά με την εκπλήρωση ή την έγκαιρη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του από την Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, ή οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ του Ανεξάρτητου Μηχανικού και του Παραχωρησιούχου που αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή εξ' άλλης αιτίας, δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο καθ' οιονδήποτε τρόπο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις ή ευθύνες του από ή σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

17.8.3 Σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 29.3.1, το Δημόσιο θα δικαιούται να υποκαταστήσει τον Παραχωρησιούχο στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.

17.9 Αμοιβή Ανεξάρτητου Μηχανικού

Με την επιφύλαξη των Άρθρων 26.2 και 26.4.2, ο Παραχωρησιούχος είναι ο μόνος υπόχρεος για την πληρωμή αμοιβών και λοιπών δαπανών και εξόδων του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το δε Δημόσιο δεν θα έχει καμία ευθύνη για τις δαπάνες αυτές.

18. Κατασκευές Περιόδου T1

18.1 Διάρκεια

Η συνολική διάρκεια της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και όλες οι Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες προσμετρώνται σε ημερολογιακούς μήνες από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Ο Παραχωρησιούχος θα εκτελέσει και ολοκληρώσει τις Κατασκευές Περιόδου T1:

- 18.1.1** Εντός εβδομήντα δύο (72) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (η «Συνολική Προθεσμία της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών»), όπως η προθεσμία αυτή τυχόν παραταθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.
- 18.1.2** Σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, τις Τεχνικές Απαιτήσεις και τους Κανόνες της Τέχνης και της Επιστήμης προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι Μόνιμες Κατασκευές και κάθε τμήμα τους θα είναι κατάλληλες για το σκοπό τον οποίο προορίζονται, όπως αυτός προσδιορίζεται ή ευλόγως προκύπτει από τις Προδιαγραφές.
- 18.1.3** Ως Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών (Περίοδος T1) νοείται η έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Μελετών – Κατασκευών (Β.Π.Ε.Τ1), σύμφωνα με το άρθρο 18.4.3 (i).
- 18.1.4** Η υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας Μελετών - Κατασκευών του Αρθρου 18.1.1, για χρόνο μεγαλύτερο από 30% της εν λόγω προθεσμίας, συνιστά Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.

18.2 Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες – Ποινικές Ρήτρες

Για τον αποτελεσματικότερο έλεγχο της προόδου των Κατασκευών της Περιόδου T1, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος συμφωνούν στις ακόλουθες Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες, με αφετηρία την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης:

18.2.1 Πρώτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός τεσσάρων (4) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει:

- (i) να υποβάλει τα Εγχειρίδια Λειτουργίας, Επιθεώρησης και Συντήρησης Α΄ Φάσης για τα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου, με τα ΚΕΣ σε προσωρινή ή οριστική θέση,
- (ii) να προσδιορίσει την θέση των Προσωρινών Κατασκευών του Έργου,
- (iii) να ενημερώσει όλους τους εμπλεκόμενους Οργανισμούς για έκδοση Αδειών ή εκτέλεση εργασιών για το Έργο και να συγκεντρώσει τα

στοιχεία για τις απαιτούμενες Άδειες και κυρίως για τις απαιτούμενες περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις,

- (iv) να υποβάλλει για έγκριση το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών - Κατασκευών που θα προσαρτηθεί στην παρούσα Σύμβαση με πλήρη ανάλυση και συσχετισμό με τις εισροές - εκροές κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών, το οποίο θα αποτελεί επικαιροποίηση του χρονοδιαγράμματος της Προσφοράς του.
- (v) να υποβάλλει για έγκριση το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης.
- (vi) να έχει συντάξει και υποβάλει στο Δημόσιο το κτηματολόγιο των τυχόν απαιτούμενων συμπληρωματικών απαλλοτριώσεων για Συμπληρωματικούς Χώρους που του είναι αναγκαίοι μέχρι το πέρας της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών ή/και να υποδείξει τυχόν αναγκαίους Πρόσθετους Χώρους της περιπτώσεως του Αρθρου 12.2.3 (i).
- (vii) να έχει ολοκληρώσει όλες τις λοιπές απαιτούμενες ενέργειες για την παράδοση των Υφισταμένων Τμημάτων σύμφωνα με τα Άρθρα 12.1.2 και 12.1.3 της παρούσας.

18.2.2 Δεύτερη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός είκοσι (20) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές στο Τμήμα ΠΑΘΕ Μεταμόρφωση - Αγ. Κωνσταντίνος, πλην του αντικειμένου της Τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας.

18.2.3 Τρίτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός τριάντα δύο (32) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές στο Τμήμα ΠΑΘΕ Μεταμόρφωση - Αγ. Κωνσταντίνος που αναφέρονται στην περιοχή της Υλίκης, στο τμήμα Ριτσώνα - Θήβα, στην αναμόρφωση του τεχνικού στον Α.Κ. Βαρυμπόμπης και τις Κατασκευές στο τμήμα της Παράκαμψης Αγγινίου.

18.2.4 Τέταρτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός σαράντα (40) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές στο Τμήμα Αντίρριο – Νότιο άκρο Παράκαμψης Αγρινίου.

18.2.5 Ποινικές Ρήτρες

- (i) Η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπαίτιας εκ μέρους του υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας του Άρθρου 18.1.1 της παρούσας, ορίζεται σε σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) Ευρώ και επιβάλλεται για υπέρβαση ίση ή μικρότερη από το 10% της συνολικής προθεσμίας. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε μέρα ορίζεται σε ενενήντα χιλιάδες (90.000) Ευρώ.
- (ii) Οι ποινικές ρήτρες για υπαίτια από τον Παραχωρησιούχο υπέρβαση των Αποκλειστικών Τμηματικών Προθεσμιών του Άρθρου 18.2 της παρούσας, οι οποίες είναι ανέκκλητες, ορίζονται ως ακολούθως:
  - (a) Για υπέρβαση της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) Ευρώ ημερησίως.
  - (b) Για υπέρβαση της δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.

- (c) Για υπέρβαση της τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.
- (d) Για υπέρβαση της τέταρτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.
- (iv) Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την επιβολή στον Παραχωρησιούχο ποινικής ρήτρας για υπέρβαση περισσότερων της μιας προθεσμιών, τότε θα επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο ενιαία ποινική ρήτρα προσδιοριζόμενη στο ύψος της μεγαλύτερης από τις συντρέχουσες προσαυξημένη κατά 10% για κάθε, πέραν της μιας, ποινική ρήτρα.

18.2.6 Άθροισμα Ποινικών Ρητρών

Το άθροισμα των ποσών των ποινικών ρητρών που επιβάλλονται στον Παραχωρησιούχο δυνάμει του παρόντος Άρθρου, περιορίζεται κατ' ανώτατο όριο στο ποσό των ογδόντα εκατομμυρίων Ευρώ (€ 80.000.000,00).

18.3 Επίβλεψη

- 18.3.1 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα επιβλέπει την εκτέλεση των Κατασκευών Περιόδου T1.
- 18.3.2 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού, θα είναι υπεύθυνος κατά την Περίοδο

Μελετών – Κατασκευών, μεταξύ άλλων και για τα ακόλουθα:

- (i) Τον έλεγχο και έγκριση του Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και του συναρτώμενου χρονοδιαγράμματος εισροών-εκροών και τον έλεγχο και έγκριση του Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Λειτουργίας που θα υποβληθούν από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 16,
- (ii) Τον έλεγχο της τήρησης του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Μελετών-Κατασκευών και την υποβολή στο Δημόσιο μηνιαίων αναφορών προόδου του Χρονοδιαγράμματος και όλων των στοιχείων που αφορούν στο Έργο,
- (iii) Τον έλεγχο και την έγκριση του προγράμματος ερευνών και δοκιμών στον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου,
- (iv) Τον έλεγχο τήρησης των απαιτήσεων του περατωθέντος Έργου (συμπεριφορά του Έργου),
- (v) Τον έλεγχο του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και τον ποιοτικό έλεγχο καθώς και την παρακολούθηση τήρησης των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικού ελέγχου για κάθε υποβαλλόμενο έγγραφο και πιστοποιητικό ελέγχου ποιότητας σχετικού με τις εργασίες,
- (vi) Την παρακολούθηση της εφαρμογής των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και τη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις,
- (vii) Τον έλεγχο για τη διαπίστωση ότι τα υλικά και η ποιότητα της εργασίας συμφωνούν με τις συμβατικές απαιτήσεις και προδιαγραφές και για ότι λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την άρση κάθε σχετικής παράβασης,
- (viii) Την επίβλεψη των Κατασκευών σύμφωνα με τις συμβατικές ρυθμίσεις, απαιτήσεις και προδιαγραφές,

- (ix) Την παρακολούθηση της εφαρμογής των Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας,
- (x) Την έκδοση των Βεβαιώσεων Περάτωσης Εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 18.5,
- (xi) Τον καθορισμό του θεμάτων που προβλέπονται στο Άρθρο 26.2.4 σε περίπτωση Γεγονότος Καθυστερήσης.

18.4 Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών

- 18.4.1** Όλες οι Κατασκευές της Περιόδου T1 θα επιβλέπονται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού.
- 18.4.2** Όλες οι Βεβαιώσεις Περάτωσης Εργασιών εκδίδονται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τις διαδικασίες του παρόντος Άρθρου.
- 18.4.3** Η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών προβλέπεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - (i) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Μελετών- Κατασκευών (Β.Π.Ε.Τ1), όταν το σύνολο των Κατασκευών της Περιόδου T1 (Ε.Π. και Τ.Ε.) έχει ολοκληρωθεί και το Έργο είναι έτοιμο για λειτουργία και χρήση από τους Χρήστες και υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί επιμετρήσεις, το μητρώο του Έργου και τα σχέδια «όπως κατασκευάστηκε»,
  - (ii) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Τοπικού Έργου (Β.Π.Ε.ΤΕ), όταν η κατασκευή οποιουδήποτε Τοπικού Έργου έχει ολοκληρωθεί και είναι δυνατή η αυτοτελής απόδοσή του στον φορέα που θα το λειτουργήσει / χρησιμοποιήσει και συντηρήσει, και υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί επιμετρήσεις, το μητρώο του Έργου και τα σχέδια «όπως κατασκευάστηκε»,
  - (iii) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας (Β.Π.Ε.ΑΠ), με την οποία πιστοποιείται ότι έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της

κάθε Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Αρθρου 18.2.

- (iv) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Χρηματοδοτικής Συμβολής (Β.Π.Ε._χ), με την οποία πιστοποιείται ότι έχει επιτευχθεί το Ορόσημο που έχει συνδέσει ο Παραχωρησιούχος με την εκάστοτε καταβολή της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου, σύμφωνα με το Άρθρο 7.2.5.
- (v) Βεβαίωση Περάτωσης Συμπληρωματικών Εργασιών (Β.Π.Ε._{σε}), με την οποία πιστοποιείται (κατά περίπτωση):
  - (a) ότι έχουν εκτελεστεί οι Συμπληρωματικές Εργασίες, η δαπάνη των οποίων πιστοποιείται σε μηνιαία βάση σύμφωνα με το Άρθρο 18.6.8 (1),
  - (b) ότι έχουν ολοκληρωθεί οι εκάστοτε Συμπληρωματικές Εργασίες που έχουν ανατεθεί στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 18.6.

18.5 Διαδικασία Έκδοσης Β.Π.Ε.

18.5.1 Β.Π.Ε._{Τ1}

- (a) Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ειδοποιήσει εγγράφως τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και το Δημόσιο, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία του πέρατος των Κατασκευών της Περιόδου Τ1, καλώντας τους να επιθεωρήσουν το Έργο προκειμένου να διαπιστώσουν την ολοκλήρωσή του.
- (b) Εντός των ανωτέρω τριάντα (30) ημερών, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, ο Παραχωρησιούχος και το Δημόσιο θα επιθεωρήσουν, με παρόντα τον Κατασκευαστή, τις Μόνιμες Κατασκευές, για τις οποίες έχει ζητηθεί από τον Παραχωρησιούχο η Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών για να ελέγξουν ότι έχουν ολοκληρωθεί (σύμφωνα προς τις Τεχνικές Απαιτήσεις), και ότι, αναφορικά με την περάτωσή τους, οι Μόνιμες Κατασκευές είναι έτοιμες για λειτουργία και ασφαλείς για τους

Χρήστες. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, ο Κατασκευαστής θα μπορεί να εκτελεί εργασίες μικρής έκτασης.

- (c) Το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος μπορούν να υποβάλουν στον Ανεξάρτητο Μηχανικό οποιεσδήποτε σχετικές παρατηρήσεις τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή μέχρι και δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από την ημερομηνία της σχετικής προβλεπόμενης ημερομηνίας του πέρατος των Κατασκευών της Περιόδου T1.
- (d) Μέχρι και την προβλεπόμενη ημερομηνία του πέρατος των Κατασκευών της Περιόδου T1 (και είτε τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα έχουν παρευρεθεί σε κάποια ή σε όλες τις επιθεωρήσεις και/ή έχουν κάνει οποιεσδήποτε παρατηρήσεις), ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται να πληροφορεί τον Παραχωρησιούχο, τον Κατασκευαστή και το Δημόσιο περί του εάν, κατά τη γνώμη του, οι Μόνιμες Εργασίες για τις οποίες έχει ζητηθεί από τον Παραχωρησιούχο η Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Περιόδου T1, έχουν ή όχι ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία αυτή (σύμφωνα με τις Τεχνικές Απαιτήσεις) και, εάν το Έργο Παραχώρησης είναι ή δεν είναι έτοιμο για ασφαλή λειτουργία για τους Χρήστες του. Κατά τον σχηματισμό της γνώμης του αυτής, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να λάβει υπόψη του και να συνυπολογίσει τις παρατηρήσεις του Παραχωρησιούχου και του Δημοσίου τις οποίες θεωρεί εύλογες και δικαιολογημένες.
- (e) Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.
- (f) Σε περίπτωση που είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος διαφωνεί με την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού, θα ενημερώνει αμέσως τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και μπορεί να παραπέμψει το ζήτημα στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, μέσα σε προθεσμία επτά (7)

ημερών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού. Η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών οφείλει να εκδώσει απόφαση μέσα σε προθεσμία 14 ημερών από την ημερομηνία παραπομπής του ζητήματος σ' αυτήν.

- (g) Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός αποφασίσει ότι οι Κατασκευές της Περιόδου T1 έχουν ολοκληρωθεί, είναι έτοιμες για ασφαλή χρήση από τους Χρήστες και το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρησιούχος δεν έχουν υποβάλει αντηρρήσεις ως προς αυτό ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι οι Κατασκευές αυτές έχουν ολοκληρωθεί, είναι έτοιμες για χρήση και είναι ασφαλείς για τους Χρήστες, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται, να εκδώσει πάραυτα τη σχετική Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών προς τον Παραχωρησιούχο και να κοινοποιήσει ένα επικυρωμένο αντίγραφο στο Δημόσιο.
- (h) Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι οι Κατασκευές της Περιόδου T1 δεν έχουν ολοκληρωθεί ή δεν είναι έτοιμες για χρήση ή δεν είναι ασφαλείς για τους Χρήστες, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να δώσει εντολή στον Παραχωρησιούχο να ολοκληρώσει τις εν λόγω εναπομένουσες ή επανορθωτικές εργασίες. Με την ολοκλήρωση των εναπομενουσών ή επανορθωτικών εργασιών θα εφαρμόζονται και πάλι οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου 18.5.1.
- (i) Παρατηρήσεις και σχόλια που αφορούν μικρής, κατά την υπεύθυνη γνώμη του Ανεξάρτητου Μηχανικού, έκτασης εργασίες δεν θα αποτελούν λόγο για την άρνηση της έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών, υπό τον όρο ότι ο Ανεξάρτητος Μηχανικός βεβαιώνει εγγράφως ότι οι εργασίες αυτές δεν μειώνουν την ασφάλεια του Έργου Παραχώρησης και των Χρηστών του. Οι μικρής έκτασης εργασίες θα καταγράφονται σε ιδιαίτερο κατάλογο και θα εκτελούνται από τον

Παραχωρησιούχο δια του Κατασκευαστή μέσα στο χρονικό διάστημα που θα ορίζει ο Ανεξάρτητος Μηχανικός. Η έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών δεν θα απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο καθ' οιονδήποτε τρόπο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις ή ευθύνες, από την παρούσα, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με την εκτέλεση τέτοιων μικρής έκτασης εργασιών.

18.5.2 ΒΠΕ_{ΤΕ}

- (a) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Τοπικού Έργου είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που οποιοδήποτε Τοπικό Έργο το οποίο έχει τεχνική ή/και λειτουργική αυτοτέλεια, αποπερατώνεται.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης της ΒΠΕ_{ΤΕ} εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι των παραγράφων (a) έως και (i) του Άρθρου 18.5.1, με τη διαφορά ότι οι προθεσμίες των παραγράφων (a), (b) και (c) συντέμνονται σε δέκα πέντε (15), δέκα πέντε (15) και πέντε (5) ημέρες αντίστοιχα.

18.5.3 ΒΠΕ_{ΑΤΠ}

- (a) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που έχει επιτευχθεί οποιαδήποτε Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης Β.Π.Ε._{ΑΤΠ}, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 18.5.2 (b).

18.5.4 ΒΠΕ_{ΧΣ}

- (a) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Χρηματοδοτικής Συμβολής είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που προβλεπόμενο Ορόσημο σύμφωνα με το Άρθρο 7.2.3. έχει επιτευχθεί.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης Β.Π.Ε._{ΧΣ}, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 18.5.2 (b).

18.5.5 ΒΠΕ_{ΣΕ}

- (a) Βεβαίωση Περάτωσης Συμπληρωματικών Εργασιών είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό στις περιπτώσεις του Άρθρου 18.4.3 (v).
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης Β.Π.Ε._{ΣΕ}, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 18.5.2 (b).

18.6 Συμπληρωματικές Εργασίες

18.6.1 Για την ανάθεση συμπληρωματικών εργασιών που δεν προβλέπονται στην παρούσα σε σχέση με το Έργο Παραχώρησης ή/και τα Τοπικά Έργα (οι «Συμπληρωματικές Εργασίες») στον Παραχωρησιούχο, έχουν εφαρμογή οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτέλεσης δημοσίων έργων. για συμπληρωματικές εργασίες στον τομέα των συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων.

Συμπληρωματικές Εργασίες είναι δυνατόν να ανατεθούν στον Παραχωρησιούχο υπό την προϋπόθεση:

- (i) ότι αυτές κατάστησαν αναγκαίες για την εκτέλεση του Έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην παρούσα Σύμβαση, λόγω απροβλέπτων περιστάσεων,
- (ii) ότι αυτές οι Συμπληρωματικές Εργασίες δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθούν από την παρούσα Σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για το Δημόσιο, ή
- (iii) όταν αυτές οι Συμπληρωματικές Εργασίες, μολονότι μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της παρούσας Σύμβασης, είναι απόλυτα αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της.

Ωστόσο, το σωρευτικό ποσό των Συμπληρωματικών Εργασιών δεν δύναται να υπερβαίνει το 50 % του Τιμήματος Μελετών - Κατασκευών.

Σε περίπτωση που το Δημόσιο δώσει εντολή για Συμπληρωματικές Εργασίες (η «Εντολή Συμπληρωματικών Εργασιών»), η συνολική αξία των

οποίων δεν δύναται να υπερβαίνει σε ποσοστό το 50% του Τιμήματος Μελετών-Κατασκευών, ο Παραχωρησιούχος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 18.6.3, είναι υποχρεωμένος να τις εκτελέσει.

18.6.2 Μόλις καταστεί εφικτό, και σε κάθε περίπτωση εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών από τη λήψη μιας Εντολής Συμπληρωματικών Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί εγγράφως στο Δημόσιο:

(a) εάν, κατά την κρίση του οι Συμπληρωματικές Εργασίες συνεπάγονται:

1. Κατά την Περίοδο T1:

- (i) την μεταβολή του Τιμήματος Μελετών – Κατασκευών,
- (ii) την παράταση οποιασδήποτε προθεσμίας των Άρθρων 18.1 και 18.2 της παρούσας,
- (iii) τυχόν μεταβολή της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου,
- (iv) τυχόν επιπτώσεις επί των Εσόδων του Έργου Παραχώρησης.

2. Κατά την Περίοδο μετά το Πέρασ της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών:

- (i) τυχόν μεταβολή της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου,
- (ii) τυχόν επιπτώσεις επί των Εσόδων του Έργου Παραχώρησης.

(b) την εκτίμηση της σχετικής δαπάνης των Συμπληρωματικών Εργασιών, σύμφωνα με την παράγραφο 18.6.4 της παρούσας και των τυχόν επιπτώσεων στη δαπάνη λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου ή/και στα Έσοδα του Παραχωρησιούχου.

18.6.3 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να αρνηθεί την εκτέλεση των Συμπληρωματικών Εργασιών, εάν η εκτέλεσή τους:

(i) δύναται να τον εμποδίσει ολικώς ή μερικώς από την εκπλήρωση ουσιωδών υποχρεώσεων του από την παρούσα Σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στο Δημόσιο όλα τα στοιχεία επί των οποίων βασίζει αυτήν την εκτίμηση,

ή

(ii) συνεπάγεται παράταση της συνολικής προθεσμίας Περιόδου Μελετών – Κατασκευών μεγαλύτερης της προβλεπόμενης στο Άρθρο 26.4.4, συνυπολογιζομένων και άλλων παρατάσεων που τυχόν του έχουν ήδη χορηγηθεί λόγω Γεγονότων Καθυστέρησης.

18.6.4 Για τον υπολογισμό της δαπάνης των Συμπληρωματικών Εργασιών εφαρμόζονται:

(i) οι τιμές του Τιμολογίου Εργασιών αναθεωρημένες κατά το χρόνο εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών, με την εκάστοτε ισχύουσα αναθεώρηση, ή

(ii) σε περίπτωση κατά την οποία οποιοδήποτε στοιχείο (ή στοιχεία) των Συμπληρωματικών Εργασιών δεν καλύπτεται (ή δεν καλύπτονται) από το προαναφερόμενο Τιμολόγιο της Υπηρεσίας, η αποζημίωσή τους θα υπολογισθεί κατ' αναλογία με την ανάλυση του οικονομικού αντικείμενου του Τιμήματος Μελετών – Κατασκευών της Προσφοράς του Παραχωρησιούχου.

(iii) Η προκύπτουσα δαπάνη των Συμπληρωματικών Εργασιών περιλαμβάνει ανηγμένα και την αμοιβή των τυχόν συμπληρωματικών μελετών για εργασίες στην ζώνη του Έργου Παραχώρησης (ΕΠ) και προσαυξάνεται με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού. Για Συμπληρωματικές Εργασίες εκτός (ΕΠ) η αμοιβή μελετών υπολογίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, και προσαυξάνεται ομοίως με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

18.6.5 Επιπτώσεις κατά την Περίοδο Λειτουργίας.

Οποιοσδήποτε τυχόν επιπτώσεις των Συμπληρωματικών Εργασιών επί της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου ή επί των Εσόδων του Παραχωρησιούχου λόγω Συμπληρωματικών Εργασιών που εκτελέστηκαν είτε κατά την Περίοδο Τ1, είτε κατά την Περίοδο Λειτουργίας, θα αποζημιώνονται στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 26.5 της παρούσας.

18.6.6 Εκτέλεση Συμπληρωματικών Εργασιών η οποία επηρεάζει δυσμενώς την Κρίσιμη Διαδρομή του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης.**18.6.7** Η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών κατά την Περίοδο Τ1 διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αρθρου 18.3 της παρούσας. Το Δημόσιο βαρύνεται με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού για την επίβλεψη αυτή. Η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών κατά την Περίοδο μετά την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, διενεργείται από όργανα του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας και συμπληρωματικά από τις διατάξεις περί εκτελέσεως δημοσίων έργων.

- 18.6.8** (1) Η δαπάνη των Συμπληρωματικών Εργασιών, όπως αυτή εκάστοτε υπολογίζεται σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 18.6.4, επιμετράται και πιστοποιείται σε μηνιαία βάση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ή αντίστοιχα, κατά την Περίοδο μετά το Πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, από το Δημόσιο, , βαρύνει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο και καταβάλλεται στον Παραχωρησιούχο εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή λογαριασμού που συνοδεύεται από την αντίστοιχη ΒΠΕ_{ΣΕ} του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή, κατά τα ανωτέρω, του Δημοσίου.
- (2) Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής της δαπάνης Συμπληρωματικών Εργασιών πέραν του ενός (1) μηνός από την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται τό-

κων επί του καθυστερουμένου ποσού, υπολογιζόμενων με το Επιτόκιο Αναφοράς. Σε περίπτωση όμως καθυστέρησης, κατά τα ανωτέρω, πλέον των δύο (2) μηνών και επί συνολικά οφειλόμενου ποσού δαπάνης Συμπληρωματικών Εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων Ευρώ (€ 2.000.000,00), μη συνυπολογιζόμενων των κρατήσεων του Άρθρου 18.6.8 (3) και των τόκων της παρούσας παραγράφου, ο Παραχωρησιούχος θα έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση.

- (3) Για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, εγγυητική επιστολή και κρατήσεις για την πραγματοποίηση της κάθε καταβολής ισχύουν τα ίδια με την καταβολή Χρηματοδοτικής Συμβολής. Οι κρατήσεις, στις οποίες εφαρμόζεται το Άρθρο 10.4.2 της παρούσας, επιστρέφονται στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 10.8.3 της παρούσας.

19. Υπεργολάβοι Παραχωρησιούχου

- 19.1** Ο Παραχωρησιούχος δε δικαιούται να αναθέτει σε υπεργολάβο την εκτέλεση ουσιώδους μέρους των συμβατικών του υποχρεώσεων, χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου. Υπό την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται ουσιώδης μεταβολή σχετικά με το αντικείμενο υπεργολαβίας, δεν απαιτείται συναίνεση του Δημοσίου προκειμένου περί υπεργολάβων που έχουν ονοματιστεί με την Προσφορά, περιλαμβανομένου του Κατασκευαστή.
- 19.2** Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος επιθυμεί να αναθέσει σε υπεργολάβο ουσιώδες μέρος των συμβατικών του υποχρεώσεων, υποχρεούται να θέσει υπόψη του Δημοσίου όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία για τον προτεινόμενο υπεργολάβο, όπως εμπειρία, προσωπικό που θα ασχοληθεί στο Έργο, εκπροσώπηση, οικονομικά στοιχεία, καθώς και τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες που προτίθεται να του αναθέσει. Το Δημόσιο αποφαινεται επί του αιτήματος εντός τριάντα (30) ημερών.
- 19.3** Εάν το Δημόσιο δεν απαντήσει μέσα στο πιο πάνω χρονικό διάστημα, τεκμαίρεται ότι συναινεί.
- 19.4** Ο Παραχωρησιούχος παραμένει υπεύθυνος και δεν απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και την ευθύνη του από

την παρούσα Σύμβαση λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεών του εκτελείται από υπεργολάβο.

19.5 Επί πλέον, ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την ευθύνη ώστε να εξασφαλίζεται με το υπεργολαβικό συμφωνητικό ότι:

19.5.1 Όλα τα δικαιώματα του Δημοσίου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση ισχύουν και έναντι του υπεργολάβου και αποτελούν και δικές του υποχρεώσεις.

19.5.2 Το υπεργολαβικό συμφωνητικό δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα στους εκεί συμβαλλόμενους έναντι του Δημοσίου.

19.5.3 Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της παρούσας Σύμβασης οποτεδήποτε και για οποιονδήποτε λόγο:

(i) Το Δημόσιο δικαιούται, κατά την απόλυτη διακριτική του ευχέρεια, να συνεχίσει την εφαρμογή του υπεργολαβικού συμφωνητικού κατά το ανεκτέλεστο από τον υπεργολάβο μέρος του, υπεισερχόμενο στη θέση του Παραχωρησιούχου, με τους ίδιους ή, κατόπιν συμφωνίας με τον υπεργολάβο, με ευνοϊκότερους όρους. Εάν το Δημόσιο επιλέξει να μην συνεχίσει την εφαρμογή του υπεργολαβικού συμφωνητικού δεν ευθύνεται απέναντι στον υπεργολάβο, ούτε αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποχρέωση απέναντί του.

(ii) Το Δημόσιο δεν ευθύνεται, ούτε αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποχρέωση που τυχόν απορρέει από το εκτελεσμένο - εκ μέρους του υπεργολάβου - μέρος του υπεργολαβικού συμφωνητικού, για το οποίο ο Παραχωρησιούχος και μόνον αυτός υπέχει κάθε ευθύνη.

(iii) Εφόσον τούτο ζητηθεί από το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος και ο υπεργολάβος είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν στο Δημόσιο κάθε πληροφορία σχετική με την εξέλιξη του υπεργολαβικού συμφωνητικού.

19.6 Το Δημόσιο δεν δικαιούται να παρεμβαίνει στις σχέσεις Παραχωρησιούχου και υπεργολάβου παρά μόνον όταν:

- (i) παραβιάζονται ουσιωδώς από τον υπεργολάβο όροι της παρούσας Σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι το Δημόσιο έχει προηγουμένως ζητήσει εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο να αρθεί η παραβίαση των όρων της Σύμβασης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα,
- (ii) υπάρχουν λόγοι παρέμβασης του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 20 της παρούσας.

Οι παρεμβάσεις του Δημοσίου μπορεί να φθάνουν μέχρις αξίωσης για άμεση αντικατάσταση του υπεργολάβου.

Η παρέμβαση ή μη του Δημοσίου δεν αίρει ούτε αποδυναμώνει τις ευθύνες του Παραχωρησιούχου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

19.7 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί στο Δημόσιο επικυρωμένο αντίγραφο όλων των συμβάσεων που καταρτίζει για την εκμετάλλευση των ΣΕΑ ή για οποιαδήποτε άλλη επιτρεπόμενη από την παρούσα εκμετάλλευση του Έργου, εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή τους.

20. Παρέμβαση του Δημοσίου

20.1 Υποχρεώσεις του Δημοσίου

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, το Δημόσιο δεσμεύεται ότι κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης ούτε αυτό ούτε οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή θα παρέμβει ή/και θα διακόψει τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου. Οποιαδήποτε παράβαση της ανωτέρω υποχρέωσης εκ μέρους του Δημοσίου και υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του Άρθρου 26, συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης ή/και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

20.2 Επιτρεπόμενη Παρέμβαση

Κατ' εξαίρεση, το Δημόσιο δύναται να παρεμβαίνει ή/και να διακόπτει τη μελέτη, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ανέχεται τέτοια παρέμβαση ή/και διακοπή από το Δημόσιο:

20.2.1 Σε περίπτωση πολέμου (είτε κηρυγμένου είτε ακήρυκτου), εισβολής, ένοπλης σύρραξης ή ενέργειας ξένου εχθρού, επιστράτευσης οφειλομένης σε εξωτερικούς κινδύνους, αποκλεισμού, εμπορικού αποκλεισμού, επανάστασης,

στάσης, εξέγερσης, κοινωνικής αναταραχής, δολιοφθοράς, τρομοκρατικών ενεργειών ή απειλής οποιουδήποτε από αυτά, εφόσον συμβαίνουν εντός Ελλάδας ή εμπλέκεται ή επηρεάζεται άμεσα η χώρα, καθώς και σε κάθε περίπτωση εθνικού συμφέροντος ή προφανούς απειλής για την δημόσια τάξη και την εθνική ασφάλεια και άμυνα.

20.2.2 Σε περίπτωση που:

- (i) το Δημόσιο έχοντας εκτιμήσει όλους τους σχετικούς παράγοντες και συνθήκες θεωρεί εύλογα ότι:
  - (a) ο Παραχωρησιούχος παραβιάζει κάποια από τις υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση κατά τρόπο που προκαλεί άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια των Χρηστών, ή
  - (b) ως αποτέλεσμα μιας πράξης ή παράλειψης του Παραχωρησιούχου (ανεξαρτήτως του εάν συνιστά παράβαση υποχρέωσής του από την παρούσα Σύμβαση) έχει προκληθεί ουσιώδης ζημία ή όχληση (ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να προκληθεί τέτοια) στο Περιβάλλον ή υπάρχει άμεσος και σοβαρός κίνδυνος για την ασφάλεια των Χρηστών, των εργαζομένων στο Έργο ή τρίτων και, κατά την εύλογη γνώμη του Δημοσίου ή της Αρμόδιας Αρχής, το επίπεδο της σοβαρότητας της ζημίας, της όχλησης ή του κινδύνου δικαιολογεί την εκ μέρους του Δημοσίου ή της Αρμόδιας Αρχής παρέμβαση ή διακοπή,
- (ii) αυτή η παράβαση ή κατάσταση είναι δεκτική άρσης ή αποκατάστασης από τον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο ειδοποιεί εγγράφως τον Παραχωρησιούχο και του δίνει εντολή να άρει ή αποκαταστήσει αυτή την παράβαση ή κατάσταση εντός τακτής προθεσμίας (που εύλογα καθορίζεται με γνώμονα την σοβαρότητα της κατάστασης) και/ή να λάβει μέτρα

για να εξουδετερώσει τον κίνδυνο ή να αποκαταστήσει τη ζημία ή την όχληση και,

- (iii) παρόλο που τέτοια ειδοποίηση του έχει επιδοθεί από το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος δεν έχει αποκαταστήσει την παράβαση αυτή εντός της τακτής προθεσμίας που περιέχεται στην ειδοποίηση.

20.2.3 Εάν ο Παραχωρησιούχος ουσιαστικά διακόψει την εκτέλεση των Κατασκευών Περιόδου Τί για συνεχή χρόνο μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών, εκτός αν η διακοπή αυτή είναι αποτέλεσμα ενός Γεγονότος Καθυστέρησης ή Γεγονότος Ανωτέρας Βίας.

20.2.4 Εάν κατά τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας, και εκτός των περιπτώσεων εκτέλεσης κατεπειγουσών εργασιών ή Προγραμματισμένης Συντήρησης, ή Ασκήσεως Ετοιμότητας, το ΕΠ ή ουσιαστικό τμήμα του παραμένει κλειστό για την κυκλοφορία χωρίς τις προβλεπόμενες από τα Εγχειρίδια Λειτουργίας, Επιθεώρησης και Συντήρησης κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, για περισσότερες από τρεις (3) συνεχείς ώρες, ανεξάρτητα από το εάν έχει προηγηθεί ειδοποίηση του Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο που αξιώνει από αυτόν να ανοίξει και να λειτουργήσει το ΕΠ ή το συγκεκριμένο τμήμα αυτού.

20.2.5 Όσο διαρκεί κάποιο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, αλλά μόνο εφόσον:

- (i) ο Παραχωρησιούχος ζητά την παρέμβαση του Δημοσίου, ή
- (ii) το ΕΠ ή ουσιαστικό τμήμα του παραμένει κλειστό ή ουσιαστικά δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς κυκλοφορία για περισσότερες από είκοσι τέσσερις (24) συνεχόμενες ώρες,

20.3 Ενέργειες του Δημοσίου

20.3.1 Μόλις συμβεί οποιοδήποτε από τα γεγονότα που προσδιορίζονται στο Άρθρο 20.2, το Δημόσιο μπορεί να θέσει το ΕΠ ή το επηρεαζόμενο τμήμα του υπό τον άμεσο έλεγχο ή διαχείρισή του και (αν αρμόζει) μπορεί το ίδιο ή μέσω οποιουδήποτε τρίτου προσώπου να λάβει

οποιοδήποτε αναγκαίο μέτρο για την άρση των συνθηκών που οδήγησαν σε αυτήν τη διακοπή ή παρέμβαση.

- 20.3.2 Καμία διακοπή ή παρέμβαση δεν θα είναι διάρκειας ή έκτασης μεγαλύτερης από αυτή που εύλογα απαιτείται, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που έδωσαν αφορμή στην ανάγκη για διακοπή ή παρέμβαση.

20.4 Κάλυψη Εξόδων και Δαπανών

Σε περίπτωση οποιασδήποτε διακοπής ή παρέμβασης του Δημοσίου:

- (i) εξαιτίας ενός γεγονότος που καθορίζεται στα Άρθρα 20.2.1 ή 20.2.5, εκτός και αν η παρέμβαση ή η διακοπή σχετίζεται με κάποια παράβαση του Παραχωρησιούχου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 22 (Ανωτέρα Βία),
- (ii) εξαιτίας αντισυμβατικής ενέργειας ή παράλειψης του Παραχωρησιούχου (περιλαμβανομένων των γεγονότων που αναφέρονται στα Άρθρα 20.2.2, 20.2.3 και 20.2.4), ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει στο Δημόσιο τα έξοδα και τις δαπάνες της παρέμβασης ή διακοπής για την άρση της παράβασης, εντός τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη ειδοποίηση του Δημοσίου που θα συνοδεύεται από τα παραστατικά δαπανών και εξόδων.

20.5 Διαφωνία

Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τη συνδρομή λόγων εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Άρθρου, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να προσφύγει στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών μέσα σε επτά (7) ημέρες από την τη διακοπή / παρέμβαση του Δημοσίου. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφανθεί υπέρ του Παραχωρησιούχου, και υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι οικείες προϋποθέσεις του Άρθρου 26, η παρέμβαση του Δημοσίου θα συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης ή/και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου. Αν το ζήτημα δεν παραπεμφθεί στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών μέσα στην προθεσμία αυτή των επτά (7) ημερών, θεωρείται ότι ο Παραχωρησιούχος έχει αποδεχτεί πως η διακοπή ή η παρέμβαση είναι επιτρεπτή και ότι δεν δικαιούται καμία αποζημίωση για αυτές. Παρά την οποιαδήποτε παραπομπή τέτοιων ζητημάτων στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, το Δημόσιο δικαιούται να ασκεί τα κατά το παρόν Άρθρο δικαιώματα του μέχρις ότου η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών εκδώσει το Πόρισμά της.

21. Ασφαλίσεις

- 21.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συνάψει και να διατηρεί, απόκλειστικά με δική του δαπάνη, καθ' όλο το χρονικό διάστημα από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (ή οποιαδήποτε αργότερη ημερομηνία ενδέχεται να συμφωνηθεί μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου) έως τη λήξη της ισχύος της παρούσας Σύμβασης τις υποχρεωτικές από τον νόμο καθώς και τις οριζόμενες από την παρούσα Σύμβαση ασφαλίσεις, σύμφωνα με το Προσάρτημα 7 της παρούσας Σύμβασης (Απαιτήσεις Ασφάλισης).
- 21.2 Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, οι ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο, ούτε περιορίζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις υποχρεώσεις και ευθύνες του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.
- 21.3 Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα καταρτίζονται εγγράφως και θα τυγχάνουν της εγκρίσεως του Δημοσίου, η οποία θα έχει την έννοια του ελέγχου και της εκ μέρους του αποδοχής ότι ανταποκρίνονται επαρκώς στους όρους της παρούσας Σύμβασης. Το Δημόσιο δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία την έγκριση των εν λόγω ασφαλιστικών συμβάσεων.
- 21.4 Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίσει ότι όλες οι ασφαλίσεις οι οποίες προβλέπονται στα πλαίσια της παρούσας Σύμβασης θα τοποθετούνται μέσω μεσιτών ή άλλων διαμεσολαβητών ασφάλισης και με αναγνωρισμένους ασφαλιστές ή αντασφαλιστές, τους οποίους θα γνωστοποιεί στο Δημόσιο και θα υπόκεινται στην έγκρισή του, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται ή να καθυστερεί αδικαιολόγητα. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διαθέτει οποιαδήποτε στοιχεία ή πληροφορίες ζητήσει το Δημόσιο σχετικά με τους ασφαλιστές, τους αντασφαλιστές ή τους διαμεσολαβητές,
- 21.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει εγκαίρως στο Δημόσιο κάθε πληροφόρηση που εύλογα θα ζητηθεί από το Δημόσιο σχετικά με τις ασφαλίσεις και θα εξασφαλίσει ότι δεν θα λαμβάνουν χώρα μειώσεις ή περιορισμοί στη συμφωνηθείσα παρεχόμενη ασφαλιστική κάλυψη.
- 21.6 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να:
- 21.6.1 λαμβάνει υπ' όψιν του και να συμμορφώνεται με όλες τις περί ασφαλίσεων διατάξεις του νόμου.

- 21.6.2 συμμορφώνεται απολύτως με όλα τα εκ του νόμου και των ασφαλιστικών συμβάσεων ασφαλιστικά βάρη,
- 21.6.3 εξασφαλίζει ότι έχουν παρασχεθεί και θα συνεχίσουν να παρέχονται στους ασφαλιστές όλες εκείνες οι πληροφορίες οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να μην μπορεί να τεθεί υπό οποιαδήποτε αμφισβήτηση η ισχύς των ασφαλιστικών καλύψεων,
- 21.6.4 να αποφεύγει οποιαδήποτε ενέργεια, πράξη ή παράλειψη η οποία θα θέσει ή θα μπορούσε να θέσει σε αμφισβήτηση την ισχύ των ασφαλιστικών καλύψεων, εν όλω ή εν μέρει, και
- 21.6.5 να συμμορφώνεται πλήρως με οποιοσδήποτε συμφωνημένες υποδείξεις ή όρους των ασφαλιστών.
- 21.7 Οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα υποβάλλονται στο Δημόσιο εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από τριάντα (30) ημέρες πριν την ημερομηνία ενάρξεως της ασφαλιστικής κάλυψης και θα υπόκεινται στην έγκρισή του, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα. Κατά την υποβολή, είναι επιτρεπτό η ασφαλιστική σύμβαση να έχει τη μορφή δεσμευτικώς υπογεγραμμένου σχεδίου ασφάλισης, αλλά σε κάθε περίπτωση η πλήρης ασφαλιστική σύμβαση θα πρέπει να υποβληθεί στο Δημόσιο προς τελική έγκριση σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την έναρξη ισχύος της κάλυψης.
- 21.8 Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας μεταβληθούν ουσιωδώς στη διεθνή ασφαλιστική αγορά οι συνθήκες ασφάλισης των κινδύνων για τους οποίους υποχρεούται από την παρούσα Σύμβαση να διατηρεί ασφαλιστική κάλυψη ο Παραχωρησιούχος, έτσι ώστε είτε το κόστος της ασφάλισης να καθίσταται «υπερβολικό» για τον Παραχωρησιούχο είτε μια κάλυψη να καθίσταται «μη διαθέσιμη», τότε το Δημόσιο δικαιούται, είτε να καταβάλει το ίδιο το πρόσθετο κόστος των ασφαλίσεων ώστε να διατηρηθεί σε ισχύ η ασφαλιστική κάλυψη ή άλλως υποχρεούται να απαλλάξει τον Παραχωρησιούχο από την υποχρέωση να διατηρεί ασφαλισμένο τον εν λόγω κίνδυνο εν όλω ή εν μέρει.
- 21.9 Για τους σκοπούς της προηγούμενης παραγράφου συμφωνείται ότι:
- (i) «μη διαθέσιμη» καθίσταται μια ασφαλιστική κάλυψη εάν αυτή δεν διατίθεται από αναγνωρισμένους ασφαλιστές που

δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διαθέτουν δείκτη χρηματοδοτικής ασφάλειας ασφαλιστών του οίκου Standard & Poor όχι χαμηλότερο του BBB+ με όρους (περιλαμβανομένων ενδεικτικά και του αντικειμένου, των ορίων, των απαλλαγών και των εξαιρέσεων) ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που διέθετε έως τότε ο Παραχωρησιούχος και είχε εγκρίνει το Δημόσιο και, στο μέτρο που η ασφαλιστική κάλυψη δεν έχει ακόμα εξασφαλιστεί, με όρους ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που απαιτείται να εξασφαλίσει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας Σύμβασης.

- (ii) το κόστος της ασφάλισης θα θεωρείται «υπερβολικό» εάν η ασφάλιση αυτή καθίσταται διαθέσιμη από αναγνωρισμένους ασφαλιστές που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διαθέτουν δείκτη χρηματοδοτικής ασφάλειας ασφαλιστών του οίκου Standard & Poor όχι χαμηλότερο του BBB+ με ασφάλιστρο το οποίο είναι τουλάχιστον διπλάσιο σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης από το προβλεπόμενο στο χρηματοοικονομικό μοντέλο του Παραχωρησιούχου, όπως αυτό θα έχει επικαιροποιηθεί, τόσο κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης όσο και κατά την Ημερομηνία Πέρατος Περιόδου Μελετών Κατασκευών, ώστε να εμφανίζει το εκάστοτε πράγματι καταβαλλόμενο από τον Παραχωρησιούχο ασφάλιστρο ανά ασφαλιζόμενο κίνδυνο. Η σύγκριση του κόστους θα αφορά ασφαλιστική κάλυψη με όρους (περιλαμβανομένων ενδεικτικά και του αντικειμένου, των ορίων, των απαλλαγών και των εξαιρέσεων) ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που διέθετε έως τότε ο Παραχωρησιούχος και είχε εγκρίνει το Δημόσιο.

21.10 Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με το αν μια κάλυψη είναι «μη διαθέσιμη» και σε ποιο βαθμό, καθώς και με το αν το κόστος μιας καλύψεως είναι «υπερβολικό», τα Μέρη θα απευθύνονται σε μια ανεξάρτητη διεθνή ασφαλειομεσιτική εταιρία (broker) με εμπειρία σε θέματα ασφαλίσεων μεγάλων έργων με παραχώρηση, που θα γνωμοδοτεί ως προς το ζήτημα επί του οποίου παρουσιάστηκε διαφωνία. Το Μέρος που επιθυμεί να απευθυνθεί στην ασφαλειομεσιτική εταιρία, γνωστοποιεί εγγράφως την πρόθεσή του

στο άλλο Μέρος, ώστε να συμφωνήσουν από κοινού ποια θα είναι η εταιρία αυτή και εάν δεν υπάρξει συμφωνία επ' αυτού, την ασφαλειομεσιτική εταιρία θα ορίζει ο Πρόεδρος των Lloyd's του Λονδίνου. Η ασφαλειομεσιτική εταιρία θα γνωμοδοτήσει ως ανεξάρτητος ειδικός και όχι ως διαιτητής. Το περιεχόμενο της γνωμοδότησης του ειδικού θα εφαρμοστεί από τα Μέρη έως ότου το θέμα λυθεί οριστικά με τη διαδικασία του Άρθρου 33.3, εφ' όσον κάποιο Μέρος επιθυμεί να προσφύγει σε αυτήν. Η δαπάνη της εξασφάλισης της γνωμοδότησεως του ανεξάρτητου ειδικού θα βαρύνει εξ ίσου το Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο.

21.11 Ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να επιβεβαιώνει εγγράφως στο Δημόσιο την ανανέωση ή παράταση (κατά περίπτωση) των ασφαλιστικών συμβάσεων τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν την ημερομηνία λήξεώς τους, ενημερώνοντας ταυτόχρονα για τις οποιοσδήποτε τροποποιήσεις ενδεχομένως επέρχονται ως προς την έως τότε ισχύουσα κάλυψη και υποβάλλοντας προς έγκριση το ανανεωτήριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή την πρόσθετη πράξη παράτασης αντίστοιχα, το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι αργότερα από τριάντα (30) ημέρες πριν από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος των καλύψεων που παρέχονται με αυτά. Το Δημόσιο δεν θα αρνείται ή καθυστερεί την έγκριση αυτή χωρίς εύλογη αιτία.

21.12 Σε περίπτωση που και υπό την προϋπόθεση ότι το Δημόσιο έχει ενημερώσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο για την πρόθεσή του να συνάψει την εν λόγω ασφάλιση ή να καταβάλει τα εν λόγω ασφάλιστρα και έχει και έχει παράσχει στον Παραχωρησιούχο προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών για να πράξει το ίδιο:

- (i) είτε το Δημόσιο διαπιστώσει οποτεδήποτε ότι οποιαδήποτε εκ των προβλεπόμενων στην παρούσα Σύμβαση ασφαλίσεων δεν έχει συναφθεί ή έχει παύσει να ισχύει, εν όλω ή εν μέρει, ή δεν έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα Σύμβαση, και προβεί το ίδιο στη σύναψη των σχετικών ασφαλιστικών συμβάσεων, όπως δικαιούται με την παρούσα παράγραφο, καταβάλλοντας τα αντίστοιχα ασφάλιστρα,
- (ii) είτε ο Παραχωρησιούχος αμελεί ή για οποιοδήποτε λόγο δεν καταβάλει οφειλόμενα ασφάλιστρα, και το Δημόσιο προβεί σε καταβολή των ασφαλίσεων στους Ασφαλιστές για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, όπως δικαιούται με την παρούσα παράγραφο, προκειμένου να μην κινδυνεύσει η ασφαλιστική κάλυψη,

ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει στο Δημόσιο τα ποσά των ασφαλιστρών αυτών καθώς και οποιαδήποτε συναφή εύλογη και τεκμηριωμένη δαπάνη πραγματοποιήσει το Δημόσιο, εντός τριάντα (30) ημερών από την σχετική ειδοποίηση. Εάν ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του αυτή, το Δημόσιο θα δικαιούται να παρακρατήσει τα ποσά αυτά είτε από την Χρηματοδοτική Συμβολή (εάν ακόμα οφείλεται όλη ή μέρος αυτής) ή να επιδιώξει την είσπραξή τους με ολική ή μερική κατάπτωση εγγυητικής(ών) επιστολής(ών) που έχει προσκομίσει ο Παραχωρησιούχος.

21.13 Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων του Άρθρου 21.8, ο Παραχωρησιούχος δε δικαιούται να προβεί σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που αφορά την εκτέλεση του Έργου, χωρίς αυτή η δραστηριότητα να καλύπτεται από εγκριθείσα από το Δημόσιο ασφαλιστική σύμβαση.

21.14 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να γνωστοποιεί εγγράφως στο Δημόσιο την επέλευση οποιασδήποτε ζημίας το ύψος της οποίας υπερβαίνει ή ενδέχεται να υπερβεί το ποσό των διακοσίων χιλιάδων Ευρώ (€ 200.000) και να το ενημερώνει συνεχώς για την εξέλιξη της υποθέσεως έως ότου οι Ασφαλιστές κλείσουν το σχετικό φάκελο.

21.15 Αποζημίωση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αποζημιώνει πλήρως το Δημόσιο, την Υπηρεσία, όλες τις Αρμόδιες Αρχές και τους σχετικούς αντιπροσώπους, προστηθέντες και υπαλλήλους αυτών, για όλα τα έξοδα, απώλειες, ζημιές και δαπάνες, όπως επίσης και να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις, που πηγάζουν από ή σε σχέση με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη του Παραχωρησιούχου ή των αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων του σχετιζόμενη με τη παρούσα Σύμβαση ή παράβαση αυτής ή που πηγάζει από ή απορρέει από την εκτέλεση των εργασιών ή το Έργο, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε τοιαύτης που συντελέστηκε ή προκλήθηκε σε σχέση με:

- (i) σωματικές βλάβες (συμπεριλαμβανομένων βλαβών που απέβησαν θανατηφόρες), και/ή
- (ii) οποιαδήποτε απώλεια ή ζημία της ακίνητης και κινητής περιουσίας του Δημοσίου, οποιασδήποτε Αρμόδιας Αρχής

και των σχετικών αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων αυτών.

21.16 Ασφάλιση

Ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται προς αποζημίωση του Ελληνικού Δημοσίου ή, ανάλογα την περίπτωση, των Αρμοδίων Αρχών ή των αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων τους σύμφωνα με το παρόν Άρθρο για οποιεσδήποτε τέτοιες ζημιές, έξοδα, δαπάνες, απώλειες και/ή απαιτήσεις στο μέτρο που το Ελληνικό Δημόσιο έχει αποζημιωθεί για αυτά επί τη βάση των ασφαλιστικών καλύψεων που προβλέπονται στο παρόν Άρθρο. Επιπλέον, ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται προς αποζημίωση για οποιεσδήποτε τέτοιες ζημιές, έξοδα, δαπάνες, απώλειες και / ή απαιτήσεις στο μέτρο που αυτές προκλήθηκαν από δόλο ή βαριά αμέλεια του Ελληνικού Δημοσίου ή, ανάλογα την περίπτωση, της Υπηρεσίας, των Αρμοδίων Αρχών ή των αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων τους.

21.17 Μετριασμός ζημιών

Το Ελληνικό Δημόσιο θα καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια ώστε να ελαχιστοποιούνται ή να μετριάζονται οι απώλειες ή οι ζημιές αυτές κατά το μέτρο του πρακτικώς δυνατού (αλλά χωρίς παράλογες δαπάνες ή δυσχέρειες).

22. Ανωτέρα Βία

22.1 Γεγονότα Ανωτέρας Βίας

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ο όρος "**Γεγονός Ανωτέρας Βίας**" θα θεωρείται ότι σημαίνει:

- (i) όλα εκείνα τα γεγονότα ή περιστατικά ή οι συνέπειες αυτών που ευρίσκονται εκτός της σφαίρας ελέγχου ή επιρροής των Μερών και που δεν θα μπορούσαν να είχαν προβλεφθεί ή προληφθεί ή αποτραπεί ακόμα και με καταβολή ιδιαίτερης επιμέλειας εκ μέρους των Μερών, ή
- (ii) οποιοδήποτε γεγονός ή περιστατικό για την επέλευση του οποίου δεν ευθύνεται κανένα από τα μέρη και το οποίο ο Παραχωρησιούχος δεν έχει την υποχρέωση σύμφωνα με την παρούσα να ασφαλίσει και δεν είναι πράγματι ασφαλισμένος, ή έχει απαλλαγεί από την υποχρέωση ασφάλισης εν όλω ή εν μέρει σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 21.8.

22.2 Επέλευση

- 22.2.1** Σε περίπτωση κατά την οποία είτε ο Παραχωρησιούχος είτε το Δημόσιο ισχυρίζονται ότι έχουν εμποδιστεί ή καθυστερήσει στην εκπλήρωση οποιασδήποτε συμβατικής τους υποχρέωσης λόγω Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, υποχρεούνται να ειδοποιήσουν εγγράφως (**“Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας”**) τον αντισυμβαλλόμενο τους και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό (κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών) μόλις αυτό καταστεί πρακτικώς δυνατό, σε κάθε περίπτωση όμως όχι αργότερα από πέντε (5) ημέρες αφότου υπέπεσε στην αντίληψή τους η επέλευση του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας. Η Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας θα πρέπει να προσδιορίζει τις συνθήκες οι οποίες συνιστούν το Γεγονός Ανωτέρας Βίας, την πιθανολογούμενη διάρκεια και τις επιπτώσεις του (κατά το μέτρο που είναι ευλόγως προσδιορίσιμες) καθώς και τις υποχρεώσεις του θιγόμενου Μέρους, των οποίων την εκπλήρωση εμποδίζει ή καθυστερεί το Γεγονός Ανωτέρας Βίας.
- 22.2.2** Σε περίπτωση κατά την οποία ο αποδέκτης της Γνωστοποίησης Γεγονότος Ανωτέρας Βίας αμφισβητεί τη βασιμότητά της, οφείλει να ειδοποιήσει εγγράφως για τη αμφισβήτηση αυτή (**«Αμφισβήτηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας»**) το άλλο Μέρος (και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό κατά την Περίοδο Μελετών-Κατασκευών) εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της Γνωστοποίησης Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, δηλώνοντας τους λόγους για τους οποίους αμφισβητεί την επέλευση ή/και τις συνέπειες του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας.
- 22.2.3** Εάν ούτε η Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας ούτε η **Αμφισβήτηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας** δεν έχουν ανακληθεί μέσα σε επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία λήψης της Αμφισβήτησης Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος δικαιούνται να προσφύγουν στη διαδικασία επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 33, εντός προθεσμίας δέκα τεσσάρων (14) ημερών από τη εκπνοή της ως άνω περιόδου των επτά (7) ημερών.
- 22.2.4** Εάν δεν αμφισβητηθεί η Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και μόλις είναι πρακτικώς δυνατόν, το

Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα συναντηθούν για να συζητήσουν το Γεγονός Ανωτέρας Βίας και τις συνέπειές του και, στο βαθμό που θα είναι τότε δυνατόν, να προσδιορίσουν τον αποτελεσματικότερο τρόπο για την συνέχιση των Κατασκευών ή της Λειτουργίας του Έργου, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να ελαχιστοποιήσουν τις συνέπειες του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας.

- 22.2.5** Σε περίπτωση που δεν μπορεί να προκύψει αμέσως αν το Γεγονός Ανωτέρας Βίας θα καταστεί Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας (όπως ορίζεται στο Άρθρο 22.5) το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα προβούν σε κάθε εύλογη ενέργεια για να συνεχίσουν το Έργο, με τη χρήση των ασφαλιστικών αποζημιώσεων και της τυχόν οφειλόμενης αποζημίωσης του Δημοσίου.

22.3 Οικονομική Ευθύνη του Παραχωρησιούχου

Με την επιφύλαξη του άρθρου 22.5:

- (i) στο βαθμό που ο Παραχωρησιούχος δυνάμει του άρθρου 21, έχει ασφαλίσει το Έργο κατά των συνεπειών Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, αυτός θα φέρει τις οικονομικές συνέπειες του ανωτέρω Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και μέχρι τα ποσά που είναι καταβλητέα σύμφωνα με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, συνυπολογιζομένης και της απαλλαγής που τυχόν προβλέπεται σε αυτά. Επί πλέον και υπό την προϋπόθεση ότι από την επέλευση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας επηρεάζεται η Κρίσιμη Διαδρομή του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται παράτασης της επηρεαζομένης προθεσμίας σύμφωνα με τα Άρθρα 26.2.1 (a) (i), (b) (i) και (c) (i).
- (ii) Ο Παραχωρησιούχος θα φέρει τις οικονομικές συνέπειες οποιουδήποτε Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, οι συνέπειες του οποίου στο Έργο οφείλονται στη μη τήρηση των Προδιαγραφών.

22.4 Οικονομική Ευθύνη του Δημοσίου

Με την επιφύλαξη του άρθρου 22.5, όλα τα Γεγονότα Ανωτέρας Βίας, εκτός από εκείνα που βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο (και στο μέτρο που τον βαρύνουν) σύμφωνα με το Άρθρο 22.3 (με την επιφύλαξη των όρων του Άρθρου 22.3 (i)) που λαμβάνουν χώρα:

- (i) κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών θεωρούνται ως Γεγονότα Καθυστέρησης και αποζημιώνονται από το Δημόσιο σύμφωνα με το Άρθρο 26.2,
- (ii) κατά την Περίοδο Λειτουργίας θεωρούνται ως Γεγονότα Ευθύνης του Δημοσίου και αποζημιώνονται από το Δημόσιο σύμφωνα με το Άρθρο 26.5.

22.5 Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας

22.5.1 "Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας" σημαίνει Γεγονός Ανωτέρας Βίας το οποίο διαρκεί ή οι επιπτώσεις του διαρκούν:

- (i) επί μία συνεχή περίοδο άνω των εννέα (9) μηνών, σε περίπτωση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται κατά την Περίοδο T1 και κατά των συνεπειών του οποίου ο Παραχωρησιούχος έχει ασφαλιστεί σύμφωνα με το Άρθρο 21.
- (ii) επί μία συνεχή περίοδο άνω των τεσσάρων (4) μηνών, σε περίπτωση οιοδήποτε άλλου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται κατά την Περίοδο T1.
- (iii) επί μία συνεχή περίοδο άνω των δώδεκα (12) μηνών, σε περίπτωση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται μετά την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και κατά των συνεπειών του οποίου ο Παραχωρησιούχος έχει ασφαλιστεί, σύμφωνα με το Άρθρο 21.
- (iv) επί μία συνεχή περίοδο άνω των έξι (6) μηνών, σε περίπτωση οιοδήποτε άλλου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται μετά την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών.

22.5.2 Σε περίπτωση οιοδήποτε Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της αντίστοιχης περιόδου των τεσσάρων (4), έξι (6), εννέα (9) ή δώδεκα (12) μηνών, που αναφέρονται στο Άρθρο 22.5.1, θα συναντηθούν για να αποφασίσουν κατά πόσο, ανάλογα με τις μέχρι τότε συνέπειες του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και των απόψεών τους σχετικά με τις μελλοντικές

συνέπειες, μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τα πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και συνέχισης της παρούσας Σύμβασης. Αν το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός τριάντα (30) ημερών, από το τέλος της εν λόγω περιόδου ή εντός τυχόν μεγαλύτερης προθεσμίας που θα συμφωνήσουν μεταξύ τους:

- (i) στην περίπτωση του Άρθρου 22.3 (ii) το Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, θα συνιστά Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.
- (ii) σε κάθε άλλη περίπτωση το Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, θα συνιστά Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου.

23. Λειτουργία του Έργου Παραχώρησης

23.1 Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας

Η Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας είναι η ημερομηνία που καθορίζεται στο Άρθρο 12.1.2 (i).

23.2 Υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου σχετικά με την Λειτουργία του Έργου Παραχώρησης

23.2.1 Ο Παραχωρησιούχος καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας, είναι υποχρεωμένος να τηρεί τις ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργίας και συντήρησης που περιλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση, στην ΕΣΥ και στα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης και να παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζεται:

- (i) η ασφαλής, εύρυθμη και σε υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης των Χρηστών λειτουργία του Έργου,
- (ii) η ομαλή και ανεμπόδιστη διεξαγωγή της κυκλοφορίας σε εικοσιτετράωρη βάση και επί 365 ημέρες το χρόνο, όπως προβλέπεται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας,
- (iii) η άμεση και αποτελεσματική ανταπόκρισή του σε έκτακτες ή / και επείγουσες καταστάσεις.

- (iv) Η ενημέρωση των Χρηστών σε θέματα ασφαλείας σηράγγων και η επίτευξη βελτιωμένης επικοινωνίας μεταξύ των αρμοδίων οργάνων των σηράγγων και των Χρηστών που ευρίσκονται μέσα σε αυτές. Η ενημέρωση αυτή θα πρέπει να εκτείνεται σε θέματα σωστής συμπεριφοράς των Χρηστών εντός των σηράγγων και ειδικότερα σε περιπτώσεις βλάβης οχημάτων, κυκλοφοριακής συμφόρησης, ατυχημάτων και πυρκαϊών αλλά και στην πληροφόρηση των Χρηστών για τα συστήματα ασφαλείας που διαθέτουν οι σήραγγες.

23.2.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ενεργεί καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας κατά τρόπο που να διασφαλίζει πλήρως:

- (i) την ασφάλεια των Χρηστών και των μη χρηστών (ατόμων και μεταφορικών μέσων) του Έργου που κυκλοφορούν, βρίσκονται ή εργάζονται στο Έργο ή στην περιοχή του Έργου, τόσο υπό κανονικές συνθήκες (πρόληψη) όσο και σε περίπτωση περιστατικού,
- (ii) την συστηματική επιθεώρηση και παρακολούθηση της απόδοσης όλων των συστημάτων και εγκαταστάσεων (αερισμού, φωτισμού, πυρόσβεσης κ.λπ. κατά τη διάρκεια της κανονικής λειτουργίας και την κατάλληλη προσαρμογή τους στο βαθμό που απαιτείται σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού,
- (iii) και η συμμόρφωση του συστήματος λειτουργίας και συντήρησης προς όλους τους κανόνες ασφαλείας, όπως ισχύουν ανά διαστήματα.
- (iv) την ασφάλεια και αντοχή του Έργου στο χρόνο.

23.2.3 Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος σε περίπτωση εκτάκτων καταστάσεων, όπως ενδεικτικά:

- (i) ατυχήματος ή οποιασδήποτε άλλης έκτακτης κατάστασης που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση,
- (ii) διαπιστώσεως του κινδύνου επελεύσεως ατυχήματος ή τρομοκρατικής ενέργειας,

- (iii) βλάβης δομικών στοιχείων τεχνικών έργων που επηρεάζουν τα έργα του Ε.Π.,
- (iv) επικινδύνων παραμορφώσεων του οδοστρώματος των έργων του Ε.Π.,
- (v) βλάβης στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του Ε.Π. που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των Χρηστών ή των εργαζομένων στο Έργο,
- (vi) οποιασδήποτε κατάστασης που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των Χρηστών ή των εργαζομένων στο Έργο,

να παίρνει κάθε μέτρο που είναι αναγκαίο και να παρέχει κάθε διευκόλυνση στις Αρμόδιες Αρχές να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους, ακόμη και αν τούτο έχει επιπτώσεις στα έσοδα από τα Διόδια Τέλη, προκειμένου να διασφαλιστούν συνθήκες ασφάλειας για τους Χρήστες, το Έργο και τους τρίτους.

23.2.4 Οποιοδήποτε σημαντικό περιστατικό ή ατύχημα συμβεί στις σήραγγες του Έργου θα αποτελέσει αντικείμενο επεξηγηματικής έκθεσης που εκπονείται εντός ευλόγου χρόνου από τον Παραχωρησιούχο. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται στο Δημόσιο, στον Αρμόδιο Ασφαλείας και στις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης το αργότερο εντός μηνός από την σύνταξή της. Σε περίπτωση που έχει συνταχθεί έκθεση έρευνας όπου αναλύονται οι περιστάσεις του περιστατικού ή ατυχήματος ή τα συμπεράσματα που μπορούν να συναχθούν από αυτό, ο Παραχωρησιούχος διαβιβάζει την έκθεση αυτή στο Δημόσιο, τον Αρμόδιο Ασφαλείας και τις Υπηρεσίες Εκτάκτου Ανάγκης το αργότερο εντός μηνός από την ημερομηνία που παρέλαβε την έκθεση.

23.2.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει στους Χρήστες επαρκή πληροφόρηση και έγκαιρη προειδοποίηση για κάθε γεγονός που επηρεάζει την χρήση του Ε.Π. από αυτούς.

23.2.6 Ο Παραχωρησιούχος, λαμβάνοντας υπ' όψιν την οδηγία 2004/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την νομοθεσία σχετικά με την οδική μεταφορά επικινδύνων εμπορευμάτων, είναι

υποχρεωμένος να εκπονήσει έγκαιρα, ώστε να είναι δυνατή η με δαπάνη του ενσωμάτωση των πορισμάτων της στην μελέτη-κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του Έργου και ειδικότερα στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας και στο Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης. Μελέτη Ανάλυσης Κινδύνων των Σηράγγων του Έργου η οποία θα αναφέρεται στις σήραγγες άνω των 500 μ. που κατασκευάζει ο Παραχωρησιούχος ή κατασκευάζονται από το Δημόσιο και αποτελούν μέρος του Ε.Π.. Η μελέτη αυτή θα πρέπει να εκπονηθεί από φορέα ανεξάρτητο του Παραχωρησιούχου, με χρήση λεπτομερούς και επακριβούς μεθοδολογίας που ανταποκρίνεται στις βέλτιστες διατιθέμενες πρακτικές και να λάβει υπόψη της κατ' ελάχιστο όλους τους παράγοντες σχεδιασμού στις σήραγγες του Έργου που επηρεάζουν την ασφάλεια, όπως ιδίως τα χαρακτηριστικά της προβλεπόμενης κυκλοφορίας, το μήκος των σηράγγων, τον τύπο της κυκλοφορίας και τη μορφή των σηράγγων καθώς και τον προβλεπόμενο αριθμό διελεύσεων βαρέων φορτηγών ανά 24ωρο, στην οποία θα περιλαμβάνεται και η ειδική μελέτη σχετικά με την πρόσβαση στις σήραγγες του Έργου οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα εμπορεύματα, σε εφαρμογή της παραγρ. 3.7 του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/54/ΕΚ.

- 23.2.7 Εντός της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να διορίσει πρόσωπο ως Αρμόδιο Ασφαλείας των σηράγγων του Ε.Π.
- 23.2.8 Ο Αρμόδιος Ασφαλείας θα έχει τα τουλάχιστον ακόλουθα καθήκοντα / αρμοδιότητες:
- (i) επίβλεψη όλων των μέτρων πρόληψης και προστασίας της ασφάλειας των Χρηστών και των εργαζομένων στο Ε.Π.,
  - (ii) προγραμματισμό της οργάνωσης των υπηρεσιών εκτάκτου ανάγκης και σχεδίων δράσης,
  - (iii) προγραμματισμό, εφαρμογή και αξιολόγηση των εκτάκτων μέτρων,
  - (iv) συμμετοχή στον καθορισμό των σχεδίων δράσης και εφαρμογής τυχόν νέων προδιαγραφών στις εγκαταστάσεις υποδομής,

- (v) εκπαίδευση του επιχειρησιακού προσωπικού,
- (vi) επίβλεψη της συντήρησης και των επισκευών των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού των σηράγγων του Έργου.

23.2.9 Ο Αρμόδιος Ασφαλείας μπορεί να ανήκει στο προσωπικό του Παραχωρησιούχου αλλά είναι ανεξάρτητος σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια των σηράγγων και δεν δέχεται οδηγίες από τον Παραχωρησιούχο για τα θέματα αυτά.

23.2.10 Το Δημόσιο ή οποιαδήποτε εξουσιοδοτημένη από αυτό Αρχή, την οποία έχει προηγούμενα γνωστοποιήσει προς τον Παραχωρησιούχο, δικαιούται να διεξάγει τακτικές επιθεωρήσεις προκειμένου να εξασφαλίζει ότι οι σήραγγες του Έργου είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις της Σύμβασης. Το διάστημα μεταξύ δύο διαδοχικών επιθεωρήσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Δραστηριότητα της κάθε επιθεώρησης μπορεί να είναι η διενέργεια Άσκησης Ετοιμότητας κατ' εντολή του Δημοσίου ή της ανωτέρω Αρχής την οποία ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει.

23.2.11 Ο Παραχωρησιούχος, δια του Αρμόδιου Ασφαλείας είναι υποχρεωμένος, κατά τακτά χρονικά διαστήματα που θα προβλέπονται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας, να πραγματοποιεί Ασκήσεις Ετοιμότητας στο Έργο. Οι Ασκήσεις Ετοιμότητας διεξάγονται με συμμετοχή των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης και του σχετικού προσωπικού του Παραχωρησιούχου και πρέπει, κατά το δυνατόν να προγραμματίζονται σε ώρες μειωμένης κυκλοφορίας στο Έργο. Για το σκοπό εκτέλεσης των ανωτέρω ασκήσεων, ο Παραχωρησιούχος δύναται να διακόπτει τη λειτουργία του Έργου για τη χρονική περίοδο που προβλέπεται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας.

23.2.12 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει:

- (i) με τη συνδρομή του Δημοσίου σε θέματα αδειοδότησης, την ύπαρξη συστήματος μετάδοσης ραδιοφωνικών συχνοτήτων εντός των σηράγγων με ειδικές συχνότητες για χρήσεις εκτάκτου ανάγκης.

- (ii) εξοπλισμό των σηράγγων σε τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η συνεχής λειτουργία συσκευών επικοινωνίας όπως αυτών της κινητής τηλεφωνίας. Σε περίπτωση που Χρήστης καλεί τον αριθμό 112 (ή όποιον άλλον αριθμό τηλεφώνου έκτακτης ανάγκης που μπορεί να χρησιμοποιείται στην Ελλάδα κατά την Περίοδο Παραχώρησης ή αποδοθεί ειδικά στον Παραχωρησιούχο για το συγκεκριμένο Έργο) από το κινητό του τηλέφωνο εντός της σήραγγας, ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια για να εξασφαλίσει ότι θα ειδοποιείται πρώτος από τον παροχέα της κινητής τηλεφωνίας.

23.3 Διαθεσιμότητα του Έργου

- 23.3.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συμμορφώνεται πάντοτε με τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης και να συντηρεί, να διατηρεί σε καλή λειτουργική κατάσταση και να ανανεώνει, να αντικαθιστά και να αναβαθμίζει, στο μέτρο που είναι εύλογα αναγκαίο, τα επί μέρους στοιχεία του Ε.Π. που επιδέχονται παρόμοιες παρεμβάσεις.
- 23.3.2 Εάν οποιαδήποτε προγραμματισμένη συντήρηση, επιδιόρθωση ή άλλες εργασίες καθιστούν αναγκαία τη διακοπή ή την αναστολή της χρήσης ολόκληρου του Ε.Π. ή μέρους αυτού, ή το κλείσιμο αυτών, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ενημερώσει προηγουμένως το Δημόσιο και τους Χρήστες. Ως προγραμματισμένες θεωρούνται οι εργασίες που προβλέπονται στο εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης. Προκειμένου περί εργασιών που είναι αποτέλεσμα εκτάκτων περιστατικών, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ενημερώνει τους Χρήστες και το Δημόσιο το συντομότερο δυνατόν και με την κατά το δυνατόν ακριβέστερη ένδειξη περί της έκτασης και διάρκειάς τους.
- 23.3.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντηρεί και έχει σε συνεχή λειτουργία όλα τα συστήματα / διατάξεις / συσκευές / εγκαταστάσεις ασφαλείας, ρύθμισης και ελέγχου της κυκλοφορίας, που απαιτούνται για τη λειτουργία του Έργου σε υψηλό και ασφαλές επίπεδο λειτουργίας και εξυπηρέτησης. Ειδικότερα:

- (i) Ο Παραχωρησιούχος θα εκτελεί τη συντήρηση και θα λειτουργεί τα συστήματα, εγκαταστάσεις, κλπ. σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης και Λειτουργίας.
- (ii) Η διακοπή της λειτουργίας ενός συστήματος, εγκατάστασης κλπ. για συντήρηση θα προγραμματίζεται.
- (iii) Η αιφνίδια διακοπή λειτουργίας ενός συστήματος, εγκατάστασης κλπ., λόγω βλάβης, θα αποκαθίσταται εντός του χρόνου που προδιαγράφεται στην Ε.Σ.Υ., τον Κ.Μ.Ε. και/ή την Τ.Σ.Υ. Για όσες περιπτώσεις δεν προδιαγράφονται θα ισχύει ο ελάχιστος δυνατός χρόνος.

23.3.4 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προγραμματίζει το κλείσιμο λωρίδων κυκλοφορίας ή τον αποκλεισμό μέρους του οδοστρώματος κατά το δυνατόν σε περιόδους κατά τις οποίες η προβλεπόμενη κυκλοφορία είναι μικρότερη από την κυκλοφοριακή ικανότητα της παραμένουσας σε κυκλοφοριακή χρήση διατομής. Ειδικότερα:

- (i) Το κλείσιμο των λωρίδων κυκλοφορίας, ή άλλοι συναφείς περιορισμοί της διατομής του οδοστρώματος για συντήρηση ή άλλους σκοπούς πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο και θα γίνονται μόνο κατόπιν σχετικής έγκρισης του Δημοσίου την οποία αυτό δε θα αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα και η οποία θα θεωρείται ότι έχει δοθεί εάν παρέλθει άπρακτη προθεσμία πέντε (5) ημερών από την υποβολή του αιτήματος. Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να μεριμνά για την έγκαιρη λήψη των εγκρίσεων αυτών. Για έκτακτα περιστατικά δεν απαιτείται τέτοια έγκριση, απαιτείται όμως ενημέρωση του Δημοσίου και των Χρηστών το συντομότερο δυνατό και σύμφωνα με τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης.
- (ii) Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συνεργάζεται και να βοηθά τις αστυνομικές αρχές για τον έλεγχο της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια εκτάκτων περιστατικών.

(iii) Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται σε συνεργασία και με τις οδηγίες του Δημοσίου να καταρτίσει σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων στο Έργο ή άλλης έκτακτης κατάστασης που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση μέσω της Λειτουργίας του Έργου, όπως:

- αναστολή είσπραξης διοδίων,
- κλείσιμο του Έργου σε τμήματα αυτού (μικρά ή μεγαλύτερα) μεταξύ κόμβων στη μία ή και στις δύο κατευθύνσεις,
- εκδήλωση πυρκαϊάς εντός σήραγγας,
- κάθε άλλη κατάσταση που η αντιμετώπισή της θεωρείται δικαιολογημένα αναγκαία από το Ελληνικό Δημόσιο για την ασφάλεια των Χρηστών και την προστασία του Περιβάλλοντος.

23.3.5 Στο τέλος κάθε εξαμηνιαίας περιόδου, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να παρέχει στο Δημόσιο έκθεση με όλες τις εργασίες επιθεώρησης, συντήρησης, επιδιόρθωσης και τεχνικής βελτίωσης οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου στο Ε.Π. Η έκθεση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει επίσης και το πρόγραμμα δραστηριοτήτων των δύο επομένων εξαμήνων.

23.3.6 Ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στο Δημόσιο την πρόσβαση στο Ε.Π. που απαιτείται ευλόγως από το Δημόσιο ώστε να δύναται να διεξάγει επιθεωρήσεις επί όλων των ουσιαστών θεμάτων της λειτουργίας και συντήρησης του Ε.Π. για όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και του ελέγχου της απόδοσης του Παραχωρησιούχου σε σχέση με τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος Αρθρου.

23.4 Αστυνόμευση του Έργου - Σχέδια Δράσης

23.4.1 Μετά την υπογραφή της Σύμβασης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να έρθει σε επαφή με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, ώστε έγκαιρα να ρυθμίσουν από κοινού, με σχετική συμφωνία, τις υπηρεσίες

αστυνόμευσης και πυρόσβεσης του Έργου. Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίζει και θα συντηρεί με δικές του δαπάνες τον εξοπλισμό και τις κατάλληλες εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης του απαραίτητου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Προσάρτημα 2 της παρούσας (άρθρο 2.7.3). Κάθε άλλη δαπάνη σχετική με την αστυνόμευση και πυρόσβεση (όπως λ.χ. μισθοδοσία προσωπικού, καύσιμα κλπ.) βαρύνει το Δημόσιο.

- 23.4.2** Η συμφωνία αυτή θα ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν και πάντως ένα μήνα πριν από την έναρξη της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης οποιουδήποτε τμήματος του ΕΠ, η δε συμφωνία αυτή θα έχει ρυθμιστικό χαρακτήρα χωρίς να δημιουργεί περαιτέρω υποχρεώσεις στον Παραχωρησιούχο, πέραν αυτών που προβλέπονται στα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Συντήρησης.
- 23.4.3** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει την τεχνική αστυνόμευση του Έργου (επιθεώρηση, επισήμανση και αντιμετώπιση έκτακτων συμβάντων, απομάκρυνση οχημάτων, λήψη μέτρων ενημέρωσης των Χρηστών, διαχείριση κυκλοφορίας και συνδρομή στις Αρμόδιες Αρχές) με δικό του προσωπικό και μέσα.
- 23.4.4** Η αστυνόμευση του Έργου από την Ελληνική Αστυνομία είναι ανεξάρτητη από την τεχνική αστυνόμευση του Παραχωρησιούχου, η οποία και διατηρεί την αυτοτέλειά της, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- 23.4.5** Για τον σκοπό οργάνωσης της αντιμετώπισης ατυχημάτων ο Παραχωρησιούχος θα εκπονήσει Σχέδια Δράσης. Τα Σχέδια Δράσης αποτελούν μέρος του Εγχειριδίου Λειτουργίας.
- 23.4.6** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταρτίσει αναλυτικά / λεπτομερειακά Σχέδια Δράσης για κάθε είδος / περίπτωση ατυχήματος. Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν σαφείς οδηγίες για τις ενέργειες κάθε ατόμου / υπηρεσίας σε περίπτωση ατυχήματος, ή έστω και κινδύνου ατυχήματος ή οποιασδήποτε κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Τα Σχέδια Δράσης θα αποτείνονται

τόσο στο προσωπικό του Παραχωρησιούχου, όσο και στις εμπλεκόμενες άλλες Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης.

23.4.7 Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά και τα ακόλουθα:

- (i) Είδος/πλήθος κινητοποιούμενων (π.χ. ασθενοφόρων, περιπολικών, πυροσβεστικών, κλπ.) μέσων και ομάδων προσωπικού κατά περίπτωση,
- (ii) Είδος ομάδων διάσωσης, απεγκλωβισμού και τρόπους παροχής πρώτων βοηθειών,
- (iii) Τρόπο / οδούς προσπέλασης ατόμων και μέσων στη θέση ατυχήματος.
- (iv) Αναγκαίο εξοπλισμό για τις ανωτέρω ομάδες,
- (v) Διαίρεση του Έργου σε περιοχές ευθύνης των ομάδων

23.4.8 Τα Σχέδια Δράσης θα επικαιροποιούνται και εκσυγχρονίζονται από τον Παραχωρησιούχο, όπως εκάστοτε απαιτείται (π.χ. σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού των συστημάτων τηλεπικοινωνιακής σύνδεσης, ή μεταστέγασης των αρμοδίων Υπηρεσιών, ή εκσυγχρονισμού μέσων / υλικών πυρόσβεσης, βάσει της εμπειρίας που αποκτάται σταδιακά κλπ.).

23.4.9 Τα Σχέδια Δράσης, όπως εκάστοτε επικαιροποιούνται τελούν υπό την έγκριση των εμπλεκόμενων Αρμοδίων Αρχών (και κυρίως των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης) και του Δημοσίου.

23.4.10 Τα επικαιροποιημένα Σχέδια Δράσης υποβάλλονται προς έγκριση στο Δημόσιο και στις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης. Η προθεσμία προς έγκριση ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, τα Σχέδια Δράσης τεκμαίρονται ως εγκριθέντα.

23.5 Εγχειρίδιο Λειτουργίας Ε.Π.

23.5.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και παραδώσει ένα λεπτομερές και πλήρες Εγχειρίδιο Λειτουργίας ΕΠ σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προσαρτήματος 2 της παρούσας, με τις οποιεσδήποτε

επιρροές του στα έργα Τ.Ε., σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρούσα Σύμβαση.

23.5.2 Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας πρέπει να περιλαμβάνει:

- (a) τα Σχέδια Δράσης που αφορούν την λειτουργία του Ε.Π. που θα έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω, και
- (b) λεπτομερείς διαδικασίες (που θα αναπτυχθούν σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και, όπου αρμόζει, με τα Σχέδια Δράσης) για τη λειτουργία του Ε.Π. και ιδίως όσον αφορά:
  - (i) τη διαχείριση και ρύθμιση της κυκλοφορίας και των περιορισμών της κυκλοφορίας,
  - (ii) τις διαδικασίες αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών, περιλαμβανομένων, σε περίπτωση ατυχήματος, των διαδικασιών κλεισίματος λωρίδων κυκλοφορίας,
  - (iii) την ασφαλή λειτουργία του Ε.Π. και την ασφάλεια των Χρηστών, των υπαλλήλων του Παραχωρησιούχου και των επιτρεπομένων επισκεπτών του Ε.Π. σύμφωνα με τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας,
  - (iv) την επιβολή, είσπραξη, λογιστική ρύθμιση και καταγραφή διοδίων,
  - (v) τη στελέχωση των σταθμών διοδίων,
  - (vi) τη διάταξη των σταθμών διοδίων,
  - (vii) τις διαδικασίες αυτόματης αναγνώρισης οχημάτων.
  - (viii) τα πορίσματα της Μελέτης Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων που υποχρεούται να εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος.

23.5.3 Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας, συντάσσεται και υποβάλλεται σε τρεις (3) Φάσεις, κατά προϊούσα λεπτομέρεια:

Α' Φάση: Αφορά στα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου και υποβάλλεται από τον Παραχωρησιούχο στον Ανεξάρτητο Μηχανικό εντός της πρώτης

Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο.

Β' Φάση: Αφορά τα περαιωμένα Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου και είναι το Εγχειρίδιο της Α' Φάσης συμπληρωμένο για τις ανάγκες των Νέων Τμημάτων. Υποβάλλεται στον Ανεξάρτητο Μηχανικό με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο τουλάχιστον δύο (2) μήνες προ της προβλεπόμενης ημερομηνία έκδοσης της σχετικής Β.Π.Ε. της οποίας και αποτελεί μέρος.

Γ' Φάση: Αφορά τα περαιωμένα Νέα Τμήματα Δημοσίου και είναι το Εγχειρίδιο της Β' Φάσης συμπληρωμένο για τις ανάγκες των Νέων Τμημάτων. Υποβάλλεται στον Ανεξάρτητο Μηχανικό δύο (2) μήνες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία παράδοσής τους στον Παραχωρησιούχο με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο, και αποτελεί μέρος του σχετικού Πρωτοκόλλου Παραλαβής Νέων Τμημάτων Δημοσίου.

23.5.4 Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του Εγχειριδίου Λειτουργίας Α', Β' και Γ' Φάσης, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα κοινοποιήσει στον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο την απόφασή του για την έγκριση ή μη του Εγχειριδίου Λειτουργίας.

23.5.5 Μέσα σε προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Στην περίπτωση αυτή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από τη λήψη των παρατηρήσεων είτε να αποδεχτεί τις παρατηρήσεις είτε να εμμένει στην αρχική του απόφαση.

23.5.6 Η απόφαση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, κατόπιν προσφυγής του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου κατά της απόφασης αυτής εντός

προθεσμίας επτά (7) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

23.5.7 Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν εγκρίνει το Εγχειρίδιο Λειτουργίας και το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος δεν έχουν υποβάλει αντιρρήσεις ως προς την απόφαση αυτή ή σε περίπτωση που η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις έγκρισης του Εγχειριδίου Λειτουργίας, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να υποβάλει στον Παραχωρησιούχο και να κοινοποιήσει στο Δημόσιο τις παρατηρήσεις του με τη μορφή καταγραφής των ελλείψεων και να δώσει εντολή στον Παραχωρησιούχο να συμπληρώσει το Εγχειρίδιο Λειτουργίας. Μετά την εν λόγω συμπλήρωση, ο Παραχωρησιούχος μπορεί να υποβάλει εκ νέου το Εγχειρίδιο Λειτουργίας προς έγκριση, οπότε θα εφαρμόζονται και πάλι οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου.

23.5.8 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι το Εγχειρίδιο Λειτουργίας θα ενημερώνεται τακτικά από καιρό σε καιρό ώστε να απεικονίζει τις πιο σύγχρονες τεχνικές εξελίξεις και κανονισμούς ασφάλειας.

23.5.9 Η έγκριση του Εγχειριδίου Λειτουργίας Β' Φάσης, αποτελεί τμήμα της διαδικασίας έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών (ΒΠΕ_{Υ1}).

23.6 Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης ΕΠ και Τ.Ε.

23.6.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και να παραδώσει λεπτομερή και πλήρη Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του Ε.Π. και των Τ.Ε. (τα «Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης», σύμφωνα με σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προσαρτήματος 2 της παρούσας. Το Δημόσιο υποχρεούται να συνδράμει τον Παραχωρησιούχο, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η έγκαιρη συνεργασία και συμφωνία των εμπλεκόμενων Αρμόδιων Αρχών στην σύνταξη και έγκριση των Εγχειριδίων Επιθεώρησης και Συντήρησης του Ε.Π.

- 23.6.2** Τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του ΕΠ και των ΤΕ πρέπει να περιλαμβάνουν:
- (i) τα Σχέδια Δράσης που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω,
  - (ii) οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές για την επιθεώρηση, την καλή λειτουργία, τη συντήρηση, τους συνήθεις ελέγχους και την αποκατάσταση βλαβών,
  - (iii) τη διαδικασία και τους χρόνους εκτέλεσης των εργασιών επιθεώρησης και συντήρησης σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα Περιόδων Λειτουργίας και Τ3.
- 23.6.3** Τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης ΕΠ και ΤΕ συντάσσονται και υποβάλλονται στον Ανεξάρτητο Μηχανικό από τον Παραχωρησιούχο, με κοινοποίηση στο Δημόσιο σε τρεις (3) φάσεις, κατά προϊούσα λεπτομέρεια και ακρίβεια και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 23.5.3.
- 23.6.4** Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής των Εγχειριδίων Επιθεώρησης και Συντήρησης, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός εγκρίνει το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης και κοινοποιεί στο Δημόσιο την απόφασή του αυτή.
- 23.6.5** Μέσα σε προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το Δημόσιο δικαιούται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, με κοινοποίηση στον Παραχωρησιούχο. Στην περίπτωση αυτή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την τελευταία κοινοποίηση είτε να αποδεχτεί τις παρατηρήσεις είτε να εμμένει στην αρχική του απόφαση.
- 23.6.6** Η απόφαση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός εάν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος διαφωνούν με την απόφαση αυτή, οπότε θα ενημερώσουν αμέσως τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και μπορούν μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης αυτής του Ανεξάρτητου Μηχανικού να παραπέμψουν το ζήτημα στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.

- 23.6.7** Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν εγκρίνει τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης και το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος δεν έχουν υποβάλει αντιρρήσεις ως προς την απόφαση αυτή ή σε περίπτωση που η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις έγκρισης των Εγχειριδίων Επιθεώρησης και Συντήρησης, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να υποβάλει στον Παραχωρησιούχο και να κοινοποιήσει στο Δημόσιο τις παρατηρήσεις του με τη μορφή καταγραφής των ελλείψεων και να δώσει εντολή στον Παραχωρησιούχο να συμπληρώσει τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης. Μετά την εν λόγω συμπλήρωση, ο Παραχωρησιούχος μπορεί να υποβάλει εκ νέου τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης προς έγκριση, οπότε θα εφαρμόζονται και πάλι οι διατάξεις του παρόντος
- 23.6.8** Οι διαδικασίες που περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας Ε.Π και στο Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του Ε.Π και των Τ.Ε πρέπει να είναι συμβατές, όπου αρμόζει, με το πρότυπο ISO 9001.
- 23.6.9** Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης θα ενημερώνονται τακτικά από καιρό σε καιρό ώστε να απεικονίζουν τις πιο σύγχρονες τεχνικές εξελίξεις και κανονισμούς ασφάλειας.
- 23.6.10** Η έγκριση του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης του Ε.Π. και των Τ.Ε., αποτελεί τμήμα της διαδικασίας έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών.

23.7 Ευθύνη κατά το Χρόνο Εγγύησης Ε.Π.

Κατά τον Χρόνο Εγγύησης Ε.Π. (Περίοδος T3) ο Παραχωρησιούχος εγγυάται την καλή κατάσταση και λειτουργία του Ε.Π., έχει την υποχρέωση και αποκαθιστά με δαπάνες του βλάβες στο Ε.Π ή επιβαρύνεται με τη δαπάνη αποκατάστασης, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τις ειδικότερες προβλέψεις του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης και είναι υπεύθυνος για την ασφάλειά του σε ό,τι αφορά τα δομικά στοιχεία και τον εξοπλισμό του, δεν θα υποχρεούται όμως να αποκαθιστά βλάβες που έχουν προκληθεί από Ανωτέρα Βία (πλην της περιπτώσεως του Άρθρου 22.3 (ii)), από

συνήθη φθορά ή από υπαιτιότητα του Δημοσίου ή προσώπων στα οποία το Δημόσιο τυχόν έχει αναθέσει τη λειτουργία ή/και συντήρηση του ΕΠ.

24. Εκμετάλλευση του Έργου Παραχώρησης

24.1 Σύστημα Είσπραξης και Διαχείρισης Διοδίων Τελών

24.1.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει ένα σύγχρονο ηλεκτρονικό σύστημα είσπραξης και διαχείρισης διοδίων, το οποίο θα περιλαμβάνει τη δυνατότητα λογιστικής καταγραφής για κάθε μία κατηγορία διοδίων και οχημάτων.

24.1.2 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει:

(i) ανοικτό σύστημα διοδίων δηλαδή:

- μόνο με μετωπικούς σταθμούς διοδίων,
- με μετωπικούς και πλευρικούς σταθμούς διοδίων

(ii) κλειστό σύστημα διοδίων με πλήρη έλεγχο όλων των εισόδων – εξόδων του Ε.Π. που επιτρέπει την πλήρη εφαρμογή της αρχής του καθορισμού του καταβαλλόμενου από τον Χρήστη Διοδίου Τέλους ανάλογα με την διανυόμενη απόσταση.

24.1.3 Με δεδομένο το χαρακτήρα του Έργου και την υποχρέωση τήρησης των Αρχών Διαλειτουργικότητας του Διευρωπαϊκού Δικτύου, ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να μεριμνήσει για τη σταδιακή εγκατάσταση ηλεκτρονικού συστήματος διοδίων με την υποχρέωση πάντως λειτουργίας και χειροκίνητης πύλης καταβολής διοδίων σε κάθε σταθμό διοδίων.

Στην περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος λειτουργεί ανοικτό σύστημα διοδίων, τότε θα πρέπει να εγκαταστήσει σε κάθε μετωπικό και πλευρικό σταθμό διοδίων μια τουλάχιστον πύλη ανά κατεύθυνση που θα λειτουργεί αδιαλείπτως με χειροκίνητο σύστημα καταβολής διοδίων.

Διευκρινίζεται ότι σε πλευρικούς σταθμούς διοδίων, το χειροκίνητο σύστημα καταβολής μπορεί να παρέχεται με δυνατότητα πληρωμής του αντιτίμου του Διοδίου Τέλους

μέσω συσκευής που θα δέχεται νομίσματα σε διάφορες αξίες του Ευρώ και η οποία θα μπορεί να επιστρέφει το τυχόν υπερβάλλον ποσό από το οφειλόμενο αντίτιμο (δίνει ρέστα). Η συσκευή αυτή θα πρέπει να τοποθετείται στη θέση όπου θα υπάρχει φυλάκιο με πλήρη εξοπλισμό για λειτουργία με εισπράκτορα, ώστε να είναι δυνατή η εναλλακτική λειτουργία εισπραξης μέσω της συσκευής ή του εισπράκτορα σε έκτακτες περιπτώσεις (π.χ. βλάβη της συσκευής, κυκλοφοριακή αιχμή κλπ.). Η συσκευή πρέπει να είναι εφοδιασμένη με μικροφωνική εγκατάσταση που, σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής του αντιτίμου, θα επιτρέπει την επικοινωνία του Χρήστη με το προσωπικό του Παραχωρησιούχου ώστε να επιλύεται τυχόν πρόβλημα εκτέλεσης της πληρωμής εντός δεκαλέπτου. Παράλληλα θα υπάρχει εγκατάσταση κλειστού συστήματος τηλεόρασης (CCTV) παρακολούθησης της εκτελούμενης πράξης πληρωμής. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν οι περιορισμοί για τις καθυστερήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 24.1.6.

24.1.4 Το ηλεκτρονικό σύστημα εισπραξης Διοδίων Τελών που θα εγκατασταθεί σύμφωνα με το άρθρο 24.1.3 θα πρέπει κατ' ελάχιστο να είναι τεχνολογίας μικροκυμάτων 5,8 GHz. (άρθρο 2 παρ. 1.γ οδηγίας 2004/52 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29/04/2004 – ΟJ L 124/124) ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει την καθιέρωση ενιαίου εθνικού ή ευρωπαϊκού ηλεκτρονικού συστήματος συλλογής διοδίων τελών.

24.1.5 (1) Ο Παραχωρησιούχος δύναται να επιλέξει ως συμπληρωματικό του συστήματος της παραγράφου 24.1.3 ή και, υπό τον περιορισμό του προτελευταίου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, κατ' αποκλειστικότητα, την εγκατάσταση πλήρως αυτοματοποιημένου συστήματος διαχείρισης διελεύσεων και εισπραξης διοδίων με ελεύθερη ροή οχημάτων (χωρίς δρύφρακτο - Free Flow system) που θα συνδυάζεται με σύστημα αναγνώρισης των πινακίδων κυκλοφορίας (license plate recognition) για την καταγραφή των παραβατών καταβολής Διοδίων Τελών. Στην περίπτωση της αποκλειστικής χρήσης της ελεύθερης ροής οχημάτων, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προβλέψει και την εγκατάσταση των

αναγκαίων διαδρόμων χειροκίνητης είσπραξης διοδίων σύμφωνα με την παράγραφο 24.1.3, ούτως ώστε να δύναται να εξυπηρετούνται Χρήστες που δεν έχουν προμηθευτεί ηλεκτρονική συσκευή διέλευσης. Τα Έσοδα του Παραχωρησιούχου υπολογίζονται με βάση τις πραγματοποιηθείσες διελεύσεις.

(2) Το Δημόσιο θα συνδράμει τον Παραχωρησιούχο για τη χορήγηση σε αυτόν της απαιτούμενης άδειας χρήσης ηλεκτρονικών τεχνικών συσκευών για τη βεβαίωση της μη καταβολής από Χρήστες του ισχύοντος Τέλους Διοδίου, από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (μη εφαρμοζόμενης όμως εν προκειμένω της ρήτρας της παραγράφου 14.3 της παρούσας). Το Δημόσιο θα περιλάβει διάταξη στον Κυρωτικό Νόμο δυνάμει της οποίας:

- (i) Υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει χορηγηθεί στον Παραχωρησιούχο η άδεια της προηγούμενης παραγράφου, η βεβαίωση της μη καταβολής από Χρήστες του Τέλους Διοδίου, συνοδευόμενη από ευκρινή φωτογραφία του αριθμού κυκλοφορίας του οχήματος με επισημείωση του χρόνου διέλευσης και βεβαίωση Αρμόδιας Αρχής για τα στοιχεία του υποχρέου (την οποία αυτή είναι υποχρεωμένη να εκδίδει εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κατάθεση της σχετικής αίτησης του Παραχωρησιούχου), αποτελεί πλήρη απόδειξη για τη διέλευση του οχήματος χωρίς την καταβολή του Τέλους Διοδίου και για την υποχρέωση του κυρίου του οχήματος προς καταβολή του οφειλόμενου τέλους και του 20πλασίου από αυτό ποσού, ως αστικής ποινής, και
- (ii) Ο Παραχωρησιούχος, μετά από παρέλευση 15 ημερών από την ημερομηνία βεβαίωσης της μη καταβολής, εντός των οποίων ο υπόχρεος θα δικαιούται να καταβάλει το οφειλόμενο τέλος με τον τρόπο που θα υποδείξει ο Παραχωρησιούχος, απαλλασσόμενος από κάθε άλλη επιβάρυνση, θα δικαιούται να ζητήσει και

έκδοση διαταγής πληρωμής και για τα δύο αυτά ποσά με βάση την παραπάνω βεβαίωση.

Σε κάθε περίπτωση το Δημόσιο δεν φέρει την ευθύνη της βεβαίωσης της μη κατάβολής και της είσπραξης των ανωτέρω. Ειδικότερα η δαπάνη της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης των ανωτέρω βαρύνει τον Παραχωρησιούχο, ο οποίος δεν δικαιούται να απαιτήσει από το Δημόσιο οποιαδήποτε αποζημίωση για τις ανωτέρω αιτίες, ούτε να απαιτήσει περαιτέρω ανάμιξη του Δημοσίου στα θέματα αυτά.

- 24.1.6** Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ελαχιστοποιήσει την ουσιώδη παρεμπόδιση της κυκλοφορίας στο Έργο. Ειδικότερα, ο αριθμός των πυλών των σταθμών διοδίων που θα βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία πρέπει, για όλο το 24ωρο να είναι τόσος ώστε να μη δημιουργούνται ουρές αναμονής στις πύλες των σταθμών διοδίων πέραν των είκοσι (20) οχημάτων ανά πύλη για περισσότερες από δύο (2) ώρες ανά ημέρα, και για περισσότερες από δεκατέσσερις (14) ημέρες ανά μήνα.
- 24.1.7** Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εγκαταστήσει σύστημα αδιάλειπτης μέτρησης του κυκλοφοριακού φόρτου στο Ε.Π. (περιλαμβανομένων των κόμβων). Η καταμέτρηση θα γίνεται σε συνεχή βάση στους σταθμούς διοδίων κατά κατηγορία οχημάτων.
- (i) Όλα τα οχήματα που νόμιμα απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής διοδίων τελών, θα καταμετρούνται ως ιδιαίτερη κατηγορία οχημάτων.
  - (ii) Για όλα τα υπόλοιπα οχήματα, οι κατηγορίες οχημάτων θα είναι σε αντιστοιχία με τις κατηγορίες των εκάστοτε επιβαλλομένων Διοδίων Τελών, επιτρεπόμενης πάντως της υποδιαίρεσής μιας κατηγορίας για λόγους στατιστικούς.
- 24.1.8** Τα αρχεία των καταμετρήσεων πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο από το Δημόσιο σε εύλογο χρόνο μετά από σχετική ειδοποίηση. Όλα τα πρωτογενή και επεξεργασμένα δεδομένα για τον κυκλοφοριακό φόρτο πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο από το Δημόσιο. Ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλλει όλα τα ως άνω δεδομένα στο Δημόσιο με ηλεκτρονικό τρόπο εντός δέκα

(10) ημερών από το τέλος κάθε ημερολογιακού μήνα. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται επίσης να γνωστοποιήσει έγκαιρα στο Δημόσιο τα πλήρη τεχνικά στοιχεία του συστήματος καταμέτρησης που σκοπεύει να εγκαταστήσει στο Έργο και να εξασφαλίσει με δαπάνες του την απ' ευθείας ηλεκτρονική σύνδεση του Δημοσίου με το δικό του σύστημα καταμέτρησης. Περαιτέρω, το Δημόσιο δικαιούται να εγκαταστήσει με δικά του έξοδα το δικό του σύστημα καταγραφής της κυκλοφορίας, ο δε Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διευκολύνει το Δημόσιο στην εγκατάσταση αυτή.

24.2 Διόδια Τέλη

24.2.1 Σύμφωνα με το Άρθρο 4.1.1 (i), Παραχωρησιούχος έχει καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας το αποκλειστικό δικαίωμα του δικαιώματος επιβολής και είσπραξης για ίδιο λογαριασμό, Διοδίων Τελών από τους Χρήστες του Έργου Παραχώρησης.

24.2.2 Λαμβανομένων υπόψη της δαπάνης ανάπτυξης του Έργου (υποδομής), της υποχρέωσης προστασίας του περιβάλλοντος και της αρχής του καθορισμού των Διοδίων Τελών ανάλογα με την διανυόμενη από τον Χρήστη απόσταση, συμφωνούνται τα εξής:

(a) Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών (ΑΟΔΤ) :

Υπό την επιφύλαξη ειδικών ρυθμίσεων της παρούσας, η ανώτατη ανά χιλιόμετρο τιμή Διοδίων Τελών που ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιβάλλει σε οχήματα της κατηγορίας 2 του Πίνακα του Άρθρου 24.4 μετά την ολοκλήρωση των Κατασκευών της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών ορίζεται σε αξία Ημέρας Τιμής Βάσης και προ ΦΠΑ σε τέσσερα λεπτά του Ευρώ ανά χιλιόμετρο (0.04 €/χλμ.) για όλο το μήκος του ΕΠ.

Για τις υπόλοιπες κατηγορίες οχημάτων η ανώτατη ανά χιλιόμετρο χρέωση προκύπτει με εφαρμογή των συντελεστών αναγωγής του πίνακα του Άρθρου 24.4 επί του αντίστοιχου ΑΟΔΤ.

Οι σταθμοί διοδίων (μετωπικοί ή πλευρικοί) σε κάθε ένα από τα υπομήματα της επόμενης παραγράφου

24.2.2 (b) θα τίθενται σε λειτουργία και εκμετάλλευση μόνο εφόσον ολόκληρο το αντίστοιχο υποτμήμα έχει ολοκληρωθεί και παραδοθεί προς χρήση. Κατ'εξαίρεση και εφόσον συγκεκριμένο υποτμήμα περιέχει Νέο Τμήμα Δημοσίου το οποίο δεν έχει ολοκληρωθεί προηγούμενα ή μέχρι και την ημερομηνία ολοκλήρωσης του Νέου Τμήματος Παραχωρησιούχου που κατασκευάζεται στο υποτμήμα αυτό, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να λειτουργεί και εκμεταλλεύεται σταθμό διοδίων για το περαιωμένο μήκος του υποτμήματος, υπό την προϋπόθεση όμως ότι αυτός προβλέπεται κατά τα κατωτέρω επί του περαιωμένου Νέου Τμήματος Παραχωρησιούχου

(b) Ανοικτό Σύστημα Διοδίων:

Στην περίπτωση υιοθέτησης ανοικτού συστήματος διοδίων ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εγκαταστήσει μετωπικούς σταθμούς στους οποίους θα εισπράττονται Τέλη Διοδίων για το μήκος του κάθε υποτμήματος του ΕΠ ως ακολούθως:

1. Αυτοκινητόδρομος ΠΑΘΕ - Τμήμα Α/Κ Μεταμόρφωσης – Σκάρφεια και Συνδετήριος Κλάδος Σχηματάρι – Χαλκίδα:
  - (i) Υποτμήμα χ.θ. 0+000 (Α/Κ Μεταμόρφωσης) – χ.θ. 51+000 (Σχηματάρι): θέση σταθμού διοδίων στη θέση του υφιστάμενου σταθμού διοδίων Αφιδνών,
  - (ii) Υποτμήμα χ.θ. 51+000 (Σχηματάρι) – χ.θ. 108+000 (Α/Κ Μαρτίνου): θέση σταθμού διοδίων στην χ.θ 90+000,
  - (iii) Υποτμήμα χ.θ 108+000 (Α/Κ Μαρτίνου) – χ.θ. 169+800 (Σκάρφεια): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α/Κ Αρκίτσας – Α/Κ Λόγγου.
  - (iv) Συνδετήριος Κλάδος χ.θ. 0+000 (Σχηματάρι) – χ.θ. 11+500 (Υψηλή

Γέφυρα Χαλκίδας): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α/Κ Σχηματαρίου – Α/Κ Βαθύ.

2. Αυτοκινητόδρομος Ιονία Οδός:

- (i) Υποτμήμα χ.θ. 0+000 (Αντίρριο) – χ.θ. 46+000 (Α/Κ Χαλκίου): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α/Κ Κλόκοβας – Α/Κ Μεσολογγίου, υπό τον πρόσθετο περιορισμό ότι ο μετωπικός σταθμός διοδίων θα εγκατασταθεί μετά τον ημικόμβο Κλόκοβας προκειμένου η χρήση του αυτοκινητόδρομου αποκλειστικά από και προς Αντίρριο μέχρι ή από αντίστοιχα τον ημικόμβο αυτό να μην υπόκειται σε Τέλη Διοδίων. Ειδικότερα δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση πλευρικών σταθμών στους Α/Κ Κλόκοβας και Α/Κ Ρίζας.
- (ii) Υποτμήμα χ.θ. 46+500 (Α/Κ Χαλκίου) – χ.θ. 101+000 (Α/Κ Αμφιλοχίας): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α/Κ Αγγελόκαστρου – Α/Κ Φυτειών,
- (iii) Υποτμήμα χ.θ. 101+000 (Α/Κ Αμφιλοχίας) – χ.θ. 146+500 (Α/Κ Φιλippiάδας): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α/Κ Αμφιλοχίας – Α/Κ Άρτας,
- (iv) Υποτμήμα χ.θ. 146+500 (Α/Κ Φιλippiάδας) – χ.θ. 196+000 (Ιωάννινα): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α/Κ Γοργόμυλου – Α/Κ Αβγού.

3. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 24.2.4 και των περιορισμών της παρούσας παραγράφου 24.2.2, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να εγκαταστήσει πλευρικούς σταθμούς διοδίων σε όποιες θέσεις κρίνει κατάλληλες. Στους πλευρικούς σταθμούς διοδίων η τιμή του Διοδίου Τέλους θα υπολογίζεται ως εξής:

(i) Έξοδος από τον αυτοκινητόδρομο:

[Το υπερβάλλον μήκος από το μήκος χρέωσης του προηγούμενου Μετωπικού Σταθμού] Χ ΑΟΔΤ.

(ii) Είσοδος στον αυτοκινητόδρομο:

[Το υπερβάλλον μήκος από το μήκος χρέωσης του επόμενου Μετωπικού Σταθμού] Χ ΑΟΔΤ.

4. Η επιβολή Διοδίων Τελών σε πλευρικούς σταθμούς που βρίσκονται εντός του μήκους χρέωσης ενός μετωπικού σταθμού επιτρέπεται μόνο για τις μετακινήσεις που δεν χρεώνονται στον υπόψη μετωπικό σταθμό.
5. Στα οχήματα που εισέρχονται – εξέρχονται στο ΕΠ από εισόδους – εξόδους ανισόπεδων κόμβων στους οποίους δεν έχουν εγκατασταθεί πλευρικοί σταθμοί διοδίων και μέχρι την εφαρμογή κλειστού συστήματος διοδίων ή και την εγκατάσταση πλευρικών σταθμών διοδίων, επιτρέπεται να μην επιβάλλονται Διόδια Τέλη για χρησιμοποίηση τμημάτων του Έργου στα οποία δεν μεσολαβεί μετωπικός σταθμός.
6. Σε όλη την Περίοδο Λειτουργίας ο Παραχωρησιούχος έχει το δικαίωμα να προτείνει με σχετική μελέτη, που θα εγκριθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, τυχόν επιπλέον θέσεις ανάπτυξης σταθμών διοδίων που θα εξασφαλίζουν βελτιστοποίηση της αρχής της ανάλογης προς τη διανυόμενη απόσταση χρέωσης.

(c) Κλειστό Σύστημα Διοδίων:

Στην περίπτωση υιοθέτησης κλειστού συστήματος διοδίων, και με την επιφύλαξη των όρων των παραγρ. 24.2.2 (α) (τελευταίο εδάφιο) και 24.2.2 (b) 2 (i), στο σύνολο ή μέρος του Ε.Π., ο Παραχωρησιούχος δικαιούται κατά την κρίση του να εγκαταστήσει σταθμούς διοδίων με την

προϋπόθεση ότι οι Χρήστες θα καταβάλλουν Διόδια Τέλη μόνο για το διανυόμενο μήκος διαδρομής.

- 24.2.3 (a)** Από την Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας και μέχρι την επίτευξη της δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 18.2.2, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιβάλει σε κάθε υφιστάμενο σταθμό διοδίων επί του αυτοκινητόδρομου ΠΑΘΕ Τμήμα Μεταμόρφωση – Σκάρφεια, Διόδια Τέλη σε τιμές 1/1/2005 και για οχήματα της κατηγορίας 2 του Πίνακα 5, μέχρι Ευρώ ένα και είκοσι πέντε λεπτά (€ 1,25) ανά κατεύθυνση ή, σε περίπτωση εισπράξεως Διοδίων Τελών στη μία μόνο κατεύθυνση Ευρώ δύο και πενήντα λεπτά (€ 2,50), περιλαμβανομένου και στις δύο περιπτώσεις του ΦΠΑ. Η υπολογισμός των Διοδίων Τελών των λοιπών κατηγοριών οχημάτων θα γίνεται με χρήση των συντελεστών αναγωγής του Πίνακα 5.
- (b)** Από την επίτευξη της δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 18.2.2, το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών στον αυτοκινητόδρομο ΠΑΘΕ Τμήμα Μεταμόρφωση – Σκάρφεια θα είναι 0,025 Ευρώ / χιλιόμετρο (προ ΦΠΑ) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης. Το αυτό ύψος διοδίου ανά χιλιόμετρο θα εφαρμοστεί και στο τμήμα Συνδετήριος Κλάδος Σχηματάρι – Χαλκίδα μετά την παράδοσή του στον Παραχωρησιούχο.
- (c)** Από την επίτευξη της τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών στον αυτοκινητόδρομο ΠΑΘΕ Τμήμα Μεταμόρφωση – Σκάρφεια και Συνδετήριος Κλάδος Σχηματάρι – Χαλκίδα θα είναι 0,03 Ευρώ / χιλιόμετρο (προ ΦΠΑ) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης,
- (d)** Από την συμπλήρωση έξι (6) μηνών από την επίτευξη της τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 18.2.3, το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών στον αυτοκινητόδρομο ΠΑΘΕ Τμήμα Μεταμόρφωση – Σκάρφεια και Συνδετήριος Κλάδος Σχηματάρι – Χαλκίδα θα είναι 0,04 Ευρώ /

χιλιόμετρο (προ ΦΠΑ) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης,

- (ε) Από την επίτευξη της τέταρτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 18.2.4, το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών στον αυτοκινητόδρομο Ιονία Οδός Τμήμα Αντίρριο – Αγρίνιο (περιλαμβανομένου και του ολοκληρωμένου τμήματος της Παράκαμψης Αγρινίου και του σχετικού Νέου Τμήματος Δημοσίου, εφ'όσον αυτό έχει παραδοθεί στον Παραχωρησιούχο) ή /και σε περαιτέρω Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου που έχουν ολοκληρωθεί, θα είναι 0,025 Ευρώ / χιλιόμετρο (προ ΦΠΑ) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης,
- (ϛ) Από την συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών από την επίτευξη της τέταρτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 18.2.4, το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών στον αυτοκινητόδρομο Ιονία Οδός Τμήμα Αντίρριο – Νότιο άκρο Παράκαμψης Αγρινίου ή /και σε περαιτέρω Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου που έχουν ολοκληρωθεί ή /και σε Νέα Τμήματα Δημοσίου που έχουν παραδοθεί στον Παραχωρησιούχο, θα είναι 0,03 Ευρώ / χιλιόμετρο (προ ΦΠΑ) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης,
- (γ) Από την συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την επίτευξη της τέταρτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 18.2.4, το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών στον αυτοκινητόδρομο Ιονία Οδός (για όσα Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου ή/και Δημοσίου έχουν ολοκληρωθεί ή αντίστοιχα παραδοθεί στον Παραχωρησιούχο), θα είναι 0,04 Ευρώ / χιλιόμετρο (προ ΦΠΑ) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης, και
- (η) Μετά το Πέρασ της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών στον αυτοκινητόδρομο Ιονία Οδός θα είναι 0,04 Ευρώ / χιλιόμετρο (προ ΦΠΑ) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης.

- 24.2.4 a.** Υπό την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του παρόντος Άρθρου, ο Παραχωρησιούχος, εντός έξι (6) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης υποχρεούται να συντάξει ειδική κυκλοφοριακή μελέτη προκειμένου να προσδιορίσει αποκλειστικά και μόνο τον αριθμό, τις ακριβείς θέσεις των σταθμών διοδίων (μετωπικών και πλευρικών) και το ύψος των Διοδίων Τελών σε κάθε σταθμό διοδίων. Η μελέτη αυτή δύναται να επικαιροποιείται σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας.
- b.** Ο Παραχωρησιούχος, σε συνεννόηση με τους εγκατεστημένους Αναδόχους στα Νέα Τμήματα Δημοσίου, δικαιούται να κατασκευάζει στα τμήματα αυτά τους προβλεπόμενους από την ανωτέρω μελέτη σταθμούς διοδίων, όπως επίσης και να εκτελεί εργασίες εγκατάστασης των απαραίτητων δικτύων για τη λειτουργία – διοίκηση του Ε.Π.
- 24.2.5** Από της εφαρμογής του πλήρους ηλεκτρονικού συστήματος της παραγράφου 24.1.3, η χρέωση Διοδίων Τελών θα είναι αποκλειστικά ανάλογη με την διανυόμενη απόσταση.
- 24.2.6** Με την επιφύλαξη του Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών, των συντελεστών αναγωγής του Άρθρου 24.4 και των λοιπών περιορισμών του Άρθρου 24.2.7, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να καθορίζει κατά την κρίση του το ύψος των Διοδίων Τελών και ενδεικτικά να το διαφοροποιεί εντός χρονικών περιόδων έτους, μηνός, εβδομάδας ή και 24ώρου.
- 24.2.7** Οι ανωτέρω διαφοροποιήσεις των Διοδίων Τελών τελούν υπό τους ακόλουθους περιορισμούς:
- (i) οιαδήποτε διαφοροποίηση των Διοδίων Τελών πρέπει να είναι ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο στόχο.
  - (ii) μέγιστη επιτρεπόμενη διαφοροποίηση εντός μιας χρονικής περιόδου, πλην 24ώρου: Λόγος ανωτάτης τιμής προς κατώτατη μέχρι 1,5.

- (iii) μέγιστη επιτρεπόμενη διαφοροποίηση εντός του 24ώρου: Λόγος ανωτάτης τιμής προς κατώτατη μέχρι 2.

24.2.8 Τα Ανώτατα Όρια Διοδίων Τελών υπόκεινται σε ετήσια πημαριθμική αναπροσαρμογή. Η αναπροσαρμογή θα γίνεται εντός του πρώτου δεκαημέρου κάθε ημερολογιακού έτους, βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, όπως αυτός καταρτίζεται και δημοσιεύεται για την 30^η Σεπτεμβρίου του προηγούμενου της αναπροσαρμογής έτους, με χρήση του ακόλουθου τύπου:

$$ΑΟΔΤ_n = \frac{BT \times \Delta TK_{n-1}}{\Delta TK_{\beta\acute{\alpha}\sigma\eta\varsigma}}$$

Όπου:

$ΑΟΔΤ_n$ = το ΑΟΔΤ το οποίο δικαιούται να εισπράξει ο Παραχωρησιούχος για τη συγκεκριμένη κατηγορία οχημάτων κατά το ημερολογιακό έτος n,

BT = το ΑΟΔΤ για την ίδια κατηγορία οχημάτων όπως αυτό προσδιορίζεται από το Άρθρο 24.3.1 και σε αξίες 1ης Ιανουαρίου 2003,

ΔTK_{n-1} = ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για το μήνα Σεπτέμβριο του προηγούμενου από το ημερολογιακό έτος n έτους,

$\Delta TK_{\beta\acute{\alpha}\sigma\eta\varsigma}$ = ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για το μήνα Σεπτέμβριο 2002

n = το ημερολογιακό έτος

24.2.9 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να αναπροσαρμόζει τα Τέλη Διοδίων (υπό την επιφύλαξη των εφαρμοζόμενων ανώτατων ορίων που αναφέρονται στο Άρθρο 24.2), από και μετά την 1η Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους και υποχρεούται να γνωστοποιεί στο Δημόσιο και να δημοσιοποιεί στους Χρήστες τη σκοπούμενη αναπροσαρμογή των Τελών Διοδίων τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν την εφαρμογή τους. Επίσης, σε περίπτωση αύξησης ή μείωσης του ποσοστού ΦΠΑ, ο Παραχωρησιούχος δύναται να αναπροσαρμόζει

αντίστοιχα τα τέλη διοδίων, αλλά σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβεί προ ΦΠΑ τα ανώτατα όρια που καθορίζονται βάσει του Άρθρου 24.2.

24.3 Απαγόρευση Εισόδου στο Ε.Π.

24.3.1 Η χρήση του Ε.Π. απαγορεύεται:

- (i) κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 29 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως αυτός κυρώθηκε με το Ν. 2696/1999 (ΦΕΚ Α' 57), η κυκλοφορία πεζών, εφήππων, ζώων, ποδηλάτων, ζωήλατων οχημάτων και γενικά οχημάτων τα οποία δεν κινούνται με κινητήρα, ως και μηχανοκίνητων οχημάτων τα οποία εξ υπολογισμού ή εκ κατασκευής ή εξ άλλης αιτίας δεν μπορούν να αναπτύξουν σε οριζόντια οδό ταχύτητα μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων την ώρα.
- (iv) ειδικά για τις σήραγγες του Έργου, σε οχήματα που σύμφωνα με τη Μελέτης Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων, πρέπει να αποκλειστούν από τη χρήση τους.

24.3.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να:

- (i) τοποθετήσει ευκρινή και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σήμανση με τις ανωτέρω απαγορεύσεις, σε ικανή απόσταση από τις προσβάσεις του Ε.Π.
- (ii) ενημερώσει τους Χρήστες έγκαιρα και πάντως κατά το τελευταίο δίμηνο προ της προβλεπόμενης Ημερομηνίας Έναρξης Λειτουργίας, για τις ανωτέρω απαγορεύσεις.

24.4 Κατηγορίες Οχημάτων - Συντελεστές Αναγωγής

24.4.1 Η κατηγοριοποίηση των οχημάτων και οι σχετικοί συντελεστές αναγωγής του ΑΟΔΤ ανά κατηγορία οχημάτων, συμφωνούνται ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ - ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΝΑΓΩΓΗΣ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ			
Κατηγορία	Ονομασία	Περιγραφή	Συντελεστής Αναγωγής
1	Δίκυκλα, τρίκυκλα		0,70
2	Ελαφρά οχήματα	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο και ύψος μέχρι 2,20μ.	1,00
3	Φορτηγά, λεωφορεία και άλλα οχήματα με λιγότερους από τέσσερις (4) άξονες	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο με δύο ή τρεις άξονες και ύψος μεγαλύτερο από 2,20 μ.	2,50
4	Φορτηγά και άλλα οχήματα με τέσσερις (4) ή περισσότερους άξονες	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο με τέσσερις ή περισσότερους άξονες και ύψος μεγαλύτερο από 2,20 μ.	3,50

24.4.2 Οι ακόλουθες κατηγορίες Χρηστών απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής Διοδίων Τελών:

- (i) Οχήματα του προσωπικού του Δημοσίου που ασκεί εποπτεία - επίβλεψη της εκτέλεσης της Σύμβασης, εφ' όσον μετακινούνται για το σκοπό αυτό,
- (ii) Οχήματα της Ελληνικής Αστυνομίας,
- (iii) Οχήματα του Πυροσβεστικού Σώματος,
- (iv) Οχήματα των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων,
- (v) Ασθενοφόρα,
- (vi) Οχήματα του προσωπικού του Παραχωρησιούχου και του Κατασκευαστή, εφ' όσον μετακινούνται για το σκοπό εκτέλεσης της Σύμβασης.

24.4.3 Ο Παραχωρησιούχος θα έχει καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης το αποκλειστικό δικαίωμα ανάπτυξης και εκμετάλλευσης των Σταθμών

Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών – Σ.Ε.Α, τόσο των εν λειτουργία όσο και των προς κατασκευή.

25. Πληρωμές προς το Ελληνικό Δημόσιο - Επίτευξη Πραγματικής Απόδοσης Δεσμευτικής Επένδυσης

25.1 Πληρωμές προς το Δημόσιο

25.1.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει Πληρωμές προς το Δημόσιο, οι οποίες θα προκύπτουν από την εφαρμογή ποσοστών επί των Εσόδων κατά την Περίοδο Παραχώρησης μετά την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, σύμφωνα με τα παρακάτω οριζόμενα::

- (i) Για κάθε έτος της Περιόδου Παραχώρησης μετά τη λήξη της εκτιμώμενης Περιόδου Μελετών Κατασκευών ορίζεται ένα όριο Εσόδων (R_i όπου $i=2012$ έως 2037), εκπεφρασμένο σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης όπως φαίνεται στον κατωτέρω Πίνακα 6.
- (ii) Εάν τα έσοδα E_i του έτους i , όπου $i=2012$ έως 2037, είναι χαμηλότερα ή ίσα του ορίου R_i σε τρέχουσες τιμές, ήτοι $R_i \times \Delta_i$ για το αντίστοιχο έτος, όπου Δ_i είναι ο λόγος του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή στο τέλος του έτους i προς το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή της 31.12.2002, η Πληρωμή προς το Δημόσιο (ΠΔ) που ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει προσδιορίζεται ως εξής:

$$\text{ΠΔ} = E_i \times P_i$$

- (iii) Εάν τα έσοδα του έτους i , E_i , είναι υψηλότερα του ορίου R_i , όπως αυτό ορίστηκε παραπάνω για το αντίστοιχο έτος, η Πληρωμή προς το Δημόσιο (ΠΔ) που ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει προσδιορίζεται ως εξής:

$$\text{ΠΔ} = R_i \times \Delta_i \times P_i + (E_i - R_i \times \Delta_i) \times \min(75\%, P_i \times \left[1 + \left(\frac{E_i - R_i \times \Delta_i}{R_i \times \Delta_i} \right) \right])$$

- (iv) Ειδικά για την πρώτη και την τελευταία περίοδο υπολογισμού, οι πληρωμές των εδαφίων 25.1.1.2 και 25.1.1.3. υπολογίζονται ως εξής:

Εάν για το έτος i , $E_i \leq b \times R_i \times \Delta_i$, τότε η Πληρωμή προς το Δημόσιο υπολογίζεται βάσει του τύπου:

$$\Pi\Delta = E_i \times P_i$$

Εάν για το έτος i , $E_i > b \times R_i \times \Delta_i$, τότε η Πληρωμή προς το Δημόσιο υπολογίζεται βάσει του τύπου:

$$\Pi\Delta = b \times R_i \times \Delta_i \times P_i + (E_i - b \times R_i \times \Delta_i) \times \min(75\%, P_i \times \left[1 + \left(\frac{E_i - b \times R_i \times \Delta_i}{b \times R_i \times \Delta_i} \right) \right])$$

Όπου:

- E_i είναι τα Έσοδα το έτος « i »
- i είναι το έτος υπολογισμού με έτος 1 το 2012, έτος 2 το 2013 κ.ο.κ.,
- b είναι ένας συντελεστής εξομάλυνσης που λαμβάνει την τιμή « $a/365$ » την πρώτη περίοδο υπολογισμού (μετά την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών μέχρι την 31/12 του ίδιου ημερολογιακού έτους), την τιμή « $(365 - a)/365$ » την τελευταία περίοδο υπολογισμού της Παραχώρησης,
- a ο αριθμός των ημερών από την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών μέχρι το τέλος του ίδιου ημερολογιακού έτους (31/12),

Σημειώνεται ότι με την εξαίρεση της πρώτης και της τελευταίας περιόδου υπολογισμού, οι περίοδοι υπολογισμού ξεκινούν από την 01/01 κάθε έτους και τελειώνουν την 31/12 του ίδιου έτους. Η πρώτη περίοδος υπολογισμού των Πληρωμών προς το Δημόσιο άρχεται από την επόμενη ημέρα της λήξεως της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, η δε τελευταία περίοδος τελειώνει με τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης.

P_i είναι τα ποσοστά που προσδιορίστηκαν στην Προσφορά και παρατίθενται στο Άρθρο 25.1.2.

- 25.1.2 Τα ποσοστά P_i όπως αυτά ορίστηκαν στην Προσφορά και απαιτούνται για την εφαρμογή του ανωτέρω τύπου, περιλαμβάνονται στον κατωτέρω Πίνακα 6:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6		
ΕΤΗΣΙΑ ΟΡΙΑ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ		
Περίοδος	Όριο Εσόδων για τον υπολογισμό Πληρωμών προς το Δημόσιο (R_i)	P_i (Ποσοστά Υπολογισμού Πληρωμών προς το Δημόσιο)
2012	130.000.000	0%
2013	133,000,000	65,710493%
2014	135,500,000	81,90%
2015	138,500,000	78,37%
2016	142,000,000	77,68%
2017	145,500,000	78,22%
2018	149,000,000	77,81%
2019	152,500,000	74,84%
2020	155,000,000	77,72%
2021	157,500,000	79,43%
2022	160,000,000	82,56%
2023	163,000,000	85,90%
2024	165,500,000	87,00%
2025	168,500,000	87,98%
2026	171,000,000	88,47%
2027	174,000,000	90,03%
2028	177,000,000	92,93%

2029	180,000,000	93,69%
2030	183,000,000	93,82%
2031	186,000,000	92,29%
2032	189,000,000	93,00%
2033	192,500,000	93,00%
2034	195,500,000	93,00%
2035	199,000,000	93,00%
2036	202,000,000	93,00%
2037	205,500,000	93,00%

Σε περίπτωση που η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης επέλθει μετά την 1/1/2007, το ανωτέρω πρόγραμμα ποσών και ποσοστών θα μετατεθεί, αντίστοιχα με τη μετάθεση της Ημερομηνίας Έναρξης της Παραχώρησης. Στην περίπτωση αυτή το όριο Εσόδων του έτους 2037 θα χρησιμοποιηθεί (εφ' όσον απαιτηθεί) για τον υπολογισμό της Πληρωμής προς το Δημόσιο για το τελευταίο ημερολογιακό έτος της Περιόδου Παραχώρησης με εφαρμοζόμενο ποσοστό αυτό που προβλέπεται για το αμέσως προηγούμενο έτος (P_{2036}).

Σε περίπτωση που η Περίοδος Μελετών Κατασκευών ολοκληρωθεί προ της Συνολικής Προθεσμίας Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, ο Παραχωρησιούχος ουδεμία υποχρέωση καταβολής Πληρωμής προς το Δημόσιο φέρει για το διάστημα από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Μελετών – Κατασκευών έως και την συμπλήρωση της Συνολικής Προθεσμίας Περιόδου Μελετών – Κατασκευών. Στην περίπτωση που η Συνολική Προθεσμία της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών παραταθεί συνεπεία Γεγονότος Καθυστερήσης, η εκ μέρους του Παραχωρησιούχου υποχρέωση καταβολής Πληρωμής προς το Δημόσιο άρχεται από την επομένη ημέρα της συμπλήρωσης της συμβατικά προβλεπόμενης Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, μη συνυπολογιζομένων των παρατάσεων της. Ωστόσο για τον υπολογισμό των αποζημιώσεων που θα δικαιούται ο Παραχωρησιούχος

για τις ζημίες που ενδέχεται να υποστεί στην περίπτωση που το Γεγονός Καθυστέρησης αποτελεί και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου θα ληφθούν υπόψη οι Πληρωμές προς το Δημόσιο που τυχόν προκύπτουν από την εφαρμογή των ποσοστών που αντιστοιχούν στο διάστημα για το οποίο υπολογίζεται η αποζημίωση.

- 25.1.3** Εντός τριάντα (30) ημερών από το τέλος κάθε περιόδου υπολογισμού των Πληρωμών προς το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στο Δημόσιο πλήρη στοιχεία αναφορικά με τα Έσοδα για την εν λόγω χρονική περίοδο (σύμφωνα και με τα ειδικότερα οριζόμενα στο Άρθρο 25.3) και, κατ' εφαρμογή των ποσοστών Ρι που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα 6, οφείλει να καταβάλει σε ειδικό λογαριασμό που θα του έχει γνωστοποιήσει το Δημόσιο τα ποσά που προκύπτουν σύμφωνα με το Άρθρο 25.1.1.
- 25.1.4** Σε περίπτωση που το Δημόσιο διαφωνεί με τους υπολογισμούς του Παραχωρησιούχου ως προς το ποσό της Πληρωμής προς το Δημόσιο, θα στέλνει σχετική ειδοποίηση εντός δέκα τεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση των στοιχείων του ανωτέρω Άρθρου 25.1.3 με την οποία θα του γνωρίζει το ποσό που ο Παραχωρησιούχος οφείλει να καταβάλει. Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος αμφισβητεί τους υπολογισμούς του Δημοσίου υποχρεούται να καταβάλει το ποσό που εκείνος υπολόγισε στο Δημόσιο εντός πέντε (5) ημερών από τη λήψη της ανωτέρω ειδοποίησης.
- 25.1.5** Οποιαδήποτε διαφορά ως προς το ύψος των Εσόδων ή των Πληρωμών προς το Δημόσιο παραπέμπεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από το τέλος κάθε ετήσιας περιόδου προς επίλυση στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών. Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η εν λόγω προθεσμία, ο υπολογισμός του Δημοσίου θεωρείται οριστικός.
- 25.1.6** Η μη υποβολή, εκ μέρους του Παραχωρησιούχου, εντός της προθεσμίας του Άρθρου 25.1.3, των στοιχείων αναφορικά με τα Έσοδα με σκοπό τον υπολογισμό των ποσών των Πληρωμών προς το Δημόσιο αποτελεί Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου. Σε περίπτωση που εντός δώδεκα μηνών (12) από το τέλος κάθε ετήσιας

περιόδου αναφοράς ο Παραχωρησιούχος δεν έχει καταβάλει στο Δημόσιο τα ποσά των Πληρωμών προς το Δημόσιο, το Δημόσιο θα έχει το δικαίωμα να εισπράξει το εν λόγω ποσό από την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης. Συνολική καθυστέρηση πέραν των 36 μηνών στις καταβολές των ποσών των Πληρωμών προς το Δημόσιο συνιστά Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.

25.2 Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου σε Περίπτωση Επίτευξης Πραγματικής Απόδοσης επί Δεσμευτικής Επένδυσης

25.2.1 Ο Συμβατικός Εσωτερικός Δείκτης Αποδοτικότητας της Δεσμευτικής Επένδυσης Παραχωρησιούχου ($TRIIRR_{\text{Παραχ.}}$)» συμφωνείται με την παρούσα ως Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης ίση με δώδεκα στα εκατό (12%). Εάν, εντός διαστήματος είκοσι ένα (21) ημερών από την ημερομηνία που ο Παραχωρησιούχος παρέδωσε στο Δημόσιο τα οικονομικά στοιχεία που αναφέρονται στο Άρθρο 25.3, οποιοσδήποτε από τους Συμβαλλόμενους επιδώσει ειδοποίηση στην οποία δηλώνει ότι κατά το οικονομικό έτος στο οποίο αναφέρονται τα στοιχεία αυτά, έχει επιτευχθεί ο Συμβατικός Εσωτερικός Δείκτης Αποδοτικότητας της Δεσμευτικής Επένδυσης Παραχωρησιούχου, ο Παραχωρησιούχος θα καταβάλει στο Δημόσιο, εφεξής, το εξήντα στα εκατό (60%) της ως άνω θετικής αξίας της Περιοδικής Ταμειακής Ροής εκάστου επόμενου οικονομικού έτους.

25.2.2 Σε περίπτωση που σε επόμενο οικονομικό έτος του Παραχωρησιούχου η Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης $TRIIRR_{\text{Παραχ.}}$ ανέλθει σε ποσοστό δέκα πέντε στα εκατό (15%) , το προς καταβολή στο Δημόσιο ποσό θα αυξηθεί στο εβδομήντα στα εκατό (70%) της ως άνω θετικής αξίας της Περιοδικής Ταμειακής Ροής εκάστου επόμενου οικονομικού έτους.

25.2.3 Για τον υπολογισμό της Περιοδικής Ταμειακής Ροής του τελευταίου έτους της Περιόδου Παραχώρησης θα λαμβάνονται υπ' όψιν και τα Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου.

- 25.2.4** Εάν το Ελληνικό Δημόσιο θεωρεί ότι σε οποιαδήποτε χρήση ο Παραχωρησιούχος έχει παρακρατήσει κέρδος μεγαλύτερο από αυτό που θα έπρεπε να είχε παρακρατηθεί για κάλυψη οποιασδήποτε μελλοντικής σημαντικής υποχρέωσης συντήρησης του Έργου, καθώς και με την εξαίρεση τυχόν περιορισμών στη διανομή κερδών σύμφωνα με τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις το Δημόσιο μπορεί, με ειδοποίηση που θα επιδοθεί πριν ή ταυτόχρονα με την ειδοποίηση που επιδίδεται βάσει του Άρθρου 25.2.1, να θεωρήσει ότι ο Παραχωρησιούχος έχει αποφασίσει την καταβολή όλου ή μέρους του επιπλέον αυτού κέρδους (που παρακράτησε) ως μέρος μετοχικού κεφαλαίου κατά την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης αυτής και ως εκ τούτου να συμπεριλάβει το ποσό αυτό ως θετική αξία στον υπολογισμό της Περιοδικής Ταμειακής Ροής.
- 25.2.5** Ο Συμβαλλόμενος που θα λάβει μία ειδοποίηση βάσει του Άρθρου 25.2 έχει τη δυνατότητα να παραπέμψει οποιαδήποτε διαφορά όσον αφορά την Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης στη Διαιτησία του Άρθρου 33 εντός είκοσι μιας (21) ημερών από την παραλαβή της εν λόγω ειδοποίησης, σε περίπτωση δε που δεν υπάρξει τέτοια παραπομπή η ειδοποίηση θα θεωρείται ορθή.
- 25.2.6** Τα ποσά που υπολογίζονται σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 25.2 θα καταβάλλονται στο Δημόσιο εντός ενός (1) μηνός από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων του Παραχωρησιούχου από την Ετήσια Τακτική Γενική του Συνέλευση και πάντως όχι αργότερα από επτά (7) μήνες από το πέρας κάθε οικονομικής χρήσης του Παραχωρησιούχου. Η μη καταβολή των ποσών αυτών εντός μηνός από την ανωτέρω προθεσμία δίνει το δικαίωμα στο Δημόσιο να εισπράττει αυτά από την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης.
- 25.3 Υποχρέωση Παροχής Στοιχείων**
- 25.3.1** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να υποβάλλει στην Υπηρεσία:

- (a) Μέσα σε προθεσμία εκατόν ογδόντα (180) ημερών από το τέλος κάθε οικονομικού έτους του Παραχωρησιούχου:
- (i) τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του και βεβαίωση του μερίσματος που έλαβαν ή πρόκειται να λάβουν οι Μέτοχοι
  - (ii) την έκθεση του τακτικού ορκωτού ελεγκτή για τις οικονομικές καταστάσεις καθώς και την έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου για την ίδια χρήση
  - (iii) βεβαίωση περί χρηματοδοτικών πηγών και χρήσης κεφαλαίων στη μορφή που χρησιμοποιεί ο Παραχωρησιούχος και είναι σύμφωνη με αυτή του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου,
  - (iv) τους υπολογισμούς του Παραχωρησιούχου αναφορικά με την Περιοδική Ταμειακή Ροή, την Πραγματική Περιοδική Ταμειακή Ροή και την Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης.
- (b) Μέσα στον πρώτο μήνα κάθε οικονομικού έτους, μία αναφορά σχετικά με τις δραστηριότητες του προηγούμενου οικονομικού έτους και έναν οικονομικό και επιχειρησιακό προϋπολογισμό για το επόμενο έτος,
- (c) Μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από της υποβολής σχετικού αιτήματος του Δημοσίου, οποιεσδήποτε οικονομικές ή άλλες πληροφορίες που προβλέπεται από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις ότι παρέχονται στους Δανειστές.
- (d) Μέσα σε περίοδο τριάντα (30) ημερών από το τέλος κάθε περιόδου υπολογισμού των Πληρωμών προς το Δημόσιο που αναφέρεται στο Άρθρο 25.1.1, τα εξής:
- (i) Αριθμό διελεύσεων ανά κατηγορία οχήματος

- (ii) Αριθμό διελεύσεων εξαιρούμενων από την επιβολή Διοδίων Τελών οχημάτων ανά κατηγορία οχήματος
- (iii) Αριθμό διελεύσεων οχημάτων που δεν κατέβαλλαν Διόδια Τέλη ανά κατηγορία οχήματος.
- (iv) Εφαρμοζόμενο Διόδιο Τέλος για κάθε κατηγορία οχήματος (εάν αυτό είναι διαφορετικό για διαφορετικά τμήματα της ετήσιας περιόδου, θα πρέπει τα τμήματα αυτά να γνωστοποιηθούν και οι αριθμοί διελεύσεων ανά κατηγορία οχήματος θα πρέπει να δοθούν αναλυτικά για κάθε τμήμα της περιόδου)
- (v) Σύνολο καταβληθέντων Διοδίων Τελών ανά κατηγορία οχήματος,
- (vi) Γενικό σύνολο Διοδίων Τελών,
- (vii) Άλλα έσοδα που εμπίπτουν στην έννοια των Εσόδων,
- (viii) Σύνολο Εσόδων.

25.4 Έλεγχος Λογαριασμών Παραχωρησιούχου

Εκτός από το δικαίωμά του να πραγματοποιεί τους νόμιμους φορολογικούς ελέγχους, το Δημόσιο δικαιούται να διεξαγάγει με δικά του έξοδα μέσω ορκωτών ελεγκτών έλεγχο των λογαριασμών του Παραχωρησιούχου, υπό τον όρο ότι οι έλεγχοι αυτοί θα διενεργούνται σε διαστήματα όχι μικρότερα των (δώδεκα) 12 μηνών και ότι θα δίδεται στον Παραχωρησιούχο εύλογη σχετική προειδοποίηση.

26. Αποζημιώσεις

26.1 Γεγονότα Καθυστέρησης

Ως «Γεγονός Καθυστέρησης» νοείται κάθε γεγονός κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών το οποίο δεν οφείλεται σε κίνδυνο τον οποίο έχει αναλάβει με την παρούσα ο Παραχωρησιούχος ή σε υπαιτιότητά του ή των οποιωνδήποτε προσώπων που αυτός χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της Σύμβασης (περιλαμβανομένου του Ανεξάρτητου Μηχανικού) ή σε Γεγονός Ανωτέρας Βίας, οι

οικονομικές συνέπειες του οποίου, σύμφωνα με το Άρθρο 22.3, βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο, και το οποίο επηρεάζει δυσμενώς την Κρίσιμη Διαδρομή του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών.

26.2 Αποζημιώσεις Περιόδου Μελετών – Κατασκευών (Τ1)

26.2.1 Σε περίπτωση συνδρομής Γεγονότος Καθυστερήσης, σε σχέση με:

- (i) οποιαδήποτε Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία του Άρθρου 18.2,
- (ii) οποιοδήποτε Ορόσημο του Άρθρου 7.2.4
- (iii) τη συνολική προθεσμία της Περιόδου Τ1,

και με την επιφύλαξη των προβλέψεων των Άρθρων 26.5 (Αποζημιώσεις Περιόδου Λειτουργίας) και 30 (Καταγγελία), ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται:

(a) Για τις Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες του Άρθρου 18.2:

- (i) παράτασης της Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίσης με την προκληθείσα καθυστέρηση,
- (ii) αποζημίωσης:

(1) για οποιαδήποτε έξοδα ή δαπάνες σχετικά με την μελέτη, κατασκευή ή θέση σε λειτουργία του αντικειμένου της Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, τα οποία πιστοποιούνται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ότι εύλογα προέκυψαν ως άμεση συνέπεια τέτοιου Γεγονότος Καθυστερήσης και δεν θα είχαν προκύψει αν δε υπήρχε αυτό, και

(2) για οποιαδήποτε πρόσθετα έξοδα σχετικά με την χρηματοδότηση και την ασφάλιση του αντικειμένου της Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, τα οποία πιστοποιούνται από τον τακτικό ορκωτό ελεγκτή του Παραχωρησιούχου, ότι εύλογα

προέκυψαν ως άμεση συνέπεια τέτοιου Γεγονότος Καθυστερήσης και δεν θα είχαν προκύψει αν δε υπήρχε αυτό.

- (3) για τις ζημίες που ενδέχεται να υποστεί ο Παραχωρησιούχος στην περίπτωση που το Γεγονός Καθυστερήσης αποτελεί και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

Η καταβολή στον Παραχωρησιούχο της ανωτέρω αποζημίωσης θα γίνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες αφότου το Δημόσιο λάβει έγγραφο αίτημα του Παραχωρησιούχου με όλα τα δικαιολογητικά στοιχεία του κόστους ή της δαπάνης που απαιτείται, όπως αυτή εκάστοτε θα πιστοποιείται κατά τα ανωτέρω.

(b) Για τα Ορόσημα του Άρθρου 7.2.4:

- (i) ισόχρονης παράτασης της προθεσμίας επίτευξης του Ορόσημου,
- (ii) τόκων επί του ποσού της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου που ήταν καταβλητέο με την επίτευξη του σχετικού Ορόσημου, υπολογιζόμενων με το Επιτόκιο Αναφοράς για το χρονικό διάστημα από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία έληγε η προθεσμία επίτευξης του Ορόσημου μέχρι την ημέρα λήξης της προθεσμίας όπως αυτή θα παραταθεί,
- (iii) ισόχρονης παράτασης της τυχόν συνδεόμενης με το Ορόσημο τμηματικής καταβολής της Δεσμευτικής Επένδυσης.

(c) Για τη Συνολική Προθεσμία της Περιόδου T1:

- (i) παράτασης της συνολικής προθεσμίας της Περιόδου T1 ίσης με την προκληθείσα καθυστέρηση,
- (ii) αποζημίωσης υπολογιζόμενης και καταβλητέας σύμφωνα με το άρθρο 26.2.1 (α) (ii).

- (iii) αποζημίωσης για τις ζημιές που ενδέχεται να υποστεί ο Παραχωρησιούχος στην περίπτωση που το Γεγονός Καθυστέρησης αποτελεί και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

26.2.2 Σε περίπτωση που οποιοδήποτε Γεγονός Καθυστέρησης επηρεάζει σωρευτικά μία ή περισσότερες κατηγορίες προθεσμιών του Άρθρου 26.2.1 ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται αποζημίωσης που θα υπολογίζεται με τον προσήκοντα συνδυασμό των ανωτέρω παραγράφων (α), (β) και (γ) του Άρθρου 26.2.1.

26.2.3 Σε περίπτωση συνδρομής οποιουδήποτε Γεγονότος Καθυστέρησης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ενημερώσει εγγράφως και λεπτομερώς το Δημόσιο, με κοινοποίηση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, περί:

- (i) των συνθηκών που συνιστούν το Γεγονός Καθυστέρησης,
- (ii) της διάρκειας της καθυστέρησης σε συσχέτισμό με την κρίσιμη διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών,
- (iii) της αιτούμενης αποζημίωσης σύμφωνα με το παρόν Άρθρο, και
- (iv) των τυχόν προτεινομένων μέτρων Αποκατάστασης Γεγονότος Καθυστέρησης και της συναφούς δαπάνης του Παραχωρησιούχου για την επιτάχυνση των επηρεαζομένων εργασιών (η «Δαπάνη Επιτάχυνσης»), σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 26.4.

26.2.4 Σε περίπτωση που εντός δέκα τεσσάρων (14) ημερών:

- (i) δεν συμφωνηθούν μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου η διάρκεια της καθυστέρησης και της αιτούμενης παράτασης προθεσμίας, ή
- (ii) το Δημόσιο αμφισβητήσει εγγράφως, με κοινοποίηση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, το ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε Γεγονός Καθυστέρησης ή το κατά πόσο επηρεάζεται η Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών,

τα θέματα αυτά θα καθορισθούν από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι αργότερα από δέκα τέσσερις (14) ημέρες από τη λήξη της ανωτέρω περιόδου των δέκα τεσσάρων (14) ημερών.

26.2.5 Αν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος αμφισβητήσουν τον καθορισμό των ανωτέρω θεμάτων από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, δικαιούνται, μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήψη αυτού του καθορισμού, να παραπέμψουν το θέμα στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών. Κατά τη διάρκεια και μέχρι την επίλυση της διαφοράς από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, εφαρμόζεται ο καθορισμός του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

26.2.6 Η εκ μέρους του Δημοσίου καταβολή στον Παραχωρησιούχο των αποζημιώσεων της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, πλην αυτής της παραγράφου 26.4, θα γίνεται εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή του σχετικού εγγράφου αιτήματος του Παραχωρησιούχου συνοδευόμενου από πλήρη σειρά των αναγκαίων για τον υπολογισμό τους παραστατικών.

26.3 Υποχρέωση Περιορισμού Συνεπειών

Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να περιορίζει με κάθε πρόσφορο τρόπο τις συνέπειες από Γεγονότα Καθυστέρησης.

26.4 Αποκατάσταση Γεγονότος Καθυστέρησης

26.4.1 Σε περίπτωση συνδρομής Γεγονότος Καθυστέρησης, το Δημόσιο, αντί χορήγησης της αιτούμενης από τον Παραχωρησιούχο παράτασης ή μέρους αυτής, δικαιούται:

- (i) είτε να αποδεχθεί τα τυχόν προταθέντα από τον Παραχωρησιούχο μέτρα Αποκατάστασης Γεγονότος Καθυστέρησης, με την αυτή η μειωμένη Δαπάνη Επιτάχυνσης,
- (ii) είτε, αν ο Παραχωρησιούχος δεν έχει προτείνει παρόμοια μέτρα, να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να προτείνει μέτρα Αποκατάστασης Γεγονότος Καθυστέρησης σε συνδυασμό με Δαπάνη Επιτάχυνσης.

- 26.4.2** Η Δαπάνη Επιτάχυνσης, περιλαμβανομένων οποιωνδήποτε γενικών εξόδων και εργολαβικού οφέλους του Κατασκευαστή και τυχόν επιπλέον αμοιβής του Ανεξάρτητου Μηχανικού, που θα καταβάλει το Δημόσιο, δε δύναται να υπερβαίνει το πενήντα στα εκατό (50%) της δαπάνης των επηρεαζομένων εργασιών. Ο ΦΠΑ επί του ποσού της Δαπάνης Επιτάχυνσης βαρύνει το Δημόσιο.

Η δαπάνη των επηρεαζομένων εργασιών υπολογίζεται με αναγωγή τους σε ποσοστό φυσικού αντικείμενου των Κατασκευών της Περιόδου T1 και υπολογισμό του αντίστοιχου ποσοστού επί του Τιμήματος Μελετών-Κατασκευών. Με την επιφύλαξη του ανωτέρω περιορισμού, το ποσό της Δαπάνης Επιτάχυνσης και ο χρόνος καταβολής του εκ μέρους του Δημοσίου καθορίζονται με ιδιαίτερη συμφωνία μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου.

- 26.4.3** Εφ' όσον το Γεγονός Καθυστέρησης συμβεί μέχρι και προ της επίτευξης της Τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, ο Παραχωρησιούχος, εφ' όσον του ζητηθεί από το Δημόσιο, είναι υποχρεωμένος να αποδεχθεί Αποκατάσταση Γεγονότος Καθυστέρησης διάρκειας ίσης προς τρεις (3) μήνες, ενώ αν το Γεγονός Γεγονότος Καθυστέρησης συμβεί μετά την επίτευξη της ανωτέρω προθεσμίας, η αντίστοιχη υποχρέωση του Παραχωρησιούχου περιορίζεται στους δύο (2) μήνες. Αποκατάσταση Γεγονότος Καθυστέρησης διάρκειας πέραν των ανωτέρω ορίων, είναι δυνατή μόνο κατόπιν συμφωνίας του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου.

- 26.4.4** Στην περίπτωση που λόγω Γεγονότων Καθυστέρησης:

- (i) το σύνολο των παρατάσεων του Άρθρου 26.2.1 (c) υπερβεί το τριάντα στα εκατό (30%) της Συνολικής Προθεσμίας Περιόδου T1, και
- (ii) εκ του λόγου τούτου καταγγελθεί οποιαδήποτε από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις,

ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση.

26.5 Αποζημιώσεις Περιόδου Λειτουργίας

- 26.5.1** Ως Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου νοείται κάθε γεγονός (περιλαμβανομένων και των Γεγονότων Καθυστερήσης), πλην των Γεγονότων Αθέτησης Δημοσίου, το οποίο δεν οφείλεται σε κίνδυνο τον οποίο έχει αναλάβει με την παρούσα ο Παραχωρησιούχος ή σε υπαιτιότητά του ή των οποιωνδήποτε προσώπων που αυτός χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της Σύμβασης ή σε Γεγονός Ανωτέρας Βίας, οι οικονομικές συνέπειες του οποίου, σύμφωνα με το Άρθρο 22.3 βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο, και το οποίο επηρεάζει δυσμενώς τα Έσοδα του Παραχωρησιούχου κατά την Περίοδο Λειτουργίας του Έργου ή/και επηρεάζει ουσιωδώς δυσμενώς τις δαπάνες λειτουργίας - συντήρησης - εκμετάλλευσης του Ε.Π. σε σχέση με τις Προβλέψεις.
- 26.5.2** Σε περίπτωση που κατά την Περίοδο Λειτουργίας ο Παραχωρησιούχος αποδείξει ότι συνεπεία Γεγονότος Ευθύνης Δημοσίου επήλθε μείωση των Εσόδων του, το Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο με ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ των Εσόδων που πραγματοποιήθηκαν στο εξάμηνο που έλαβε χώρα το γεγονός αυτό ή σε οποιοδήποτε επόμενο εξάμηνο κατά το οποίο εξακολουθεί να διαρκεί το σχετικό γεγονός ή οι εξ αυτού συνέπειες, και της Πρόβλεψης Εσόδων για την ίδια περίοδο.
- 26.5.3** Η καταβολή της αποζημιώσεως της παραγράφου 26.5.2 θα γίνεται εντός μηνός από το τέλος του εξαμήνου κατά το οποίο έλαβε χώρα το γεγονός αυτό και οποιουδήποτε επόμενου εξαμήνου κατά το οποίο εξακολουθεί να διαρκεί το σχετικό γεγονός ή οι εξ αυτού συνέπειες.
- 26.5.5** Από το ποσό της αποζημίωσης θα αφαιρείται η οποιαδήποτε τυχόν μείωση των δαπανών του Παραχωρησιούχου λόγω της επελεύσεως του Γεγονότος Ευθύνης του Δημοσίου, όπως αυτές θα υπολογίζονται σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο ή οποιαδήποτε ασφαλίματα εισέπραξε ή όφειλε να εισπράξει προς αποκατάσταση των αποτελεσμάτων του Γεγονότος Ευθύνης του Δημοσίου.
- 26.5.6** Σε περίπτωση που κατά την Περίοδο Λειτουργίας ο Παραχωρησιούχος αποδείξει ότι συνεπεία Γεγονότος Ευθύνης Δημοσίου επήλθε ουσιώδης αύξηση δαπανών

λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Ε.Π. σε σχέση με τις αντίστοιχες Προβλέψεις, το Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο για την αποδεικνυόμενη με χρήση του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου διαφορά, σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο. Η καταβολή της αποζημίωσης αυτής θα γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 26.5.3.

26.5.7 Σε περίπτωση που το Δημόσιο αμφισβητεί, είτε την συνδρομή Γεγονότος Ευθύνης Δημοσίου, είτε τα στοιχεία επί των οποίων βασίζεται ο υπολογισμός της αποζημίωσης, είτε το ποσό της αποζημίωσης, είτε τέλος επικαλείται συντρέχον πταίσμα του Παραχωρησιούχου που συνετέλεσε στη μείωση των Εσόδων του ή στην ουσιώδη αύξηση των δαπανών του, δικαιούται να προσφύγει στη διαδικασία Επίλυσης Διαφορών. Στην περίπτωση αυτή ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να ζητήσει την καταβολή του ποσού της αποζημίωσης ή κατά περίπτωση τη μείωση της Πληρωμής προς το Δημόσιο, καταθέτοντας στο Δημόσιο ισόποση εγγυητική επιστολή.

26.5.8 Οποιοσδήποτε καταβολές βάσει της Διαιτητικής απόφασης θα γίνονται το αργότερο εντός δέκα πέντε (15) εργασίμων ημερών από την επίδοση της απόφασης. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής πέραν της προθεσμίας αυτής, οφείλονται τόκοι υπολογιζόμενοι με το Επιτόκιο Αναφοράς.

26.6 Νέα Τμήματα Δημοσίου

Η εκ μέρους του Δημοσίου καθυστέρηση στην παράδοση στον Παραχωρησιούχο Νέου Τμήματος Δημοσίου πέραν των προθεσμιών που ορίζονται στον Πίνακα 4 του Άρθρου 6.6.2 της παρούσας αποτελεί Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου και αποζημιώνεται σύμφωνα με το άρθρο 26.5 της παρούσας.

27. Χρηματοοικονομικό Μοντέλο

27.1 Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο της Προσφοράς, όπως ελέγχθηκε, προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 5.

27.2 Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα επικαιροποιείται, με ευθύνη και δαπάνη του Παραχωρησιούχου και σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος Άρθρου. Από της επικαιροποίησής του το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα αναφέρεται στην παρούσα ως το

«Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο» και πάντως κάθε αναφορά στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο μετά την πρώτη επικαιροποίησή του θα νοείται ως αναφορά στο Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο.

27.3 Οι επικαιροποιήσεις του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου μπορούν να αφορούν και να περιλαμβάνουν:

- (a) Την εισαγωγή ιστορικών στοιχείων, που θα γίνεται ετησίως με σκοπό όπως τα στοιχεία και δεδομένα του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου που αφορούν σε παρελθούσες περιόδους να περιλαμβάνουν τα πραγματικά στοιχεία και δεδομένα που είναι διαθέσιμα σε σχέση με το Έργο.
- (b) Την εισαγωγή στοιχείων που αφορούν σε αλλαγές που συμφωνούνται ή προκύπτουν βάσει των προβλέψεων της Σύμβασης Παραχώρησης και έχουν άμεσο αντίκτυπο στη εκτίμηση της μελλοντικής χρηματοοικονομικής δομής του Παραχωρησιούχου (όπως ενδεικτικά παρατάσεις και αποζημίωση λόγω Γεγονότων Καθυστέρησης, μεταβολή νομοθεσίας που έχει αντίκτυπο στη διαφοροποίηση του μηχανισμού καταβολής του φόρου προστιθέμενης αξίας) που θα πραγματοποιείται ετησίως.
- (c) Την εισαγωγή στοιχείων που αφορούν στην επικαιροποίηση των Προβλέψεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου και θα περιλαμβάνουν αλλαγές στις παραδοχές, με σκοπό την αποτύπωση της πλέον ρεαλιστικής κατά το χρόνο εκείνο πρόβλεψης, υπό την προϋπόθεση ότι η επικαιροποίηση αυτή θα είναι ουσιώδης είτε
  - (i) λόγω μεταβολών των παραμέτρων που έχουν κατά τη χρονική εκείνη στιγμή ήδη πραγματοποιηθεί ή εκτιμάται με μεγάλη βεβαιότητα ότι θα πραγματοποιηθούν και έχουν αντίκτυπο, κατά άμεσο τρόπο, στις προβλέψεις του Παραχωρησιούχου (όπως ενδεικτικά η επιτρεπτά εκ μέρους του υπογραφή σύμβασης ανάθεσης ανικειμένου που περιλαμβάνεται στη Σύμβαση Παραχώρησης, βάσει της οποίας προβλέπονται σαφώς καθορισμένες μελλοντικές πληρωμές του Παραχωρησιούχου προς τον συγκεκριμένο υπεργολάβο οι οποίες διαφέρουν

από τις υφιστάμενες αντίστοιχες προβλέψεις του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου), είτε

- (ii) λόγω μεταβολών των παραμέτρων που έχουν, κατά τη χρονική εκείνη στιγμή, ήδη πραγματοποιηθεί ή εκτιμάται με μεγάλη βεβαιότητα ότι θα πραγματοποιηθούν και στο μέλλον και έχουν αντίκτυπο, κατά έμμεσο τρόπο, στις προβλέψεις του Παραχωρησιούχου (όπως ενδεικτικά ιστορικά κυκλοφοριακά δεδομένα και δεδομένα εσόδων ή ιστορικά στοιχεία πληθωρισμού, βάσει των οποίων κρίνεται αναγκαία η αναμόρφωση των αντίστοιχων προβλέψεων).
  - (d) Η επικαιροποίηση των Προβλέψεων, στην περίπτωση που έχει συμβεί (ή και συνεχίζει να υφίσταται) Γεγονός Καθυστέρησης ή Γεγονός Ευθύνης του Δημοσίου, θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο να παρουσιάζονται (i) οι Προβλέψεις με την παραδοχή ότι το Γεγονός Καθυστέρησης ή / και Γεγονός Ευθύνης του Δημοσίου δεν είχε συμβεί, (ii) οι Προβλέψεις λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες από την επέλευση του(των) γεγονότος(ότων) αυτού(ών) και (iii) οι σχετικές προβλεπόμενες κατά περίπτωση αποζημιώσεις του Άρθρου 26.
- 27.4 Το Επικαιροποιημένο, κατά τα ανωτέρω υπό στοιχεία (α), (β) και (γ) προβλεπόμενα, Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα υποβάλλεται στο Δημόσιο προς έγκριση, συνοδευόμενο από επιστολή των Δανειστών με την οποία θα πιστοποιείται η έγκριση από αυτούς του συνόλου των τροποποιήσεων / επικαιροποιήσεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου. Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα υποβάλλεται στο Δημόσιο κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 25.3.1 (α) της παρούσας.
- 27.5 Οι επικαιροποιήσεις που θα πραγματοποιούνται στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο και υποβάλλονται προς έγκριση στο Δημόσιο, θα πρέπει απαραίτητα να συνοδεύονται από το αντιστοίχως τροποποιημένο εγχειρίδιο του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου καθώς και από αναλυτικό σημείωμα στο οποίο θα αναφέρονται λεπτομερώς οι επικαιροποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν και θα κατατάσσονται στις κατηγορίες (α), (β), (γ) (i) και (ii) που περιγράφηκαν ανωτέρω.

- 27.6 Το Δημόσιο, στις περιπτώσεις επικαιροποιήσεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, κατά τα ανωτέρω υπό στοιχεία (α), (β) προβλεπόμενα δεν θα αρνείται ή καθυστερεί την έγκριση του Επικαιροποιημένου Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, άνευ σπουδαίου λόγου.
- 27.7 Σε σχέση με τις επικαιροποιήσεις του στοιχείου (c) ανωτέρω, το Δημόσιο θα έχει το δικαίωμα να ελέγξει και να διατυπώσει σχετικές διαφωνίες / ή/και εναλλακτικές προτάσεις σε σχέση με αυτές. Τυχόν άρνηση του Δημοσίου να αποδεχθεί τις προτεινόμενες επικαιροποιήσεις ή και διατύπωση εναλλακτικών προτάσεων εκ μέρους του, θα πρέπει να συνοδεύεται από τη σχετική αιτιολόγηση των θέσεων και προτάσεων του Δημοσίου. Το Δημόσιο θα οφείλει να απαντήσει εντός διαστήματος σαράντα πέντε (45) ημερών από της υποβολής του σχετικού αιτήματος του Παραχωρησιούχου. Σε περίπτωση τυχόν μη απάντηση του Δημοσίου εντός του συμφωνηθέντος διαστήματος των σαράντα πέντε (45) ημερών θα τεκμαίρεται η αποδοχή του αιτήματος του Παραχωρησιούχου εκ μέρους του Δημοσίου. Σημειώνεται επίσης ότι το Δημόσιο έχει το δικαίωμα να ζητήσει την επικαιροποίηση του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου για παραμέτρους που αν και σύμφωνα με τα (α), (β) και (c) ανωτέρω θα ήταν εύλογο να πραγματοποιηθούν από τον Παραχωρησιούχο δεν έλαβαν χώρα. Σε περίπτωση που το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την γνωστοποίηση των απόψεων του Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο, το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρησιούχος δικαιούνται να προσφύγουν στο Διαιτητικό Δικαστήριο.
- 27.8 Για τον καθορισμό τυχόν αποζημιώσεων, βάσει του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, ως κύρια κριτήρια θα χρησιμοποιούνται:
- (a) ο ετήσιος Δείκτης Κάλυψης Δανειακών Υποχρεώσεων για τα Καθορισμένα Δάνεια, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη διαθέσιμα και ειδικά αποθεματικά (ADSCR for Designated Debt),
  - (b) ο Λόγος Κάλυψης Δανείων κατά τη Διάρκειά τους (LLCR),
  - (c) ο Εσωτερικός Δείκτης Αποδοκότητας Δεσμευτικής Επένδυσης σε πραγματικές τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης (Real Investor's IRR), ο οποίος κατά το χρονικό διάστημα που τα Άμεσα Έσοδα δεν θα έχουν αντικατασταθεί από ιστορικά

στοιχεία Αμέσων Εσόδων, δεν θα μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό πέντε και τριάντα εκατοστά επί τοις εκατό (5,30%) που αντιστοιχεί στην Πραγματική Απόδοση Χρηματοοικονομικού Μοντέλου προ της διαδικασίας αναπροσαρμογής της Χρηματοδοτικής Συμβολής λόγω της μεταβολής των βασικών επιτοκίων μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής της Προσφοράς και της Ημερομηνίας Αναπροσαρμογής.

28. Επιστροφή του Έργου στο Δημόσιο

28.1 Γενικά

- 28.1.1** Κατά τη διάρκεια των έξι (6) τελευταίων μηνών πριν από τη λήξη της Περιόδου Λειτουργίας, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εκπαιδεύσει το προσωπικό που θα χρησιμοποιήσει το Δημόσιο στην λειτουργία και τη συντήρηση του Έργου. Ο αριθμός του προς εκπαίδευση προσωπικού, η διάρκεια και το χρονικό διάστημα της εκπαίδευσής τους θα συμφωνηθούν μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου με ιδιαίτερη συμφωνία που θα καταρτισθεί τουλάχιστον δύο (2) μήνες προ της έναρξης του ανωτέρω δμήνου.
- 28.1.2** Κατά τη λήξη της Περιόδου Λειτουργίας, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να επιστρέψει το Ε.Π. στο Δημόσιο, με όλες τις επ' αυτού βελτιώσεις, σε καλή κατάσταση και σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης, εκτός από τις φθορές που οφείλονται στη συνήθη χρήση ή/και συναρτώνται με τη διάρκεια ζωής κάθε στοιχείου του Έργου.
- 28.1.3** Ο Παραχωρησιούχος κατά το τελευταίο διάστημα της Περιόδου Παραχώρησης οφείλει να προβεί στις ακόλουθες εργασίες σχετικά με την ποιότητα του οδοστρώματος και τον εξοπλισμό των συστημάτων ρύθμισης / ελέγχου κυκλοφορίας και είσπραξης διοδίων. Συγκεκριμένα:
- (i) ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εκτελέσει όλες τις αναγκαίες εργασίες στα οδοστρώματα του ΕΠ, προκειμένου να εξασφαλισθεί η συμβατικά απαιτούμενη ποιότητα των χαρακτηριστικών των οδοστρωμάτων καθ' όλη τη διάρκεια του Χρόνου

Εγγύησης ΕΠ και μετά το πέρας αυτού, έτσι ώστε η εναπομένουσα διάρκεια ζωής των οδοστρωμάτων μετά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης να μην είναι μικρότερη από δέκα (10) χρόνια.

- (ii) Κατά την τελευταία τριετία πριν το τέλος της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προβεί σε αντικατάσταση όλων των πετталαιωμένων συστημάτων που αναφέρονται στη ρύθμιση / έλεγχο της κυκλοφορίας και στην είσπραξη διοδίων και να εγκαταστήσει νέα συστήματα σύγχρονης τεχνολογίας. Ως πετталαιωμένα συστήματα τεκμαίρονται τα συστήματα εκείνα που έχουν εγκατασταθεί στο Έργο σε χρόνο μεγαλύτερο από πέντε (5) χρόνια πριν τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης. Ο Παραχωρησιούχος θα απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή αν αποδεικνύει ότι τα συστήματα αυτά είναι της αυτής γενεάς με συστήματα που έχουν εγκατασταθεί σε ανάλογα έργα στην Ευρωπαϊκή Ένωση από πέντε (5) μέχρι τρία (3) χρόνια πριν την λήξη της Περιόδου Παραχώρησης.

28.2 Επιστροφή του Έργου στο Δημόσιο

28.2.1 Η διαδικασία επιστροφής - παραλαβής του ΕΠ θα αρχίσει έξη (6) μήνες προ και θα λήξει κατά την ημερομηνία λήξης της Περιόδου Λειτουργίας. Η επιστροφή του ΕΠ από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο συντελείται με την υπογραφή του σχετικού πρωτοκόλλου επιστροφής - παραλαβής κατά τη λήξη της Περιόδου Λειτουργίας.

28.2.2 Κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος θα επιστρέψει στο Δημόσιο:

- (i) το σύνολο του Ε.Π., περιλαμβανομένης, της Κινητής Περιουσίας και των βελτιώσεων και εκσυγχρονιστικών επεμβάσεων που έγιναν από τον Παραχωρησιούχο κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, σε λειτουργία που εξασφαλίζει το συμβατικό επίπεδο ασφάλειας και

εξυπηρέτησης, χωρίς πραγματικά ή νομικά ελαττώματα.

Σε ό,τι αφορά στα ανταλλακτικά που περιλαμβάνονται στην Κινητή Περιουσία το είδος, η αξία και η ποσότητα των ανταλλακτικών αυτών θα είναι αντίστοιχη με το μέσο όρο των πραγμάτων αυτών κατά την τελευταία πενταετία πριν από την ημερομηνία λήξης της Περιόδου Παραχώρησης.

- (ii) το τρέχον και ενημερωμένο Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης και το Εγχειρίδιο Λειτουργίας, καθώς και κάθε στοιχείο ηλεκτρονικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένων και κάθε στοιχείων λογισμικού και περιφερειακών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή αντίστοιχα με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές μέσα, καθώς και όλα τα αρχεία ή έγγραφα σχετικά με τη διαχείριση, τη λειτουργία και την εκμετάλλευση του Ε.Π., περιλαμβανομένων και των συστημάτων είσπραξης διοδίων και ταξινόμησης οχημάτων,
- (iii) κάθε άλλο δικαίωμα ή περιουσιακό στοιχείο του Παραχωρησιούχου που αποκτήθηκε από αυτόν ή χρησιμοποιείται σε σχέση με τη μελέτη, την κατασκευή, τη θέση σε λειτουργία, την ολοκλήρωση, τη λειτουργία και/ή τη συντήρηση του Έργου και/ή την επιβολή και είσπραξη διοδίων κατά τη στιγμή της επιστροφής.

28.2.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αντικαθιστά με δαπάνες του πράγματα που είναι καταχωρημένα στα βιβλία απογραφών του Παραχωρησιούχου και δεν ανευρίσκονται.

28.2.4 Η επιστροφή - παραλαβή θα διενεργηθεί από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου. Απροθυμία των εκπροσώπων του Παραχωρησιούχου δεν αναστέλλει τις εργασίες των εκπροσώπων του Δημοσίου. Οι εκπρόσωποι του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου θα συνυπογράψουν το πρωτόκολλο επιστροφής - παραλαβής μετά το πέρας της ανωτέρω διαδικασίας.

- 28.2.5** Άρνηση του Παραχωρησιούχου να επιστρέψει στο Δημόσιο το ΕΠ στη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης ή να υπογράψει το πρωτόκολλο επιστροφής – παραλαβής, δίνει στο Δημόσιο το δικαίωμα να αποβάλει τον Παραχωρησιούχο κατά τη λήξη της εν λόγω περιόδου και να υποκαταστήσει άμεσα και χωρίς άλλη διαδικασία τον Παραχωρησιούχο στη λειτουργία και εκμετάλλευση του Έργου.
- 28.2.6** Η Περίοδος Εγγύησης του Έργου Παραχώρησης αρχίζει από την λήξη της Περιόδου Παραχώρησης και ορίζεται σε δύο (2) χρόνια.
- 28.2.7** Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων του Παραχωρησιούχου για την Περίοδο Τ3, η μετάθεση του κινδύνου του Έργου από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο επέρχεται με την επιστροφή του Έργου, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

28.3 Περίοδος Εγγύησης ΤΕ (ΠΕ_{ΤΕ})

- 28.3.1** Η Περίοδος Εγγύησης των ΤΕ από τον Παραχωρησιούχο ορίζεται σε πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της αντίστοιχης Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Τοπικού Έργου (Β.Π.Ε.ΤΕ) από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, η οποία επέχει και θέση Πρωτοκόλλου Προσωρινής Παραλαβής.
- 28.3.2** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εκτελεί με δική του δαπάνη όλες τις εργασίες επισκευών, διορθώσεων ή ανακατασκευών ατελειών ή άλλων μειονεκτημάτων που τυχόν θα εμφανισθούν στα Τοπικά Έργα μέσα στην Περίοδο Εγγύησης με την προϋπόθεση ότι, κατά την εύλογη άποψη του Δημοσίου, οι εργασίες αυτές προέκυψαν λόγω χρησιμοποίησης ακατάλληλων υλικών ή μη ικανοποιητικής εργασίας κατά την κατασκευή.
- 28.3.3** Κατά την ΠΕ_{ΤΕ} το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα επιθεωρούν από κοινού τα Τοπικά Έργα με σκοπό τον εντοπισμό τυχόν ελλείψεων που εμπίπτουν στις έννοιες της προηγούμενης παραγράφου.
- 28.3.4** Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα την εκτέλεση των παραπάνω επανορθωτικών εργασιών, το Δημόσιο δικαιούται να

αναθέσει σε τρίτους την εκτέλεση των εργασιών αυτών κι να εισπράξει το κόστος τους με οποιονδήποτε τρόπο από τον Παραχωρησιούχο, περιλαμβανομένης της παρακράτησης από το ποσό των Κρατήσεων Καλής Εκτέλεσης (PB2₁) ή της ανάλογης κατάπτωσης της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών.

28.4 Οριστική Παραλαβή του Έργου

- 28.4.1** Η Οριστική Παραλαβή του ΕΠ και των ΤΕ θα διενεργηθεί από το Δημόσιο εντός δύο μηνών από τη λήξη των αντίστοιχων Περιόδων Εγγύησης ΕΠ και ΤΕ από επιτροπή που θα ορίσει το Δημόσιο και κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1418/1984. Σε όλες τις περιπτώσεις η Οριστική Παραλαβή θα γίνει έπειτα από έγγραφη όχληση του Παραχωρησιούχου.
- 28.4.2** Η όχληση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου μπορεί να γίνει αμέσως μετά τη λήξη της Περιόδου Εγγύησης ΕΠ ή της Περιόδου Εγγύησης ΤΕ.
- 28.4.3** Αν η Οριστική Παραλαβή δεν διενεργηθεί εντός έξι (6) μηνών από την έγγραφη όχληση του Παραχωρησιούχου, θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια.

29. Καταγγελία εκ Μέρους του Δημοσίου - Συνέπειες

29.1 Γεγονότα Αθέτησης Παραχωρησιούχου

Τα ακόλουθα γεγονότα, εκτός αν θεραπευθούν προς όφελος του Δημοσίου μέσα σε δέκα τέσσερις (14) ημέρες από την επίδοση έγγραφης ειδοποίησης του Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο ή αν η επέλευσή τους οφείλεται σε Γεγονός Καθυστέρησης ή Γεγονός Ευθύνης του Δημοσίου, θεωρούνται ως Γεγονότα Αθέτησης Παραχωρησιούχου:

- 29.1.1** Η πτώχευση ή με οποιοδήποτε τρόπο λύση του Παραχωρησιούχου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου λύση επέρχεται για λόγους συγχώνευσης ή αναδιάρθρωσης του Παραχωρησιούχου, υπό όρους που έχουν προηγουμένως εγκριθεί από το Δημόσιο,
- 29.1.2** Η αδυναμία του Παραχωρησιούχου να χρηματοδοτήσει το Έργο σύμφωνα με την υποχρέωσή του εκ του Άρθρου 7.3.1, εκτός εάν η αδυναμία αυτή οφείλεται σε Γεγονός

Αθέτησης Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 30.1 χωρίς να υπάρχει ταυτόχρονη συνδρομή άλλου Γεγονότος Αθέτησης του Παραχωρησιούχου του παρόντος Άρθρου. Ως αδυναμία χρηματοδότησης του Έργου νοούνται ιδίως:

- (i) η αδυναμία του Παραχωρησιούχου να εκπληρώσει οποιαδήποτε προϋπόθεση αναγκαία για την εκταμίευση οιασδήποτε Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη καθυστέρηση ή τη μη δυνατότητα εκταμίευσης του συνόλου ή μέρους του αντίστοιχου δανείου,
- (ii) η εκ μέρους οιασδήποτε Δανειστή καταγγελία οποιασδήποτε από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις,

29.1.3 Υπό την επιφύλαξη τυχόν παρατάσεων που θα χορηγηθούν λόγω Γεγονότος Καθυστέρησης σύμφωνα με το Άρθρο 26.2:

- (i) η υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας Μελετών - Κατασκευών του Άρθρου 18.1.1, για χρόνο μεγαλύτερο από 30% της εν λόγω προθεσμίας,
- (ii) η εκ μέρους του Ανεξάρτητου Μηχανικού οποτεδήποτε εκτίμηση ότι κατά πάσα συνεπή πρόβλεψη δεν υπάρχουν προοπτικές έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών της Περιόδου T1 (ΒΠΕ_{T1}), κατά ή προ της εκπνοής της συνολικής προθεσμίας Μελετών - Κατασκευών του Άρθρου 18.1.1 προσαυξημένης κατά 30%.

29.1.4 Η μη πλήρης καταβολή από τους Αρχικούς Μετόχους του Παραχωρησιούχου οποιουδήποτε ποσού πληρωτέου βάσει του Άρθρου 7.1, και η μη είσπραξη αυτού του ποσού από τον Παραχωρησιούχο εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος βάσει της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης ή η συνδρομή των περιπτώσεων του Άρθρου 9.1.3,

29.1.5 Η τροποποίηση του καταστατικού του Παραχωρησιούχου κατά παράβαση του Άρθρου 9.2.1,

29.1.6 Η μη αντικατάσταση των εγγυητικών PB1_{T1}, PB3_{T1} και PB4_{OP}, σύμφωνα με το Άρθρο 10.7,

- 29.1.7 Η μη προσκόμιση ή η μη ανανέωση ή/και αναπροσαρμογή της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης εντός των προθεσμιών των Άρθρων 10.6.1 και 10.6.2 αντίστοιχα,
- 29.1.8 Η συνδρομή Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, σύμφωνα με το Άρθρο 22.5.2 (i)
- 29.1.9 Η συνδρομή Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, σύμφωνα με το Άρθρο 22.5.2 (ii). Στην περίπτωση αυτή η καταγγελία εκ μέρους του Δημοσίου έχει τα αποτελέσματα της καταγγελίας του Άρθρου 30.1 (vii),
- 29.1.10 Η καθυστέρηση Πληρωμής προς το Δημόσιο σύμφωνα με το Άρθρο 25.
- 29.1.11 Η υπαίτια εκ μέρους του Παραχωρησιούχου διακοπή:
- (i) της Μελέτης - Κατασκευής του Έργου για συνεχόμενο χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχόμενους μήνες, ή
  - (ii) της Λειτουργίας του Έργου (ή τμήματός του) για συνεχόμενο χρονικό διάστημα δύο (2) συνεχόμενων ημερών.
- εκτός εάν η διακοπή οφείλεται σε Γεγονός Καθυστέρησης ή αντίστοιχα σε Γεγονός Ευθύνης του Δημοσίου
- 29.1.12 Η μη τήρηση των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων που διέπουν την εκτέλεση του Έργου,
- 29.1.13 Η αντικατάσταση του Κατασκευαστή ή η μεταβολή της σύνθεσής του κατά παράβαση των όρων του Άρθρου 15.2,
- 29.1.14 Η Λειτουργία του Έργου, κατά παράβαση των όρων της Σύμβασης, με αποτέλεσμα να τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια των Χρηστών, και
- 29.1.15 Κάθε άλλη παράβαση οποιασδήποτε διάταξης της παρούσας Σύμβασης από τον Παραχωρησιούχο, εφόσον η παράβαση αυτή επιδρά ουσιωδώς αρνητικά επί του Έργου και οι συνέπειές της δεν ρυθμίζονται άλλως στην παρούσα Σύμβαση,

29.2 Καταγγελία εκ μέρους του Δημοσίου

- 29.2.1** Σε περίπτωση συνδρομής οιαδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου, το Δημόσιο, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 31, δικαιούται να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης με επίδοση προς τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές εγγράφου (η «Γνωστοποίηση Καταγγελίας») στο οποίο αναφέρεται το Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.
- 29.2.2** Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 31, τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας.
- 29.2.3** Πλην των περιπτώσεων του Άρθρου 29.1.1, η αμφισβήτηση της ισχύος της καταγγελίας εκ μέρους του Παραχωρησιούχου με προσφυγή στο Διαιτητικό Δικαστήριο, αναστέλλει τα αποτελέσματά της μέχρι την έκδοση της Διαιτητικής Απόφασης.
- 29.2.4** Η ημερομηνία κατά την οποία επέρχονται τα αποτελέσματα της καταγγελίας, αποτελεί την Ημερομηνία Καταγγελίας (η «Ημερομηνία Καταγγελίας»).
- 29.2.5** Μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας, οι Συμβαλλόμενοι εξακολουθούν να έχουν υποχρέωση εκπλήρωσης των συμβατικών τους υποχρεώσεων, εκτός αν, σε περίπτωση που εκκρεμεί Διαφορά, άλλως αποφασίσει το Διαιτητικό Δικαστήριο.
- 29.2.6** Σε περίπτωση που το Δημόσιο προτίθεται να κάνει χρήση των δικαιωμάτων υποκατάστασης που απορρέουν από τα Άρθρα 29.3.1 (ε) και 29.3.2 (ε), οφείλει να περιλάβει τη σχετική δήλωση στη Γνωστοποίηση Καταγγελίας και να προβεί άμεσα σε σχετική έγγραφη γνωστοποίηση στους αντισυμβαλλόμενους του Παραχωρησιούχου στις συμβάσεις στις οποίες προτίθεται να τον υποκαταστήσει.

29.3 Αποτελέσματα Καταγγελίας Δημοσίου

Από την Ημερομηνία Καταγγελίας:

29.3.1 Περίοδος Μελετών - Κατασκευών (Τ1)

Με εξαίρεση την καταγγελία δυνάμει του Άρθρου 29.1.8, σε περίπτωση που το Δημόσιο καταγγείλει τη Σύμβαση κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών:

- (a) Όλα τα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου και οποιουδήποτε τρίτου έλκοντος δικαιώματα από αυτόν επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, παύουν αυτοδικαίως,
- (b) όλα τα δικαιώματά του Παραχωρησιούχου επί των Κατασκευών, της Κινητής Περιουσίας και τυχόν ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα στον Παραχωρησιούχο, περιέρχονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στο Δημόσιο.
- (c) περιέρχεται στο Δημόσιο το θετικό υπόλοιπο των Διαθεσίμων του Παραχωρησιούχου.
- (d) περιέρχονται στο Δημόσιο όλες οι τυχόν απαιτήσεις του Παραχωρησιούχου κατά των ασφαλιστών, πέραν αυτών που είναι δεσμευμένες από τους Δανειστές,
- (e) το Ελληνικό Δημόσιο, εφ' όσον έχει τηρήσει τις προϋποθέσεις του Αρθρου 29.2.6, δικαιούται να υποκαταστήσει τον Παραχωρησιούχο:
  - (i) στη Σύμβαση Μελέτης – Κατασκευής και στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού. Στην περίπτωση αυτή, το Δημόσιο θα αναλαμβάνει μόνο τις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου, δυνάμει των ανωτέρω συμβάσεων, που προκύπτουν μετά την υποκατάσταση του Παραχωρησιούχου.
  - (ii) στα ασφαλιστήρια συμβόλαια που υφίστανται κατά την ημέρα υποκατάστασης, και μέχρι το χρόνο για τον οποίο έχουν καταβληθεί τα σχετικά ασφάλιστρα χωρίς να απαιτείται η έκδοση προσθέτων πράξεων, αλλά δεν αναλαμβάνει την πληρωμή καθυστερούμενων ασφαλιστρών, υποχρεούμενου του Παραχωρησιούχου να περιλάβει στα ασφαλιστήρια συμβόλαια σχετικό όρο.
- (f) Το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο ή στους Δανειστές (εφ' όσον το τελευταίο προβλέπεται στις Καθορισμένες

Δανειακές Συμβάσεις), την αξία των μέχρι τη στιγμή της επέλευσης των αποτελεσμάτων της καταγγελίας αρτίως εκτελεσθεισών Κατασκευών της Περιόδου T1 μείον το άθροισμα:

- (i) της καταβληθείσας ή σύμφωνα με το Άρθρο 7.2.7 αναληφθείσας μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου, συνυπολογιζομένων και των Κρατήσεων Καλής Εκτέλεσης,
  - (ii) της Δεσμευτικής Επένδυσης, που έχει καταβληθεί στον Παραχωρησιούχο μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας, και
  - (iii) των εσόδων από την εκμετάλλευση του Έργου που έχουν εισπραχθεί μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας αφού πρώτα αφαιρεθούν από αυτά τα αντίστοιχα έξοδα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης όπως αυτά πιστοποιούνται από ανεξάρτητο ορκωτό ελεγκτή - λογιστή,
- (g) Ως αρτίως εκτελεσθείσες Κατασκευές θεωρούνται όλες οι Κατασκευές της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών οι οποίες πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας Σύμβασης, όπως αυτό πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Η αξία των αρτίως εκτελεσθεισών Κατασκευών της Περιόδου T1 υπολογίζεται ως το άθροισμα των ποσών που προσδιορίζονται στις αμέσως επόμενες υποπαραγράφους (i) έως (iv) :
- (i) δαπάνη των Κατασκευών της Περιόδου T1 που έχουν αρτίως εκτελεσθεί, σύμφωνα με την Σύμβαση Μελέτης - Κατασκευής, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το Τμήμα Μελετών - Κατασκευών του Έργου, όπως αυτό ορίστηκε με την Προσφορά του Παραχωρησιούχου και αντιστοιχεί στις Κατασκευές αυτές,
  - (ii) λοιπές δαπάνες που έχουν καταβληθεί από τον Παραχωρησιούχο μέχρι την Ημερομηνία

- Καταγγελίας, για την εκτέλεση του Έργου (και δεν περιλαμβάνονται στην ανωτέρω υπό (i) δαπάνη των Κατασκευών της Περιόδου T1) περιλαμβανομένης και της αμοιβής των υπηρεσιών του Ανεξάρτητου Μηχανικού καθώς και των δαπανών ασφάλισης,
- (iii) τόκοι και λοιπά έξοδα των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (συνυπολογιζόμενης και της αρνητικής ή θετικής αξίας που έχουν κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας οι συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνου που είναι Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις) που αντιστοιχούν στην πιο πάνω δαπάνη μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας και οι σχετικές αμοιβές που καθορίζονται στις συμβάσεις αυτές μέχρι την ίδια ημερομηνία,
- (iv) δαπάνες των εγγυητικών επιστολών που έχει εκδώσει ο Παραχωρησιούχος προς το Δημόσιο σύμφωνα με το Άρθρο 10 της παρούσας.
- (h) (i) Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών, οι Κρατήσεις Καλής Εκτέλεσης και η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας καταπίπτουν υπέρ του Δημοσίου, ως εύλογη αποζημίωση,
- (ii) Η Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης επιστρέφεται στον Παραχωρησιούχο.
- (i) Ανεξάρτητα από οποιοδήποτε όρο του παρόντος Άρθρου 29.3.1, σε περίπτωση που το ποσό που καταβάλλεται δυνάμει του Άρθρου 29.3.1 (f) (η «Απαίτηση των Δανειστών»), είναι μικρότερο από τις Υποχρεώσεις προς τους Δανειστές κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο ή στους Δανειστές (εφ' όσον το τελευταίο προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις), την προκύπτουσα διαφορά μέχρι του ποσού του προϊόντος κατάπτωσης των εγγυήσεων

της ανωτέρω παραγράφου (h), εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία οριστικοποίησης του ποσού της Απαίτησης των Δανειστών και υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό έχει καταβληθεί από τις εκδότριες τράπεζες των Εγγυητικών Επιστολών, άλλως εντός πέντε (5) ημερών από της καταβολής του.

- (j) Η καταβολή του ποσού που προκύπτει κατά την ανωτέρω παράγραφο (f) θα γίνει σε ισόποσες συνεχόμενες εξαμηνιαίες δόσεις. Η πρώτη δόση θα είναι πληρωτέα μετά από έξι (6) μήνες από την Ημερομηνία Καταγγελίας και η τελευταία δόση θα είναι πληρωτέα την προγραμματισμένη ημερομηνία τελικής εξόφλησης βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (κατά την αρχική τους λήξη και θεωρώντας ότι δεν υπάρχει επίσπευση αποπληρωμής τους) και θα περιλαμβάνει όλα τα υπολειπόμενα ποσά. Η Απαίτηση των Δανειστών θα καταβάλλεται εντόκως, με τόκο που θα υπολογίζεται με αναφορά σε διαδοχικές περιόδους εκτοκισμού, η πρώτη των οποίων θα αρχίζει την Ημερομηνία Καταγγελίας και θα τελειώνει την ημερομηνία της πληρωμής της πρώτης δόσης και κάθε επομένη περίοδος θα αρχίζει την τελευταία ημέρα της προηγούμενης και θα τελειώνει την ημέρα της πληρωμής της τότε ακόλουθης δόσης.
- (k) Το επιτόκιο που θα εφαρμόζεται για ολόκληρη ή για μέρος μιας συγκεκριμένης περιόδου εκτοκισμού είναι σταθερό και θα ισούται με την απόδοση του ομολόγου του Δημοσίου κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας αντίστοιχης ή (αν δεν υφίσταται) όσο το δυνατόν πλησιέστερης μέσης διάρκειας με τη μέση διάρκεια αποπληρωμής του ως άνω ποσού. Την τελευταία ημέρα κάθε περιόδου εκτοκισμού το Δημόσιο θα υποχρεούται να καταβάλει τον τόκο που προέκυψε κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής με το επιτόκιο που ίσχυε για την εν λόγω περίοδο. Αν το τέλος μιας περιόδου εκτοκισμού δεν συμπίπτει με Εργάσιμη Ημέρα, η περίοδος αυτή θα παραταθεί έως την

επόμενη Εργάσιμη Ημέρα, εκτός εάν η επόμενη αυτή ημέρα είναι σε άλλον ημερολογιακό μήνα, οπότε η περίοδος θα τελειώσει στην αμέσως προηγούμενη Εργάσιμη Ημέρα.

Εναλλακτικά, εφόσον αυτό προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές συμβάσεις θα είναι δυνατό λαμβανομένων υπόψη των *SWAP rates* κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας καθώς και του επιτοκίου που υπολογίστηκε στο προηγούμενο εδάφιο της ίδιας παραγράφου (κ), να υπολογισθεί περιθώριο επί του εξαμηνιαίου επιτοκίου *Euribor*, βάσει του οποίου περιθωρίου, πλέον του εξαμηνιαίου επιτοκίου *Euribor*, θα γίνεται ο υπολογισμός των τόκων. Σε περίπτωση που το υπολογιζόμενο περιθώριο είναι μικρότερο του μηδενός (αρνητικό περιθώριο) τότε ο ως άνω υπολογισμός των τόκων θα γίνεται βάσει του εξαμηνιαίου επιτοκίου *Euribor*, χωρίς να συνυπολογίζεται οποιοδήποτε περιθώριο. Την τελευταία ημέρα κάθε περιόδου εκτοκισμού το Δημόσιο θα υποχρεούται να καταβάλει τον τόκο που προέκυψε κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής με το επιτόκιο που ίσχυε για την εν λόγω περίοδο. Αν το τέλος μιας περιόδου εκτοκισμού δεν συμπίπτει με Εργάσιμη Ημέρα, η περίοδος αυτή θα παραταθεί έως την επόμενη Εργάσιμη Ημέρα, εκτός εάν η επόμενη αυτή ημέρα είναι σε άλλον ημερολογιακό μήνα, οπότε η περίοδος θα τελειώσει στην αμέσως προηγούμενη Εργάσιμη Ημέρα.

- (ΙΙ) Το Δημόσιο δύναται στο τέλος κάθε περιόδου εκτοκισμού, αφού ειδοποιήσει προς τούτο τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές, τουλάχιστον είκοσι μία (21) ημέρες πριν, να προπληρώσει (χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση ή ποινή) ολόκληρο ή οποιοδήποτε μέρος της Απαίτησης των Δανειστών που οφείλεται τη χρονική εκείνη στιγμή. Τα ποσά της Απαίτησης των Δανειστών που πρέπει να καταβληθούν από το Ελληνικό Δημόσιο βάσει της παρούσας Σύμβασης, θα είναι ελεύθερα από οποιονδήποτε περιορισμό ή

προϋποθέσεις και χωρίς καμία μείωση ή παρακράτηση λόγω φόρου, συμψηφισμού ή άλλης προβλέψεως.

(m) Συμφωνείται ότι σε περίπτωση που η καταγγελία εκ μέρους του Δημοσίου γίνεται δυνάμει του Άρθρου 29.1.9, επέρχονται τα ανωτέρω αποτελέσματα, με τις εξής εξαιρέσεις:

(i) Δεν εφαρμόζεται η ρήτρα της ανωτέρω παραγράφου (h), και

(ii) Τα καταβλητέο ποσό δυνάμει της ανωτέρω παραγράφου (i) ισούται με την αξία των αρτίως εκτελεσθεισών Κατασκευών της Περιόδου T1.

29.3.2 Περίοδος μετά το Πέρασ της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών

Σε περίπτωση που το Δημόσιο καταγγέλλει τη Σύμβαση μετά το Πέρασ της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών:

(a) Όλα τα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου και οποιουδήποτε τρίτου έλκοντος δικαιώματα από αυτόν επί του Έργου Παραχώρησης, παύουν αμέσως,

(b) Το σύνολο του Έργου περιέρχεται στο Δημόσιο,

(c) περιέρχονται στο Δημόσιο τα πάσης φύσεως ταμειακά υπόλοιπα του Παραχωρησιούχου, περιλαμβανομένων των πάσης φύσεως υπολοίπων σε λογαριασμούς αποθεματικών εξυπηρέτησης δανείων, εκτός αυτών που είναι δεσμευμένα από τους Δανειστές.

(d) περιέρχονται στο Δημόσιο όλες οι τυχόν απαιτήσεις του Παραχωρησιούχου κατά των ασφαλιστών, εκτός αυτών που είναι δεσμευμένες από τους Δανειστές,

(e) το Ελληνικό Δημόσιο, εφ' όσον έχει τηρήσει τις προϋποθέσεις του Άρθρου 29.2.6, δικαιούται να υποκαταστήσει τον Παραχωρησιούχο στα ασφαλιστήρια συμβόλαια που υφίστανται κατά την ημέρα υποκατάστασης, και μέχρι το χρόνο για τον

οποίο έχουν καταβληθεί τα σχετικά ασφάλιστρα χωρίς να απαιτείται η έκδοση προσθέτων πράξεων, αλλά δεν αναλαμβάνει την πληρωμή των μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας ληξiproθέσμων ασφαλίσεων, υποχρεωμένου του Παραχωρησιούχου να περιλάβει στα ασφαλιστήρια συμβόλαια σχετικό όρο.

- (f) Καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και (εφ' όσον δεν έχουν ακόμα αποδοθεί) οι Κρατήσεις Καλής Εκτέλεσης ως εύλογη αποζημίωση,
- (g) Το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο ή στους Δανειστές (εφ' όσον το τελευταίο προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις), ποσό που θα ισούται με το μικρότερο μεταξύ,
  - (i) των Υποχρεώσεων προς τους Δανειστές κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας (από τις οποίες θα έχει αφαιρεθεί η αξία οποιωνδήποτε εγγυήσεων υπέρ του Παραχωρησιούχου που κατέχουν οι Δανειστές), και
  - (ii) του Ποσού Αποζημίωσης Καθαρής Παρούσας Αξίας (ΚΠΑ). Για τους σκοπούς του παρόντος Άρθρου, το Ποσό Αποζημίωσης ΚΠΑ υπολογίζεται ως εξής:

$$\text{Ποσό Αποζημίωσης ΚΠΑ} = A - B$$

όπου:

A = Η καθαρά παρούσα αξία (ΚΠΑ) των Εσόδων που θα είχε εισπράξει ο Παραχωρησιούχος από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την αρχικά προβλεπόμενη στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις ημερομηνία αποπληρωμής τους, με βάση τις πιο πρόσφατες Προβλέψεις, πλέον τυχόν καταβλητέων αποζημιώσεων λόγω Γεγονότος Ευθύνης του Δημοσίου που έχει συμβεί προ της Ημερομηνίας Καταγγελίας και

$$B = (C_1 - C_2) + E + F + G$$

όπου:

C1 = η συνολική δαπάνη που τυχόν απαιτείται κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας για την αποκατάσταση του Έργου, ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία και συντήρηση του Έργου από το Δημόσιο κατά τα πρότυπα και το επίπεδο εξυπηρέτησης που προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση,

C2 = οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις τις οποίες θα εισπράξει το Δημόσιο ή είχε εισπράξει ο Παραχωρησιούχος πριν την Ημερομηνία Καταγγελίας λόγω επελεύσεως ασφαλισμένου κινδύνου που προξένησε ζημία η οποία για να αποκατασταθεί απαιτείται η καταβολή μέρους της δαπάνης C1,

E = η ΚΠΑ των δαπανών για τη λειτουργία και συντήρηση του Έργου σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, από την Ημερομηνία Καταγγελίας έως την αρχικά προβλεπόμενη στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις ημερομηνία αποπληρωμής τους (στην οποία δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στο C1 ανωτέρω), με βάση τις πιο πρόσφατες Προβλέψεις,

F = ποσά που έχουν κατατεθεί ή τοποθετηθεί από ή στο όνομα του Παραχωρησιούχου σε αποθεματικό λογαριασμό εξυπηρέτησης οφειλών για εξασφάλιση υποχρεώσεων έναντι των Δανειστών βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων,

G = οποιοδήποτε ποσό, που δεν περιλαμβάνεται στο υπό (F) ανωτέρω, σε μετρητά ή ισοδύναμο μετρητών και άλλα ποσά που εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις των Δανειστών (είτε σε αποθεματικό λογαριασμό είτε αλλού) καθώς και όσες εισπράξεις από ασφάλειες έχουν καταβληθεί ή πρόκειται δεσμευτικά να καταβληθούν στον Παραχωρησιούχο και είναι διαθέσιμες στους Δανειστές και αποδεδειγμένα δεν έχουν

δεσμευτεί για άλλη χρήση ή για πληρωμές σε τρίτους.

«ΚΠΑ» σημαίνει την καθαρά παρούσα αξία κάθε μίας κατά περίπτωση σειράς χρηματορροών που υπολογίζεται για μια συγκεκριμένη ημερομηνία με τον ακόλουθο τρόπο:

$$NPV = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{C_t}{(1+r_t)^t}$$

NPV = Καθαρή Παρούσα Αξία Σειράς Χρηματορροών (Net Present Value)

r_t = Προεξοφλητικό επιτόκιο που ισούται με το μέσο σταθμισμένο κόστος δανεισμού των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, όπως υπολογίζεται για την περίοδο από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την συμβατικά αρχικά προβλεπόμενη τελική ημερομηνία αποπληρωμής των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων.

C_t = Οι σχετικές χρηματορροές για κάθε έτος t

$t = 1$ Αναφέρεται στο έτος που αρχίζει κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας

$t = n$ Αναφέρεται στο έτος κατά το οποίο επέρχεται η αρχικά προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής των δανείων που ισχύει σύμφωνα με τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις.

(h) Η καταβολή του ανωτέρω μικρότερου ποσού θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων (j), (k) και (l) του Άρθρου 29.3.1. Σε κάθε όμως περίπτωση η συνολική προθεσμία καταβολής δεν δύναται να είναι μικρότερη των τριάντα (30) μηνών από την Ημερομηνία Καταγγελίας.

(l) Συμφωνείται ότι σε περίπτωση που η καταγγελία εκ μέρους του Δημοσίου γίνεται δυνάμει του Άρθρου 29.1.9, επέρχονται τα ανωτέρω αποτελέσματα, πλην της εφαρμογής της ρήτρας της ανωτέρω παραγράφου (f).

29.3.3 Περίοδος Τ3

Σε περίπτωση που το Δημόσιο καταγγείλει τη Σύμβαση κατά την Περίοδο Τ3, θα δικαιούται να ζητήσει την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας, εκτός αν η καταγγελία γίνεται δυνάμει του Αρθρου 29.1.8.

30. Καταγγελία εκ μέρους του Παραχωρησιούχου - Συνέπειες**30.1 Γεγονότα Αθέτησης Δημοσίου**

Τα ακόλουθα γεγονότα θα θεωρούνται ως Γεγονότα Αθέτησης Δημοσίου:

- (i) Η μη πληρωμή ποσού, περιλαμβανομένης της Χρηματοδοτικής Συμβολής, που οφείλεται στον Παραχωρησιούχο εκ της παρούσας Σύμβασης, εντός των προθεσμιών και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παρούσα, άλλως εντός ενενήντα (90) ημερών από τότε που αυτό κατέστη ληξιπρόθεσμο και απαιτητό,
- (ii) Η συνδρομή Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, σύμφωνα με το Άρθρο 22.5.2 (ii),
- (iii) Η κατάργηση ή μονομερής τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης εκ μέρους του Δημοσίου,
- (iv) Η εκ μέρους του Δημοσίου λήψη οιοδήποτε μέτρου προς το σκοπό της δήμευσης ή εθνικοποίησης του Παραχωρησιούχου ή τμήματος των περιουσιακών του στοιχείων.
- (v) Η εκ μέρους των Δανειστών καταγγελία Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης για λόγους που είναι δυνατόν να αποδοθούν σε οποιοδήποτε από τα λοιπά Γεγονότα Αθέτησης του Δημοσίου του παρόντος Άρθρου,
- (vi) Η συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του Άρθρου 26.4.4,
- (vii) Κάθε άλλη παράβαση οποιασδήποτε διάταξης της παρούσας Σύμβασης από το Δημόσιο και υπό την προϋπόθεση ότι οι συνέπειές της δεν ρυθμίζονται άλλως στην παρούσα Σύμβαση, εφόσον η παράβαση αυτή επιδρά κατά τρόπο διαρκή ουσιωδώς αρνητικά επί του Έργου ως συνόλου σε

βαθμό που, κατά την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, καθίσταται αδύνατη για τον Παραχωρησιούχο η περαιτέρω εκτέλεση της Σύμβασης.

30.2 Καταγγελία εκ μέρους του Παραχωρησιούχου

30.2.1 Σε περίπτωση συνδρομής οιασδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 31, δικαιούται να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης με επίδοση προς το Δημόσιο εγγράφου (η «Γνωστοποίηση Καταγγελίας») στο οποίο αναφέρεται το Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου.

30.2.2 Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 31, τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας.

30.2.3 Η αμφισβήτηση της ισχύος της καταγγελίας εκ μέρους του Δημοσίου με προσφυγή στο Διαιτητικό Δικαστήριο, αναστέλλει τα αποτελέσματά της μέχρι την έκδοση της Διαιτητικής Απόφασης.

30.2.4 Η ημερομηνία κατά την οποία επέρχονται τα αποτελέσματα της καταγγελίας, σύμφωνα με την αμέσως προηγούμενη παράγραφο, αποτελεί την Ημερομηνία Καταγγελίας.

30.2.5 Μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας, οι Συμβαλλόμενοι εξακολουθούν να έχουν υποχρέωση εκπλήρωσης των συμβατικών τους υποχρεώσεων, εκτός αν, σε περίπτωση που εκκρεμεί Διαφορά, άλλως αποφασίσει το Διαιτητικό Δικαστήριο.

30.3 Αποτελέσματα Καταγγελίας Παραχωρησιούχου

Από την Ημερομηνία Καταγγελίας:

30.3.1 Περίοδος T1

Σε περίπτωση ο Παραχωρησιούχος καταγγείλει τη Σύμβαση κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών:

(a) Όλα τα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου και οιοιοδήποτε τρίτου έλκοντος δικαιώματα από αυτόν επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, παύουν αμέσως,

- (b) όλα τα δικαιώματά του Παραχωρησιούχου επί των Κατασκευών, της Κινητής Περιουσίας και τυχόν ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα στον Παραχωρησιούχο, περιέρχονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στο Δημόσιο,
- (c) Το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο ή στους Δανειστές (εφ' όσον το τελευταίο προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις), τις Υποχρεώσεις προς τους Δανειστές κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας. Η καταβολή του ποσού αυτού θα γίνει σε δύο (2) ισόποσες δόσεις, της πρώτης καταβλητέας εντός έξι (6) μηνών και της δεύτερης εντός δέκα οκτώ (18) μηνών από την Ημερομηνία Καταγγελίας. Επί του ποσού εκάστης δόσεως θα καταβληθεί τόκος, από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την καταβολή της, που θα υπολογίζεται ετησίως με επιτόκιο το μέσο σταθμισμένο κόστος δανεισμού των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, όπως αυτό υπολογίζεται για την περίοδο από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων.
- (d) Το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο το ποσό της Δεσμευτικής Επένδυσης που έχει ήδη καταβληθεί από τους Αρχικούς Μετόχους, πλέον το αναλογούν χρηματοοικονομικό κόστος των Αρχικών Μετόχων, υπό την έννοια του κόστους δανεισμού των Αρχικών Μετόχων για ποσά αντίστοιχα με τα καταβληθέντα από αυτούς ως Δεσμευτική Επένδυση μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας και περίοδο δανεισμού ίση με την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών, για την εξασφάλιση του ποσού της Δεσμευτικής Επένδυσης, από την ημέρα καταβολής της έως την Ημερομηνία Καταγγελίας, μείον τα τυχόν ποσά ασφαλισμάτων που έχει εισπράξει μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας και τα οποία δεν εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις των Δανειστών και δεν είναι στη διάθεσή τους και δεν

έχουν χρησιμοποιηθεί για την αποκατάσταση της ασφαλισμένης ζημίας, μείον (ή πλέον εάν είναι αρνητικά) τα Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου. Η καταβολή του ποσού αυτού θα γίνει σε ομοίως δύο (2) ισόποσες δόσεις, της πρώτης καταβλητέας εντός έξι (6) μηνών και της δεύτερης εντός δέκα οκτώ (18) μηνών από την Ημερομηνία Καταγγελίας. Επί του ποσού εκάστης δόσεως θα καταβληθεί τόκος, από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την καταβολή της, που θα υπολογίζεται ετησίως με επιτόκιο ίσο προς το μέσο σταθμισμένο κόστος δανεισμού των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, όπως αυτό υπολογίζεται για την περίοδο από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων.

- (e) Επιστρέφονται στον Παραχωρησιούχο οι πάσης φύσεως εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί στο Δημόσιο, εντός δέκα (10) ημερών από την Ημερομηνία Καταγγελίας.
- (f) Σε περίπτωση Καταγγελίας της Σύμβασης εκ μέρους του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου δυνάμει των Αρθρων 29.1.9 ή 30.1.(ii) αντίστοιχα:
  - (a) Από το ποσό της παραγράφου 30.3.1 (d), επί του οποίου υπολογίζεται το αναλογούν χρηματοοικονομικό κόστος των Αρχικών Μετόχων, αφαιρούνται τα τυχόν ποσά που έχουν καταβληθεί προς εξυπηρέτηση του τυχόν Δευτερογενούς Χρέους καθώς και τυχόν διανεμηθέντα στους Αρχικούς Μετόχους μερίσματα, και
  - (b) τα Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου λαμβάνονται υπ' όψιν για τον υπολογισμό του ποσού του Αρθρου 30.3.1 (d) μόνον εφ' όσον είναι θετικά.

30.3.2 Περίοδος μετά το Πέρασ της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών

Σε περίπτωση ο Παραχωρησιούχος καταγγέλλει τη Σύμβαση μετά το Πέρασ της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών:

- (a) Όλα τα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου και οποιουδήποτε τρίτου έλκοντος δικαιώματα από αυτόν επί του Έργου, παύουν αμέσως και το Έργο περιέρχεται στο Δημόσιο,
- (b) Το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει:
  - (i) στον Παραχωρησιούχο ή στους Δανειστές (εφ' όσον το τελευταίο προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις), ποσό ίσο προς την αξία των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών. Η καταβολή του ανωτέρω ποσού θα γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 30.3.1 (c).,

και

- (ii) στον Παραχωρησιούχο, ένα ποσό ίσο με το Πληρωτέο Ποσό Λόγω Καταγγελίας για Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης. Η καταβολή του ανωτέρω ποσού θα γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 30.3.1 (d).
- (c) Ρητά συμφωνείται ότι σε περίπτωση συνδρομής του Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου του Άρθρου 30.1 (ii) ή σε περίπτωση καταγγελίας εκ μέρους του Δημοσίου δυνάμει του Άρθρου 29.1.9, το Πληρωτέο Ποσό Λόγω Καταγγελίας για Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της αποζημίωσης του Παραχωρησιούχου του Άρθρου 30.3.2 (b) (ii), περιορίζεται στο ήμισυ,
- (e) Επιστρέφονται στον Παραχωρησιούχο οι πάσης φύσεως εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί στο Δημόσιο.

30.3.3 Περίοδος T3

Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος καταγγέλλει τη Σύμβαση κατά την Περίοδο T3, το Δημόσιο υποχρεούται να του επιστρέψει τη Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας.

31. Δικαιώματα Δανειστών - Δημοσίου

31.1 Επανόρθωση εκ μέρους Παραχωρησιούχου - Δανειστών

- 31.1.1** Σε περίπτωση συνδρομής οιαδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου, η επίδοση εκ μέρους του Δημοσίου της Γνωστοποίησης Καταγγελίας προς τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές θα περιλαμβάνει και πρόσκληση προς αυτούς προς επανόρθωση του Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου άλλως προς υποβολή σχεδίου επανόρθωσης του Γεγονότος αυτού.
- 31.1.2** Το Δημόσιο αναγνωρίζει ότι οι Δανειστές δικαιούνται ανά πάσα στιγμή είτε πριν είτε μετά από την επέλευση Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου να λάβουν ή να ζητούν τη λήψη των μέτρων που περιγράφονται και συμφωνούνται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις ή/και στην τυχόν Απευθείας Σύμβαση, περιλαμβανομένης της υποκατάστασης του Παραχωρησιούχου, του Κατασκευαστή και των τυχόν υπεργολάβων του Παραχωρησιούχου προκειμένου, είτε να αποτραπεί, είτε να επανορθωθεί η επέλευση Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου.
- 31.1.3** Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο τις τυχόν επί μέρους συμφωνίες του με τους Δανειστές σχετικά με τον τρόπο ασκήσεως του δικαιώματος επανορθώσεως του Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου.
- 31.1.4** Οποιοδήποτε σχέδιο επανόρθωσης θα υπόκειται στην έγκριση του Δημοσίου την οποία αυτό δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Το Δημόσιο οφείλει να γνωστοποιήσει εγγράφως στον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές την εκ μέρους του αποδοχή ή απόρριψη του σχεδίου επανόρθωσης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή του. Σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη τεκμαίρεται η αποδοχή του σχεδίου επανόρθωσης.
- 31.1.5** Οποιοδήποτε σχέδιο επανόρθωσης υποβληθεί από τους Δανειστές μπορεί να προτείνει, μεταξύ άλλων, την υποκατάσταση του Παραχωρησιούχου από άλλο πρόσωπο (το «Υποκατάστατο Πρόσωπο»), το οποίο υποχρεωτικά θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια του

Παραρτήματος 3 και των παραγράφων 1 και 3 του Παραρτήματος 4 της Διακήρυξης Προεπιλογής του Έργου, όπως αυτή εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν Δ1α/ο/1/20/09-04-2001 απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Σε περίπτωση που το Υποκατάστατο Πρόσωπο δεν πληροί τα κριτήρια αυτά, το Δημόσιο θα έχει το δικαίωμα, με έγγραφό του προς τους Δανειστές στο οποίο θα προσδιορίζει ποια κριτήρια δεν ικανοποιούνται, να ζητήσει άπαξ από τους Δανειστές να προτείνουν, εφ' όσον επιθυμούν, άλλο πρόσωπο που να ικανοποιεί όλα τα ανωτέρω κριτήρια.

31.1.6 Οι Δανειστές ομοίως δικαιούνται να προτείνουν την υποκατάσταση του Κατασκευαστή. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν *mutatis mutandis* οι προϋποθέσεις και ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου, με τη διαφορά ότι ως προς τα κριτήρια, πέραν του Παραρτήματος 3, εφαρμόζονται οι απαιτήσεις της παραγράφου 2 του Παραρτήματος 4.

31.1.7 Σε περίπτωση που, παρά την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας εκ μέρους του Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος ή οι Δανειστές του:

- (i) δεν επανόρθωσαν το Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας, ή
- (ii) δεν υπέβαλαν σχέδιο επανόρθωσης, εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας, ή το σχέδιο αυτό υποβλήθηκε εμπρόθεσμα αλλά δεν έγινε δεκτό από το Δημόσιο, ή
- (iii) το σχέδιο επανόρθωσης, αν και υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, δεν ολοκληρώθηκε εντός προθεσμίας εκατόν ογδόντα (180) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας ή εντός τυχόν μακρύτερης προθεσμίας που θα συμφωνηθεί κατά περίπτωση με το Δημόσιο και το Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου δεν θεραπεύθηκε εντός της ίδιας προθεσμίας

και υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 29.2.3, επέρχονται τα αποτελέσματα της καταγγελίας από την επομένη της

λήξεως της αντίστοιχης προθεσμίας των ανωτέρω περιπτώσεων.

- 31.1.8** Οι λεπτομέρειες ασκήσεως του δικαιώματος επανόρθωσης των Γεγονότων Αθέτησης Παραχωρησιούχου εκ μέρους των Δανειστών, όπως επίσης και των δικαιωμάτων τους ως τρίτων δυνάμει της παρούσας Σύμβασης και της επίλυσης των τυχόν διαφορών που ενδέχεται να ανακύψουν μεταξύ αυτών και του Δημοσίου ή/και του Παραχωρησιούχου από την εκ μέρους τους άσκησή τους, είναι δυνατόν να ρυθμιστούν με απευθείας συμφωνία μεταξύ του Δημοσίου και των Δανειστών η οποία σε κάθε περίπτωση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα την καθ' οιονδήποτε τρόπο δυσμενή μεταβολή των δυνάμει της παρούσας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Δημοσίου και η οποία θα υπογράφεται εκ μέρους του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 37.4.

31.2 Επανόρθωση εκ μέρους του Δημοσίου

- 31.2.1** Σε περίπτωση συνδρομής οιοδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου, η επίδοση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου της Γνωστοποίησης Καταγγελίας προς το Δημόσιο θα περιλαμβάνει και πρόσκληση προς αυτό προς επανόρθωση του Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου ή προς υποβολή σχεδίου επανόρθωσης του Γεγονότος αυτού.
- 31.2.2** Σε περίπτωση που, παρά την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας εκ μέρους του Παραχωρησιούχου, το Δημόσιο:
- (i) δεν επανόρθωσε το Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας, ή
  - (ii) δεν υπέβαλε σχέδιο επανόρθωσης, εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας, ή το σχέδιο αυτό υποβλήθηκε εμπρόθεσμα αλλά δεν έγινε δεκτό από τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές του, ή
  - (iii) το σχέδιο επανόρθωσης, αν και υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, δεν ολοκληρώθηκε εντός προθεσμίας εκατόν ογδόντα (180) ημερών από

την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας ή της προθεσμίας που θα συμφωνηθεί κατά περίπτωση με τον Παραχωρησιούχο και το Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου δεν θεραπεύθηκε εντός της ίδιας προθεσμίας.

και υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 30.2.3, επέρχονται τα αποτελέσματα της καταγγελίας από την επομένη της λήξεως της αντίστοιχης προθεσμίας των ανωτέρω περιπτώσεων.

32. Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

32.1 Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου κατά την διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης

32.1.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συνάψει τις απαραίτητες συμφωνίες με τους φορείς των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων σε σχέση με οποιαδήποτε σχέδια, μελέτες πιστοποιητικά, προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και στοιχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (εκτός όσων αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από το Δημόσιο ή για λογαριασμό του), περιουσιακά στοιχεία, υλικά, κάθε είδους εξοπλισμό, μηχανήματα, εγκαταστάσεις, δικαιώματα ή κάθε είδους αντικείμενα χρησιμοποιηθέντα για (ή σε σχέση με) τις εργασίες ή το Έργο (τα «Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας»), προκειμένου να χρησιμοποιεί τα στοιχεία αυτά για την εκτέλεση του Έργου.

32.1.2 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δικαιωμάτων, royalties, εξόδων, αποζημιώσεων και τελών στους φορείς των Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, καθώς και τη διενέργεια κάθε πράξης και την υπογραφή κάθε εγγράφου, που είναι αναγκαία για την επέλευση των αποτελεσμάτων του παρόντος Άρθρου 32, περιλαμβανομένης και κάθε είδους κατοχύρωσης ή ανανέωσης των Δικαιωμάτων αυτών.

32.1.3 Προς τον σκοπό χρησιμοποίησής τους στο Έργο, ο Παραχωρησιούχος θα θέτει στη διάθεση του Δημοσίου και

κάθε Αρμόδιας Αρχής, χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνσή τους, όλα τα σχέδια, μελέτες, πιστοποιητικά, προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και στοιχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, τα οποία αποκτώνται, αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από τον Παραχωρησιούχο ή για λογαριασμό του προς εξυπηρέτηση των σκοπών του Έργου. Ο Παραχωρησιούχος θα καταβάλει επίσης κάθε εύλογη προσπάθεια προκειμένου να θέσει στη διάθεση του Δημοσίου και κάθε Αρμόδιας Αρχής όλα τα στοιχεία και έγγραφα που δημιουργήθηκαν από τρίτους για τους σκοπούς του Έργου και βρίσκονται στην κατοχή του.

- 32.1.4** Ο Παραχωρησιούχος θα μπορεί να χρησιμοποιεί για τους σκοπούς του Έργου όλα τα σχέδια, μελέτες, πιστοποιητικά, προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και στοιχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, τα οποία αποκτώνται, αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από το Δημόσιο ή για λογαριασμό του προς εξυπηρέτηση των σκοπών του Έργου, υπό τους όρους που τυχόν θα ορίσει το Δημόσιο. Εφόσον ο Παραχωρησιούχος επιθυμεί να χρησιμοποιεί τα στοιχεία και τα έγγραφα αυτά για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, θα ενημερώνει εγγράφως το Δημόσιο, το οποίο θα απαντά εντός εξήντα (60) ημερών εάν συμφωνεί ή όχι. Σε περίπτωση που το Δημόσιο δεν απαντήσει, θα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί το αίτημα του Παραχωρησιούχου.

32.2 Χορήγηση Άδειας Χρήσης

- 32.2.1** Με την παρούσα Σύμβαση ο Παραχωρησιούχος χορηγεί στο Δημόσιο για τους σκοπούς του Έργου, ανέκκλητη, μη αποκλειστική και μεταβιβάσιμη, χωρίς υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων, άδεια (με δικαίωμα περαιτέρω παραχώρησής της από το Δημόσιο) αντιγραφής, αναπαραγωγής, τροποποίησης, μετάφρασης και χρήσης κάθε Δικαιώματος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας το οποίο:

- (i) ανήκε στον Παραχωρησιούχο ή του παραχωρήθηκε με άδεια κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Σύμβασης, ή

- (ii) είναι δυνατόν να αποκτηθεί από ή να παραχωρηθεί άδεια στον Παραχωρησιούχο μετά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Σύμβασης.

32.2.2 Σε περίπτωση που οποιαδήποτε τέτοια Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας ανήκουν σε τρίτο, ο Παραχωρησιούχος θα καταβάλει κάθε προσπάθεια για να εξασφαλίσει είτε (i) την απόκτηση της σχετικής άδειας επί του συγκεκριμένου Δικαιώματος, η οποία να δύναται να παραχωρηθεί περαιτέρω στο Δημόσιο, είτε (ii) την παραχώρηση στο Δημόσιο της σχετικής άδειας επί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας με το περιεχόμενο που περιγράφεται στο Άρθρο

32.2.1 Ο Παραχωρησιούχος θα ευθύνεται για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, εξόδων, royalties, τελών εκ δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αποζημιώσεων πληρωτέων βάσει μιας τέτοιας άδειας.

32.2.3 Με την παρούσα Σύμβαση το Δημόσιο χορηγεί στον Παραχωρησιούχο ανέκκλητη, μη αποκλειστική, χωρίς υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων άδεια χρήσης (χωρίς όμως δικαίωμα παραχώρησης περαιτέρω άδειας) κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης μόνο για τα σχετικά Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, τα οποία παραχωρήθηκαν ή πρόκειται να παραχωρηθούν στο Δημόσιο για τους σκοπούς του Έργου.

32.2.4 Από τη δημοσίευση του κυρωτικού νόμου η παρούσα Σύμβαση θεωρείται υποβληθείσα στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 22, παράγραφος 1 του Νόμου 1733/1987 (ΦΕΚ 171-A 30/6/1986).

32.3 Περαιτέρω Ενέργειες

Τόσο ο Παραχωρησιούχος όσο και το Δημόσιο οφείλουν να υπογραφεί (ή να φροντίσουν ότι θα υπογραφεί) κάθε έγγραφο απαραίτητο για την πλήρη εκτέλεση των προβλεπόμενων στο το παρόν Άρθρο, καθώς και να πράξουν οπδήποτε άλλο είναι αναγκαίο για την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού. Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα διάταξη, το Δημόσιο θα δικαιούται να

προβεί σε αυτές τις ενέργειες, για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, δυνάμει ανέκκλητης εντολής που του χορηγείται με το παρόν από τον Παραχωρησιούχο.

32.4 Αποζημίωση λόγω Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

32.4.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αποζημιώνει πλήρως το Δημόσιο, τους προστηθέντες και υπαλλήλους αυτών από και έναντι κάθε απώλειας, κόστους, δαπάνης, ευθύνης και/ή ζημίας που θα υποστούν ή στην οποία θα υποβληθούν και να απαλλάσσει όλους τους ανωτέρω για οποιαδήποτε αξίωση, αγωγή, απαίτηση και διαδικασία που θα στρέφονται κατ' αυτών πηγάζουσα ή προκαλούμενη από οποιαδήποτε παραβίαση Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας σχετικά με οποιαδήποτε σχέδια, μελέτες πιστοποιητικά, προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και στοιχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (εκτός όσων αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από το Δημόσιο ή για λογαριασμό του), περιουσιακά στοιχεία, υλικά, στοιχεία εξοπλισμού, μηχανήματα, εγκαταστάσεις, δικαιώματα ή άλλα αντικείμενα χρησιμοποιηθέντα για (ή σε σχέση με) τις εργασίες ή το Έργο.

32.4.2 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος παραλείψει να αποκτήσει με νόμιμο τρόπο την χρήση των Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, η παράλειψη αυτή θα λογίζεται ως παράβαση των υποχρεώσεων του από την παρούσα Σύμβαση και το Δημόσιο θα δικαιούται να παρακρατήσει από οποιοδήποτε ποσό οφειλόμενο στον Παραχωρησιούχο ή να εκπέσει από την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών-Κατασκευών το ποσό στο οποίο τυχόν θα καταδικαστεί να πληρώσει στον δικαιούχο του δικαιώματος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

32.4.3 Το Δημόσιο θα ειδοποιήσει τον Παραχωρησιούχο μέσα σε περίοδο 14 ημερών από την ημερομηνία που έλαβε γνώση της αξίωσης, αγωγής, απαίτησης ή διαδικασίας που στρέφονται κατ' αυτού λόγω παράβασης οποιωνδήποτε τέτοιων Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, θα δικαιούται δε να παρακρατήσει από οποιαδήποτε πληρωμή του προς τον

Παραχωρησιούχο ή από τις εγγυητικές επιστολές που έχει προσκομίσει ο Παραχωρησιούχος, οποιoδήποτε ποσό που θα το επιβαρύνει εξ αυτού του λόγου.

32.5 Έναρξη της Άδειας Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

Σε σχέση με τα Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, οι σχετικές άδειες θεωρούνται παραχωρηθείσες αυτοδικαίως από και με τη γένεση τέτοιου Δικαιώματος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

32.6 Ηλεκτρονικά Δεδομένα

Στο βαθμό που οποιαδήποτε τέτοια δεδομένα, υλικά και έγγραφα, τα οποία αναφέρονται στο παρόν Άρθρο, δημιουργούνται ή διατηρούνται σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, ο Παραχωρησιούχος θα φροντίσει, προς όφελος του Δημοσίου και χωρίς καμία χρέωση του τελευταίου, για την απόκτηση άδειας χρήσης οποιουδήποτε σχετικού λογισμικού ή βάσης δεδομένων από το Δημόσιο, ώστε να δύναται αυτό ή τα ορισμένα από αυτό πρόσωπα, να έχουν πρόσβαση σε και να χρησιμοποιούν τέτοια δεδομένα για οποιονδήποτε σκοπό.

32.7 Κατοχή και αποθήκευση εγγράφων

32.7.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι τέτοια δεδομένα, υλικά και έγγραφα, όπως αυτά αναφέρονται στο παρόν Άρθρο 32, θα βρίσκονται ανά πάσα στιγμή στην κατοχή του και θα είναι στην διάθεση του Δημοσίου για επιθεώρηση, εκτός εάν αυτά έχουν ήδη παραχωρηθεί στο Δημόσιο σύμφωνα με την παρούσα.

32.7.2 Εντός δύο (2) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να υποβάλει στο Δημόσιο τις προτάσεις του για τήρηση εφεδρικών αρχείων και την ασφαλή αποθήκευση των δεδομένων, υλικών και εγγράφων, τα οποία αναφέρονται στο παρόν Άρθρο 32. Εάν το Δημόσιο δεν φέρει αντίρρηση στις ανωτέρω προτάσεις, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να υλοποιήσει και να φροντίσει να συμμορφωθούν ο Κατασκευαστής, κι οι οποιοιδήποτε υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου, με τις προτάσεις αυτές.

33. Επίλυση Διαφορών

33.1 Γενικά

33.1.1 Όλες οι Διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων, από την υπογραφή της παρούσας Σύμβασης έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της παρούσας Σύμβασης, θα επιλύονται από τα αρμόδια Δικαστήρια των Αθηνών.

33.1.2 Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, όλες οι Διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων θα επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου. Οι Τεχνικές Διαφορές επιλύονται υποχρεωτικά με τη διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών του παρόντος Άρθρου, επιτρεπόμενης στην περίπτωση αυτή προσφυγής σε Διαιτησία μόνο κατά:

- (i) του μέρους που αφορά τον επιμερισμό της υπαιτιότητας,
- (ii) του οικονομικού μέρους, και
- (iii) του μέρους που αφορά τον επιμερισμό των δαπανών στους διαδίκους,

του Πορίσματος της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.

33.1.3 Η διαιτητική επίλυση των διαφορών αναστέλλεται αν έχει δρομολογηθεί διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και για όσο χρόνο διαρκεί αυτή. Ως έναρξη της διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, νοείται ο ορισμός και των δύο Πραγματογνωμόνων.

33.1.4 Εκτός αν άλλως ρητά ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, η διεξαγωγή διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών ή Διαιτησίας δεν αναστέλλει την εκτέλεση των υποχρεώσεων των Συμβαλλομένων Μερών που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

33.1.5 Η προσφυγή στη διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών ή της Διαιτησίας μπορεί να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την έγγραφη εκδήλωση της Διαφοράς, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες στο οικείο Άρθρο της παρούσας Σύμβασης ορίζεται βραχύτερη προθεσμία. Στις

περιπτώσεις όπου προβλέπεται προθεσμία προσφυγής των Μερών στη διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών ή της Διαιτησίας βραχύτερη των δύο (2) μηνών, το χρονικό διάστημα εντός το οποίου πρέπει να εκδοθεί το Πόρισμα ή η Διαιτητική Απόφαση, συντέμνεται σε σαράντα πέντε (45) ημέρες και τρεις (3) μήνες αντίστοιχα.

33.2 Επίλυση Τεχνικών Διαφορών

- 33.2.1** Για την επίλυση Τεχνικών Διαφορών, έστω και αν αυτά συνεπάγονται οικονομικές συνέπειες ή επιμερισμό της υπαιτιότητας, τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποχρεούνται να προσφύγουν σε διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, που διεξάγεται από τρεις Πραγματογνώμονες που συγκροτούν τριμελή Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών. Οι Πραγματογνώμονες θα πρέπει να διαθέτουν την κατάρτιση και εμπειρία που είναι απαραίτητες για την επίλυση τεχνικής διαφοράς που καλούνται να επιλύσουν.
- 33.2.2** Η διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών δρομολογείται, όταν ένα από τα Συμβαλλόμενα Μέρη γνωστοποιήσει στο άλλο την πρόθεσή του με σχετικό έγγραφο που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή και στο οποίο αναφέρεται υποχρεωτικά το αντικείμενο της διαφοράς καθώς και τα αιτήματα του προσφεύγοντος στη διαδικασία αυτή. Μέρους και ορίζεται ένας Πραγματογνώμονας.
- 33.2.3** Μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών, το έτερο Μέρος, με έγγραφη ειδοποίηση κατά το Άρθρο 33.2.2, υποχρεούται να ορίσει το δεύτερο Πραγματογνώμονα και να προβάλει τις απόψεις του επί της διαφοράς. Η άρνηση του ετέρου Μέρους να ορίσει τον Πραγματογνώμονά του ή η άπρακτη παρέλευση της 20ήμερης προθεσμίας, δίνει το δικαίωμα στον προσφεύγοντα να ζητήσει από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος το διορισμό του δεύτερου Πραγματογνώμονα. Η αίτηση προς το ΤΕΕ υποβάλλεται εντός προθεσμίας 10 ημερολογιακών ημερών από την άρνηση ορισμού Πραγματογνώμονα ή από την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω 20ήμερης προθεσμίας και συνοδεύεται υποχρεωτικά από αντίγραφο της προσφυγής. Το ΤΕΕ ορίζει το δεύτερο Πραγματογνώμονα με κλήρωση

από τον κατάλογο των πραγματοποιηθέντων, εντός προθεσμίας 10 ημερολογιακών ημερών.

- 33.2.4** Εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από τον, σύμφωνα με τα παραπάνω, ορισμό και του δεύτερου Πραγματογνώμονα, οι δύο Πραγματογνώμονες ορίζουν τον τρίτο. Αν δεν επέλθει συμφωνία, ή παρέλθει άπρακτο το 20ήμερο, το καθένα από τα Μέρη μπορεί να προκαλέσει τον ορισμό του τρίτου Πραγματογνώμονα, ο οποίος θα ορίζεται από το Διεθνές Κέντρο Τεχνικής Πραγματογνωμοσύνης του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου(ICC) στο Παρίσι.
- 33.2.5** Η Επίλυση Τεχνικών Διαφορών διενεργείται στην Αθήνα και στην Ελληνική γλώσσα. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 33.1.5 η Επίλυση της Τεχνικής Διαφοράς πρέπει να ολοκληρωθεί με έκδοση Πορίσματος εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών που αρχίζει από την ημερομηνία ορισμού του τρίτου Πραγματογνώμονα.
- 33.2.6** Η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών θα αποφασίσει, εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερών από τον ορισμό του τρίτου Πραγματογνώμονα, αν και σε ποιο βαθμό η Διαφορά αποτελεί Τεχνική Διαφορά που θα επιλυθεί από την ίδια. Εάν η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι δεν πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, θα γνωστοποιήσει άμεσα στα Μέρη την απόφασή της και στη συνέχεια εντός επτά (7) ημερών τα Μέρη μπορούν να προσφύγουν για το ζήτημα αυτό στη Διαιτησία. Η Διαιτητική Απόφασή επ' αυτού θα είναι οριστική και δεσμευτική. Εάν η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών δεχθεί ότι πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, θα γνωστοποιήσει άμεσα στα Μέρη την απόφασή της και εντός επτά (7) ημερών ο καθ'ού η προσφυγή δικαιούται να προσφύγει για το ζήτημα αυτό στη Διαιτησία και η Διαιτητική Απόφαση επ' αυτού θα είναι οριστική και δεσμευτική. Εάν πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, τα Μέρη δικαιούνται να προσφύγουν στη Διαιτησία για αυτή τη Διαφορά μόνον μετά την έκδοση του Πορίσματος και στο μέτρο που τούτο προβλέπεται στο Άρθρο 33.2.8.
- 33.2.7** Για την επίλυση Τεχνικής Διαφοράς η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών εφαρμόζει τη Σύμβαση και τις

ουσιαστικές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας. Η Επίλυση Τεχνικών Διαφορών πρέπει να ολοκληρωθεί με έκδοση αιτιολογημένου Πορίσματος, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται με το παρόν Άρθρο και υπολογίζονται από την ημερομηνία ορισμού του τρίτου Πραγματογνώμονα. Το Πόρισμα, δεν κατατίθεται στη Γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου. Στη διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν άρθρο, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις των άρθρων 867 έως 903 του Κ.Πολ.Δ.

33.2.8 Το Πόρισμα της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, όσον αφορά το τεχνικό αντικείμενο της διαφοράς, είναι υποχρεωτικό για τα Μέρη. Για Τεχνικές Διαφορές με οικονομικές συνέπειες ή επιμερισμό της υπαιτιότητας ή επιμερισμό των δαπανών και σε περίπτωση μη αποδοχής του οικονομικού μέρους ή του επιμερισμού της υπαιτιότητας ή του επιμερισμού των δαπανών του Πορίσματος της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών από καθένα από τα συμβαλλόμενα Μέρη, το θιγόμενο Μέρος δικαιούται να προσφύγει στη διαδικασία της Διαιτησίας του παρόντος άρθρου με αίτημα τη μεταρρύθμιση των οικονομικών συνεπειών ή του επιμερισμού της υπαιτιότητας, ή του επιμερισμού των δαπανών της διαδικασίας εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση του προσβαλλομένου Πορίσματος.

33.2.9 Οι δαπάνες της διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών καθορίζονται από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών μέσα στα όρια που τίθενται στην παράγραφο 2 του άρθρου 882 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και επιμερίζονται με το Πόρισμα κατά περίπτωση στα Μέρη. Οι δαπάνες της διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, όπως θα καθορισθούν από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, προκαταβάλλονται από το Μέρος που προσφεύγει σε αυτήν και επιμερίζονται με το Πόρισμα της Επιτροπής.

33.2.10 Σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 33.3.5, οι Πραγματογνώμονες δεν μπορούν να ορισθούν ως Διαιτητές.

33.3 Διαιτησία

- 33.3.1** Οποιαδήποτε Διαφορά που δεν είναι Τεχνική Διαφορά, καθώς και οι Διαφορές του Άρθρου 33.1.2 (i), (ii) και (iii) θα επιλύονται από τη συμφωνούμενη με το παρόν άρθρο Διαιτησία, αποκλεισμένης κάθε άλλης δικαιοδοσίας.
- 33.3.2** Υπό την επιφύλαξη των ανωτέρω ρυθμίσεων περί Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, κάθε Μέρος δικαιούται να παραπέμψει οποιαδήποτε διαφορά σε Διαιτησία. Εάν Διαφορά παραπεμφθεί σε Διαιτησία χωρίς να έχει προηγουμένως παραπεμφθεί στη διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και ένα από τα Μέρη προβάλλει τον ισχυρισμό ότι πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, το Διαιτητικό Δικαστήριο αποφασίζει για τη φύση της Διαφοράς εντός προθεσμίας είκοσι μιας (21) ημερών από την προβολή του ισχυρισμού και η απόφασή του είναι οριστική και δεσμευτική. Εάν με την απόφασή του αυτή ορίσει ότι πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, τότε αυτή πρέπει να παραπεμφθεί από τα Μέρη στη διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και δεν εξετάζεται από το Διαιτητικό Δικαστήριο παρά μόνον μετά την έκδοση του Πορίσματος και στο μέτρο που συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Άρθρου 33.2.8. Ο ισχυρισμός ενός Μέρους ότι η παραπεμφθείσα απ' ευθείας στη Διαιτησία Διαφορά είναι Τεχνική Διαφορά, μπορεί να προβληθεί μόνο προ της κατάρτισης της περίληψης των αιτημάτων (terms of reference) του άρθρου 18 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.
- 33.3.3** Η διαδικασία της Διαιτησίας, διέπεται από τους Κανόνες Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που συμφωνούνται με το παρόν Άρθρο, οι οποίες κασιγχύουν των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Οποιαδήποτε αναφορά των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου στο «Δικαστήριο» ή στη «Γραμματεία του Δικαστηρίου» θα νοείται ως αναφορά στο Διαιτητικό Δικαστήριο. Το Διαιτητικό Δικαστήριο εφαρμόζει υποχρεωτικά τους όρους της παρούσας Σύμβασης και τις ουσιαστικές διατάξεις του Ελληνικού Δικαίου.
- 33.3.4** Το Διαιτητικό Δικαστήριο αποτελείται από τρεις (3) Διαιτητές. Έναρξη της διαδικασίας της Διαιτησίας αποτελεί

η επίδοση από το προσφεύγον στη Διαιτησία Μέρος στο άλλο Μέρος της Αιτήσεως για τη διενέργεια Διαιτησίας ("Request") που προβλέπεται στο άρθρο 4 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου και στην οποία θα ορίζεται υποχρεωτικά ο Διαιτητής του προσφεύγοντος Μέρους. Ο ορισμός του δεύτερου Διαιτητή από το άλλο Μέρος γίνεται υποχρεωτικά με την Απάντηση στην Αίτηση ("Answer") που προβλέπεται στο άρθρο 5 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Η Αίτηση και η Απάντηση στην Αίτηση επιδίδονται με δικαστικό επιμελητή στο άλλο Μέρος μόνον και δεν επιδίδονται στη Γραμματεία του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Σε περίπτωση που το άλλο Μέρος είτε δεν επιδώσει Απάντηση στην Αίτηση ή με την Απάντηση δεν διορίζει το δεύτερο Διαιτητή, αυτός θα οριστεί από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, μετά από σχετικό αίτημα του προσφεύγοντος Μέρους. Ο τρίτος Διαιτητής θα οριστεί μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της Απάντησης στην Αίτηση από τους δύο Διαιτητές που έχουν ορίσει τα Μέρη και θα γνωστοποιηθεί στα Μέρη εντός πέντε (5) ημερών από τον ορισμό του. Σε περίπτωση που μέσα στην προθεσμία αυτή οι δύο Διαιτητές δεν συμφωνήσουν στο πρόσωπο του τρίτου Διαιτητή, ο τρίτος Διαιτητής θα οριστεί από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου μετά από σχετικό αίτημα οποιουδήποτε Μέρους.

Ο ορισμός Διαιτητού για οποιαδήποτε αιτία από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, θα λαμβάνει χώρα λαμβανομένου υπ' όψιν του άρθρου 33.3.6 της παρούσας.

- 33.3.5** Εάν παραστεί ανάγκη αντικατάστασης Διαιτητή, ο αντικαταστάτης ορίζεται από το Μέρος που όρισε τον αντικαθιστάμενο, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την καθ' οιονδήποτε τρόπο παύση των καθηκόντων του αντικαθιστάμενου Διαιτητή, άλλως σε περίπτωση παρέλευσης απράκτου της προθεσμίας αυτής, από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου μετά από αίτηση του άλλου Μέρους. Σε

περίπτωση αντικατάστασης του τρίτου Διαιτητή εφαρμόζονται οι προβλέψεις του Άρθρου 33.3.4.

33.3.6 Η Διαιτησία διεξάγεται στην Αθήνα και στην Ελληνική γλώσσα.

33.3.7 Το Διαιτητικό Δικαστήριο, ύστερα από έγγραφο αίτημα κάθε Μέρους στη Διαιτησία, μπορεί να διατάξει τα κατά την κρίση του κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα.

33.3.8 Με την επιφύλαξη του άρθρου 30 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, η Διαιτητική Απόφαση καθορίζει το ύψος των δαπανών της Διαιτησίας συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών των Διαιτητών, οι οποίες περιορίζονται στο ελάχιστο όριο του Πινακίου Αμοιβών Διαιτητών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, όπως και της αποζημίωσης των ευλόγων προσωπικών εξόδων τους και την οριστική κατανομή τους στα Μέρη. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 33.1.5, η Διαιτητική Απόφαση εκδίδεται το συντομότερο δυνατό και πάντως όχι πέραν των τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της περίληψης των αιτημάτων από το Διαιτητικό Δικαστήριο και τα διάδικα Μέρη. Το Διαιτητικό Δικαστήριο δύναται, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε Μέρους ή με πρωτοβουλία του, να παρατείνει την προθεσμία αυτή.

33.3.9 Η Διαιτητική Απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, αποτελεί δε τίτλο εκτελεστό χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί αυτό από τα τακτικά Δικαστήρια και τα Μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της. Το άρθρο 27 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου δεν εφαρμόζεται κατά την έκδοση της Διαιτητικής Απόφασης.

33.4 Δανειστές

Σε περίπτωση που προκύψει διαφορά μεταξύ του Δημοσίου, του Παραχωρησιούχου ή των Δανειστών βάσει ή σε σχέση με συγκεκριμένες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης που θα συμφωνηθούν με τη συμφωνία του Άρθρου 31.1.8, οι Δανειστές θα δικαιούνται να παραπέμψουν την εν λόγω διαφορά στις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στο παρόν Άρθρο 33, ωσάν οι Δανειστές να ήταν συμβαλλόμενοι στην παρούσα Σύμβαση. Σε

περίπτωση που σε εφαρμογή της παρούσας διάταξης προκύψει διαφορά μεταξύ Δημοσίου, Παραχωρησιούχου και Δανειστών κατά την οποία τα συμφέροντα του Παραχωρησιούχου και των Δανειστών είναι αντίθετα, τότε το Διαιτητικό Δικαστήριο του Άρθρου 33.3.4 συντίθεται από πέντε (5) Διαιτητές εκ των οποίων τρεις ορίζονται ανά έναν από έκαστο των διαδίκων και ο τέταρτος και πέμπτος και ο εξ αυτών Επιδιαιτητής ορίζονται με συμφωνία των τριών Διαιτητών εντός της προθεσμίας του Άρθρου 33.3.4. Σε περίπτωση που μέσα στην προθεσμία αυτή οι τρεις Διαιτητές δεν συμφωνήσουν στο πρόσωπο του τέταρτου και πέμπτου Διαιτητή, αυτοί και ο εξ αυτών Επιδιαιτητής θα οριστούν από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου μετά από σχετικό αίτημα οποιουδήποτε Μέρους. Σε περίπτωση διαφωνίας περί του αν τα συμφέροντα του Παραχωρησιούχου και των Δανειστών είναι αντίθετα, αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό το Εφετείο της έδρας του Παραχωρησιούχου που δικάζει κατά τη διαδικασία του άρθρου 45 παρ. 1 του ν. 1892/1990. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ανωτέρω Άρθρου 33.3.

34. Αλληλογραφία – Γνωστοποιήσεις

34.1 Διευθύνσεις

34.4.1 Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν ότι η μεταξύ τους αλληλογραφία, γνωστοποιήσεις και επιδόσεις, θα γίνονται στις εξής διευθύνσεις:

(i) Προς το Δημόσιο:

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων

Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων / Οδικοί Άξονες με Παραχώρηση

Καρύστου 5

GR 115 23 Αθήνα

(ii) Προς τον Παραχωρησιούχο:

- Για αλληλογραφία και γνωστοποιήσεις:

ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

ΛΕΩΦ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 85, 115 26, ΑΘΗΝΑ

Για επιδόσεις:

«Ποταμίτης Ηλιάδου Βεκρής
Παπαρρηγόπουλος Δικηγορική Εταιρία», 11^ο
χλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας,
Μεταμόρφωση Αττικής, Τ.Κ. 144 51.

(iii) Προς τους Αρχικούς Μετόχους:

«Ποταμίτης Ηλιάδου Βεκρής Παπαρρηγόπουλος
Δικηγορική Εταιρία», 11^ο χλμ. Εθνικής Οδού
Αθηνών-Λαμίας, Μεταμόρφωση Αττικής, Τ.Κ. 144
51.

34.1.2 Η επικοινωνία του Δημοσίου με τον Ανεξάρτητο Μηχανικό θα γίνεται στην ακόλουθη διεύθυνση, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο Προσάρτημα 10:

Προς τον Ανεξάρτητο Μηχανικό:

Κοινοπραξία Scott Wilson Ltd. – Ο.Μ.Ε.Κ. Σύμβουλοι
Μηχανικοί Α.Ε.

Λεωφ. Κηφισίας αρ. 238,

Χαλάνδρι 152 31,

34.1.3 Η επικοινωνία του Δημοσίου με τον Κατασκευαστή θα γίνεται αποκλειστικά δια του Παραχωρησιούχου.

34.1.4 Κάθε Συμβαλλόμενος οφείλει να γνωστοποιεί εγγράφως στα άλλα Μέρη οποιαδήποτε μεταβολή της διεύθυνσής του και κάθε τέτοια γνωστοποίηση θα ισχύει δέκα πέντε (15) ημέρες μετά την παραλαβή της από το Μέρος προς το οποίο απευθύνεται. Επιπλέον ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να γνωστοποιεί κατά τον ίδιο τρόπο στο Δημόσιο οποιαδήποτε μεταβολή της διευθύνσεως του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

34.1.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται σε όλη τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης να ανακοινώνει αμέσως στο Δημόσιο το περιεχόμενο:

(i) όλων των εγγράφων που απευθύνονται ή κοινοποιούνται σε αυτόν σε σχέση με θέματα που αφορούν την εκτέλεση του Έργου.

- (ii) όλων των δικογράφων ή άλλων δημοσίων ή ιδιωτικών εγγράφων που αναφέρονται στις πάσης φύσεως υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση.

34.1.6 Όλα τα έγγραφα που ανταλλάσσονται μεταξύ του Παραχωρησιούχου, του Κατασκευαστή και του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα κοινοποιούνται υποχρεωτικά στο Δημόσιο. Η κοινοποίηση με βάση την παρούσα διάταξη δεν δημιουργεί αφεαυτής υποχρεώσεις για το Δημόσιο.

34.1.7 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να εξουσιοδοτήσει τον Κατασκευαστή να αλληλογραφεί απευθείας με το Δημόσιο αποκλειστικά για θέματα που έχουν σχέση με την εκτέλεση της Σύμβασης Μελέτης-Κατασκευής.

35. Εφαρμοστέο Δίκαιο – Μεταβολή Νομοθεσίας - Γλώσσα

35.1 Η παρούσα Σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό δίκαιο. Από την Έναρξη Ισχύος του Κυρωτικού Νόμου, η Σύμβαση διέπεται πρωτίστως από τις διατάξεις του Κυρωτικού Νόμου, οι οποίες ως ειδικές υπερισχύουν κάθε άλλης διάταξης, με την επιφύλαξη των αμέσως εφαρμοστέων διατάξεων της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

35.2 Σε περίπτωση κατά την οποία μετά την ημερομηνία που είναι τριάντα (30) ημέρες προ της Ημερομηνίας Δημοπράτησης του Έργου, επέλθει οποιαδήποτε Μεταβολή της Νομοθεσίας της Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία επηρεάζει ουσιαστικά την παροχή και αντιπαροχή που συμφωνούνται με την παρούσα Σύμβαση, τότε οι εκ της τροποποίησης αυτής οικονομικές συνέπειες, όπως αυτές θα αποτιμώνται με βάση το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο:

35.2.1 αν είναι δυσμενείς για τον Παραχωρησιούχο, θα καταβάλλονται από το Δημόσιο προς τον Παραχωρησιούχο, ή

35.2.2 με την εξαίρεση μεταβολών νομοθεσίας που αφορούν την βελτίωση του γενικού οικονομικού περιβάλλοντος και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας των επιχειρήσεων, αν είναι επωφελείς για τον Παραχωρησιούχο, το Δημόσιο θα δικαιούται να προσαρμόσει αναλόγως το Συμβατικό Αντάλλαγμα.

- 35.3** Ως Μεταβολή Νομοθεσίας νοείται η θέση σε ισχύ, κατάργηση (μερική ή ολική), τροποποίηση, αυθεντική ερμηνεία, αλλαγή νόμου της Ελληνικής Δημοκρατίας ή των αμέσως εφαρμοστέων διατάξεων της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων των διοικητικών πράξεων, η οποία λαμβάνει χώρα μετά την ημερομηνία της ανωτέρω παραγράφου 35.2.
- 35.4** Η εφαρμογή του Άρθρου 35.2 σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περίπτωση θα ρυθμίζεται με συμφωνία μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου και σε περίπτωση διαφωνίας με απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με το Άρθρο 33.
- 35.5** Η παρούσα Σύμβαση συντάχθηκε και υπογράφεται στην Ελληνική γλώσσα. Επί πλέον:
- 35.5.1** Όλα τα σχετικά με την εκτέλεση της παρούσας έγγραφα, αλληλογραφία και λοιπά κείμενα μεταξύ των Συμβαλλομένων θα συντάσσονται στην Ελληνική γλώσσα.
- 35.5.2** Σε περίπτωση χρήσης δεύτερης γλώσσας, αυτή θα είναι η αγγλική. Αν δύο κείμενα έχουν συνταχθεί σε δύο γλώσσες, υπερισχύει η Ελληνική.
- 35.5.3** Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να διευκολύνει την επικοινωνία του τυχόν αλλοδαπού προσωπικού του με το Δημόσιο με τη διάθεση διερμηνέων ή/και μεταφραστών.
- 35.5.4** Ανεξάρτητα της τυχόν χρήσης δεύτερης γλώσσας στις σχέσεις των Συμβαλλομένων, σε κάθε περίπτωση η επίσημη και υπερισχύουσα γλώσσα τόσο για την Σύμβαση, όσο και για όλες τις συμβατικές σχέσεις εκτέλεσής της είναι η Ελληνική.
- 35.5.5** Κατ' εξαίρεση, πληροφοριακά έντυπα υλικών ή συσκευών ή μηχανημάτων μπορεί να υποβάλλονται κατ' αρχήν μόνο στην αγγλική και να μεταφράζονται εφ' όσον ζητηθεί από το Δημόσιο. Η ευθύνη και η δαπάνη της μετάφρασης βαρύνει τον Παραχωρησιούχο.

36. Φορολογικά Θέματα

36.1 Φορολογικά Θέματα

- 36.1.1 Ο Παραχωρησιούχος απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος επί των δεδουλευμένων τόκων που αποκτά μέχρι την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών.
- 36.1.2 Η Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου που συνιστά επιδότηση κεφαλαίου του Άρθρου 7.2 της παρούσας δεν επιβαρύνεται με Φ.Π.Α. και δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων, παρακράτηση φόρου εισοδήματος ή άλλο φόρο.
- 36.1.3 Η Πληρωμή προς το Δημόσιο του Άρθρου 25.1 της παρούσας αποτελεί έσοδο για το Δημόσιο υπαγόμενο σε Φ.Π.Α. και δαπάνη λειτουργίας του Παραχωρησιούχου.
- 36.1.4 (a) Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 33 του ν. 2859/2000, οι Κατασκευές Περιόδου Τ1 θεωρούνται ως "Ενιαίο Αγαθό Επένδυσης", όπως αυτό ορίζεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 33 του ως άνω νόμου. Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του ιδίου νόμου, εφαρμόζονται ανάλογα στο παρόν Έργο, χωρίς εκ τούτου να θεωρείται καθ' οιονδήποτε τρόπο ο Παραχωρησιούχος ως Οργανισμός ή Επιχείρηση ή Εταιρεία Κοινής Ωφέλειας.
- (b) Το πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει σε κάθε φορολογική περίοδο από την έκπτωση του φόρου των εισροών για τα αγαθά και τις υπηρεσίες, με την εξαίρεση των δαπανών που αναφέρονται στην παραγρ. 4 του άρθρου 30 του ν. 2859/2000, επιστρέφεται στον Παραχωρησιούχο ανεξάρτητα από το βαθμό ολοκλήρωσης του Έργου ή των επί μέρους κατασκευών (ή τμημάτων του).
- (c) Η επιστροφή του κατά τα ανωτέρω πιστωτικού υπολοίπου του Φ.Π.Α. προς τον Παραχωρησιούχο διενεργείται εντός των εκάστοτε προβλεπόμενων από τις ισχύουσες διατάξεις προθεσμιών και πάντως όχι πέραν των εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Ειδικά για την πρώτη επιστροφή η ανωτέρω προθεσμία δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες. Σε περίπτωση υπέρβασης της προθεσμίας αυτής το Ελληνικό

Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο τόκο υπερημερίας επί του προς επιστροφή ποσού, υπολογιζόμενο από την πρώτη ημέρα που ακολουθεί μετά την εξηκοστή (60) ημέρα από την υποβολή της σχετικής αίτησης επιστροφής, με επιτόκιο που καθορίζεται εκάστοτε σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών αριθ. 105 7005/4547-19-0016/1132 της 11 Μαΐου 1995, όπως αυτή κάθε φορά ισχύει.

- 36.1.5** (a) Για τον προσδιορισμό του φορολογητέου καθαρού εισοδήματος των εργολάβων και υπεργολάβων που εκτελούν εργασίες στο πλαίσιο της Σύμβασης Μελέτης – Κατασκευής (Προσάρτημα 9), εφαρμόζονται οι διατάξεις της περιπτώσεως α' της παραγράφου 3 του άρθρου 34 του Ν. 2238/1994.
- (b) Προς το σκοπό αυτό ο Κατασκευαστής (και τα μέλη του, εφ' όσον αυτός είναι κοινοπραξία) θεωρούνται ως ο κύριος εργολάβος του Δημοσίου. Σε περίπτωση που ο Κατασκευαστής, υπό την ως άνω ιδιότητά του, αναθέσει την εκτέλεση μέρους των εργασιών σε άλλες εταιρείες ή κοινοπραξίες, περιλαμβανομένων αυτών της κατωτέρω παραγράφου (c), υπό τους όρους του άρθρου 34 του Ν. 2238/1994, η ανάθεση αυτή δεν θεωρείται υπεργολαβία.
- (c) Το τμήμα του κόστους της Σύμβασης Μελέτης - Κατασκευής που αφορά προμήθεια αγαθών και προμήθεια ή παροχή εξοπλισμού που εισάγεται από τρίτη χώρα ή μεταφέρεται από χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και εργασίες ή υπηρεσίες που εκτελούνται εκτός Ελλάδος, δύναται να εκτελεστεί από εταιρείες ή κοινοπραξίες που έχουν την έδρα τους εκτός Ελλάδος. Οι ανωτέρω εταιρείες ή κοινοπραξίες δικαιούνται να τιμολογήσουν απευθείας τον Παραχωρησιούχο για τις ανωτέρω παροχές, εργασίες ή υπηρεσίες.
- 36.1.6** Οι τυχόν συσσωρευμένες ζημιές του Παραχωρησιούχου, δύνανται να μεταφέρονται προς συμψηφισμό με φορολογητέα κέρδη επομένων χρήσεων, χωρίς χρονικό περιορισμό.

36.1.7 Το συνολικό κόστος της επένδυσης που θα περιλαμβάνει το κόστος της Σύμβασης Μελέτης - Κατασκευής, συμπεριλαμβανομένου του αρχικού κόστους του συνολικά απαιτούμενου εξοπλισμού και κάθε κόστος και δαπάνη κάθε φύσεως, περιλαμβανομένων και των τόκων της Περιόδου Τ1 (εφ' όσον ο Παραχωρησιούχος έχει επιλέξει να κεφαλαιοποιεί τους τόκους αυτούς), με τα οποία επιβαρύνθηκε ο Παραχωρησιούχος πριν από και κατά την Περίοδο Κατασκευής και αφαιρουμένης της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου, θα αποσβέννυται κατ' επιλογή του Παραχωρησιούχου, είτε με τη σταθερή μέθοδο καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας, είτε με τη μέθοδο που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρ. 50 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ Α' 178), με την οποία προστέθηκε πέμπτη παράγραφος στο άρθρ. 97 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α' 101) και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο αυτή.

Για το κόστος κατασκευής του Έργου, αφαιρουμένης της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου, και ανεξάρτητα από την εφαρμογή των ανωτέρω μεθόδων απόσβεσης, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται με δήλωσή του προς την αρμόδια ΔΟΥ, που κοινοποιείται στην αρμόδια Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οποτεδήποτε πριν την έναρξη της Περιόδου Λειτουργίας του Έργου, να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο απόσβεσης που προβλέπεται στην παράγραφο 8 του άρθρ. 26 του ν. 2093/1992.

36.1.8 Οι χρεωστικοί τόκοι δανείων που συνομολογήθηκαν δυνάμει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων με σκοπό την κατασκευή νέων οδικών τμημάτων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα κεφαλαιοποιηθούν από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 36.1.7, δύνανται να εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων εντός των οποίων καθίστανται δεδουλευμένοι, ανεξάρτητα από το χρόνο έναρξης λειτουργίας των τμημάτων αυτών.

36.1.9 Οι συμβάσεις δανείων που συνάπτονται για τη χρηματοδότηση του Έργου δυνάμει του Άρθρου 3.1.28 της παρούσας και τα παρεπόμενα αυτών σύμφωνα, απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου.

- 36.1.10** Οι συμβάσεις μεταξύ των Δανειστών των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων με τις οποίες μεταβιβάζονται δικαιώματα ή υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές, απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, δικαίωμα ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων.
- 36.1.11** Οι κάθε είδους αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο δυνάμει των Άρθρων 26, 29, 30 και 35.2.1 της παρούσας Σύμβασης και βρίσκονται εκτός πεδίου εφαρμογής του ν. 2859/2000, απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου.

37. Τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης

- 37.1** Με την εξαίρεση των Προσαρτημάτων της, η παρούσα Σύμβαση μπορεί να τροποποιείται μετά από συμφωνία του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου μόνο που θα κυρώνεται με νόμο. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί Μεταβολής Νομοθεσίας, η κατάργηση ή τροποποίηση της παρούσας με νόμο χωρίς τη συμφωνία του Παραχωρησιούχου συνιστά Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου.
- 37.2** Η συμφωνία των του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου για τροποποίηση της Σύμβασης διατυπώνεται εγγράφως και υπογράφεται από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του Παραχωρησιούχου. Με τη μορφή αυτή εισάγεται στη Βουλή προς κύρωση.
- 37.3** Προσαρτήματα της Σύμβασης Παραχώρησης:
- 37.3.1** Η τροποποίηση των Προσαρτημάτων της Σύμβασης:
- (i) προκειμένου περί των Προσαρτημάτων 1, 2, 3, 4, 5 και 7, γίνεται με συμφωνία του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου η οποία υπογράφεται από τα πρόσωπα του Άρθρου 37.2.
  - (ii) προκειμένου περί των Προσαρτημάτων 9, 10, και 11, γίνεται με συμφωνία των εκεί συμβαλλομένων μερών, μετά από έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου.
- 37.3.2** Τα Προσάρτημα 8, πλην των τμημάτων του που έχουν συμφωνηθεί ως αυτοτελή Προσαρτήματα 5 και 6 της

Σύμβασης τα οποία τροποποιούνται σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας, δεν τροποποιείται.

37.4 Εκτός αν άλλως ορίζεται στο οικείο Άρθρο, όλες οι συμφωνίες που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου υπογράφονται για λογαριασμό του Δημοσίου από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του.

37.5 Ρυθμίσεις και ενέργειες των Συμβαλλομένων Μερών που προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση, πλην εκείνων που απαιτούνται για την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, υλοποιούνται μετά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος του Κυρωτικού Νόμου

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ των ανωτέρω, το Ελληνικό Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος και οι Αρχικοί Μέτοχοι υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση σε εννέα (9) πρωτότυπα, τρία (3) για το Δημόσιο και ένα (1) για κάθε άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος, δια των νομίμως εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους, κατά την ημερομηνία η οποία αναγράφεται στην αρχή αυτού του κειμένου.

Για το
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Για τον
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟ
«ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ»

Γεώργιος Σουφλιάς

Υπουργός Περιβάλλοντος,
Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

RUFINO GENERO DEL RIO APARICIO

Νόμιμος Εκπρόσωπος

**Για τους
ΑΡΧΙΚΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ**

**CINTRA CONCESSIONES DE
INFRAESTRUCTURAS DE TRANSPORTE S.A.**

RUFINO GENERO DEL RIO APARICIO

Νόμιμος Εκπρόσωπος

**ΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.

**IRIDIUM CONCESIONES DE
INFRAESTRUCTURAS S.A.**

**JOSE JAIME ALCINA DEL CAMPO
CANTALAPIEDRA**

Νόμιμος Εκπρόσωπος

ACS SERVICIOS Y CONCESIONES, ,SL

**JOSE JAIME ALCINA DEL CAMPO
CANTALAPIEDRA**

Νόμιμος Εκπρόσωπος

DRAGADOS S.A.

**JOSE JAIME ALCINA DEL CAMPO
CANTALAPIEDRA**

Νόμιμος Εκπρόσωπος

Άρθρο Δεύτερο

1. α) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου περιέρχονται άνευ ανταλλάγματος στο Δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα οι παρόδιες εκτάσεις του τμήματος του οδικού διευρωπαϊκού δικτύου «Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων» (ΠΑΘΕ), από τον Ανισόπεδο Κόμβο Μεταμόρφωσης έως και τη Σκάρφεια Νομού Φθιώτιδας (θέση διασταύρωσης με Σιδηροδρομική Γραμμή Υψηλής Ταχύτητας), που μεταβιβάστηκαν από το Δημόσιο στην Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Ελληνικών Αυτοκινητοδρόμων Α.Ε. με το διακριτικό τίτλο Τ.Ε.Ο. Α.Ε. δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2938/2001 (ΦΕΚ 178 Α'), στις οποίες περιλαμβάνονται και τα στοιχεία που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της ανωτέρω παραγράφου.

β) Η ανωτέρω μεταβίβαση συντελείται από της μεταγραφής του αποσπάσματος της απογραφής που διενεργήθηκε σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 5 του ανωτέρω νόμου, κατά το τμήμα της που περιέχει περιγραφή των δια του παρόντος μεταβιβαζόμενων ακινήτων και εμπράγματων δικαιωμάτων. Η μεταγραφή πραγματοποιείται ατελώς το αργότερο εντός μηνός από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, όπως αυτή ορίζεται με το άρθρο 5.2.2 της κυρούμενης Συμβάσεως Παραχώρησης.

γ) Από της μεταγραφής αυτής και με την επιφύλαξη της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, το Δημόσιο υπεισέρχεται αυτοδικαίως και σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. από ενοχικές συμβάσεις της με τρίτους, οι οποίες αφορούν στα ανωτέρω μεταβιβαζόμενα περιουσιακά στοιχεία.

δ) Οι μεταβιβάσεις και μεταβολές του παρόντος άρθρου απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά, καθώς και δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου.

ε) Ως αξία για την αναδιαμόρφωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τ.Ε.Ο. Α.Ε., μετά την ανωτέρω μεταβίβαση, λαμβάνεται η αξία στην οποία τα μεταβιβαζόμενα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου περιουσιακά στοιχεία αποτιμήθηκαν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2938/2001.

2. Από την ανωτέρω μεταγραφή και μέχρι και την ημερομηνία επίτευξης της Πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του άρθρου 18.2.1 της κυρούμενης με τον παρόντα νόμο Συμβάσεως Παραχώρησης, όπως αυτή προκύπτει από την οικεία Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, που προβλέπεται στο άρθρο 18.4.3 (iii) της ίδιας Συμβάσεως, η εταιρεία Τ.Ε.Ο. Α.Ε. ασκεί αντί του Δημοσίου, αλλά για δικό της λογαριασμό, τα δικαιώματα που απορρέουν από την παρ. 1α του άρθρου 3 του ν. 2938/2001 και έχει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις επί του τμήματος που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. α) Εντός πέντε (5) ημερών από την έγγραφη πρόσκληση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων προς την εταιρεία Τ.Ε.Ο. Α.Ε. και την Παραχωρησιούχο εταιρεία «ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ», στην οποία επισυνάπτεται η οικεία Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών της προηγούμενης παραγράφου, υπογράφεται μεταξύ της ανωτέρω υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. και του Παραχωρησιούχου πρωτόκολλο πα-

ράδοσης και παραλαβής, με το οποίο παραδίδονται οι αναφερόμενοι στην περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου χώροι και εγκαταστάσεις στον Παραχωρησιούχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 της κυρούμενης Συμβάσεως Παραχώρησης.

β) Από της υπογραφής του σχετικού πρωτοκόλλου, ο Παραχωρησιούχος υπεισέρχεται ως εκμισθωτής, αποκλειστικά για το χρόνο της Περιόδου Παραχώρησης, στις μισθωτικές συμβάσεις που περιλαμβάνονται στις αναφερόμενες στην περίπτωση (γ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ενοχικές συμβάσεις.

γ) Εκκρεμείς δίκες της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. κατά την ημερομηνία υπογραφής του ανωτέρω πρωτοκόλλου, καθώς και εκείνες που εγείρονται εφεξής και αφορούν στο προηγούμενο διάστημα, συνεχίζονται ή ασκούνται επ' ονόματι του Δημοσίου ή απευθύνονται κατ' αυτού.

4. Για το προσωπικό της Τ.Ε.Ο. Α.Ε., το οποίο κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου υπηρετεί σε μόνιμες προσωποπαγείς θέσεις της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2938/2001 ή με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου στους σταθμούς διοδίων που περιλαμβάνονται στο τμήμα του ΠΑΘΕ της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και το οποίο δεν επιθυμεί να προσληφθεί κατά προτεραιότητα από τον Παραχωρησιούχο, σύμφωνα με το άρθρο 4.4.1 (κν) της κυρούμενης Συμβάσεως Παραχώρησης, εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 12 του ν. 2938/2001, η οποία έχει ανάλογη εφαρμογή και για το ανωτέρω προσωπικό με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου.

5. α) Το προσωπικό της προηγούμενης παραγράφου το οποίο μετατάσσεται ή μεταφέρεται στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. διατηρεί την ίδια σχέση εργασίας, εντάσσεται σε αντίστοιχες κενές θέσεις και, εφόσον δεν υπάρχουν, σε προσωποπαγείς θέσεις που συνιστώνται με την πράξη μετάταξης ή μεταφοράς προσωπικού και εξακολουθεί να ασφαλίζεται στους ίδιους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

Το μετατασσόμενο προσωπικό της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2938/2001 εξακολουθεί να δικαιούται το εφάπαξ χρηματικό βοήθημα του ν. 103/1975 (ΦΕΚ 167 Α'), με ανάλογη εφαρμογή κατά τα λοιπά των εδαφίων τρίτου έως και έκτου της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α'). Το μεταφερόμενο προσωπικό της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. που υπηρετεί με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, δικαιούται κατά τη συνταξιοδότησή του αποζημίωσης, κατά τις κείμενες διατάξεις.

β) Οι μετατασσόμενοι ή μεταφερόμενοι κατατάσσονται σε μισθολογικά κλιμάκια της οικείας κατηγορίας, ανάλογα με τα τυπικά τους προσόντα και το συνολικό χρόνο υπηρεσίας που αναγνωρίζεται από την Τ.Ε.Ο. Α.Ε. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 2515/1997 (ΦΕΚ 154 Α').

Το προσωπικό της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2938/2001 που μετατάσσεται ή μεταφέρεται, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εντάσσεται σε βαθμό με βάση την οικεία κατηγορία και το συνολικό χρόνο υπηρεσίας που διανύθηκε στο Ν.Π.Δ.Δ. «Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας» και στην Τ.Ε.Ο. Α.Ε. Για την ως άνω βαθμολογική ένταξη, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 98 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, ΦΕΚ 26 Α').

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζεται

η διαδικασία και η επιλογή του φορέα μετάταξης ή μεταφοράς του ανωτέρω προσωπικού και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

7. Από την έναρξη ισχύος του νόμου, με τον οποίον παύουν να λειτουργούν περαιτέρω τμήματα της Τ.Ε.Ο. Α.Ε., οι διατάξεις των παραγράφων 4 έως και 6 του παρόντος άρθρου επεκτείνονται και καταλαμβάνουν και το υπόλοιπο προσωπικό των ανωτέρω κατηγοριών που υπηρετεί σε αυτά.

8. Στο προσωπικό το οποίο κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υπηρετεί στην εταιρεία Τ.Ε.Ο. Α.Ε., θεμελιώνει δικαίωμα πλήρους συντάξεως μέχρι την 31.12.2012 και επιλέγει ως φορέα συνταξιοδότησης το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., αναγνωρίζεται ως πλασματικός χρόνος κύριας και επικουρικής ασφάλισης, ο χρόνος που απαιτείται για τη λήψη σύνταξης κατά την ανωτέρω ημερομηνία. Η σύνταξη καταβάλλεται αμέσως στον δικαιούχο, ανεξάρτητα από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης. Επίσης καταβάλλεται στους δικαιούμενους και το αναλογούν, κατά το χρόνο αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης, εφάπαξ χρηματικό βοήθημα του ν. 103/1975 ή, κατά περίπτωση, η προβλεπόμενη από τις κείμενες διατάξεις αποζημίωση.

9. Το προσωπικό που εμπίπτει στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και επιθυμεί να υπαχθεί σε αυτές, πρέπει να υποβάλει σχετική έγγραφη αίτηση εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η αίτηση δεν ανακαλείται.

10. Η δαπάνη που θα προκύψει για την αναγνώριση του πλασματικού χρόνου κύριας και επικουρικής ασφάλισης θα καλυφθεί από την Τ.Ε.Ο. Α.Ε., με άμεση και εφάπαξ καταβολή των αντίστοιχων εισφορών στους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης. Οι βαρύνουσες τους εργαζομένους εισφορές θα παρακρατηθούν από τα ποσά του εφάπαξ χρηματικού βοηθήματος ή της αποζημίωσης της ανωτέρω παραγράφου 8.

Άρθρο Τρίτο

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24.15 (1) και (2) της κυρούμενης με το άρθρο πρώτο του παρόντος, Συμβάσεως Παραχώρησης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου τρίτου του ν. 3535/2007 (ΦΕΚ 41 Α').

2. Ο προβλεπόμενος από το άρθρο 15.7 της κυρούμενης με τον παρόντα νόμο Συμβάσεως Παραχώρησης πειθαρχικός έλεγχος επί των εργοληπτικών επιχειρήσεων του Κατασκευαστή, των μελών του και των τυχόν υπεργολάβων του, όπως και των τυχόν υπεργολάβων του Παραχωρησιούχου, ασκείται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου τέταρτου του ν. 3535/2007 (ΦΕΚ 41 Α').

Άρθρο Τέταρτο

1. Κατά την κήρυξη των απαλλοτριώσεων των εδαφικών εκτάσεων που είναι απαραίτητες για την κατασκευή των έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, τα οποία ανατίθενται με το σύστημα υποβολής προσφορών «μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση του έργου, με διάφορα ανταλλάγματα» του άρθρου 4 παρ. 4 περ. η' του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α') όπως ισχύει, εφαρμόζονται οι παρακάτω ρυθμίσεις:

α) Η απαλλοτρίωση κηρύσσεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλο-

ντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αντίγραφο της απαλλοτριωτικής απόφασης και δύο αντίτυπα του οικείου κτηματολογικού διαγράμματος αποστέλλονται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Εφόσον έχουν εγκριθεί οι Περιβαλλοντικοί Όροι του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως ισχύει, δεν απαιτείται η έκδοση γνωμοδοτήσεων υπηρεσιών Υπουργείων που έχουν εγκρίνει τους Περιβαλλοντικούς Όρους κατά τις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 6 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (ΦΕΚ 17 Α'), όπως ισχύει, και δεν απαιτείται η προβλεπόμενη από τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου ανακοίνωση της υπηρεσίας που προτείνει την απαλλοτρίωση.

2. Εφόσον με την απόφαση κήρυξης της απαλλοτριώσεως κρίνεται κατεπείγουσα η ανάγκη για τη διενεκεραίωση των διαδικασιών αυτής, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν από το Δημόσιο, στο πλαίσιο των έργων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η απαλλοτρίωση κηρύσσεται κατόπιν συντάξεως τοπογραφικού διαγράμματος σε κλίμακα όχι μεγαλύτερη του 1: 2.000, που απεικονίζει την προς απαλλοτρίωση έκταση. Στην απόφαση αυτή τίθεται προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους εννέα (9) μήνες, εντός της οποίας πρέπει να συνταχθούν το κτηματολογικό διάγραμμα και ο κτηματολογικός πίνακας των απαλλοτριωθέντων ακινήτων. Εφόσον η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η απόφαση κήρυξης της απαλλοτριώσεως θεωρείται αυτοδικαίως ανακληθείσα.

3. Τα έργα της παραγράφου 1 ανήκουν στα διευρωπαϊκά δίκτυα και θεωρούνται έργα γενικότερης σημασίας για την οικονομία της χώρας. Οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4, 5 και 6 του άρθρου δέκατου του ν. 1955/1991 (ΦΕΚ 112 Α') εφαρμόζονται αναλόγως για την εκτέλεση των ως άνω έργων. Όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρεται η «εταιρεία», νοείται, για τις ανάγκες του παρόντος, το Ελληνικό Δημόσιο δια του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και όπου αναφέρεται το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, νοείται το κατά τόπον αρμόδιο Μονομελές Πρωτοδικείο.

4. Στα έργα της παραγράφου 1 έχουν ανάλογη εφαρμογή:

α) οι διατάξεις των παραγράφων 1 περ. γ' και 3 του άρθρου δεύτερου του ν. 2445/1996 (ΦΕΚ 274 Α'), επί των εδαφικών εκτάσεων που περιλαμβάνονται μέσα στα καθορισμένα όρια από το οικείο παράρτημα της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων που συνοδεύει τη Σύμβαση Παραχώρησης κάθε έργου και

β) η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου τέταρτου του ν. 2338/1995 (ΦΕΚ 202 Α'). Όπου στη διάταξη αυτή αναφέρεται η «εταιρεία» νοείται το Ελληνικό Δημόσιο δια του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

5. Σχετικά με τους όρους δόμησης των εκτάσεων που προορίζονται, σύμφωνα με τις μελέτες του οικείου Προσαρτήματος των Συμβάσεων Παραχώρησης για τη δημιουργία των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.), Σταθμών Διοδίων (Σ.Δ.) και Κέντρων Εκμετάλλευσης και Συντήρησης (Κ.Ε.Σ.) των έργων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 7 περ. α' και β' του άρθρου 23 του ν. 2300/1995

(ΦΕΚ 69 Α'). Όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρονται τα «Κέντρα Διοίκησης Αυτοκινητοδρόμων» νοούνται αντίστοιχα «Κέντρα Εκμετάλλευσης και Συντήρησης». Για τις εγκαταστάσεις αυτές δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του προεδρικού διατάγματος της 15.6.1994 (ΦΕΚ 632 Δ'/27.6.1994).

Η έγκριση των μελετών των κτιριακών εγκαταστάσεων της παραγράφου αυτής κατά τους όρους της οικείας Σύμβασης Παραχώρησης επέχει θέση οικοδομικής άδειας, για τη σύνδεση δε των εγκαταστάσεων αυτών με τα δίκτυα Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, απαιτείται βεβαίωση της υπηρεσίας ότι τα έργα εκτελέστηκαν σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη.

6. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 15 του ν. 2882/2001, για την προεκτίμηση της αξίας των απαλλοτριούμενων κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ακινήτων και των επικειμένων τους, περιλαμβανομένης της μείωσης της αξίας των εναπομεινάντων τμημάτων, κατά το άρθρο 13 παρ. 4 του ν. 2882/2001 και της ωφέλειας των παροδίων ιδιοκτησιών κατά το άρθρο 1 του ν. 653/1977 (ΦΕΚ 214 Α'), καθώς και του ύψους της οφειλόμενης αποζημίωσης, συντάσσεται σχετική έκθεση του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.) του ν. 820/1978 (ΦΕΚ 174 Α'), ανεξαρτήτως του αν οι απαλλοτριωθείσες εκτάσεις υπάγονται ή όχι στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Η αίτηση προς το Σ.Ο.Ε. υποβάλλεται από την αρμόδια για την εκτέλεση των έργων του παρόντος νόμου υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και η έκθεση του Σώματος υποβάλλεται σε εύλογο χρόνο, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος των δύο μηνών. Για τον υπολογισμό της νόμιμης αμοιβής του Σώματος, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, οι απαλλοτριωθείσες εκτάσεις και τα επικειμένα τους, καθώς και η αποζημίωση για μείωση της αξίας των απομεινώντων τμημάτων υπολογίζονται για κάθε απόφαση απαλλοτρίωσης ως ένα αντικείμενο. Η αμοιβή εκκαθαρίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και καταβάλλεται, μετά την παράδοση της σχετικής έκθεσης, από τις πιστώσεις του έργου.

7. Για τη διαχείριση των εν γένει εσόδων του Δημοσίου από τις Συμβάσεις Παραχώρησης ανοίγεται ειδικός έντοκος λογαριασμός σε τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, η οποία επιλέγεται μετά από διαγωνισμό που διενεργεί ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Οι τόκοι του λογαριασμού ενισχύουν το ποσό του λογαριασμού και διατίθενται για τον ίδιο σκοπό. Οι πόροι του λογαριασμού διατίθενται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τη συντήρηση, την εκτέλεση έργων βελτιώσεων και διαπλατύνσεων των οδών και τη λήψη μέτρων οδικής ασφάλειας του εν γένει οδικού δικτύου της χώρας, με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 2938/2001.

Άρθρο Πέμπτο

1. Για την κατασκευή των έργων της παραγράφου 1 του άρθρου τέταρτου του παρόντος, καθώς και των έργων που συγχρηματοδοτούνται από κοινοτικά προγράμματα και υπό την προϋπόθεση ότι έχει κηρυχθεί απαλλοτρίωση για την απόκτηση των αναγκαίων εκτάσεων, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων

2 και 3 του άρθρου 5 του ν. 1838/1951 (ΦΕΚ 170 Α'), προς εκτέλεση των έργων μέχρι τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης. Η καταβληθείσα λόγω της επίταξης αποζημίωση συμψηφίζεται με την αποζημίωση εκ της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, όπως αυτή καθορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια, εφόσον αφορά την αξία απαλλοτριούμενων ακινήτων ή και των επικειμένων τους, ενώ δεν υπόκειται σε συμψηφισμό η αποζημίωση λόγω επίταξης που αφορά την προσωρινή στέρηση της χρήσης των ακινήτων.

2. Η παρ. 20β του άρθρου 6 του ν. 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α') έχει ανάλογη εφαρμογή στα ως άνω έργα.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων και της παραγράφου 2 του άρθρου τέταρτου του παρόντος νόμου έχουν ανάλογη εφαρμογή στις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις εδαφικών εκτάσεων και των επικειμένων τους που κρίνονται απαραίτητες για την απόληψη λιγνίτη με σκοπό την απρόσκοπτη λειτουργία των εγκαταστάσεων της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού.

Άρθρο Έκτο

Η Γέφυρα Ρίου Αντιρρίου, που κατασκευάστηκε με Σύμβαση Παραχώρησης η οποία κυρώθηκε με το ν. 2395/1996 (ΦΕΚ 71 Α'), μετονομάζεται σε «Γέφυρα Χαρίλαος Τρικούπης». Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται η Γέφυρα Ρίου Αντιρρίου, νοείται εφεξής η «Γέφυρα Χαρίλαος Τρικούπης». Η μετονομασία δεν επηρεάζει την υπογεγραμμένη με τον παραχωρησιούχο του έργου σύμβαση ή τα εκατέρωθεν δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Άρθρο Έβδομο

1. Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή αφορά σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν δεν ισχύει.

2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει δέκα ημέρες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 12 Απριλίου 2007

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Σ. ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ε. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Β. ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 16 Απριλίου 2007

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €
Β΄	300 €	80 €	30 €
Γ΄	50 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-
Δ΄	110 €	30 €	-

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α΄	225 €	190 €
Β΄	320 €	225 €
Γ΄	65 €	Δωρεάν
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν
Δ΄	160 €	80 €
Α.Α.Π.	160 €	80 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	2250 €	645 €
Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α΄ + Β΄ + Δ΄ + Α.Α.Π.	-	450 €

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: α) Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και β) για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

* 0 1 0 0 0 8 1 1 6 0 4 0 7 0 2 2 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster@et.gr